Shirin Asal
شیرین عسل

سال نو مبارک

شرکت صنایع هفت الماس
SEVEN DIAMONDS Ind.Co

تولید کننده انواع ورق های فولادی روغنی، گالوانیزه، گالوالوم، رنگی،
قلع اندود، ضد اثر انگشت، با پوشش کروم، زنگ نزن، سیلیکونی، لوله و پروفیل

سال نو مبارک

صادرکننده نمونه ملی سال ۱۴۰۱
پرچم دار صادرات استان تهران سال ۱۴۰۱

- بازاریابی و فروش: ۸۵۴۳-۰۲۱
- www.seven-diamonds.com
- @sevendiamonds.ind.co

به وسعت ایران

هلدینگ فولاد متیل

فولاد متیل

Metil Steel Co.

Private joint stock company

www.metilsteel.ir

Zar Group

زر ماکارون

پاستا

تولیدکننده ۷۰ نوع از محصولات پاستا، لازانیا، پودر کیک و سس پاستا

Zar Fructose
زر فروکتوز

فر وکتوز، گلوکز، مالتودکستر ین، نشاسته ذرت

تولید کننده انواع محصولات برپایه نشاسته ذرت

ZarKam

کانفکشنری

تولیدکننده انواع شکلات، کیک، ویفر و بیسکوییت

شرکت صنعتی آرد زر
Zar Flour Industrial Co

آرد

تولیدکننده انواع آرد گندم

ZarOil

روغن

تولیدکننده انواع روغن سالاد و پخت و پز

ZARGREEN

کود

تولیدکننده انواع کود طبیعی مایع

شرکت صنایع فولاد کردستان (سهامی خاص)

K.SICO®

کردستان شایسته توسعه

شرکت صنایع فولاد کردستان
تکمیل کننده زنجیره فولاد در استان کردستان

مجری دو مگا پروژه صنعت فولاد در استان کردستان

✔ پروژه احداث کارخانه فولادسازی و نورد ورق گرم فولادی
(به روش CSP)
با ظرفیت ۱ میلیون تن در سال در شهرستان قروه

✔ پروژه احداث مگا مدول آهن اسفنجی
با ظرفیت ۱/۶ میلیون تن در سال در شهرستان بیجار

فرا رسیدن بهار قرآن و طبیعت مبارک باد

www.k-sico.com

HORAND

AFSHAR ELECTRONIC INDUSTRIES

شرکت صدا نور گستران هوراند

طراحی، ساخت و نصب تجهیزات سالن های کنفرانس و جلسات
میکروفن کنفرانس تجهیزات صوت عمومی و حرفه ای،
سیستم تصویر برداری و نورپردازی

ایمیل: INFO@HORAND.COM موبایل: ۰۹۱۲۳۱۹۰۷۴۵ اینستاگرام: HORANDAUDIO

تلگرام: HORAND_CO ۰۹۱۲۱۵۷۷۹۲۸ تلفن تماس: ۶۶۷۰۹۲۳۱ (۰۲۱)

تهران – خیابان انقلاب – خیابان لاله زار نو – ساختمان شماره ۳ البرز – طبقه سوم

کد پستی: ۱۱۴۵۶۵۶۱۹۱ www.HORAND.com صندوق پستی: ۳۶۸۶–۱۱۳۶۵

شرکت شیشه همدان

دفتر تهران :
آدرس: خیابان حافظ جنوبی، خیابان غزالی، نبش کوچه شهید براتی، پلاک ۲
تلفن: ۶۶۷۰۴۵۲۸ - ۶۶۷۰۵۲۲۰
فکس: ۶۶۷۱۳۰۱۶

کارخانه :
آدرس: همدان، کیلومتر ۷ جاده همدان - تهران
تلفن: ۰۸۱ ۳۴۴۳۸۳۲۰۸
فکس: ۰۸۱ ۳۴۴۳۸۳۶۳۴

یا مقلب القلوب والابصار یا مدبر اللیل والنهار یا محول الحول والاحوال حول حالنا الی احسن الحال

۱۴۰۲ هجری شمسی

هر روزتان نوروز، نوروزتان پیروز

KDT

شرکت فولاد خرمدشت تاکستان

دفتر مرکزی :

تهران ، میدان تجریش ، خیابان فناخسرو

مجتمع تجاری تندیس ، طبقه ۶ ، واحد ۶۰۴ و ۶۰۶

تلفن : ۲۲۷ ۵۹ ۲۲۷ - ۰۲۱

کارخانه میلگرد و مفتول :

قزوین ، شهرک صنعتی خرمدشت ، بلوک فلزات

تلفن : ۰۰۲۲ ۳۵۳۳-۰۲۸

کارخانه شمش :

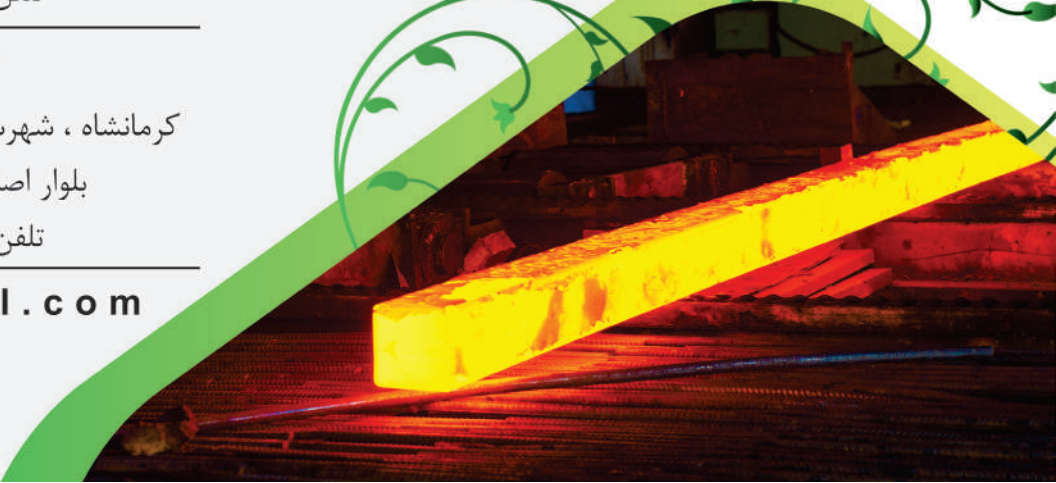
کرمانشاه ، شهرستان سنقر ، شهرک صنعتی سنقر

بلوار اصلی ، فرعی اول سمت چپ

تلفن : ۳۰۰۳ ۴۸۹۷-۰۸۳

---

www.kdtsteel.com

سال نو مبارک

شرکت معدن کار باختر
[سهامی خاص]

شرکت معدن کار باختر جزء واحدهای تجاری فرعی
شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور (سهامی عام) و واحد تجاری نهایی
گروه شرکت سرمایه گذاری توسعه معادن و فلزات (سهامی عام)است .
مرکز اصلی شرکت در استان همدان– شهرستان بهار –بخش صالح آباد
روستای باباعلی– معدن سنگ آهن باباعلی و کارخانه های تولید محصول
واگذار شده توسط شرکت صبانور به شرح ذیل است :

الف) واحد باباعلی : استان همدان –بهار– بخش صالح آباد –جنب
روستای باباعلی
ب) واحد گلالی (سورچه): استان کردستان– قروه – سه راهی وینسار
به طرف سنقر – جنب روستای گلالی و سه راهی داشبلاغ – جنب روستای
سورچه
ج) واحد شهرک : استان کردستان –بیجار – حسن آباد یاسوکند – جنب
روستای سراب
د)واحد صاحب: استان کردستان –سقز –جنب روستای صاحب

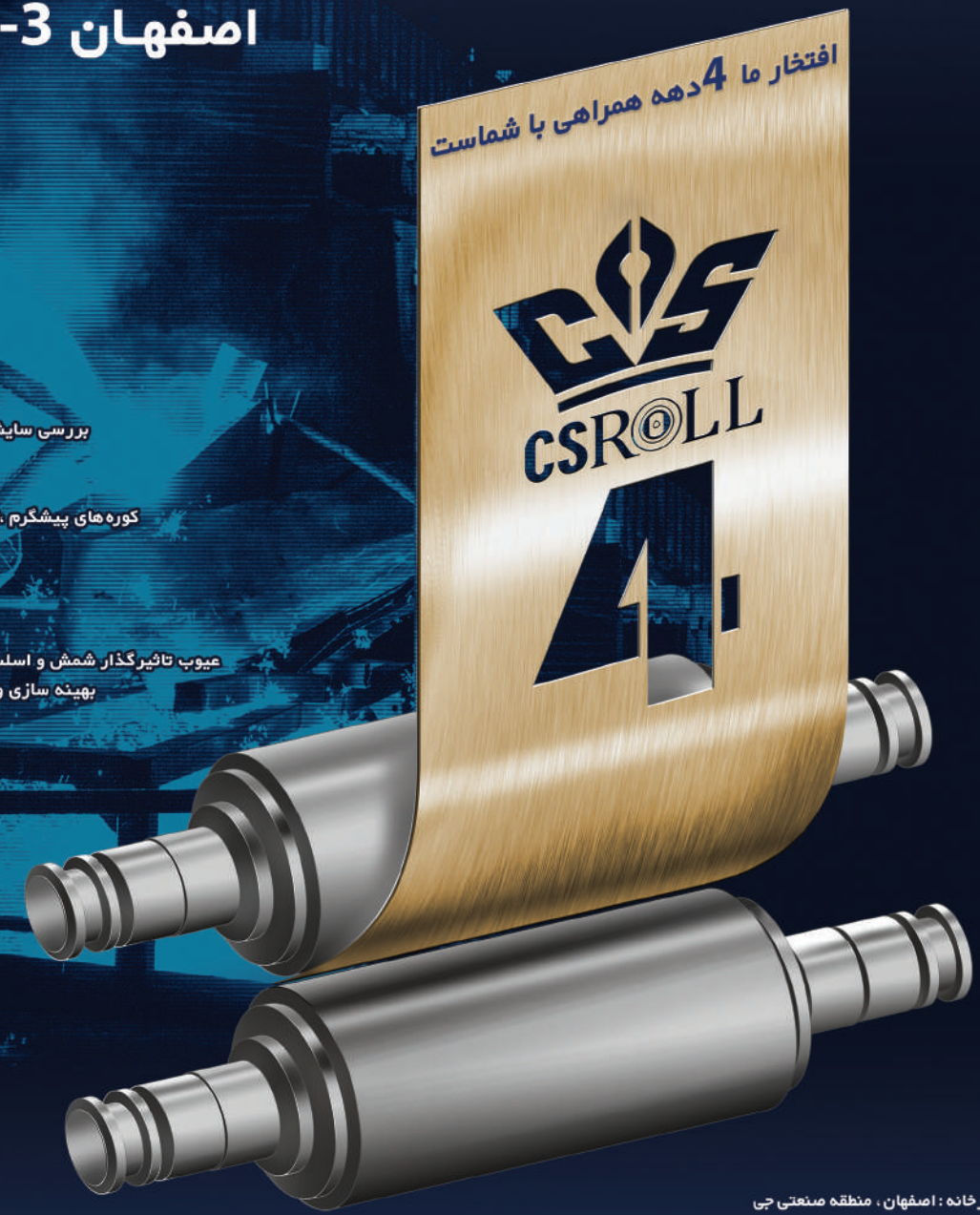
فعالیت اصلی شرکت مشتمل بر استخراج، دانه بندی و تغلیظ سنگ آهن به
منظور تامین مواد اولیه (خوراک) کارخانه های کنسانتره می باشد.
محصول شرکت ، سنگ آهن دانه بندی شده است که از معادن باباعلی،
گلالی ، شهرک و صاحب استخراج و دانه‌بندی می‌شود جهت تولید
کنسانتره به کارخانجات صبانور تحویل می‌گردد.

www.madankarbakhtar.ir
info@madankarbakhtar.ir

گروه صنعتی چدن سازان برگزار می‌کند :

چهارمین همایش تخصصی غلتک و نورد

اصفهان 3-4 خرداد 1402

محورهای همایش:

- آخرین دستاوردهای صنعت غلتک سازی
- نورد ورق
- نورد مقاطع
- شبیه سازی نورد
- کالیبراسیون غلتکهای نورد مقاطع
- تراشکاری و آج زنی غلتک
- بررسی سایش و بهینه سازی کارکرد غلتک در خط نورد
- روشهای ترمیم و اصلاح غلتک
- مواد اولیه تولید غلتک و نورد
- کوره های پیشگرم ،اکسیداسیون و پوسته زدایی شمش نورد
- نورد سرد ورق و آنیل
- فرایندهای ترمومکانیکی
- ریخته گری و نورد پیوسته
- آب رسانی و خنک کاری
- عیوب تاثیرگذار شمش و اسلب بر پروسه نورد و کیفیت محصول نوردی
- بهینه سازی و کاهش قیمت تمام شده محصولات نوردی

conference-csroll.com

جهت دریافت اطلاعات ثبت نام QRکد بالا را اسکن فرمایید

پایان مهلت ثبت نام:
15 اردیبهشت ماه1402

دبیرخانه : اصفهان، منطقه صنعتی جی
خیابان چهارم، شرکت چـــدن سازان
تلفن : ۰۳۱ - ۳۵۷۲۱۳۳۰
فکس : ۰۳۱ - ۳۵۷۲۱۴۴۰
www.csroll.com
conference@csroll.com
conference-csroll.com

CSROLL شرکت تولیدی چدن سازان
غلتک سازان سپاهان
SSK سنگین صنعت کوهپایه

4th specialized conference on roll & rolling

افتخارات شرکت فولاد هرمزگان در سال ۱۴۰۱

- تمدید گواهینامه استانداردهای
  Iso 9001,14001,45001,50001,17025,10015,10002,10004
- کسب تندیس بلورین در جشنواره نظام پیشنهادها
- دریافت لوح تقدیر مدیریت برتر از اجلاس سراسری مدیریت مشتری مداری
- دریافت تقدیرنامه چهره شاخص از همایش ملی ارتقای اخلاق و ترویج مسئولیت پذیری اجتماعی
- دریافت تندیس و اسکار مدیریت در اجلاس سراسری یکصد مدیر شایسته سال
- کسب تندیس برند برتر در اجلاس نشان منتخب ملی مصرف کنندگان
- کسب تندیس ویژه از چهارمین جشنواره حاتم
- دریافت تندیس نوزدهمین دوره سمپوزیوم روابط عمومی
- دریافت تندیس اجلاس سراسری برند ملی اعتماد ملی
- دریافت تندیس برنزین از دومین کنفرانس و ششمین ارزیابی ملی تحول دیجیتال

روابط عمومی شرکت فولاد هرمزگان

HOSCO
فولاد هرمزگان

وقتی از زنجیره ارزش حرف می‌زنیم، از چه حرف می‌زنیم؟

بزرگترین تولیدکننده لوازم خانگی ایران به روایت آمار

گروه صنعتی انتخاب الکترونیک، پیشران صنعت لوازم خانگی ایران

۴۰ سال

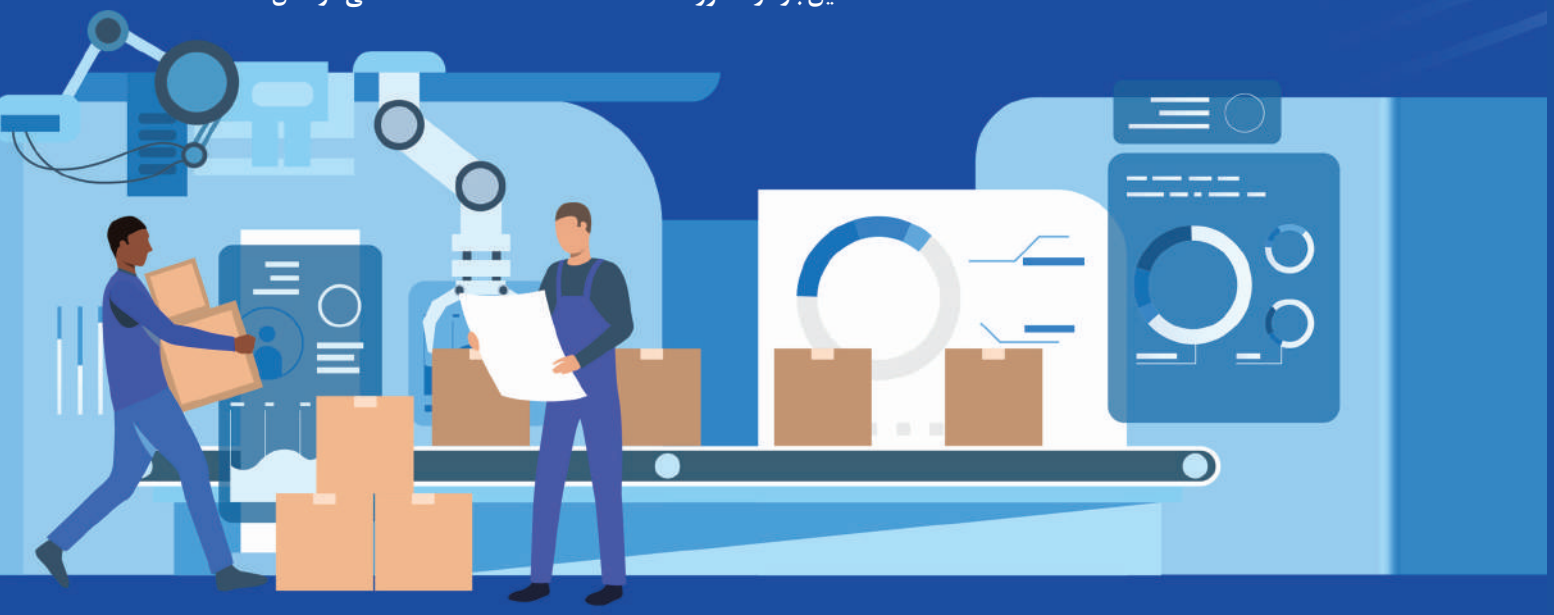
بیش از چهار دهه سرمایه گذاری پایدار، با ده ها کارخانه و مجموعه فعال در بخش های مختلف

بیش از ۵۵۰ قطعه

طراحی سازه و تولید دانش فنی طراحی همه قطعات محصول برای نخستین بار در کشور

۱۲ برابر

رشد ۱۲ برابری تولید قطعات مورد نیاز برای صنعت لوازم خانگی طی دو سال گذشته

تولید سبد کاملی از برندهای مختلف لوازم خانگی

۵۰

بیش از ۵۰ نوع محصول

۵۰۰

شامل بیش از ۵۰۰ مدل

۶

در ۶ گروه محصولی

کامل ترین زنجیره ارزش صنعت لوازم خانگی در غرب آسیا

زنجیره ای گسترده از

دانش — تحقیق وتوسعه — طراحی و ساخت — تامین مواد و قطعات — تولید — کیفیت — توزیع و حمل و نقل — شبکه فروش و خدمات پس از فروش

۲۲۰۰

توسعه گسترده ترین شبکه فروشگاهی لوازم خانگی در کشور با بیش از ۲۲۰۰ فروشگاه اختصاصی

۷۰۰/۰۰۰

تحویل محصولات در محل منزل مصرف کنندگان و عبور از رکورد ۷۰۰ هزار تحویل در ۱۲۰۰ شهر ایران در سال ۱۴۰۱

۵۰۰۰

تجهیز بزرگترین ناوگان حمل و نقل با نزدیک به ۵۰۰۰ خودروی سبک و سنگین و ۳۰ مرکز منطقه ای در سراسر ایران

٪۷۰

ارتقای شاخص عمق ساخت داخل تا ۷۰ درصد به طور متوسط

٪۸۰

تحقق رشد ۸۰ درصدی صادرات طی سالهای گذشته

٪۶۰

برنامه ریزی رشد حدود ۶۰ درصدی میزان و ۲۰۰ درصدی مقاصد صادراتی

آغاز صادرات به بازارهای اروپایی در یک سال آینده

همکاری با هزاران تامین کننده مواد و تولیدکننده قطعات در ایران

شکستن رکوردهای روزانه، ماهانه و سالانه تولید انواع محصولات در سال ۱۴۰۱

۴

جهش چهار برابری تولید محصولات به طور متوسط طی ۴ سال گذشته

۱۲

تدوین، ترجمه و چاپ ۱۲ عنوان کتاب تخصصی در زمینه کیفیت و بهره وری

۱۰

دریافت تندیس زرین حمایت از حقوق مصرف کنندگان برای ۱۰ سال متناوب

۳۰

اجرای طرح بی نظیر خدمات تعویض بی قید و شرط کالا تا ۳۰ روز پس از نصب

۶

رشد ۶ برابری نصب و ارائه خدمات پس از فروش به طور متوسط طی چهار سال گذشته

۵

رشد ۵ برابری اشتغال مستقیم در سال ۱۴۰۱ نسبت به سال ۱۳۹۷

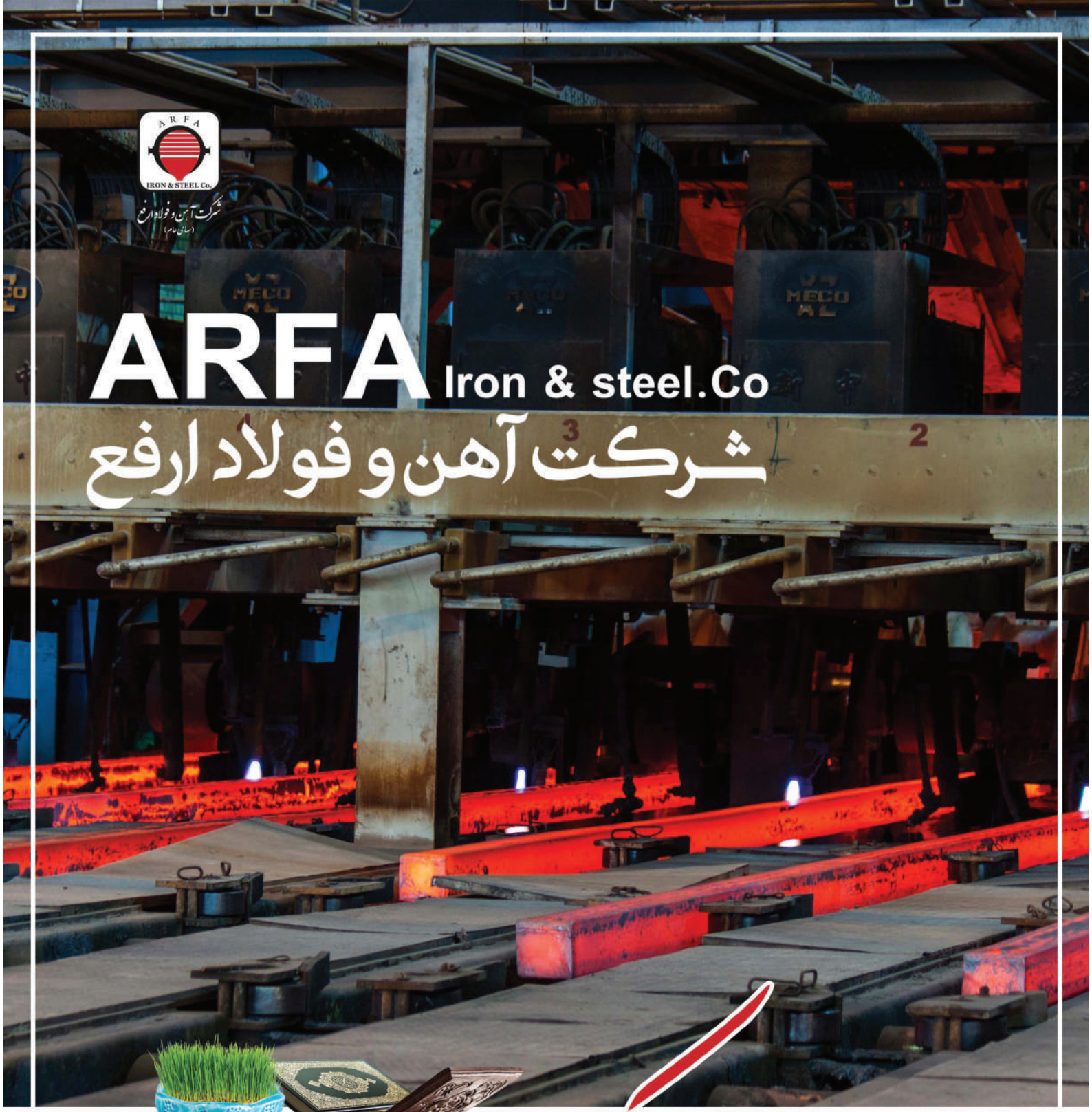
توسعه دفاتر تحقیق و توسعه در سطح بین المللی در کشورهای ایتالیا، کره جنوبی، ترکیه، چین و قطب های صنعت لوازم خانگی جهان

راه اندازی مراکز فناوری و نوآوری در دانشگاه های بزرگ کشور

تاسیس مراکز توسعه و آموزش کیفیت، بهره وری و استاندارد

توسعه گسترده ترین شبکه خدمات پس از فروش در تمامی نقاط کشور به طور ۲۴ ساعته و ۷ روز هفته

ثبت رکوردهای جدید روزانه، ماهانه و سالانه ارسال و نصب انواع محصولات در سال ۱۴۰۱

سال نو مبارک

آدرس دفتر مرکزی: تهران، خیابان نلسون ماندلا (آفریقا)، خیابان سلطانی (سایه)، پلاک ۶۹
کد پستی: ۱۹۶۷۷۴۳۷۸۰
تلفن: ۰۲۱-۷۲۰۶۳۰۰۰
فکس: ۰۲۱-۷۲۰۶۳۰۰۱

آدرس کارخانه: اردکان، کیلومتر ۲۵ جاده اردکان به نایین
کد پستی: ۸۹۵۵۱۶۵۲۱۵
تلفن: ۴-۰۳۵-۳۱۵۷۷۰۰۰
فکس: ۰۳۵-۳۱۵۷۷۰۰۵
صندوق پستی: ۳۱۳-۸۹۵۱۵

www.arfasteel.com
@arfairon_steel
@arfairon_steel

بانک سامان
Saman Bank

متمایزتر، وقتی که سفر می‌کنی!

خدمات تشریفات (CIP) و ترنسفر فرودگاهی مشتریان ویژه و خاص

- انجام تشریفات گذرنامه، تحویل بار و اخذ کارت پرواز
- پذیرایی از مسافر و همراهی تا پای پلکان هواپیما

باشماهستیم

مرکز سامان ارتباط: ۶۴۲۲-۰۲۱

www.sb24.ir

شرکت آفتاب تجارت سامان به همت گروه مالی سامان - بانک سامان در سال ۱۳۹۰ تأسیس شد. این شرکت دارای گواهینامه تعیین صلاحیت شرکت‌های خدماتی و صلاحیت ایمنی پیمانکاران از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی است. آفتاب تجارت سامان در حال حاضر عضو انجمن صنفی کارفرمایی شرکت‌های خدماتی، پشتیبانی و فنی و مهندسی استان تهران است.

آفتاب تجارت سامان در سال ۱۴۰۰ توانست پس از دریافت پروانه فعالیت مرکز کارآموزی و جوارکارگاهی از سازمان فنی‌وحرفه‌ای کشور، **«آکادمی آموزش، توسعه و توانمندسازیِ آفتاب سامان»** را راه‌اندازی نماید. این شرکت با استفاده از به‌روزترین امکانات و بهره‌گیری از منابع، و نیروهای انسانی توانمند خود که ارزشمندترین سرمایه سازمان هستند، بهترین و شایسته‌ترین خدمات را به مشتریان خود عرضه می کند. آفتاب تجارت سامان با تلاش روزافزون در ارائه فعالیت‌های منطبق بر استانداردهای موجود گام برداشته و با استفاده از نیروهای متخصص و متعهد برای ارائه خدمات با کیفیت و مطلوب، آموزش کارکنان را در بدو استخدام و حین کار سرلوحه کار خود قرار داده و از طریق کارکنان متخصص و تجهیزات مکانیزه با رعایت تمامی اصول و قوانین آماده ارائه **خدمات** زیر به مشتریان است:

- مدیریت و راهبری مجتمع‌های چندمنظوره
- خدمات مهندسی پاکیزگی
- مدیریت نگهداری و تعمیرات (نت)
- نظافت و آراستگی خودپردازهای بانکی
- نگهداری، طراحی و اجرای فضای سبز
- خدمات تخصصی کار در ارتفاع
- تأمین نیروی انسانی توانمند
- مدیریت حمل و نقل درون شهری

شرکت آفتاب تجارت سامان با تکیه بر اصل مشتری‌مداری، شناخت نیازها و ارائه خدمات با کیفیت و ارتقای بینش و دانش کارکنان به موفقیت‌هایی همچون پیاده‌سازی سیستم مدیریت کیفیت و دریافت گواهینامه‌های ISO ۹۰۰۱:۲۰۱۵، ISO ۱۴۰۰۱:۲۰۱۵، ISO ۴۵۰۰۱:۲۰۱۸ ، دریافت جایزه بین‌المللی MTP-Services Awards از مؤسسه ICS اتحادیه اروپا، برگزیده اجلاس سرآمدان اقتصاد ایران در زمینه کیفیت ارائه خدمات نوین و استفاده از فناوری اطلاعات دست یافته است.

شرکت آفتاب تجارت سامان در سال ۱۴۰۱ توانست الگوی مهندسی پاکیزگی را با استفاده از **محصولات دکتر اشنل آلمان** (مواد شوینده صنعتی سازگار با محیط زیست) در پروژه‌های خود پیاده‌سازی کند.

«الگوی مهندسی پاکیزگی» مبتنی‌بر استاندارد سیستم مدیریت کیفیت که مدل انحصاری کسب و کار شرکت آفتاب تجارت سامان در عملیات پاکیزه‌سازی است، ۴ رکن اساسی دارد:

۱- **نیروی انسانی توانمند** با ویژگی‌های متعهد و متخصص، کارآمد و یادگیرنده

۲- **تجهیزات مکانیزه و ملزومات** با ویژگی‌های پشتیبانی فنی و بهره‌برداری کارآمد

۳- **فرایند انجام کار و طرح خدمات** با ویژگی‌های راهکار مناسب، کارا و اثربخش

۴- **محصولات شیمیایی** با ویژگی‌های سازگار با محیط‌زیست، غیرسمی و ضدخوردگی.

آفتاب تجارت سامان
(سهامی خاص)

با هم ما می‌شویم

خدمات: ۰۲۱-۴۷۷۰۲۰۰۰	محصولات: ۰۲۱-۵۲۶۰۴
ایمیل: info@aftabts.com	سایت: www.aftabts.com
لینکدین: aftabtejarate saman	اینستاگرام: aftabtejaratesaman

سال نو مبارک باد

شرکت تجلی توسعه معادن و فلزات (سهامی عام)

TAJALI Mines & Metals Development Co.

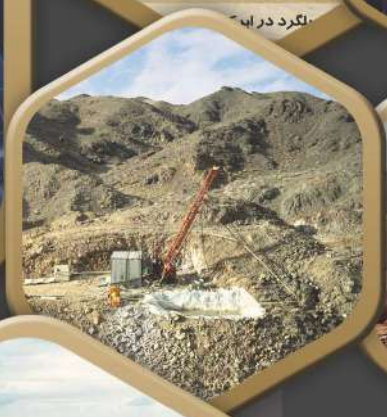

www.tajalimmd.ir

info@tajalimmd.ir

XSS PRO

مدیران خودرو

www.mvmco.ir

مدیران خودرو...ایده آل

موتور ۱.۵ لیتری توربو شارژ

گیربکس CVT ۹ سرعته

دارای ۶عدد کیسه هوا

شارژر بی سیم با توان بالا

ایکس۵۵پرو

تلفن: ۴۷۶۵۱-۰۲۱

دفتر مرکزی: تهران، بزرگراه شهید همت غرب، بین بزرگراه اشرفی اصفهانی و بلوار عدل، جنب کلانتری باغ فیض، پلاک ۲۷/۱

فونیکس

FOWNIX

اف ایکس

جهت دریافت اطلاعات تماس نمایندگی ها به وبسایت فونیکس مراجعه نموده و یا کد مندرج در طرح را اسکن نمایید.

WWW.FOWNIX.COM
fownix.official

مرکز تماس خدمات
۰۲۱ - ۴۷۶۵۱

جهت اطلاعات بیشتر من را اسکن کنید

گروه نمانگر
نمایشگاهی تحقیقاتی بازاریابی
Organizer of Event & Exhibition Marketing Research

برگزارکننده تخصصی
نمایشگاه ـ پاویون ـ همایش ـ هیأت های تجاری و رویداد های
صنعت تأسیسات ـ صنعت متالورژی ـ معماری و دکوراسیون
در ایران و سایر کشورها

با ما بازاری به وسعت جهان را تجربه کنید

www.nni.ir
info@nni.ir

عضو: IAEE · IMRA · CCIM ایران و ایتالیا · AHK Deutsch-Iranische Industrie- und Handelskammer · IEOA

تهران، خیابان ولیعصر نرسیده به میرداماد،
خیابان دامن افشار، پلاک ۴۹، طبقه پنجم، واحد ۲۸
کدپستی: ۱۹۶۹۷۶۵۱۸۶
تلفن: ۸۸۲۰ ۳۰۲۰ (۰۲۱)

سم در رحم؛ سم در رحم

فهرست

رویای کاغذی ۲۳
چالش‌های مطبوعات ایرانی در قرن پانزدهم ۲۴
چشم امید به نوآوری ۲۵
مطبوعات در افق آینده ۲۶
مطبوعات در حالت جمود نعشی ۲۷
دیده می‌شویم، خوانده می‌شویم، باور نمی‌شویم ۲۸
مرگ مطبوعات چاپی ۲۹
در بغرنج‌ترین زمانه انتشار روزنامه در تاریخ کشور قرار داریم ۳۰
احترام به فرایند اطلاع‌رسانی آزاد ۳۱
چشم انداز روزنامه‌نگاری در ایران ۳۲
وابستگی محتوا به اقتصاد روزنامه‌ها ۳۳
تباهی، آینده روزنامه‌نگاری ۳۴
درگیر تبعیض اطلاعاتی، نظارتی و حمایتی هستیم ۳۵
دگردیسی مطبوعات ۳۶
انحصار باید شکسته شود ۴۰
همدلی ۳ قوه برای گذر از بی ثباتی موقت ۴۱
اقدامات ثمربخش وزارت نفت در سال ۱۴۰۱ ..... ۴۲
راهکاری برای رسیدن به توسعه اقتصادی ۴۳
پشتوانه اقتصاد ایران در برابر تحریم ۴۴
اثر سهمگین تکنوازی بر اقتصاد ایران ۴۶
در خیال می خواهیم پیشرفت کنیم ۴۷
افزایش ۱.۷ میلیون تنی تولید محصولات باغبانی در ۱۴۰۱ ..... ۴۸
راهکاری برای افزایش صادرات نفت ۴۹
بورس در آیینه ۱۴۰۱ ..... ۵۰
چرا صادرات فولاد کاهش یافت؟ ۵۲
اقتصاد انرژی در بی‌راهه ۵۴
آفت بزرگ اقتصاد ۵۷
اندر احوالات باخبران ناآگاه ۵۸
برو لاکچری بمیر! ۵۹
مرثیه ای بر مرگ تدریجی روزنامه نگاری ۵۹
ما حریفان کهنسال جهان ازلیم ۶۰
فصلی که به پایان رسید ۶۰
مُرده باد سلطنتِ دل‌تنگی... ..... ۶۱
پای دولت روی سیم اینترنت ۶۱

صمت
صنعت معدن تجارت
smtnews.ir

شناسنامه

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی صمت
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
مدیربازرگانی: میلاد محمدی
دبیر ویژه نامه: شهریار خادمی
ویراستار: نگار جمال‌زاده
صفحه‌آرا و گرافیست: فائزه مزینانی، نرگس کاظمینی
عکس: آیدا فریدی
همکاران: فاطمه احمدپور، مجید مدنی، امیرحسین حبیبی، فریبا کربلایی، مینا معراجی، سهیل فرزین، شروین اشیدری، زهرا ملکی، سامان شرف الدین، شهناز صفایی
ناظر چاپ: بیژن بهادری

نماینده استان اصفهان: بهروز راعی
نماینده استان البرز: سید اکبر حسینی
نماینده استان قزوین: فهیمه زارع دار
نماینده استان کرمان: بردیا امیرتیموری
نماینده استان یزد: زینب زارع

ارتباط با ما

تلفن: ۸۲۱۹۰ - **فکس:** ۸۸۷۱۳۷۳۰
تلفن مرکزی آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲
فکس مرکزی آگهی‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۱۰۵۳۰۸
نشانی: تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی، کوچه آزادگان شماره ۲۶
کد پستی: ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
آگهی: ads@smtnews.ir
ویژه‌نامه‌ها: mag@smtnews.ir

سال نو مبارک
موسسه فرهنگی مطبوعاتی صمت
WWW.SMTNEWS.IR

رویای کاغذی

پرونده‌ای برای مطبوعات در گفت‌و گو با مدیران مسئول

پیـش از بیان هـر نکته‌ای لازم به ذکر اسـت که هدف از گـردآوری این مجموعه یادداشت‌ها از مدیران مسئول روزنامه‌های کشور، نگاهی بر چشم‌انداز روزنامه‌نگاری در عصر نوین ارتباطات اسـت، زمانه‌ای که مسائل مالی و اقتصاد روزنامه‌ها، سیاست‌های نظارتی بر مطبوعات و ظهور شـهروند خبرنگاران بر این صنف سـایه انداخته اسـت. امروزه، تحقیقات نشان می‌دهد که مردم اساساً اخبار را در یک جریان پایدار اطلاعاتی (گـزش اطلاعات) مصرف می‌کنند. آن‌هـا به‌طور مداوم، از طریـق رایانه و تلفن‌های همراه، هم با یکدیگر و هم با چندین منبع رسـانه‌ای در ارتباط هستند. به‌احتمال‌زیاد آن‌هـا از طریـق نزم‌افزارهای ارتبـاط جمعی خبرهای مهم را می‌شـنوند، می‌بینند و مخابره می‌کنند. همه ما، اهالی رسـانه، می‌توانیم توافـق کنیم که محیط دیجیتالی امروز، ماهیت چاپی و یک‌طرفه روزنامه‌نگاری را دگرگون کرده اسـت. می‌توانیم لمس کنیم که مردم کمتر از هر زمان دیگری روزنامه‌های چاپی را می‌خوانند و جوانانی که در کنار کیوسـک‌ها صف می‌ایستادند، اکنون در صف خرید فیلترشکن هستند. آن‌ها ممکن اسـت هنوز به اخبار علاقه‌مند باشـند، اما "عادت خبری" آن‌ها کاملاً متفاوت شده است.

لئون ویزلتیر سردبیر بخش ادبی «هفته‌نامه نیو ریپابلیک» سال‌ها پیش گفته است «هنگامی نوشتن را آغاز کنید که در رگ‌ها چیزی بیش‌تر از خون جاری است؛ بگذارید نوشـتن رهایی باشـد نه زندان دیگری. نوشـتن را بگذارید چمنزاری بماند که در آن بادهـا لانـه دارند» اما اکنون نه خون، نه باد و نه هیچ‌چیز دیگری نیاز نیسـت، اکنون رسـانه‌های کاغذی به حمایت مالی برای ادامه حیات نیازمندند. همواره می‌گفتند که خبرنگار صدای افکار عمومی است، آنچه نسبتاً خوب به نظر می‌رسید، نشاطی بود که در فضای رسانه‌ای کشور دیده می‌شد اما اکنون از آن نشاط هم دیگر خبری نیست.

در کشـور تعداد زیادی نشریه داریم که رتبه ما را از این حیث در منطقه در جایگاه خوبی قرار داده اسـت. طیف‌های مختلف و دیدگاه‌هـای متنوع هرکدام تریبونی برای ابـراز عقاید خـود دارند و مطبوعات ما از سوسیالیسـم کوبایی و بـازار آزاد چینی تا مکتب اقتصادی اتریش و عقاید لیبرتارینی را پوشش می‌دهند. از حیث تعداد و حتی شمارگان روزنامه‌های اقتصادی هم سرآمد بسیاری از کشورهای منطقه هستیم. ترکیه متحول شده و امارات توسعه یافته و پاکستان در حال توسعه و حتی مالزی و اندونزی پیش‌تاخته هم به اندازه ما رسانه اقتصادی ندارند.

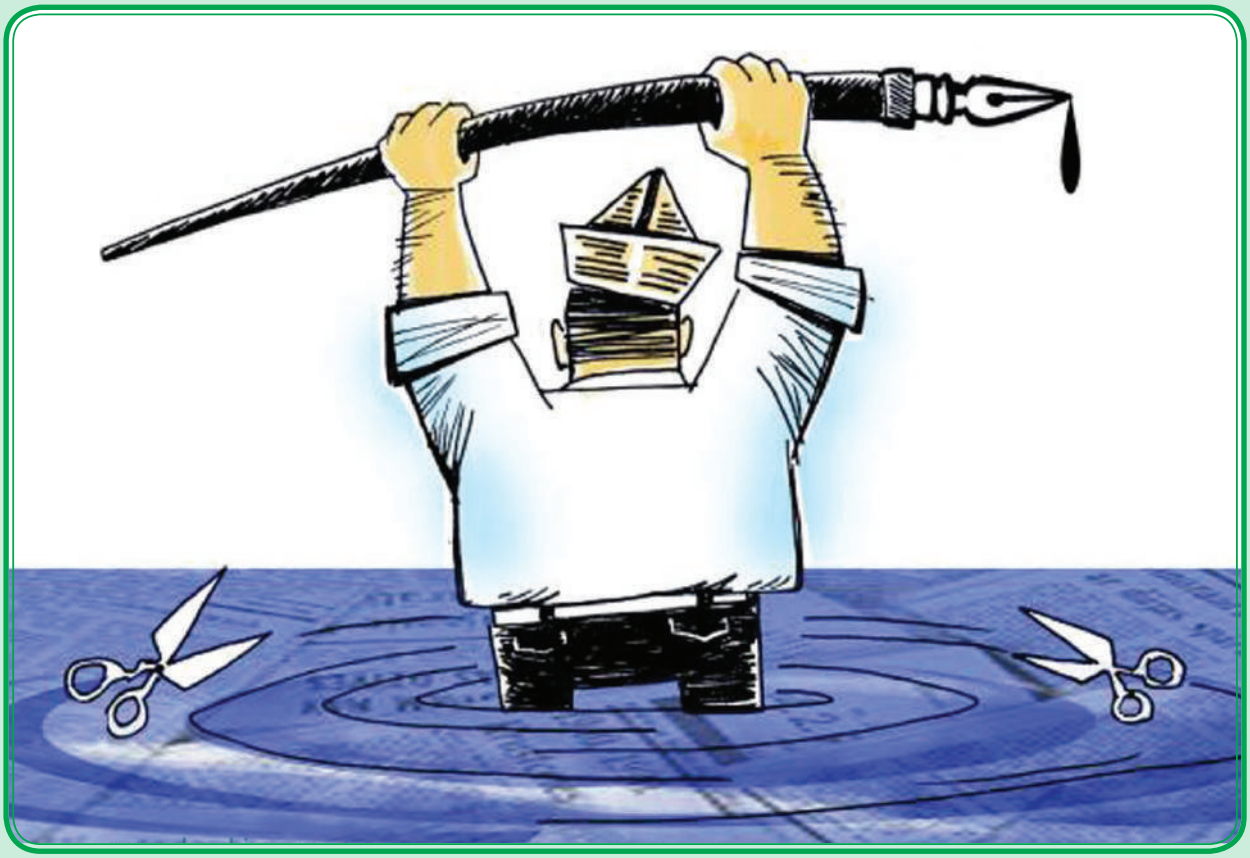
با این حال ژورنالیسـم مـا از چند عارضه رنج می‌برد که امیدواریم در سـال جدید شاهد بهبود آن باشیم. نخسـت آن‌که بپذیریم خطای رسانه امری است طبیعی. پس با یک خطا در صدد آن نباشـیم که " فتیله" اش را پایین بکشـیم. بپذیریم که رسانه یک بنگاه اسـت و بنگاه نیاز به انباشـت سرمایه و امنیت سرمایه‌گذاری دارد. به رسانه بخش خصوصی اعتماد کنیم و اجازه دهیم سرمایه‌گذاران وارد این حوزه شده و با ورود فناوری‌های جدید، این صنعت را متحول کنند.

یارانه‌ها و انواع دخالت‌ها، رسانه‌های ما را وابسته و فضای فعالیت آن‌ها را غیررقابتی کـرده و لازم اسـت دولت، تحول تازه‌ای در اقتصاد سیاسـی این حـوزه ایجاد کند تا تخصیص سیاسی منابع، به مثابه اهرمی در جهت وابسته‌تر کردن رسانه‌ها عمل نکند. نکته‌ای که به نظر بسـیار جای تأمل دارد، ناامنی سـرمایه‌گذاری بخش خصوصی در این حوزه اسـت که خود را به صورت عقب‌ماندگی تکنولوژیکی نشـان داده به‌گونه‌ای که یکی از دوسـتان می‌گفت تکنولوژی برخـی چاپخانه‌های فعال ایران حتی به دهه ۱۹۷۰ میلادی برمی‌گردد.

آنچه حائز اهمیت اسـت فرهنگ‌سـازی برای پیش برد اصلاحات اقتصادی و تعدیل انتظارات مردم و پرهیز از رواج ایده‌های پوپولیستی در اقتصاد است. مشکلات اقتصاد ایران سـاختاری و بسیار پیچیده اسـت و اگر مطبوعات پرسشگر، تحلیل‌گر و توسعه طلب در این حوزه نداشـته باشـیم انتظار توسعه و پیشرفت شـاید خواسته‌ای گزاف باشـد. اینکه مردم بدانند منابع کشور نامحدود نیست و از اقتصاد هم نمی‌توان انتظار معجزه داشـت و توسعه با تلاش و کوشـش همگانی به دست می‌آید و از دولت نباید انتظار دخالت در همه امور را داشـت، رسـالتی است که رسـانه‌های اقتصادی باید در پیش گیرند.

امروز بارها تأکید شـده که باید از شرایط دشـوار فعلی راهکارهایی برای اصلاحات اقتصادی و حرکت به‌سـوی اقتصاد آزاد و رقابتی بیابیم و بر شـفافیت بیشـتر اقتصاد کشور و بهبود فضای کسب‌وکار تأکید کنیم. کاری که درمجموع، رسانه‌های اقتصادی ما خوب عمل کرده‌اند ولی هنوز کار زمین‌مانده زیاد دارند.

موسسـه مطبوعاتی صمت در همین راستا از مدیران و سردبیران روزنامه‌های کشور درخواست کرد که در یادداشتی معضلات و مشکلات این صنف را بررسی کنند. قرار بر آن بود که تمام روزنامه‌های کثیرالانتشار در این پرونده ما را یاری کنند که به دلایلی از جمله مشغله کاری و شخصی موفق به ارسال یادداشت نشدند. ضمن عرض تشکر از همه همکاران و پیشکسـوتانی که در این پرونده حضور دارند، لازم است بیان کنم که درج یادداشـت‌ها در این پرونده براسـاس حروف الفبا است و یادداشت شخصی مقدم بر دیگری نیست.

روزنامه جوان
NEWSJAVAN

چالش‌های مطبوعات ایرانی در قرن پانزدهم

محمدجواد اخوان، مدیرمسئول روزنامه جوان

بررسی وضعیت مطبوعات و نشریات چاپی در ایران و جهان حاکی از آن است که روندهای گوناگون ملی و فراملی در حال تضعیف این رسانه‌ها هستند. در عرصه جهانی، گفتمان جهانی‌سازی و غلبه فضای مجازی، عرصه را بر رسانه‌های سنتی و به‌ویژه مکتوب تنگ‌تر کرده است. در بسیاری از کشورهای به‌اصطلاح توسعه‌یافته، علی‌رغم بالا بودن سرانه مطالعه شمارگان نشریات مکتوب به‌طور چشم‌گیری کاهش یافته است. تأثیر این روندها حتی بر ساختار این رسانه‌ها نیز قابل‌مشاهده است یا به‌گونه‌ای که در طول دو دهه گذشته تعداد اعضای تحریریه مطبوعات در کشورهای غربی تقریباً به نصف گذشته رسیده است.

در کشور ما اما جز فضای مجازی، مطبوعات بلای جان دیگری هم دارند و آن «کاغذ وارداتی» است. وابستگی تمام‌عیار محصولات چاپی کشور اعم از کتاب و نشریات به کاغذ وارداتی، نه‌تنها مانع شکوفایی اقتصاد نشر شده، حتی به دلیل نوسانات ارزی یک دهه‌ی گذشته نیز، روزبه‌روز جامعه مخاطبان این طیف از کالای فرهنگی را نحیف‌تر کرده است. جز «کاغذ دلاری»، البته سرانه مطالعه پایین (که از گذشته آسیب حوزه‌ی فرهنگی ماست) نیز از مهم‌ترین چالش‌های در پیش روی رسانه‌های مکتوب در ایران است.

در شرایطی که رسانه‌های چاپی و مطبوعات چه در سطح جهانی و چه در سطح کشور خودمان با چالش‌های متعددی دست و پنجه نرم می‌کردند، شیوع «کرونا» نیز عملاً بر سبک زندگی و مصرف فرهنگی رسانه‌ای بشر نیز اثر فوق‌العاده‌ای گذاشت و سپهر رسانه‌ای را هر چه بیشتر «مجازی‌زده» کرد.

حال در مقابل این روندهای ضد مطبوعات چه باید کرد؟ آیا اصحاب مطبوعات باید تسلیم سرنوشت تحمیلی شده و قلم‌های خود را زمین گذاشته و افول مکتوبات را به نظاره بنشینند؟ یا آن‌که می‌توان از درون تهدیدات عصر ارتباطات نوین برای رسانه‌های سنتی، فرصت‌هایی خلق کرد؟

رسانه‌های مکتوب ازجمله روزنامه‌ها و نشریات به دلیل آن‌که فرصت نسبتاً کافی در فرآیند تولید دارند، دارای مزایایی نسبت به رسانه‌های مجازی هستند که ازجمله آن امکان تولید محتوای عمیق‌تر و مبتنی بر اندیشه و گفتمان است. می‌توان در رسانه‌های مکتوب با مخاطب خاص همچنان سخن گفت و حرف‌هایی عمیق‌تر از سطحیات روزمره غالب در فضای مجازی را به او عرضه کرد.

علاوه بر این نمانام (Brand) و اعتبار رسانه‌های مکتوب سابقه‌دار و شناسنامه‌دار نیز فرصت ارزشمندی است که در دوره غلبه فیک‌نیوزها می‌تواند چراغ راه مخاطب حقیقت‌جو باشد.

مطبوعات باید درگاه‌های متناسب با مخاطب عام را در شبکه‌های پیام‌رسان اجتماعی ایجاد کرده و محصولات خود را در این حوزه نیز عرضه کنند. هرچند مخاطب مطبوعات نیز از مخاطب عام به مخاطبان خاص و نسبتاً فرهیخته‌تر تقلیل یافته است، اما نمی‌توان انکار کرد که فضای مجازی و رسانه‌های نوین بر ذائقه‌ی عموم مخاطبان تأثیر خود را گذارده است. ازجمله مهم‌ترین ویژگی‌های این تأثیر اهمیت جذابیت‌های بصری (متأثر از اینستاگرام) و تمایل به کوتاه‌خوانی (متأثر از توییتر) است. مطبوعات نیز ناچارند پیام و محتوای خویش را در بسته‌های جدید به مخاطب عرضه کنند. ازجمله ناگزیرند بر کیفیت گرافیک و چشم‌نوازی بصری جریده خود توجه بیشتری کرده و نیز نویسندگان و روزنامه‌نگاران خود را به کوتاه و مفید نوشتن ترغیب کنند.

اکنون در مقطع سرنوشت سازی در تاریخ مطبوعات ایرانی هستیم. رسانه‌های نوین در حال خارج کردن مکتوبات از چرخه رقابت‌های رسانه‌ای هستند و اگر روزنامه‌نگاران درک دقیقی از تحولات این عرصه نداشته و نتوانند جایگاه جدید و پایدار مطبوعات در سپهر رسانه‌ای ایران را ترسیم کنند، ممکن است این عرصه را برای همیشه به حریف واگذارند.

چشم امید به نوآوری

رویداد امروز

امیر اکبری، مدیرمسئول روزنامه رویداد امروز

روزنامه‌نگاری در ایران از کسب‌وکاری فرهنگی به یک ماکت نمایشی تبدیل شده است. در دو دهه گذشته افزایش چندوجهی فشارهای حقوقی، سیاسی و اقتصادی بر زیست‌بوم رسانه‌ای ایران سبب شده ریسک فعالیت در این بخش به‌سرعت بالا رفته و تداوم آن برای بسیاری از ناشران و روزنامه‌نگاران ممکن نباشد.

از سوی دیگر وجود رسانه‌هایی دولتی و حاکمیتی که از بودجه عمومی برای بلندتر کردن پژواک صدای مجموعه خود و کم‌رنگ کردن نقدهای حرفه‌ای بهره می‌برند، سبب شده در رقابت رسانه‌ای، بخشی از بازیکنان از هر نظر در شرایط غیرعادلانه‌ای از حریفان خود پیشی گرفته و توان ادامه فعالیت حرفه‌ای را از رسانه‌های بخش خصوصی بگیرند.

افزون بر این، نبود نظام رسانه‌ای حرفه‌ای و صنفی و جایگاه لرزان حقوق مؤلفان و کپی‌رایت سبب شد بسترهای نوین انتقال محتوا مانند نخستین سایت‌های خبری، در دهه هشتاد با دستبرد به محتواهای جذاب روزنامه‌ها و ارائه رایگان به مخاطب، در این سال‌ها از شیره جان آن‌ها برای توسعه و بالیدن خود استفاده کنند و با ایجاد دسترسی سهل‌تر به محتواهای سرقتی، به رقیبی جدید در محیطی غیرعادلانه و غیررقابتی تبدیل شوند.

تداوم این روند در فرم‌های جدید توزیع محتوا مانند پیام‌رسان‌ها، اپ‌های خبری، شبکه‌های اجتماعی و سایر بسترهای نوین سبب شد خرید و وابستگی مخاطب و تبلیغات تجاری به نسخ مکتوب روزنامه‌ها کاهش یافته و تیراژها و صفحات آرام‌آرام در کوره بی‌تعهدی برخی از این به‌ظاهر رسانه‌ها آب شود.

به همین دلیل بر خلاف بیشتر روزنامه‌های دنیا که با بهره‌بردن از پیشرفت‌های فناوری و ارتباطی و به‌رغم کاهش تیراژ چاپی، در جذب مخاطبان دائمی آنلاین با پرداخت هزینه آبونمان موفق بودند و پرتفوی درآمدزایی خود را متنوع‌تر کردند، در ایران، روزنامه‌ها در نبود رگولاتوری مناسب و سیاست‌گذاری کلان از گسترش این فضاها آسیب شدیدی دیدند.

از سوی دیگر عطش جامعه برای خواندن گزارش و تحلیل‌های عمیق، حرفه‌ای، مدرن و به هنگام از رویدادهای پرشتاب ایران و جهان بیش از هر زمان دیگری به دنبال سیراب‌شدن از منابع گوناگون است.

به همین دلیل اقبال دوباره به روزنامه‌ها چه در شکل نسخه چاپی چه در بستر اینترنت و فضاهای تعاملی، مانند سرنوشت کتاب که این روزها در سرمای فرهنگ، بازاری به نسبت گرم و روبه‌توسعه دارد و ابزارهای نوینی مانند کتاب گویا را به خدمت خود درآورده، برای روزنامه‌نگاری حرفه‌ای ایران قابل‌تصور خواهد بود. در دنیای نوین ارتباطات، محتوا به‌عنوان شاخص اصلی پیروزی و شکست رسانه و روزنامه‌نگاران شناخته می‌شود.

در اثبات این ادعا، بررسی و مقایسه نمونه‌های موفق در بین فرم‌های گوناگون رسانه‌ها در ایران، نشان می‌دهد که هنوز هم محتوای حرفه‌ای و جذاب موتور پیشران و زمینه‌ساز رشد نمایی تعداد مخاطبان و ضریب نفوذ رسانه است.

به همین دلیل حذف همه زمینه‌های برهم‌زدن زمین‌بازی عادلانه و برابر، به‌ویژه یارانه‌های دولتی، بودجه‌های پرداختی برای رسانه‌های پرتعداد حاکمیتی، همچنین حذف و واگذاری همه رسانه‌های عمومی و در بدترین شرایط، ادغام و کوچک‌سازی همه در یک عنوان رسانه آنلاین و مکتوب مانند ایرنا و روزنامه ایران، چاره کار و چراغ‌سبز به فعالان رسانه برای حضور در صحنه واقعی رقابت خواهد بود.

در این صورت امکان بهره‌مندی کشور از کاتالیزور چرخه اطلاعات و ارتباطات برای افزایش سرعت و کیفیت حل مشکلات و پیشرفت کشور فراهم خواهد شد. در کنار این موضوع میدان دادن به رسانه‌ها، شفاف‌کردن قوانین و مقررات و حوزه فعالیت، تغییر شیوه نظارت‌ها از شکل فعلی به بستر صنف و سازمان صنفی، امکان برنامه‌ریزی بلندمدت و خود تنظیمی در روند فعالیت‌ها را امکان‌پذیر خواهد کرد.

روزنامه‌نگاری در ایران افتان‌وخیزان پیش می‌رود و از دل تجربه و نوآوری راه خود را به‌سوی آینده باز خواهد کرد.

مطبوعات در افق آینده

ناصر بزرگمهر، مدیرمسئول روزنامه صمت

چشم‌انداز روزنامه‌نگاری در ایران در شرایط امروز مناسب نیست، اما باعث نمی‌شود که به‌عنوان یک روزنامه‌نگار حرفه‌ای ناامید باشم.

بسیاری از مشاغل در طول تاریخ محکوم به نابودی یا تغییر شکل بوده‌اند، روزنامه‌نگاری امروز هم با پیشرفت تکنولوژی و آمدن کامپیوتر و بعد اینترنت، تغییر شکل پیدا کرد و در بعضی موارد به‌عنوان ابزار دست روزنامه‌نگاران بسیار هم کمک کرده است.

با آمدن رادیو و تلویزیون هم ، خیلی‌ها فکر می‌کردند که روزنامه‌نگاری مکتوب از بین خواهد رفت، ولی دیدیم که چنین نشد.

ظهور موبایل و ساخت انواع برنامه‌های نرم‌افزاری مثل تلگرام و واتس‌اپ و امثالهم یک اتفاق نادر در تغییر اطلاع‌رسانی و گسترش فرهنگ شهروند خبرنگار و خبرخوانی از روزنامه کاغذی به دنیای دیجیتال شده است اما در کشورهایی که فرهنگ مطالعه رشد کرده باعث نابودی مطبوعات نشده است.

در حال حاضر مشکل ما در ایران تغییر شکل تکنولوژی نیست، ما همچنان مشکل فرهنگی و عدم مطالعه در همه حوزه‌ها را داریم.

همچنین وضعیت مالی و اقتصادی مطبوعات بسیار سخت و نگران‌کننده است، اما همان‌طور که می‌دانید در طول تاریخ مطبوعات، همیشه وضعیت مالی روزنامه‌ها و مجله‌ها سخت بوده است و هیچ روزنامه‌نگاری با ذهنیت وضعیت مالی مناسب به این حرفه و شغل نپیوسته است.

وضعیت اقتصادی مطبوعات در ۳ شکل مورد بررسی قرار می گیرد.

اول، از طریق تک‌فروشی ، که متاسفانه با کاهش نسل روزنامه‌خوان و پیشرفت تکنولوژی و تغییر شکل ارائه خبر و آمدن موبایل‌ها و اطلاع‌رسانی‌های کوتاه توسط شهروند خبرنگارها، تک‌فروشی از بین رفته است.

البته عامل نبودن محل توزیع مناسب و تبدیل شدن کیوسک‌های مطبوعاتی به سیگارفروشی و ارائه پفک و نوشابه و کم‌کاری نهادهای فرهنگی و شهرداری‌ها در از بین رفتن فرهنگ روزنامه‌فروشی بی تاثیر نبوده است.

دوم، کمک‌های یارانه‌ای دولت از طریق بودجه‌های وزارت ارشاد است که سالیان بسیاری است قطره چکانی شده و با تقسیم‌بندی‌های خاص خودشان و خودی و نخودی کردن،برای بسیاری از مطبوعات مستقل، تقریباً به صفر نزدیک شده است.

سوم، بخش آگهی‌هاست که در حال حاضر تنها محل ارتزاق مطبوعات است که با تلاش بازرگانی هر جریده، سهمی از بازار را در اختیار می‌گیرند و آن‌هم بسیار پیچیده و کاملاً ارتباطی شده است.

بدیهی است در این ۳ زمینه حتماً وزارت ارشاد می‌تواند گام‌های موثری بردارد.

عده‌ای پدیده‌ای همچون شهروند خبرنگار را خطری برای کار حرفه‌ای و معیشت روزنامه‌نگاران می‌دانند، اما خطر جای دیگری است، برعکس، وجود شهروند خبرنگار می‌تواند باعث گرمی حوزه خبر بشود و من آن را برای حرفه روزنامه‌نگاری خطرناک نمی‌دانم، اما مشکل در بخش فرهنگی است که جامعه از درون برای رشد اندیشه تهی شده است، جامعه‌ای که روزنامه نخواند، مجله نخواند، کتاب هم نمی‌خواند ، تئاتر هم نمی‌رود، سینما هم نمی‌رود ، به گالری نقاشی و عکس هم سر نمی‌زند، آدرس موزه‌ها را نمی‌داند و چنین جامعه‌ای به‌مرور در مسیر نابودی قرار می‌گیرد. به اعتقاد من، یکی از وظایف اصلی دولت‌ها کمک به رشد و تعالی فرهنگ در جامعه است، وزارتخانه‌ها و سازمان‌ها و نهادهای بسیاری از دولت برای همین کار بودجه می‌گیرند و متاسفانه در مسیرهای غلط هزینه می‌کنند.

همچنین باید بیان کرد که فرهنگ و هنر نظارت‌پذیر نیست، نظارت و دخالت در فرهنگ، همیشه نتایج عکس داشته است، اما دولت‌ها هرگز از این نظارت دست برنمی‌دارند، دولت‌هایی که آزادی بیشتری به مطبوعات داده‌اند از نتایج بهتری برخوردار شده‌اند، مطبوعات با آزادی نفس می‌کشند و می‌توانند برای دولت‌ها مرتباً سوت بزنند و آنها را از مخاطراتی که در پیش دارند، آگاه کنند.

مطبوعات نقش ریزعلی را برای دولت به عهده دارند، قبل از آنکه قطار دولت به نقطه سقوط و تصادف برسد، خودشان را به آتش می‌کشند تا لکوموتیوران با خبر شود، اما متاسفانه بسیاری از مسئولین و سازمان‌ها و دولت‌ها همیشه شعار استفاده از مطبوعات و راهنمایی منتقدین را می‌دهند، ولی در عمل علاقه‌ای به این آگاهی ندارند.

همیشه نحوه پرداخت یارانه مورد سوال و انتقاد بوده است، سال‌هاست که گفته‌ایم، می‌شد این بودجه هنگفت را خرج زیر بنایی مطبوعات کرد، اگر در طول همین سی چهل سال اخیر، دولت قطعه زمین مناسبی را در اختیار وزارت ارشاد قرار داده بود و با این بودجه یک مدیا سنتر بزرگ در آن تاسیس شده بود، همه مطبوعات می‌توانستند از مکان مناسب بهره ببرند.

مطبوعات مثل هر حرفه‌ای با توجه به توانمندی و ارزش‌های خبری و گزارش‌های مناسب باید بتواند در رقابت سالم با همدیگر رشد کنند، اتهام زنی و رشد قارچ گونه مطبوعات دولتی و شبه‌دولتی کمکی به رشد اندیشه و اطلاع‌رسانی و شفافیت افکار عمومی نمی‌کند.

مطبوعات در حالت جمود نعشی

روزنامه سراسری سایه

علی اکبر بهبهانی، مدیر مسئول روزنامه سراسری سایه (مدیرعامل تعاونی مطبوعات کشور)

در مورد چشم‌انداز روزنامه‌نگاری در ایران باید بگویم که اگر به امروز بنگرم، چشم‌انداز را روشن نمی‌بینم؛ چرا که تجهیزات، یا دستمایه کار موفق روزنامه‌نگاری، بسیار گران است و درآمد بسیار کم. و چون اوضاع بر این منوال بگذرد، توازن خرج و دخل در روزنامه داشتن امکان‌پذیر نبوده و به مرور نویسندگان و کادر مجرب، خانه‌نشین و ناچاراً نویسندگان ضعیف‌تر بار را باید به سرمنزل مقصود برسانند.

در جایی که کاغذ روزنامه از کیلویی ۵ هزارتومان به ۴۳ میلیون‌تومان افزایش یافته است، هزینه چاپ بالا رفته، دستمزدها افزایش یافته و از سوی دیگر، فروش مطبوعات به حداقل رسیده و جلو دکه‌های روزنامه‌فروشی، صف خرید روزنامه از بین رفته است. درنتیجه عشاق روزنامه‌نگار و صاحبان امتیاز، ناچار هستند از میزان صفحات بکاهند و از شمار همکاران هیئت‌تحریریه کم کنند. درنتیجه مطبوعات ارائه شده از نظر کمی و کیفی، در مقایسه با گذشته، افت محسوس پیدا کرده و لذا حتی مثبت‌اندیشان هم به آینده این حرفه دل‌خوش و امیدوار نیستند.

در وضعیت فعلی، مطبوعات به طور اعم و روزنامه‌ها به طور اخص، در حالت جمود نعشی به‌سر می‌برند و دولت هم بضاعت مالی خوبی ندارد تا بتواند حمایت جدی از آنان کند. بلکه باید از حالت اجرایی به حالت نظارتی عمل کند. دولت می‌تواند و باید بیش از ۱۰ روزنامه‌ای را که از بودجه و امکان خاص دولت برخوردارند، تعطیل کند. صدها نشریه‌ای که توسط ارگان‌های دولتی و بانک‌ها، با هزینه‌ای بالا به چاپ می‌رسد، تعطیل شود. هزاران بولتن یا خبرنامه‌ای که توسط دولت و بخش خصوصی تهیه و توزیع می‌شود، پایان بگیرد و در عوض نشریات مستقل تقویت شوند. چرا که بخش خصوصی، تمامی اخبارهای دولتی یعنی اجرائیه، مقننه و قضائیه را به تفصیل به چاپ می‌رسانند. پس اگر بسان کشورهای پیشرفته، دولت عهده‌دار بنگاه‌داری خبری و مکتوب و تصویری نباشد، در بودجه دولت هم صرفه‌جویی می‌شود. آنچه که دولتی‌ها می‌توانند بگویند و بنویسند، بخش خصوصی هم‌اکنون انجام می‌دهد، که درصورت تحقق این خواسته، برای دولت و بخش خصوصی، اصطلاحاً مسئله برد برد است.

در باب ظهور پدیده شهروندخبرنگار اگر بپذیریم که هزینه سنگین صدا و سیما و شبکه‌های متعدد آن، که سازمانی بسیار گسترده و پرهزینه درنظر گرفته می‌شود، حذف شود و به جای آن شهروندخبر و شبکه‌های خصوصی و مطبوعات و بنگاه‌های خبری خصوصی عهده‌دار اطلاع‌رسانی باشند، بدون‌شک حرفه روزنامه‌نگاری از نوع مکتوب و دیداری، تقویت شده و همچنان وظیفه اطلاع‌رسانی و حتی تهذیب جامعه را به انجام می‌رساند. لذا در اینصورت این حرفه همچنان وجود داشته و خواهد داشت. بدیهی است شبکه‌های مجازی یا شهروندخبرنگار، فقط می‌توانند اطلاع‌رسانی کنند، اما روزنامه‌نگاران رسالت آگاهی دادن به جامعه و تجزیه و تحلیل مسایل، نقد و راهنمایی و به طور کلی تهییج و ارشاد جامعه را عهده‌دار هستند که به یقین حمایت دولت از این طبقه فرض است. چراکه به‌جای یک بلندگوی خبری دولتی، هزاران سخنگوی خبری خصوصی را تقویت کرده است و درنهایت آینده روزنامه‌نگاری و معیشت این قشر فرهیخته نه تنها به خطر نمی‌افتد که حتماً مستحکم‌تر هم می‌شود.

به نظرم نظارت بر همه امور به جز امور خصوصی، نه تنها جایز است که در موارد متعددی اثرگذار هم خواهد بود. در حوزه مطبوعات، نظارتی که هم‌اکنون توسط وزارت ارشاد صورت می‌گیرد، مانع خوبی در جلوگیری از هرج و مرج خبری بوده است و از آنجایی که وزارت ارشاد از طریق دادن کاغذ و یارانه، نقش دارد، این نظارت را سزاوار کرده است. اگر به یاد بیاوریم که تاکنون حدود ۱۷هزار مجوز صدور نشریه از سوی ارشاد و هیئت نظارت بر مطبوعات صادر شده است، که ۱۰۰۰ تا ۱۵۰۰ نشریه مکتوب فعلاً فعالیت می‌کنند؛ این نظارت بیشتر مشروع شده است چون در فرهنگ بعضی از افراد، در زمانی که سخن از نظارت بر کار آنان می‌شود، بازده مثبت‌تری از خود نشان و بروز می‌دهند.

به نظر من که در یک خانواده مطبوعاتی با یک سابقه ۸۰ ساله پرورش یافته‌ام، پرداخت یارانه را به شکل فعلی نه تنها موثر نمی‌دانم بلکه آن را زیان‌بار دانسته و به نظرم اگر به جای پرداخت نقدی، با عنایت به اینکه بیش از ۹۰ درصد روزنامه‌های فعلی تیراژی کمتر از ۱۰۰۰۰ نسخه یا یک رول چاپ دارند، بهتر است هزینه چاپ و زینگ و کاغذ، به روزنامه‌ها داده شود. چون پرداخت نقدی به نوعی فسادآور است و کسانی که روزنامه خود را در اجاره دیگران می‌گذارند، اگر زحمت تهیه و چاپ را خود عهده‌دار شوند، نتیجه بهتری خواهد داشت و این طبقه فقط به یارانه فکر نخواهد کرد. اینکه روزنامه‌نگار، زنده به یارانه باشد، به نوعی‌گدایی است و لذا عاشقانی که خود روزنامه را تهیه و منتشر می‌کنند، حتی در پاره‌ای از اوقات که خرجشان با دخلشان متوازن نیست، باز هم این حرفه را ادامه می‌دهند. بدیهی است برای حمایت ارشاد از مطبوعات خصوصی، تیراژ، دامنه توزیع، نوع کاغذ و تداوم انتشار، از فاکتورهایی است که به یارانه غیرنقدی وجاهت می‌دهد و درنهایت اگر یارانه نقدی قطع شود، بسیار بهتر و نیکوتر خواهد بود.

دیده می‌شویم، خوانده می‌شویم، باور نمی‌شویم

عصر اقتصاد

علی پاکزاد، مدیر مسئول روزنامه عصراقتصاد

درد من رسانه امروز مشکلات اقتصادی، کمبود درآمد، مالیات و بیمه و هزار درد بی‌درمان دیگر است ولی این‌ها حاشیه ماجراست، این‌ها درد مشترک ماست با دیگر بنگاه‌های اقتصادی که مختص دیروز و امروز هم نیست، اما متن درد و اصل زخم برای رسانه جای دیگری است.

خاطره‌ای برایتان نقل می‌کنم، صبح روز بعد از آنکه هواپیمای ایرانی راهی اوکراین سقوط کرد، در جلسه‌ای به دعوت مدیران ارشد دولت به ریاست یکی از معاونان محترم رئیس‌جمهوری وقت حضور داشتم. یک طرف تعدادی چهره‌های ارشد دولتی در بالاترین سطوح ممکنه و در این سوی میز هم تعدادی از مدیران مسئول و سردبیران روزنامه‌ها و خبرگزاری‌های اصلی کشور اعم از دولتی و غیردولتی.

میزبانان قسم می‌خورند حتی به نقل از افرادی که در جلسه حضور نداشتند، اتفاقی که رخ داده هیچ ارتباطی به ایران ندارد و هنوز دلیل حادثه مشخص نیست، ولی تنها قطعیت اعلام شده این بود که مسئول حادثه ایران نیست. روز بعد از آن همه رسانه حاضر در جلسه با استناد به سخنان مقامات میزبان عناوینی قطعی در مورد حادثه منتشر کردند و ایران را از هر نوع نقشی در این اتفاق تلخ مبرا دانستند، به فاصله کوتاهی در رسانه‌های خارجی اسنادی منتشر شد که ایران را تنها مقصر اعلام می‌کرد و باقی ماجرا که همه از آن مطلع هستیم. دستاورد این اتفاق چه بود؟ هر کسی از زاویه‌ای آن را تحلیل و قضاوت می‌کند.

اما برای من به عنوان اصحاب رسانه شاید هیچ‌یک از این قضاوت‌ها، ارزیابی‌ها و... به اندازه یک نتیجه ترسناک نیست، رسانه داخلی دروغ‌گو جلوه داده شد. شاید در این میان حتی به غیرحرفه‌ای عمل کردن هم متهم شویم؛ ولی حتی اگر این نکته را هم وارد بدانیم در هر صورت نتیجه یکی است و قربانی آن‌هم فقط رسانه‌ای‌ها نیستند؛ بلکه جامعه به معنی اعم آن با مشمولیت تمامی ارکانش از بی‌اعتباری رسانه متضرر می‌شود.

تعدد این نوع خاطرات را می‌توانید از زبان اصحاب رسانه مرور کنید و متاسفانه این اتفاق که تنها مورد نبوده و نیست. به همین دلیل و دلایل بسیار دیگری که می‌توان به آن اشاره کرد که اصحاب رسانه در آن کمتر از بسیاری از متولیان مقصرند، رسانه‌های داخلی مرجعیت خود را در افکار عمومی از دست داده‌اند.

باور کنید تعطیلی یک رسانه تلخ است ولی تلخی آن کمتر از بی‌آبرو کردن رسانه‌هاست، کمتر از دروغ‌گو جلوه دادن آن‌ها و سلاخی اعتماد مردم به ایشان است. متاسفانه خروج رسانه‌های داخلی از دایره اعتماد عامه مردم اتفاقی است که تبعات آن را مدت‌هاست در همه عرصه‌های اقتصاد، سیاست، فرهنگ و اجتماع شاهدیم ولی کسی حاضر نیست به آن اعتراف کند. امروز دیگر نه رسانه و نه خبرنگار در میان مردم محل اعتبار و اعتنا نیستند، مقصر کیست؟ من نمی‌گویم شما دنبال آن باشید چون چیز پنهان و راز سربسته‌ای نیست، و حتی نمی‌خواهم خود و دیگر اصحاب رسانه از اتهام مبرا کنم. فقط و فقط نتیجه آن را اعلام می‌کنم:

امروز به عنوان یک رسانه یا اصحاب آن دیده می‌شویم، خوانده می‌شویم، اما باور نمی‌شویم.

مرگ مطبوعات چاپی

آرش خوشخو، مدیر مسئول روزنامه هفت صبح

چشم‌انداز مطلوبی در انتظار مطبوعات چاپی ایران نیست. این گزاره را می‌توان با هزاران علت آشکار و پنهان، مستدل ساخت. کمبود نویسنده خوب، کاهش تأثیر نویسندگان بر کنش‌های اجتماعی و رشد روزافزون استفاده از شبکه‌های اجتماعی عمده علت‌هایی است که مُهر تأییدی بر تاریکی آینده مطبوعات چاپی کشور می‌زند. امروزه، روزنامه در کشور مرجعیت خود را از دست داده است. فشار رسانه‌های خارج از کشور، فعالیت‌های بی‌قیدوشرط و بدون محدودیت آن‌ها را می‌توان دلیل اصلی این فقدان دانست. همچنین ظهور شهروند خبرنگارها و همین‌طور فضای مجازی، بخشی از جذابیت روزنامه‌ها را از بین برده است.

همچنین فعالیت چند روزنامه و نشریه حرفه‌ای برتر ارزش بیشتری نسبت به فعالیت نشریات متعددی است که تخصص چندانی در تولید محتوا ندارند. در حال حاضر با کمبود نیروی متخصص و حرفه‌ای روزنامه‌نگار مواجه هستیم، چراکه نیروهای حرفه‌ای در روزنامه‌ها و نشریات مختلف پخش شده‌اند و از همه مهم‌تر، شرکت‌های تولید PR نظیر مفید آنلاین، بورسان، دیوار، دیجیکالا و ... به عنوان رقبای اصلی مطبوعات، نیروهای کارآزموده و مجرب را با حقوق بالا به استخدام خود درمی‌آورند. به همین خاطر، مطبوعات امروزی به شدت با کمبود نیروی ماهر روزنامه‌نگار روبه‌رو است. این امر باعث شده در بسیاری از روزنامه‌ها، خبرنگارانی مشغول فعالیت هستند که هیچ دغدغه‌ای برای کار ژورنالیستی نداشته و به دلیل عدم تخصص، عملا حضور آن‌ها با حضور یک ربات تفاوتی نمی‌کند.

به این ترتیب، خلاقیت ژورنالیستی که در اصل موتور محرکه همه روزنامه‌ها و رسانه‌ها به حساب می‌آید، در حال کاهش بوده و عملا مطبوعات با موتورهای نیم‌سوز به کار خود ادامه می‌دهد. مطمئنا تعدد رسانه‌ها و نشریات مختلف، موجب کاهش دسترسی به نیروهای حرفه‌ای شده و این ضربه مهمی است که به دورنمای روزنامه‌های کشور وارد می‌شود. یکی از راه‌حل‌های ممکن برای حفظ مرجعیت روزنامه‌ها، فراموشی مسئله خبر است.

مسئله خبر در روزنامه باید فراموش شود، چراکه در دنیای امروزی روزنامه برای خواندن و آگاهی از اخبار خریداری نمی‌شود.

همچنین هیچ‌کس به خاطر دیدن عکس و تصویر، به سراغ خرید روزنامه نمی‌رود. این واقعیت‌ها هرچند تلخ، ولی باید پذیرفته شوند. خریداران امروزی بیشتر به دنبال تحلیل و موضع‌گیری روزنامه و همین‌طور سرگرمی هستند. کارکرد روزنامه به طور نرمال به بخش‌های خبر، تحلیل و سرگرمی تقسیم می‌شود. حال که فضای مجازی بخش خبر و سرگرمی را به خود اختصاص داده، تنها بخش تحلیل برای روزنامه باقی می‌ماند. بنابراین تحلیل‌ها باید به نحوی نوشته شوند که مخاطب جذب آن‌ها شده و از خواندن آن‌ها احساس رضایت کند. نوشتن تحلیل خوب و جذاب نیز به نویسنده ماهر، آگاه و حرفه‌ای احتیاج دارد. اهمیت نویسنده خوب حتی از گزارشگر و خبرنگار خوب بیشتر است. متأسفانه تعداد نویسنده‌ها و تحلیلگرهای خوب کمتر شده و این موضوع، دورنمای نجات روزنامه‌ها از گرداب فعلی را تیره نشان می‌دهد.

آمارها حاکی از آن است اکثر خوانندگان امروزی، طرفدار یادداشت‌ها و ستون‌های ثابت هستند. گزارش‌ها خوانندگان چندانی ندارند، در عوض افراد جذب متن‌هایی می‌شوند که موضوعات مختلف را مورد تحلیل و بحث قرار داده و نشان می‌دهند که پشت هر ماجرا، چه اتفاقاتی رخ داده است. هنگامی‌که حقایق پشت یک ماجرا از جنبه‌های اقتصادی، سیاسی و اجتماعی فاش می‌شوند، خواه ناخواه موضع‌گیری و سوگیری به وجود می‌آید. بی‌تردید این سوگیری با قوانین کلاسیک روزنامه‌نگاری تداخل دارد اما لزوم سوگیری و جهت‌گیری، یکی از تمایزهای میان روزنامه‌نگاری در فضای مجازی و روزنامه‌نگاری کلاسیک به حساب می‌آید.

در حال حاضر مهم‌ترین مشکل روزنامه‌نگاری در ایران، به اشتراک‌گذاری رایگان محتوای تولیدشده توسط نویسندگان است. به بیان دیگر، قیمتی برای تولید محتوا مشخص نشده و تلاش و زحمت خبرنویس به سبب نمایش رایگان مطلب روی سایت‌های مختلف، به هدر می‌رود. متأسفانه، خبرنویس نیز مشکلی با این موضوع نداشته و در واقع هیچ محافظتی از قیمت محتوای تولیدی انجام نمی‌شود. این امر باعث شده روزنامه‌ها به لحاظ اقتصادی به شیوه‌های دیگری مثل جذب آگهی و رپرتاژ آگهی روی آورند.

مهم‌ترین راهکار برای قیمت‌گذاری تولید محتوا، برچیده شدن خبرگزاری‌ها و روزنامه‌های دولتی نظیر مهر، فارس، میزان و ... است، چراکه این خبرگزاری‌ها در حال تولید محتوای رایگان هستند. در ضمن، روزنامه‌ها باید مطالب خود را به طور پولی در سایت‌ها به نمایش درآورند، به طوری که خواننده برای مشاهده هر مطلب، مستلزم پرداخت پول یا خرید اشتراک باشد. تنها به این طریق می‌توان شاهد رقابت روزنامه‌ها بود. این امر در تمام دنیا انجام می‌شود.

به عنوان مثال، نشریه نیویورک‌تایمز چنین رویه‌ای را در پیش گرفته و مطالب مهم و خواندنی را تنها در دسترس مشترکین خود قرار می‌دهد. این روزنامه در حال حاضر ۸ میلیون مشترک دارد که یک رقم حیرت‌انگیز محسوب می‌شود اما در کشور ما، سایت‌های مختلف خبری نظیر خبرآنلاین، هر روز تعدادی خبر را به طور رایگان در صفحه خود به اشتراک می‌گذارد.

در بین این خبرها، مواردی یافت می‌شود که محتوای ارزشمندتری نسبت به سایرین داشته و مشخص است خبرنگار، تلاش و وقت زیادی را صرف نوشتن آن کرده است. در حالی که خبرنگار حقوق محدودی دریافت می‌کند (مثلا ۷ الی ۸ میلیون تومان)، بازاریاب سایت خبری به واسطه این خبر، قرارداد سنگینی با نهاد مربوطه (بانک، وزارتخانه و ...) می‌بندد که شاید مبلغ آن به ۵۰۰ میلیون تومان نیز رسد.

به دنبال بستن قرارداد، مبلغی حدود ۵۰ میلیون تومان سهم بازاریاب شده و مابقی پول برای مالک سایت خبری واریز می‌شود. به بیان دیگر، بازاریاب حاصل دسترنج خبرنویس و گزارشگر را به ۵۰ میلیون تومان پول برای خود، و چند صد میلیون تومان پول برای مدیر مسئول و صاحب وب‌سایت تبدیل می‌کند اما خبرنگاری که کار واقعی را انجام داده و محتوای اصلی را نوشته، کمترین سهم را دریافت می‌کند و متأسفانه کار ارزشمند محتوانویس به دلیل اشتراک‌گذاری رایگان، نادیده گرفته می‌شود. این اتفاق باعث شده چرخه اقتصادی سایت‌ها و روزنامه‌های کشور معیوب شده و همگی دچار بحران شوند. از یک جایی، تمام روزنامه‌ها و خبرگزاری‌ها باید قبول کنند که مطالب را در ازای پرداخت پول، در اختیار خوانندگان قرار دهند.

مسابقات ورزشی را در نظر بگیرید که تنها حدود چند دقیقه پس از برگزاری آن‌ها، تصاویر باکیفیت مربوطه از طریق خبرگزاری‌ها در دسترس عموم قرار می‌گیرند. در این میان واضح است حقوق افرادی نظیر عکاس‌ها نادیده گرفته شده و دیگر نیازی به استخدام آن‌ها نیست، چراکه این خبرگزاری‌ها تصاویر باکیفیت و خوب را به طور لحظه‌ای و بدون نیاز به پرداخت هزینه، در اختیار همه قرار می‌دهند.

در مقابل اگر خبرگزاری‌ها مطالب خود را پولی کنند، آن‌وقت است که مطبوعات جهت انتشار خبرهای خود یا به دنبال عکس‌های اختصاصی می‌روند، و یا مبلغی را بابت استفاده از تصاویر به خبرگزاری‌ها پرداخت می‌کنند. متأسفانه ترویج و بیزینس فرهنگ در کشور ما رو به تباهی رفته و مقصر این فاجعه بدون شک، نهادها و خبرگزاری‌ها و روزنامه‌های دولتی هستند. برخی در این میان خط قرمزهای حرفه روزنامه نگاری را مقصر عدم رشد اقتصادی رسانه‌های چاپی می‌دانند اما مدت‌هاست که خطوط قرمز در این حاکمیت مشخص شده و سیاست‌های نظارتی تأثیر چندانی بر حرفه روزنامه‌نگاری و خبرگزاری ندارند. در محدوده حاکمیت فعلی، صحبت یا تبلیغ درباره جریان‌های خارج از حاکمیت امکان‌پذیر نیست و این موضوع به عنوان یک هنجار، پذیرفته و رعایت می‌شود. اما در جریان حاکمیت، خطوط قرمز چندان حائز اهمیت نیست و تقریبا می‌توان در مورد هر موضوعی صحبت کرد. مشکل اصلی به تعدد رسانه‌ها و نشریات رایگان برمی‌گردد که حرفه تولید محتوا را تحت‌الشعاع قرار داده است. با حل این مشکل، خطوط ممیزی و نظارتی چندان دست‌وپا گیر نخواهد بود.

تا زمانی که تولید محتوا به صورت رایگان در دسترس عموم قرار گیرد، تبدیل روزنامه به بنگاه اقتصادی کار بسیار دشواری خواهد بود. در حال حاضر تقریبا تمام روزنامه‌های دولتی به لحاظ اقتصادی نیمه ورشکسته هستند و تنها به لطف بودجه دولت، به فعالیت خود ادامه می‌دهند. این موضوع حرفه روزنامه‌نگاری را با مشکل مواجه می‌سازد.

تا زمانی‌که تولید محتوا قیمت نداشته باشد و افراد برای خواندن روزنامه‌ها و نشریات، حق اشتراک پرداخت نکنند و از طرف دیگر، اخبار متعدد از طریق رسانه‌های آنلاین و فضای مجازی در اختیار عموم قرار گیرد، بخش کاغذی روزنامه‌ها از چرخه اقتصادی خارج می‌شود و دیگر افراد، تمایلی به خرید روزنامه نداشته باشند، مگر اینکه روزنامه‌ها روی بخش‌های خواندنی و ثابت سرمایه‌گذاری کرده و مطالب خود را به صورت پولی روی وب‌سایت‌ها قرار دهند.

اقتصاد آینده

در بغرنج‌ترین زمانه انتشار روزنامه در تاریخ کشور قرار داریم

هادی دریس، مدیرمسئول و صاحب‌امتیاز روزنامه اقتصاد آینده

برای ترسیم چشم‌انداز روزنامه‌نگاری در ایران در ابتدا باید نیم‌نگاهی به جایگاه نشریات و روزنامه‌ها در کشور بیندازیم تا برخلاف باورهای اجتماعی که روزنامه‌های کاغذی جایگاه خود را رفته‌رفته از دست می‌دهد لازم است تاکید کنیم که امروزه بازنشر و خروجی فیزیکی نشریات تنوع بیشتری دارد که علاوه بر چاپ کاغذی در فضای مجازی نیز ظهور و بروز ویژه‌ای پیدا کرده است.

تصاویر نیم‌صفحه نشریات در فضای مجازی از محبوب‌ترین داده‌هایی است که با استقبال عمومی روبه‌رو است که همواره در زمره موثق‌ترین اطلاعاتی است که مردم به آن اعتماد و پذیرش دارند.

کارکرد روزنامه و نشریات علاوه بر جریان آزاد اطلاع‌رسانی و ارائه تحلیل‌های دقیق با هیچ‌چیز دیگری تغییر نقش نخواهد داد و با این توصیف روزنامه‌نگاری در ایران از دیرباز مورد توجه مردم و مسئولان بوده است و این جایگاه بیش از پیش مستحکم‌تر می‌شود.

اما با این حال نباید از یاد برد که شاید در بغرنج‌ترین زمانه انتشار روزنامه در تاریخ کشور قرار داریم. چرا که متغیرهای زیادی در تهدید اقتصادی روزنامه‌ها ایفای نقش می‌کند که حتی حرفه‌ای‌ترین مدیران مطبوعات از اداره آن عاجز می‌شوند که علاوه بر هزینه‌های چاپ و نشر و نیروی انسانی ما با مقررات و قوانین خلق‌الساعه‌ای مواجه می‌شویم که همانند زلزله هشت ریشتری اقتصاد روزنامه را نابود می‌کند؛ ابتدای سال ۱۴۰۱ با خبر افزایش ۵۷ درصد حقوق و دستمزد کارکنان شوکه شدیم؛ گرچه هر قدر به بدنه علمی و تحریریه رسانه سرمایه‌گذاری شود باز هم کم است ولی نمی‌شود یک مجموعه فرهنگی با یک قانون خارج از اختیار مدیر رسانه دچار به‌هم‌ریختگی شود.

افزایش ۵۷ درصدی حقوق و دستمزد در تمام سطوح و بخش‌ها موجب افزایش نرخ خدمات شد که به نرخ تمام شده محتوای فرهنگی و نشریه اثر گذاشت.

از سوی دیگر شوک‌های پیاپی که از مجلس و دولت به نشریات؛ روح و روان مدیران مسئول را به دغدغه کشاند؛ موضوع اخذ مالیات از نشریات و یا قطع آگهی‌های دولتی و..... از مهم‌ترین مواردی بود که در امسال هفته‌ها ذهنیت ما را از نبرد رسانه‌ای در میانه جنگ اقتصادی و تورم روزافزون به خود مشغول کرد.

پیشنهادی که بنده برای مقابله با استرس‌های فصلی و گاه و بیگاه شکل‌گیری یک نظام صنفی صد درصد غیردولتی و غیرسیاسی برای پیشبرد منافع صنفی و رسانه‌ای است که تعدد تشکل‌های صنفی در کنار انجمن‌های کاغذی و تک‌نفری که مع الاسف برای پیشبرد منفعت شخصی و تقویت سهم چانه‌زنی شکل گرفته است از مهم‌ترین مخاطرات پیش روی مطبوعات است که با اعتماد به پیشکسوتان و دلسوزان فراجناحی امور به راحتی قابل طرح و بررسی است.

همچنین جلوگیری از صدور بخشنامه‌های ساعتی است که ساختار و موازین موجود را یکباره تغییر می‌دهد و خط و مشی اقتصادی رسانه‌ها را به خطر انداخته است.

نگاه برخی مدیران برنامه‌ریز در حوزه مطبوعات همانند سرمربی‌گری فوتبال است که گویا می‌توانند در هر لحظه یک فرمان صادر کنند تا بازیکنان به ساز آقای مربی تنظیم شوند.

به تعبیر بهتر تقویت نظارت سیستمی و تثبیت قوانین و مقررات مطبوعاتی در حوزه تکالیف وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی می‌تواند در شوک‌سازی به مطبوعات مؤثر باشد.

عمیقاً اعتقاد دارم کاری که روزنامه‌نگاری حرفه‌ای انجام می‌دهد با هیچ چیز و جایگاهی قابل تغییر نیست و نمی‌توانم تصور کنم که با تقویت شهروند خبرنگاری این حرفه کارآمد ذره‌ای به مخاطره بیفتد؛ به عنوان مثال اگر صدتا بلاگر ساعت‌ها پخش زنده از اینستاگرام داشته باشند آیا صداوسیما و جایگاه تلویزیون دچار تردید می‌شود؟ صدالبته که اصلاً قابل قیاس نیستند و هر قدر هم در ذهن‌های سطحی‌نگر این مقایسه صورت بگیرد در جایگاه روزنامه و نشریات ذره‌ای اخلال ایجاد نمی‌شود.

به اعتقاد بنده نظارت بر مطبوعات را درحال‌حاضر در دو حوزه محتوایی و مقرراتی می‌بینم که در حوزه محتوایی هیئت نظارت بر مطبوعات است که در حوزه تخطی از مقررات معاونت مطبوعاتی ورود می‌کند که اگر این نظارت سیستمی و بدون دخالت نیروی انسانی باشد و در تقویت جامعیت و پوشش نظارتی دقت و فراگیری بیشتری صورت پذیرد بی‌تردید نشریات کاغذی و تک‌نفری از این بستر تصفیه می‌شوند و فضا برای مجموعه‌های رسانه‌ای اصیل و شناسنامه‌دار فراهم می‌شود.

حمایت از مطبوعات و رسانه‌ها در زمره تکالیف وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی است که اتکای حمایت‌های معاونت مطبوعاتی برای پرداخت یارانه به تیراژ یک ظلم بزرگ است که در این اثنا هر قدر صداقت بیشتری در بیان تیراژ واقعی داشته باشیم عمق ضرر و زیان رسانه بیشتر است و مع الاسف افراد و رسانه‌هایی که در جذب این یارانه‌ها حرفه‌ای شده‌اند به راحتی خود را هماهنگ و یکنواخت می‌کنند تا بهره بیشتری ببرند تا جایی که در سال‌های نه چندان دور با نیم‌نگاهی به پرداخت‌ها از تفاوت دریافتی‌ها و تخصیص یارانه هر انسان دقیقی را شگفت‌زده می‌کرد که اگر از بنده پرسیده شود توصیه می‌کنم دولت در تأمین کاغذ و زینگ تمرکز کند و یارانه را غیر نقدی پرداخت کند گام موثری برداشته است.

احترام به فرایند اطلاع رسانی آزاد

روزنامه شرق

مهدی رحمانیان،مدیر مسئول روزنامه شرق

چشم‌انداز روزنامه‌نگاری در ایران بر محور یک تعلیق بزرگ می‌چرخد. قطعا اگر اطلاع‌رسانی میوه ممنوعه یا نیمه‌ممنوعه باشد، چشم‌انداز روزنامه‌نگاری در ایران روشن نیست. منظورم از نیمه‌ممنوعه، روزنامه‌نگاری آزاد برای یک طیف سیاسی و با بن‌بست‌های فراوان برای طیف‌های سیاسی دیگر کشور است. این‌گونه مخاطب حتی از اعتماد، تنوع و چرخش آزاد اطلاعات نیز رویگردان می‌شود و به رسانه‌های بی‌هویت رجوع می‌کند، اما اگر مسیر دیگری تجویز شود و روزنامه‌نگاری بر رسالت اطلاع‌رسانی، آزادی‌های عرفی، اخلاقی و قانونی منطبق باشد، قطعا می‌توان به آینده امیدوار بود. این نکته را نباید فراموش کرد که در روزگار انسداد اطلاع‌رسانی، روزنامه‌نگاری به فعالیتی فاقد توجیه اقتصادی تبدیل می‌شود. روزنامه هم یک بنگاه یا سامانه اقتصادی محسوب می‌شود که بدون رهیافت اقتصادی راه به جایی نمی‌برد. برای همین یک روزنامه یا مؤسسه فرهنگی نشر اطلاعات در دوران محدودیت‌های شدید اطلاع‌رسانی اصلا توانی برای فعالیت و رقابت نخواهد داشت. رسانه‌های فاقد هویت و متعلق به جریان‌های خارج‌نشین محصول این فضا محسوب می‌شوند.

روزنامه هم مانند هر فعالیت تولیدی دیگری، محصولی تولید می‌کند که قیمت و کیفیت آن تابع مقتضیات بازار و توان متقاضیان مصرف است. در شرایط تورمی مخصوصا رکود تورمی که ما در ایران کارکرد آن را به‌خوبی می‌شناسیم، روزنامه‌ها نیز شرایطی برابر با کل مختصات تولید دارند. با این تفاوت که متأسفانه به محصول روزنامه‌ها بعضا با عنوان میوه ممنوعه نیز نگاه می‌شود. برای خروج از دایره انرژی منفی تورم، درباره روزنامه‌ها بهترین کار احترام به فرایند اطلاع‌رسانی آزاد است. بگذارند مواد اولیه خوبی به رسانه‌ها برسد و آنها نیز با درنظرگرفتن شرایط لازم برای تولید در دوره تورم و رکود تورمی، محصول خود را متناسب با ذائقه مخاطب تولید کنند، بازار لبریز از تنوع در اطلاع‌رسانی شود، کیفیت شکل بگیرد، رسانه‌های بی‌هویت و فاقد منزلت ملی عقب بنشینند، آن وقت هم تجربه تورم و هم تحمل تورم و هم وظیفه زیست تورمی به عنوان یک امر ملی در دستور کار روزنامه‌ها نیز قرار می‌گیرد و قطعا شرایط بهینه نیز حاصل می‌شود. منتها همان‌طور که گفتم، مسئله اینجاست که قبل از طرح این سؤال باید بدانیم اصلی‌ترین مبنای کار یک واحد رسانه‌ای که اطلاع‌رسانی محسوب می‌شود در تنگنا قرار دارد. در این شرایط اصلا آیا روزنامه‌ها می‌توانند یک بنگاه اقتصادی باشند که بخواهند برای کار در تورم نیز برنامه ارائه دهند؟ بنگاه‌های اقتصادی و برندهای فعال در بازار ایران به‌سختی با رسانه‌ها وارد تعامل و فعالیت بازرگانی می‌شوند.

اینکه آنها نمی‌آیند دلیلش تورم نیست بلکه می‌دانند که کم‌اقبالی مخاطبان ریشه در برخوردهای سیاسی دارد و این مسئله به رسانه‌های فعال در داخل کشور تحمیل شده است. آنها می‌گویند روزنامه‌ها به فردای خود اطمینان ندارند و نمی‌توانند یا امکانی برای آنها ایجاد نمی‌شود که بخواهند محصول درخور و شایسته برای مخاطبان خود تهیه کنند.

رسانه‌های مرجع خبری را رسانه‌های بی‌هویت خارج‌نشین می‌دانند. برای همین برایشان کار در رسانه‌های داخلی توجیه اقتصادی ندارد. حرف غیراصولی هم نمی‌زنند. حال بود و نبود تورم بحث دیگری است که تا حل‌نشدن این موضوع به آن ورود نشود، عقلانی‌تر است.

اکنون و با ظهور پدیده‌ای همچون شهروند- خبرنگاران و در شرایط طبیعی باید برای آنها فرش قرمز هم پهن کرد.

آنها خبر را سطحی مخابره نمی‌کنند بلکه خبر را بی‌واسطه و به شکل محض و در کمترین زمان ممکن که قابل باور است در اختیار مخاطب قرار می‌دهند. شهروند- خبرنگاران عنصر مدرن در روزگار مدرنیسم رسانه‌ای هستند. در کنار آنها کارکرد روزنامه‌ها نیز تغییر کرده است. وظیفه روزنامه‌ها دیگر تحلیل و پردازش خبر است. اگر در شرایط طبیعی از زیست رسانه‌ها باشیم، قطعا حضور آنها به رونق رسانه‌ها، روزآمدی و ارتباط بهینه‌تر با مخاطبان منجر می‌شود، اما در شرایطی که محیط برای رسانه‌ها استانداردهای لازم را ندارد هر نعمتی می‌تواند به نقمت تبدیل شود.

حال سوالی که مطرح می‌شود این است که سیاست‌های نظارتی بر مطبوعات چه تأثیری بر این حرفه گذاشته است؟ این سیاست‌ها تعریف خاص خود را دارد و بعید می‌دانم کسی با نظارت مولدی که منجر به کارآمدی شود مخالف باشد. شاید بهتر بود این پرسش این‌گونه مطرح کرد که سیاست‌های محدودکننده که هرگونه آزادی عمل و امید به تداوم کار و ادامه حیات، اشتغال و تولید سود را در مطبوعات تحت‌الشعاع قرار داده، چه تأثیراتی داشته‌اند؟ آن وقت پاسخ هم این بود که لطفا کمی به اوضاع رسانه‌های کشور، تیراژ آنها، درآمد و اشتغالی که خلق می‌کنند، به جایگاهی که در میان مخاطبان در دو دهه گذشته همواره روند نزولی داشته و مرجعیت خبری که واگذار شده، نگاه کنید.

همه چیز به‌وضوح مشخص است. باور کنید برای رسانه‌ها یکی از دردناک‌ترین اتفاقات این است که رسانه‌های بی‌هویت و فاقد منزلت ملی در آن سوی آب‌ها مرجعیت خبری را بیشتر در اختیار دارند. چرا این‌گونه شده است؟ ما چقدر آسیب دیده‌ایم؟ چقدر اقتصاد رسانه آسیب دیده است. چه چیز و چه نوع اندیشه و باوری باعث این اتفاق شده است. البته همیشه باید امیدوار بود و امروز هم من با امید می‌گویم که قطعا آینده بهتر خواهد شد چون شرایط موجود برای رسانه‌های مستقل کشور به توسعه ایران ضربه می‌زند و این مسئله قابل چشم‌پوشی نیست.

در تمام دنیا به اشکال مختلف از رسانه‌ها حمایت می‌شود؛ بنابراین نفس حمایت نه‌تنها ایرادی ندارد بلکه ضروری است، اما در اینجا کسانی مجوز رسانه می‌گیرند که یارانه بگیرند و اگر بند ناف یارانه قیچی شود، با یک سقوط آزاد در عرصه رسانه مواجه خواهیم بود؛ چراکه در حال حاضر حدود ۱۳ هزار رسانه در کشور مجوز گرفته‌اند که در دنیا بی‌سابقه است. به هر حال اگر حمایت هدفمند و نظام‌مند بشود، بالطبع به جریان اطلاع‌رسانی کمک می‌کند. با این رویکرد با پرداخت یارانه دولتی تا زمانی که مطبوعات بتوانند به بنگاه‌های سودآوری تبدیل شوند موافقم اما نه به شکل فعلی. قطعا باید عدالت بیشتر رعایت شود و دست و پای سیاست از توزیع یارانه‌ها حذف شود. بی‌شک شکل و اندازه کارآمدی این یارانه‌ها نیز مهم است که به گمانم باید دوباره مورد اندازه‌گیری و سنجش قرار بگیرد.

ایران
خراسان
اطلاعات
کیهان
رسالت
جام جم
شهروند
فرصت امروز
آفتاب یزد
کارون
جوان
نوروز
اعتماد
گسترش
مردم سالاری
عصر اقتصاد
جهان صنعت
جهان اقتصاد
ابتکار
آرمان
وطن امروز
نوروز
قدس
فرهیختگان
ثروت
تجارت
بورس
ستاره صبح
صبح نو
صبح نوین
صبح نوروز
صبح
صبح
صبح

چشم‌انداز روزنامه‌نگاری در ایران

هوشمند سفیدی، صاحب امتیاز روزنامه آرمان امروز

روزنامه‌نگاری در ایران، چشم اندازی توأم با بیم و امید دارد؛ «امید»، زیرا با توجه به روند رو به افزایش آگاهی سیاسی در بین مردم، توجه به روزنامه‌ها تداوم خواهد یافت و جامعه روزنامه‌خوان حرفه‌ای افزایش خواهد داشت.

البته روزنامه‌نگاری انتقادی و تحلیلی می‌تواند این احتمال را تقویت کند، همچنین گشایش‌های اقتصادی گریزناپذیر و روند توسعه اقتصادی، می‌تواند زمینه‌های تبلیغات روزنامه‌ای را افزایش داده و به رشد آگهی و محتواهای تبلیغاتی در روزنامه‌ها کمک کند، و هم اینک نیز شاهدیم که در صنعت تبلیغات، نوعی بازگشت به تبلیغات روزنامه‌ای در حال نضج گرفتن است.

«بیم»، زیرا تشدید محدودیت‌ها در روزنامه‌نگاری و کاهش فضای نقد و تداوم مشکلات اقتصادی که می‌تواند چشم‌انداز فعلی را تداوم بخشد و اقتصاد رسانه را در مرز فروپاشی قرار دهد، وقتی اقتصاد روزنامه‌نگاری در مرز نابودی است، امکان شکل‌گیری محتواهای لازم از بین می‌رود و عملاً شاهد شکل‌گیری دوره‌ای تاریک روزنامه‌نگاری خواهیم بود. اما، در کل آینده روزنامه‌نگاری ایران در صورت وجود فضای عقلانی امیدوارکننده است و رشد فضای مجازی تأثیر قاطع در تضعیف روزنامه‌نگاری نخواهد داشت، زیرا رسانه‌های مجازی و روزنامه‌ها، می‌توانند مکمل هم باشند.

پیشنهاد در فضای تورمی

به نظر می‌رسد در فضای کنونی که اقتصاد روزنامه‌ها در تنگنای شدیدی قرار دارد، و علاوه بر افزایش کمک‌های دولت، ارتباط گرفتن و تعامل با حوزه‌های اقتصادی فعال مثل نفت، پتروشیمی و فولاد و برخی صنایع دیگر، مفید خواهد بود. ضمن اینکه این مسئله برای روزنامه‌نگاری سیاسی، وضعیت دشوارتری دارد و باید امیدوار بود که مردم از این نوع روزنامه‌نگاری با خرید حمایت کنند.

شهروند خبرنگاری و مخاطره روزنامه‌نگاری

شکل‌گیری شهروند خبرنگار، خطری برای روزنامه‌نگاری ایجاد نمی‌کند، بلکه باید آن را یک فرصت برای روزنامه‌نگاری محسوب کرد؛ زیرا این پدیده، بیشتر به توسعه اخبار سخت کمک می‌کند و این نیاز را پدید می‌آورد تا خبرنگاران حرفه‌ای و روزنامه‌ها، نسبت به رصد و تحلیل آن‌ها مبادرت ورزند، درواقع، اخبار اولیه آنان، نیاز به "نرم خبر" را تشدید می‌کند و روزنامه باید به تحلیل و تبیین و گسترش آن نوع خبرها بپردازند.

سیاست‌های نظارتی و تأثیر آن بر روزنامه‌نگاری

آنچه در عمل اتفاق می‌افتد، سیاست نظارتی نیست، بلکه فرا نظارتی است، اگر نظارت به معنی مراقبت بود، کمک می‌کرد، اما الان فرا نظارت‌ها، عرصه عمل روزنامه‌نگاری را محدود کرده است؛ و عملاً روزنامه‌نگار نگران محتوایی است که خلق می‌کند، زیرا گستره نگاه‌های امنیتی بیشتر شده، همین مسئله، ضعف محتوایی روزنامه‌نگاری و کاهش خرید و تهدید اقتصاد روزنامه‌نگاری را در پی داشته و مرجعیت رسانه‌های داخلی را از بین برده است.

تداوم یارانه نقدی ارشاد

من در کل و در صورت اصلاح اقتصاد و توسعه فضای سیاسی، با یارانه‌دهی در هر شکلی مخالفم؛ اما در حال حاضر که دو شرط بالا محقق نیست، با ادامه یارانه نقدی به روزنامه‌ها – البته با اصلاح شاخص‌ها و تقویت آن – موافقم، البته رقم یارانه نیز باید کفایت داشته باشد و بتواند باری از مشکلات روزنامه‌ها را بردارد.

وابستگی محتوا به اقتصاد روزنامه‌ها

منصور مظفری، مدیر مسئول روزنامه آفتاب یزد

روزنامه‌نگاری یک حرفه مقدس است، لذا باید روزنامه‌نگاری را با کار اقتصاد رسانه‌ای تفکیک کنیم. با این وضعیتی که مشاهده می‌شود در رابطه با اقتصاد رسانه آینده روشنی برای رسانه ها متصور نیستم. دلایل مختلفی دارد یکی از آنها دخالت دولت‌ها در امر رسانه است به همین علت دولت نمی تواند نسبت به بخش رسانه‌ای دولتی بی تفاوت باشد و در جهت حمایت از رسانه بخش خصوصی حرکت کند.

این اولین معضلی است که ما در مطبوعات داریم که در هیچ جای دنیا وجود ندارد. این رسانه‌ها شامل خبرگزاری‌ها، پایگاه‌های خبری و رسانه‌های مکتوب هستند که تعداد آنها هم بی‌شمار است، وقتی رسانه بخش دولتی زیاد باشد رقیب بخش‌خصوصی می‌شوند و وقتی رسانه دولتی رقیب بخش خصوصی شود بخش خصوصی آن چنان پیشرفتی نمی‌تواند داشته باشد، به چه علت؟ اگر می‌بینید در حال حاضر رسانه‌های بخش خصوصی و عمومی که دولتی هم هستند و خودشان می‌گویند ما دولتی نیستیم ولی از امکانات فیزیکی گذشته استفاده و بهره می‌برند دست در جیب مردم دارند هر چند که اقبال مردم را کمتر داشته باشند. اگر دولت می‌خواهد روزنامه داشته باشد اشکالی ندارد اما رقیب بخش خصوصی نباشد.

ما می‌بینیم روزنامه‌های بخش دولتی صفحات زیادی را هر روز به چاپ می‌رسانند. بدون اینکه برخی از آنها محتوایی داشته باشند یا مورد اقبال عمومی واقع شوند، از آن طرف نرخ تک فروشی‌شان نصف قیمت روزنامه‌های بخش خصوصی است.

می‌بینیم که تیراژ روزنامه‌های بخش‌خصوصی یک چهارم بخش دولتی است و قیمت روزنامه‌های بخش‌خصوصی دو برابر بخش دولتی است. ضمن اینکه کنترل بازار کاغذ وظیفه ذاتی دولت است اما توانایی ندارد و ما باید هر کیلو کاغذ را ۳۰ هزار تومان خریداری کنیم. وقتی که دولتی‌ها تعداد صفحات خود را بالا می برند و نرخ فروش شان را پایین می‌آورند مشاهده می‌کنیم که قیمت کاغذ باطله بیشتر از قیمت یک روزنامه است.

این مسئله یعنی عدم توانایی در تنظیم بازار توسط دولت. هر چند که واردات کاغذ را ما با نرخ ارز ترجیحی داریم. یکی از هدف‌ها این است که بازار کاغذ باید تنظیم شود و متاسفانه ارزترجیحی هم داده شد و بازار هم تنظیم نشد و رسانه‌ها در مضیقه کاغذ قرار گرفته‌اند.

بنابراین در اینجا به این نتیجه می‌رسیم که دولت در رابطه با رسانه‌های خود دخیل است. ضمن اینکه آگهی‌های دولتی که توسط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی توزیع می شود هم شامل عدالت نمی‌شود. آگهی‌های رسانه‌های بخش دولتی بیشتر از رسانه های بخش خصوصی است. نیاز است که برخی از ادارات و شرکت‌های دولتی که آگهی‌هایشان توسط دولت اداره می شود از طریق وزارت ارشاد به صورت عادلانه توزیع شود اما اکنون به صورت مستقیم به نشریات خاص دولتی ارائه می‌شود و توجه و نظارتی بر آن صورت نمی گیرد.

دو روزنامه قدیمی بخش عمومی و دولتی هستند که سابقه زیادی بیش از نیم قرن دارند که آگهی‌هایی که باید نصیب بخش‌خصوصی شود را جذب می‌کنند یا اینکه نهادهای دولتی بیشترین آگهی خود را به روزنامه دولت می‌دهند یا نهادهای دیگر خودشان روزنامه دارند و به روزنامه خودشان آگهی می دهند. بنابراین از این جهت است که از نظر اقتصادی آینده خوبی برای رسانه‌های بخش خصوصی نمی توانم متصور شوم و این امر حتما بر محتوا تاثیر می‌گذارد.

همچنین متاسفانه وقتی روزنامه بخش خصوصی از نظر آگهی به دولت وابسته باشد، نمی تواند آن چنان از حقوق مردم دفاع کند. زیرا که یک ابزار کنترلی در دست دولت قرار گرفته است. لذا رسانه بخش خصوصی که مورد اقبال عموم است و می تواند برای مردم امید آفرین باشد نمی‌تواند وظیفه اصلی خود را انجام دهد. بنابراین وقتی اقتصاد رسانه با محتوا ارتباط پیدا می‌کند. نمی‌توان در رابطه با دفاع از حقوق مردم نیزآن چنان فریاد بزنیم. وقتی دولت و نهادهای دولتی پاسخگو نباشند دیگر اعتمادی به رسانه وجود نخواهد داشت و اگر اعتمادی به رسانه نباشد مرجعیت رسانه تغییر می‌کند و رسانه های بیگانه موج سواری می کنند.

در جریاناتی که از شهریور کشور با آن درگیر شد و برخی از مردم معترض بودند. روزنامه‌های داخلی می توانستند صدای معترضین باشند و به مردم یاری برسانند،اما نتوانستیم وظیفه خود را به درستی انجام دهیم. هر وقت بخش رسانه مورد اعتماد نباشد و مردم نتوانند صدای خود را به رسانه برسانند به کف خیابان می آیند و متاسفانه در اغتشاشات اخیر مردم آمدند اعتراض خود را گفتند و معاندین ورود کردند و موفق هم شدند و این قدر اغتشاش کردند و آسیب به اموال عمومی رساندند و فضا را مسموم کردند که صدای اعتراض مردم به مسئولان نرسید.

وقتی بحث شهروند خبرنگار پیش می آید، هر شهروند خود یک خبرنگار است یک خبرنگار باید صدای خود را در مبنای قانونی و به یک رسانه معتبر داخلی برساند که بتواند رابطی بین او و مسئولان باشد(منشور من سران قوا نیستند، آقای رئیسی بهترین فرد و منتخب مردم است و در حال حاضر بهترین خواهد بود، قوای ما بحث شان جدای از مسئولان است)

وقتی شهروند خبرنگار نتواند صدای خود را به رسانه برساند و پاسخگویی نداشته باشد، راهی دیگر برای رساندن صدایش به مسئولان پیدا می‌کند در این جا است که معاندین از فضای مجازی استفاده می کنند و با توجه به امکاناتی که دارند و با برنامه‌ریزی‌هایی که دشمن خارج از مرزها انجام داده است بحث شهروند خبرنگار را هم به انحراف می کشاند.

وقتی اقتصاد رسانه و محتوای رسانه با خود رسانه در ارتباط باشد و اقتصاد بنا به دلایلی فلج باشد و از سوی دیگر ما هم وابستگی‌هایی به دولت(از نظر یارانه و کاغذ) داشته باشیم، در رابطه با صدای مردم و رسانه محدودیت‌هایی به صورت طبیعی به وجود خواهد آمد که نمی‌توانیم آینده‌ای متصور باشیم.

تباهی، آینده روزنامه‌نگاری

علی نظری، سردبیر روزنامه مستقل

چشم‌انداز روزنامه‌نگاری در ایران را می‌توان تنها در یک واژه خلاصه کرد: تباه. این آینده تاریک دو دلیل اساسی دارد؛ نخست، حاکمیت اعتقادی به نظام روزنامه‌نگاری پویا، فعال و خلاق ندارد. این سیاست سبب شده تا در طی دو و حتی سه دهه گذشته نیروهای حرفه‌ای و صاحب سبک در حوزه رسانه و مطبوعات که نماد اقتدار روزنامه‌نگاری ایران هستند به تبعید خودخواسته تن دهند. ریشه این مهاجرت را می‌توان برخوردهای افراد خاصی دانست. درواقع اوایل دهه هفتاد روزنامه‌های مطلوب و محبوب مردم با عنوان روزنامه‌های زنجیره‌ای متوقف شدند؛ بسیاری از مدیرمسئولان، سردبیران، خبرنگاران و روزنامه‌نگاران بازداشت شدند و روند تهی شدن جامعه ایرانی از روزنامه‌نگاران متعهد و توانمند آغاز شد. این‌گونه با فقر نیروی متبحر مطبوعات مواجه شدیم. این امر یکی از دلایل اصلی انتقال مرجعیت رسانه‌ای از داخل به خارج از کشور نیز به شمار می‌رود. علت دیگری که مهر تاییدی بر آینده تباه مطبوعات چاپی ایران می‌زند این است که درصد زیادی از مدیرمسئولان کنونی که در مطبوعات و روزنامه‌های کثیرالانتشار کشور فعالیت می‌کنند نیروهای حرفه‌ای نیستند. این گزاره به این معناست که این افراد فعالیت‌های حرفه‌ای در زمینه مطبوعات انجام نداده و از آموزش‌های اصولی در این عرصه بی‌بهره بوده‌اند. درواقع، روزنامه‌نگاران باتجربه کشور عطای کار مطبوعاتی و رسانه را در داخل کشور به لقایش بخشیدند. در غیاب این افراد فضایی خالی شکل گرفت و سبب شد تا امروزه افراد کوتاه‌قامت سکان کشتی مطبوعات کشور را در دست گیرند. تمام افق این افراد از مطبوعات، ساخت بولتنی برای وزارتخانه‌هاست. آنها افرادی تابع هستند و به‌تبع این دست از افراد ضعیف، توانایی جریان سازی ندارند. آنها از دغدغه آگاهی بخشی و روشنگری بی‌بهره‌اند؛ معنایی برای جامعه مدنی متصور نیستند و به همین دلیل، جایگاه مدیریت رسانه‌های کشور به‌شدت تنزل یافته است. نیروهای متخصصی که در داخل کشور رشد یافته بودند تقدیم به رسانه‌های خارج کشور شدند و اکنون جریان سازی توسط آنها انجام می‌شود. درمجموع می‌توان گفت از دست دادن نیروهای متخصص و سپردن سکان مطبوعات به افراد تابع سبب تاریکی و تباهی آینده مطبوعات ایران است. جدای از این موارد، نظام سیاسی و حاکمیت به‌گونه‌ای برخورد می‌کند که رسانه‌ها و مطبوعات کشور در شرایط کنونی ناگوار اقتصاد کشور قادر به ادامه حیات نباشند. اکثر بنگاه‌های مطبوعاتی در کشور تنها از طریق وابستگی به دولت می‌توانند شرایط اقتصادی مطلوبی برای ادامه فعالیت‌های خود فراهم کنند.

به‌عبارت‌دیگر، در شرایطی که اسب غیرقابل مهار تورم می‌تازد تنها مطبوعات و رسانه‌هایی می‌توانند فعالیت‌های خود را ادامه دهند که دولتی و شبه‌دولتی باشند؛ برای این بنگاه‌های مطبوعاتی اهمیتی ندارد که دستمزد، قیمت کاغذ و سایر هزینه‌های مطبوعاتی به چه میزان افزایش یافته است زیرا از سرمایه‌ای بی‌حدومرزی برخوردارند و قادر به تامین نیازهای خود هستند اما شرایط برای رسانه‌های بخش خصوصی به‌طور کامل متفاوت است. در بخش خصوصی حساب‌وکتاب بر اساس ریال است و با توجه به این شرایط رسانه‌های بخش خصوصی از قافله عقب می‌مانند و بازی را واگذار خواهند کرد. درمجموع، بنگاه‌های مطبوعاتی کشور در قالب بولتن می‌توانند فعالیت خود را ادامه دهند و صدای مردم بودن برای رسانه‌های بخش خصوصی غیرقابل اجراست.

در این میان برخی متصورند پدیده‌هایی مانند شهروند خبرنگار و ... سبب به خطر افتادن حرفه روزنامه‌نگاری شده است اما پرواضح است که چنین نیست. سیاست‌گذاری‌های نابجا مخاطبان را به‌سوی رسانه‌های فارسی‌زبان خارج از کشور سوق داده است. هنگامی‌که بنگاه‌های مطبوعاتی با خودسانسوری همراه باشند و بازگو کننده صدای مردم نباشند؛ بی‌شک جایگاه خود را میان مخاطبان از دست خواهند داد و وقوع این امر را نمی‌توان پیشرفت فناوری و شبکه‌های اجتماعی دانست. اگر حاکمیت فضای لازم را در اختیار مطبوعات آزاد، مستقل و روزنامه‌های توانمند قرار دهد تا بازگو کننده مطالبات و سخنان مردم باشند حتی با وجود فراگیر شدن شبکه‌های اجتماعی همچنان رسانه‌های کشور می‌توانند مرجعیت ازدست‌رفته خود را باز پس گیرند.

درواقع اگر دو چالش اساسی این عرصه که پیش‌تر به آنها اشاره شد از میان برداشته شوند حتی پدیده‌هایی چون شهروند خبرنگار می‌تواند به قدرتمندتر و کارآمدتر شدن مطبوعات کشور کمک‌های شایانی کند. درمجموع برای آینده مطبوعات کشور باید در فکر رفع مشکلات اساسی بود و با حل آنها خواه‌ناخواه چالش‌های حاشیه‌ای از میان خواهند رفت.

در گیر تبعیض اطلاعاتی، نظارتی و حمایتی هستیم

محمدعلی وکیلی، مدیرمسئول روزنامه ابتکار

امروزه چشم‌انداز اقتصاد عمومی کشور افقی منفی است. حوزه مطبوعات کشور نیز به‌تبع شرایط اقتصادی پیش‌آمده بسیار تحت فشار قرار گرفته‌اند؛ هزینه‌های مطبوعات به صورت وحشتناکی افزایش پیدا کرده و درآمدهای این حوزه با کاهش چشمگیری روبه‌رو شده است. امنیت کار مطبوعاتی مخدوش شده و از طرفی حذف یارانه کاغذ را می‌توان امری قطعی در نظر گرفت. در چنین شرایطی افق مطبوعات کشور بسیار دلهره‌آور، بیمناک و تاریک است.

در این میان باید اقرار کرد که فهم دولتی‌ها از کارکرد رسانه فهم غلطی است. به نظر می‌رسد که دولت‌مردان متوجه نیستند که مطبوعات باید همپای مطالبات جامعه پیش بروند تا مورد خاص جامعه واقع شوند و تاثیرگذاری آن‌ها حفظ شود. از آنجا که مطبوعات امروز کف خواسته جامعه را هم برآورده نمی‌کند بنابراین نمایندگی افکار عمومی را نیز از دست داده و به همین جهت است که مرجعیت رسانه مدت‌ها است به خارج از کشور منتقل شده است. ما امروزه شاهد کاریکاتوری از عملکرد رسانه‌ها در جامعه هستیم. اگر قرار بر این باشد مرجعیت رسانه به داخل منتقل شود و کار خبری با هویتی داخلی پیوند پیدا کند نیازمند افزایش سعه‌صدر حاکمیت در مقابل کار رسانه هستیم. ما نیازمند حذف تبعیض‌های اطلاعاتی در کار رسانه‌ایم. امروزه برخی از رسانه‌ها دسترسی سطح بالایی به اطلاعات دارند و در مقابل برخی روزنامه‌ها مانند بخش مهمی از مردم مورد غفلت بخش‌های مختلف حاکمیت در ارائه اطلاعات قرار گرفته‌اند. متاسفانه رسانه‌ها یک راه آسان برای رسیدن به داده‌ها برای ارائه تحلیل واحد ندارند. بنابراین حذف تبعیض‌های اطلاعاتی، نظارتی و در نهایت حذف تبعیض حمایتی انتظاری است که از دولت‌مردان وجود دارد.

پدیده شهروند خبرنگار نیز محصول تحولات حوزه فناوری است و بخشی از الزامات گسترش فضای مجازی گسترش حوزه شهروند خبرنگار است. البته این پدیده با کار حرفه‌ای روزنامه‌نگاری و خبرنگاری تفاوت‌های عمده‌ای دارد. بخشی از آشوبی که امروزه در جامعه شاهد آن هستیم محصول گسترش غیرحرفه‌ای در حوزه خبررسانی است.

دگردیسی مطبوعات

علی یعقوبی، مدیر مسئول روزنامه قدس

در سال‌های اخیر که فضای رسانه‌ای کشور شاهد رشد چشمگیر فضای مجازی و کاهش شمارگان روزنامه‌ها بوده است همواره با این سؤال روبرو بوده‌ایم که آیا امروزه رسانه‌های مکتوب اساساً اثربخشی لازم را دارند و آینده مطبوعات با توجه به افزایش بی‌سابقه هزینه‌های سرانه مخاطب در حوزه مکتوب چه خواهد بود؟

معمولاً رشد فضای مجازی را مهم‌ترین دلیل کاهش تیراژ مطبوعات می‌دانند. این تحلیل، غلط نیست اما دقیق و کامل هم نیست. وقتی می‌خواهیم در مورد کاهش تیراژ رسانه مکتوب سخن بگوییم این مهم است که بدانیم کاهش تیراژ به خاطر ویژگی‌های ذاتی این مدیوم نسبت به فضای مجازی است یا غیر از ویژگی‌های ذاتی، شرایط محیطی، فرهنگی، اقتصادی و حتی جغرافیایی در این تقابل یا به عبارت دقیق‌تر، تکامل اثرگذار است. این واقعیت با بررسی تیراژ مطبوعات در سایر کشورهای جهان قابل‌تحلیل است وقتی به این پرسش برمی‌خوریم که: «مگر فضای مجازی در کشورهای توسعه‌یافته بسیار گسترده‌تر و فراگیرتر از کشور ما نیست؟ پس چرا هنوز تعداد زیادی روزنامه با تیراژ میلیونی در جهان وجود دارد؟» تیراژ ۱۰ روزنامه پرتیراژ جهان که به کشورهای ژاپن، هند و آمریکا و چین تعلق دارند مجموعاً به ۴۰ میلیون نسخه در روز می‌رسد در حالیکه گفته می‌شود تیراژ کل مطبوعات در ایران کمتر از ۱۰۰هزار نسخه در روز است! اما قبل از پرداختن به پرسش فوق باید عجالتاً دو مقدمه را در نظر گرفت.

اول اینکه روزنامه‌ها از نظر علم اقتصاد در زمره کالاهای پرکشش قرار می‌گیرند. کالای پرکشش به کالایی گفته می‌شود که با تغییرات قیمت، تقاضای آن دچار تغییر شدیدی می‌شود. به‌طور مثال اگر نان چند برابر هم شود همچنان تقاضای آن وجود دارد و از سبد خرید خانوار به‌راحتی حذف نمی‌شود بنابراین نان یک کالای کم‌کشش است. اما اگر قیمت روزنامه افزایش پیدا کند به‌راحتی از سبد خرید حذف می‌شود. چون تا حد زیادی خدمات جایگزین آن در فضای مجازی وجود دارد و جزو کالاهای اساسی و ضروری و غیرقابل جایگزین محسوب نمی‌شود. مقدمه دوم نگاهی است که باید داشته باشیم به روش‌های تامین مالی مطبوعات که البته در کنار عیار محتوایی جزو مهم‌ترین عوامل حیات و ممات مطبوعات محسوب می‌شود

▣ روش‌های تأمین مالی مطبوعات در جهان:

منابع تأمین مالی رسانه‌ها در دنیا از سه حال خارج نیست و یا ترکیبی از این روش‌هاست:

حمایت از سوی دولت‌ها یا نهادهای بین‌المللی

در بسیاری از کشورها بخصوص کشورهایی که نیازمند ایجاد هژمون و اثرگذاری سیاسی هستند، رسانه‌ها دارای بودجه‌های سنگین دولتی می‌باشند به‌طور مثال بودجه شبکه تلویزیونی بی‌بی‌سی فارسی در سال ۲۰۱۴ به گفته صادق صبا رئیس سابق بخش فارسی بی‌بی‌سی، برابر با ۱۵ میلیون پوند در سال بوده است که توسط وزارت امور خارجه بریتانیا پرداخت شده است. سرویس جهانی بی‌بی‌سی در سال ۲۰۲۰ نیز ۲۶۱ میلیون پوند هزینه کرده است که توسط همین نهاد تأمین مالی گردیده است.

تأمین مالی مستقیم از اشتراک و فروش آگهی

یکی از بخش‌های تأمین مالی رسانه‌ها اشتراک و آگهی است. تقریباً همه مطبوعات کم‌وبیش دارای این مکانیسم درآمدی هستند اما رسانه‌های که عموماً در رسته سرگرمی، حوادث و مد و گرایش‌های مخاطب پسند فعالیت می‌کنند در این نوع تأمین مالی موفق‌ترند و به دلیل وجود مخاطب قابل‌توجه می‌توانند از طریق فروش و آگهی درآمد بیشتری حاصل کنند.

تأمین مالی غیرمستقیم

برخی از هلدینگ‌های رسانه‌ای بزرگ دنیا علاوه بر آگهی و اشتراک هزینه‌های خود را از مسیرهای دیگری نیز تأمین می‌کنند بازار سهام و مستقلات و حوزه‌هایی پول‌سازی مانند حوزه سرگرمی و فیلم‌سازی و یا حتی صنعتی برخی از این مسیرها هستند.

تردیدی نیست که روزنامه‌های پرتیراژ حتماً از نظر محتوایی خوب و حرفه‌ای عمل می‌کنند و مهم‌ترین عامل موفقیت آنها همین مسئله هست اما مدیریت اقتصادی یک سازمان رسانه‌ای نیز اهمیت بسزایی دارد و یکی از راهبردهای ماندگاری مطبوعات در دنیا نزدیک به رایگان کردن (بسیار ارزان) فروش روزنامه و بالا نگه‌داشتن بسیار زیاد تیراژ (میلیونی) و متناسب با آن بالا بودن قیمت آگهی در مطبوعات پرتیراژ بوده است. و مخاطبان با پرداخت مبالغ ناچیزی بسته کامل و متنوعی از خبر، تحلیل، بازی و سرگرمی، داستان، تاریخ، اطلاعات عمومی، آموزش، مد و غذا و ورزش و سلامت و ... با تعداد صفحات زیاد دسترسی پیدا می‌کنند.

با این دو مقدمه و پیش‌فرض حالا بهتر می‌توان سراغ این پرسش رفت که چرا در ایران وضعیت مطبوعات نگران کننده است؟

بنیه ضعیف اقتصادی مطبوعات و به‌طورکلی بخش خصوصی در ایران، وابستگی روزنامه‌های پرتیراژ به حمایت‌های دستگاه‌های دولتی و نهادهای عمومی، افزایش ناگهانی چند برابری و چندباره نرخ ارز در دو دهه اخیر، وارداتی بودن مواد اولیه و البته اتصال گوشی‌های هوشمند به اینترنت پرسرعت 4G و فراگیر شدن آن در ابتدای دهه ۹۰ از یک‌سو زمینه افول تیراژ مطبوعات را فراهم کرد و از سوی دیگر کاهش و تغییرات اولویتی در بودجه‌های تبلیغاتی بنگاه‌های اقتصادی آسیب دیده از نوسانات ارزی و تحریم‌ها، تغییر ذائقه تبلیغاتی بازار، همچنین ناپایداری و انهدام زنجیره تأمین کاغذ روزنامه‌ای در دهه ۹۰ در پی اوج گرفتن تحریم‌ها و مشکلات جدی برای انتقال ارز به شرکت‌های واردکننده کاغذ و بی‌انگیزگی و حذف واردکنندگان کاغذ مطبوعات در پی تغییرات مکرر سیاست‌های ارزی و ... باعث شد که عملاً صاحبان مطبوعات چاره‌ای جز کاهش تیراژ نداشته باشند.

بازار ازدست‌رفته‌ای که به‌سختی بتواند به شرایط عادی برگردد. شاید سرمایه‌گذاری در تولید داخلی کاغذ و حمایت‌های ارزی از واردات آن و منطقی شدن قیمت و ثبات تصمیم‌گیری دولت به‌عنوان مسکنی برای بهبود یا حداقل تثبیت وضع موجود عمل کند. اما بازگرداندن ذائقه ازدست‌رفته بازار برای تخصیص بودجه‌های خوب تبلیغاتی به آگهی‌های تجاری مطبوعات با تیراژهای فعلی دور از دسترس به نظر می‌رسد.

ضعف‌های جدی در فرهنگ مطالعه به‌ویژه در نسل جدید و فرهنگ شفاهی مردم ایران نیز در روند نزولی مطبوعات در ایران بی‌تأثیر نبوده است. این واقعیت را باید پذیرفت که مطبوعات این روزها به خاطر مشکلات اقتصادی عمومی کشور و مشکلات اقتصادی اختصاصی خود، با سیلی صورت خود را سرخ نگه می‌دارند. صنعت مطبوعات و اساساً صنعت نشر عمدتاً واردات محور و از کاغذ و پلیت و مرکب گرفته تا قطعات و ماشین‌آلات و سایر ملزومات چاپ کاملاً وارداتی و وابسته به قیمت ارز هستند و با نوسانات ارزی زیرورو می‌شوند.

حال سوالی که مطرح می‌شود این است که چرا هیچ روزنامه مهمی در کشور تعطیل نشده است؟ که در جواب باید گفت باوجود فشارهای مالی جدی و افزایش هزینه کاغذ و کاهش تیراژ در سال‌های اخیر نه‌تنها از تعداد روزنامه‌های مهم کشور کاسته نشده بلکه حتی به آن‌ها اضافه هم شده است (تاکید می‌کنم روزنامه‌های مهم و اثرگذار). علت آن است که روزنامه‌ها کارکرد و مخاطب مؤثر خود را دارند و این کارکرد نباید با کارکرد فضای مجازی و سایر رسانه‌ها مقایسه شوند. روزنامه‌ها دارای ویژگی‌های خاصی هستند که اهمیت این ویژگی‌ها غیرقابل کتمان است.

▣ اعتبار و رسمیت

یکی از ویژگی‌های رسانه مکتوب رسمیت و اعتبار است. ازآنجاکه پس از انتشار و توزیع یک روزنامه امکان تغییر در آن وجود ندارد این رسانه از رسمیت و اعتبار بالایی برخوردار است. مدیوم روزنامه به دلیل غیرقابل تغییر بودن و ماندگاری بلندمدت ایجاب می‌کند که نهایت دقت و صحت در تولید محتوا لحاظ شود. برخی از نظرسنجی‌ها بیانگر اعتماد بیشتر مخاطبان نسبت به این رسانه است.

▣ مطبوعات، برگی از تاریخ

روزنامه‌ها به‌واسطه اینکه پس از انتشار برگی از تاریخ محسوب می‌شوند و ماندگاری بیشتری از سایر رسانه‌ها دارند و همچنین وقتی یک روزنامه منتشر می‌شود برگی از تاریخ است. شما روزنامه‌هایی از ۱۰۰ سال پیش را می‌توانید لااقل در آرشیوها و کتابخانه‌ها پیدا کنید . حتی مطبوعاتی که سال‌ها پیش تعطیل شده‌اند اما دارای تاریخچه مهمی هستند. آرشیو مطبوعات مهم‌ترین منبع برای پژوهش و تاریخ‌نگاری و شناسه هویتی یک ملت است. اما آیا می‌توان تضمین داد یک نسخه دیجیتال یا سایت اینترنتی یا کانال تلگرامی حتی تا فردا در فضای مجازی وجود داشته باشد؟

▣ وفاداری مخاطبان

در حال حاضر تنها رسانه خبری تحلیلی که توسط مصرف‌کننده خریداری می‌شود و بابت اشتراک آن پول دریافت می‌شود روزنامه‌ها هستند سایر رسانه‌های مجازی غیر از مصرف اینترنت که مصارف متعدد دیگری دارد هزینه اشتراک برای مخاطب ندارد بنابراین کسانی که حاضر می‌شوند برای روزنامه‌ها هزینه کنند مخاطبان وفادار و متعصبی هستند که در مخاطب شناسی از بهترین و باکیفیت‌ترین مخاطبان محسوب می‌شوند برخلاف مصرف رسانه‌ای مجازی که مخاطبان عموماً تعلق‌خاطر جدی به آن ندارند.

اثربخشی رسانه‌های مکتوب

برخلاف برخی تصورات نادرست که اعتبار روزنامه‌ها را با تیراژ آن می‌سنجند اثربخشی روزنامه‌ها بسیار فراتر از تعداد نسخ آن است. اثربخشی یک پدیده را نباید صرفاً با بررسی وسعت اثر در سطح سنجید، گاهی اثربخشی در عمق و کیفیت صورت می‌گیرد.

اثرگذاری بر مسئولان: روزنامه‌ها بخصوص صفحات اول آن‌ها توسط بزرگان نظام، مدیران ارشد کشور به‌صورت روزانه دیده می‌شود. و اثرات خودش را دارد. لذا همواره گفته می‌شود تیتر یک یا عکس یک روزنامه‌ها قیمت ندارد.

تیراژ میلیونی صفحه اول: صفحه اول روزنامه‌ها غیر از دکه‌ها و نظارهٔ گران عبوری به‌طور ثابت در اکثر رسانه‌های مجازی منتشر می‌شوند و اصطلاحاً تیراژ میلیونی دارد.

عیار بالای محتوا: سرمقاله‌ها و گزارش‌ها و مصاحبه‌های منتشرشده در مطبوعات همچنان جزء با عیارترین مطالب در فضای رسانه‌ای هستند که عموماً سرریز آن در فضای مجازی نیز منتشر می‌گردد.

پدیده چند خوانندگی: هر روزنامه معمولاً توسط چندین نفر خوانده می‌شود و گاه تا ۱۰ نفر یک روزنامه را در محل کار یا خانواده مطالعه می‌کنند بنابراین تیراژ اسمی روزنامه‌ها را باید در ضریب چندخوانندگی ضرب کرد.

اثربخشی تحلیلی مطبوعات: مخاطب به‌طورمعمول نمی‌تواند یک تحلیل ۱۰۰۰ کلمه‌ای یا یک مصاحبه تفصیلی ۲۰۰۰کلمه را در گوشی موبایل خود مطالعه کند. علاقه‌مندان به تحلیل و محتوای جدی‌تر معمولاً خواندن تحلیل‌ها را در مطبوعات دنبال می‌کنند.

صیانت از زبان فارسی: رسانه‌های مهم‌ترین صیانت کنندگان از زبان ملی هستند، رسانه‌ها می‌توانند ذائقه نگارشی یک ملت را تنظیم و تثبیت کنند یا تغییر دهند فرهنگ نگارش در فضای مجازی در سال‌های اخیر بسیار دچار آسیب شده است اما آیین نگارش و دستور زبان در مطبوعات همواره یکی از خطوط قرمز رفتار حرفه‌ای بوده است و همواره فاخرتر، پاکیزه‌تر و درست‌تر نسبت به فضای مجازی عجول و پر خطا بوده است.

مخاطبان محدودتر اما اثرگذارتر : معمولاً کسانی که طالب مطبوعات و مخاطب رسانه مکتوب هستند طبقه روشنفکر و اهل مطالعه و نخبگان و خواص اثرگذار جامعه هستند.

تغییر کارکرد روزنامه‌ها

در سال‌های اخیر با رشد رسانه‌های فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی بخشی از کارکرد روزنامه‌ها از بین رفته و بخشی دیگر از کارکرد آن‌ها پررنگ‌تر شده است. و درواقع روزنامه‌ها متناسب با شرایط روز خود را به‌روزرسانی کرده و می‌کنند.

بخشی که در رسانه‌های مکتوب پایان‌یافته حوزه خبر و اطلاع‌رسانی خام است. این کارکرد در حال حاضر به‌طور کامل به رسانه‌های برخط منتقل‌شده اما حوزه تحلیل در روزنامه‌ها پررنگ‌تر شده است.

لذا روزنامه‌های موفق به دنبال تقویت تحلیل‌های خبربنیان هستند. بی‌تردید رسانه نمی‌تواند از خبر فاصله بگیرد اما نحوه پرداختن به خبر اهمیت پیدا می‌کند. اینکه یک بهانه خبری داغ که حساسیت‌های جامعه را به خود جلب کرده است چگونه سوژه‌ای برای طرح مسائل عمیق‌تر و زیربنایی شود اهمیت پیدا کرده. امروزه روزنامه‌ها به‌جای پرداختن به عنصر چیستی خبر به عناصر چرایی و چگونگی می‌پردازند و روزنامه‌نگاری تحلیلی و تحقیقی در رسانه‌های مکتوب جایگاه ویژه‌تری پیداکرده.

طبیعتاً این مطالب به نسبت، مطالب طولانی‌تر و عمیق‌تری هستند مانند مصاحبه‌های تفصیلی، گزارش و پرونده‌های ویژه که مطالعه آن‌ها در گوشی موبایل خسته‌کننده و ملال‌آور است. اگر رسانه‌های مبتنی بر متن را در طیفی استعاری از سنگین‌وزن به سبک‌وزن چیدمان کنیم، کتاب در یک سر طیف و شبکه‌های مجازی و در انتهای آن توییتر(البته فعلاً) سر دیگر طیف قرار می‌گیرند و بین آنها پس از کتاب که مدیوم سنگین‌وزن محسوب می‌شود، کتاب مجله‌ها، فصلنامه‌ها، مجلات ماه‌نامه ، هفته‌نامه‌ها، در وسط طیف روزنامه‌ها به‌عنوان رسانه‌های میان وزن و پس‌ازآن سایت‌های خبری و تحلیلی سپس کانال‌ها و صفحات خبری در شبکه‌های اجتماعی به‌عنوان رسانه‌های سبک‌وزن قرار می‌گیرند. به نظر می‌رسد در سال‌های اخیر در نقش‌پذیری هر کدام از این مدیوم‌ها تغییراتی صورت گرفته و هر کدام در پی استقرار در نقش‌های جدید خود هستند.

روزنامه‌ها به‌عنوان رسانه‌های میان وزن که در گذشته رنگ و نقش‌هایی از دو سر طیف داشته‌اند در پارادایم جدید مصرف رسانه، مجبورند بخشی از وظایف و کارکرد گذشته خود مانند حوزه خبر را به رسانه‌های سبک‌وزن‌تر واگذار کرده و در بخشی از کارکردهای خود مانند جنبه‌های تحلیلی به پله سنگین‌تر عزیمت کنند و حتی به فرم جدید برسند. اینکه آینده مطبوعات در ایران با روند کنونی به چه سرانجامی خواهد رسید به عوامل مختلفی بستگی دارد که کم‌وبیش در این مقاله به آن اشاره شد و بی‌تردید نگران کننده است. اما می‌توان امیدوار بود که با مطبوعات با دگردیسی و جایابی و به‌روزرسانی خود در پارادایم جدید رسانه‌ای و دل کندن از سنت‌های روزگار خوش گذشته مسیری جدید برای نقش‌آفرینی، متناسب با اقتضائات جدید پیدا کنند. اتفاقی که می‌توان به‌تدریج رد آن را در روزنامه‌های مختلف دید و پیدا کرد. اما آنچه مسلم و قطعی است و همه مسئولان، سیاست‌گذاران و اصحاب رسانه باید به آن توجه کنند این است که خاتمه مطبوعات، خاتمه تاریخ، زبان و هویت ملی است.

صنعت معدن تجارت

کسترتش نیوز

پایگاه خبری

انحصار باید شکسته شود

سیدرضا فاطمی امین- وزیر صنعت، معدن و تجارت

نرخ ارز از پنج مسیر بر بازارهای کشور تأثیر می‌گذارد. یکی از این تأثیرات بر مواد اولیه است؛ مثلاً درخصوص محصولی مانند خودرو حدود ۱۰ الی ۲۰ درصد از قطعات آن را متناسب با نوع خودرو وارد کشور می‌کنیم. وقتی که قیمت دلار افزایش می‌یابد، قیمت تمام‌شده خودرو نیز بالا می‌رود، ولی این قیمت تمام‌شده با قیمتی که اکنون در بازار است، متفاوت است. نکته مهم این است که از این مسیر قیمت خودرو در بازار در حال افزایش نیست. ما امروز یک قیمت تولید کننده داریم و یک قیمت بازار داریم. قیمت بازار بعضا تا ۲۰۰ الی ۳۰۰ میلیون بالاتر از قیمت تولید کننده است. آنچه که در این دو ماه خیلی در این بازار آشفتگی ایجاد کرده قیمت‌های بازار است. قیمت های بازار به دنبال افزایش قیمت قطعات بالا نرفته است، بلکه از آنجا که عرضه و تقاضای خودرو در بازار متوازن نیست، خودرو به نادرستی تبدیل به یک کالای سرمایه ای شده و افرادی که می خواهند ارزش پول خود را حفظ کنند به سراغ خرید خودرو می روند.

پس وقتی قیمت دلار افزایش پیدا می کند قیمت خودرو نیز بالا می رود. اگر دلار نیز پایین بیاید قیمت خودرو نیز کاهش پیدا می کند. در سال های گذشته نیز دقیقا قیمت های بازار با قیمت ارز بالا رفته و با قیمت ارز نیز پایین آمده است.

بحمدالله حدود ۵ ماه است که شرکت های صنعتی و معدنی بورسی که نیمی از تولید را عهده دار هستند رشد ۶ درصد و بیشتر را ثبت کرده اند.در آبان ماه نیز این رشد تکرار شد. در مجموع داده ها نشان می دهند که بخش تولید و صنعت در حال حرکت است. ضمن اینکه قصد داریم طی سال جاری و سال آینده با اضافه کردن ۱۲ خودرو جدید به سبد محصولات خودرویی کشور تمام خودروهای قدیمی را از رده خارج کنیم. البته خودروسازان تولید و طراحی ۱۲ محصول جدید را طی ماه‌های گذشته در دستور کار خود قرار دادند و طی این مدت از سه محصول تولیدی با نام‌های شاهین، آریا و اطلس نیز رونمایی شد.

وزارت صمت بیش از ۲۵ درصد تولید ناخالص داخلی کشور را به‌عهده دارد و متولی ۲۷ صنعت و بخش اقتصادی کشور است که خودرو فقط یکی از آنهاست اما آن‌قدر مورد توجه قرار گرفته که سایر بخش‌های صنعت و معدن را تحت‌الشعاع قرار داده است. یکی از وظایف وزارت صمت جلوگیری از تعطیلی واحدهای تولیدی است، که در همین راستا سامانه پایش موجب پیشگیری از توقف فعالیت واحدهای تولیدی می‌شود، همچنین این سامانه از تخلفات و مفسده‌ها و انحرافات مالی هم جلوگیری می‌کند.

اکنون برنامه بزرگ دولت، متصل کردن جریان کالا در کشور به جریان مالی است با این اتصال، جلوی بسیاری از سوءاستفاده‌ها و اقدامات پنهانی گرفته می‌شود و از انحراف جریان کالا در کشور جلوگیری می‌شود که کاملاً به‌نفع تولید تمام خواهد شد، بدین ترتیب وزارت صمت به یک وزارت دانش‌بنیان تبدیل خواهد شد به‌گونه‌ای که با در اختیار داشتن داده‌های گسترده، اقدام به تحلیل آنها کند و سپس بر مبنای تحلیل‌ها برنامه‌ریزی درست کند.

در بودجه سال گذشته قرار بود ۱۰ هزار میلیارد تومان حقوق دولتی معادن وصول شود اما توانستیم ۱۹ هزار میلیارد تومان وصول کنیم چرا که به‌سراغ بدهی‌های گذشته رفتیم، امسال هدف را ۴۰ هزار میلیارد تومان قرار دادیم.

روند حرکتی صنعت، مثبت است اما با انباشتگی تورم در کشور مواجهیم. سال‌های متمادی تورم بالا در کشور حاکم بوده که سبب شده است بین درآمد و هزینه مردم، فاصله ایجاد شود. مردم کشورمان ۴ سال تورم بالای ۳۰ درصد را تحمل کرده‌اند.

دولت سیزدهم تلاش می‌کند با یارانه، بخشی از این فاصله را جبران کند اما بهترین راهکار، ایجاد تولید و اشتغال است که به‌طور جدی در حال پیگیری است. خوشبختانه آمارهای اقتصادی بیانگر حرکت مثبت کلان اقتصاد است اما همچنان به‌علت انباشتگی تورم، طعم این رشد مثبت به مردم نمی‌رسد اما به‌زودی محقق خواهد شد.

به مردم عزیز ایران حق می‌دهم که نگران معیشت باشند اما این نوید را می‌دهم که تمام تلاشمان را می‌کنیم و با تسهیل کسب‌وکارها و رفع موانع، وضعیت تولید را بهتر کنیم و برآورد ما این است که در آینده نزدیک اوضاع اقتصاد بهتر خواهد شد.

در ۹ ماه نخست امسال تقریباً به‌اندازه ۱۲ ماه سال گذشته، خودرو تولید شده است که با توجه به مسائل مزمن چنددهه‌ای صنعت خودرو اولویت‌های این صنعت را می‌توان این‌گونه برشمرد: اول باید انحصار در صنعت خودرو شکسته شود، برای همین هدف، خودروسازان کوچک را تقویت می‌کنیم و امسال سهم آنها از تولیدات خودرو تاکنون ۲ برابر شده است، از سوی دیگر واگذاری خودروسازان را پیگیری می‌کنیم و طرح سوم هم واردات است که عرضه ۲۰۰ هزار خودروی خارجی طی ۶ ماه را برنامه‌ریزی کرده‌ایم.

در سال ۱۳۸۲ که واردات خودرو آزاد شد ۲ سال طول کشید تا واردات انجام شود اما این بار در ۲ ماه واردات خودرو شروع شده است و از این پس محموله‌های متعدد خودروهای وارداتی را شاهد خواهیم بود. همچنین ۲۷ هزار دستگاه خودرو ثبت سفارش شده است که بخش زیادی از آنها با قیمت ۱۰ هزار دلار یا کمتر هستند و خودروهای اقتصادی محسوب می‌شوند. امید است با عرضه خودروهای وارداتی و ایجاد رقابت در بازار، به‌تدریج قیمت خودروهای تولید داخل و خودروهای کارکرده پایین خواهد آمد و کل بازار تنظیم خواهد شد.

مشکل صنعت خودرو را می‌توان در عدم توازن بین عرضه و تقاضا دانست چنین مشکلی در صنعت لوازم خانگی وجود ندارد زیرا آن‌قدر عرضه و تولید لوازم خانگی بالا رفته است که دیگر هیچ کمبودی در بازار وجود ندارد و امسال با وجود افزایش نرخ ارز، دیگر کسی به‌دنبال خرید سرمایه‌ای لوازم خانگی نمی‌رود، اما در مورد خودرو چون عرضه کمتر از تقاضاست، فضای سرمایه‌ای در بازار آزاد ایجاد شده است، این در حالی است که قیمت خودرو در بازار به همین علت رواج سوداگری بالا رفته است.

راهکار رفع معضل خودرو افزایش عرضه و کنترل تقاضا با تصویب مالیات بر عایدی سرمایه دانست که امیدواریم نمایندگان مجلس هرچه سریع‌تر این طرح را تصویب کنند.مالیات بر عایدی سرمایه، مالیات ضد دلالی است و دلالان باید نگران اجرای این نوع مالیات باشند و مردم نباید نگران باشند.

البته باید بیان کرد که تولید خودرو در آذرماه رکوردشکنی کرد که در ۵ سال اخیر بی‌سابقه بوده است. این امید را می‌توان داد که طی ۶ ماه آینده ۷۰۰ هزار خودروی داخلی عرضه خواهد شد و ۲۰۰ هزار خودروی وارداتی هم عرضه خواهد شد که در قالب طرح‌های فروش فوری یا پیش‌فروش چندماهه خواهد بود. این حجم از عرضه، بسیاری از تقاضا را پاسخ خواهد داد و آشفتگی موجود را رفع خواهد کرد.

در این میان نیاز است که بر نقش بورس کالا در ایجاد شفافیت در بازار مواد اولیه اشاره کرد که برای کاهش قیمت تمام‌شده محصولات، راهکار اصلی مهار قیمت مواد اولیه است. در وزارت صمت، در محصولاتی مثل فولاد و سیمان، با عرضه آنها در بورس کالا توانستیم به‌شدت تورم تولیدکننده در این صنایع را پایین بیاوریم.

با اقداماتی همچون حذف سهمیه‌بندی‌ها و کنترل سودهای مازاد، در یک سال اخیر در قیمت محصولات فولادی ثبات ایجاد شده است، این در حالی است که در اوایل سال جاری در جهان قیمت محصولات فولادی به‌شدت افزایش پیدا کرد به‌طوری که قیمت میلگرد در ایران نصف قیمت میلگرد در ترکیه شده بود، بنابراین علت ثبات قیمت محصولات پایین‌دستی همچون لوازم خانگی، کنترل قیمت مواد اولیه آنها در بخش محصولات فولادی بوده است.

همدلی ۳ قوه برای گذر از بی ثباتی موقت

سیداحسان خاندوزی، وزیر امور اقتصادی و دارایی از نمایندگان و هیات رئیسه مجلس بابت توجه به یکی از دغدغه های مهم دولت و مردم که ساماندهی و ثبات دهی وضعیت بازار ارز است، تشکر می کنم. هرچند وزارت امور اقتصاد و دارایی مسئولیت تامین مالیه دولت را به عهده دارد و درآمدهای پایدار حوزه مالیاتی، گمرکی و اوراق خزانه و واگذاری سهام از مسئولیت های ما است، از این رو تکالیف قانونی ویژه ای در حوزه عرضه و تقاضای بازار ارز نداریم اما به عنوان یکی از اعضای تیم اقتصادی دولت مردمی علاقمندم نکاتی را در این زمینه عرض کنم.

در خصوص وضعیت عملکرد و خروجی نتایج مربوط به سیاست های مالی دولت در حوزه مساله و متغیر مهمی که سال های سال به عنوان یکی از عوامل تورم و بی ثباتی اقتصادی نام برده می شد کسری بودجه بود که با حمایت خوبی که مجلس در قانون بودجه انجام داد و سیاست های جدی و سخت گیرانه ای که از سمت سازمان برنامه و بودجه و وزارت امور اقتصاد و دارایی اعمال شد.

در حالی که سال گذشته در ابتدای دی ماه بیش از ۴۰ هزار میلیارد تومان کسری بودجه استفاده شده از تنخواه و استقراض بانک مرکزی صورت گرفته بود اول دیماه ۱۴۰۱ استقراض دولت بابت کسری از محل تنخواه و بانک مرکزی به صفر رسید.

ما امروز در شرایطی صحبت می کنیم که شاید برای اولین بار در طی ایام گذشته مسئله کسری بودجه و استقراض از بانک مرکزی به کمترین عدد ممکن نزول پیدا کرده است و طبق آمار ۹ ماه سال جاری با کشف فرارهای مالیاتی و افزایش مودیان مالیاتی که تا امروز از تور مالیات دهندگان بیرون بودند در حالی که کسبه، کارگران و کارمندان مالیات پرداخت می کردند امروز موفق شدیم که عملکرد بیش از ۱۰۰ درصد یعنی ۱۰۱ درصد را در پایان ۹ ماهه داشته باشیم.

در مورد فرار از فروش اموال مازاد دولت و دستگاه های اجرایی در پایان ۹ ماهه، ۲۷ برابر ۹ ماهه اول سال قبل شده که فروش اموال دولتی و سهام دولت را داشته ایم. با توجه به اراده جدی وزارت امور اقتصاد و دارایی، دولت و رئیس جمهور برای اینکه اموال مازاد دولت هم باید به سرعت انجام شود سال ۱۴۰۱ رکورد ۴ سال مجموع فروش اموال مازاد بانک ها و دستگاه های اجرایی را پشت سر خواهیم گذاشت.

شفافیت در عملکرد شرکت های اقتصادی که اگر انجام نشده بود در همین آب گل آلود افزایش قیمت طلا و ارز در صف می ایستادند و به عامل افزایش بیشتر قیمت این کالاها تبدیل می شدند، همچنین مسئله شفافیت اربدهکاران بانکی که اگر شفاف نشده بود با تسهیلاتی که از شبکه بانکی دریافت می کردند در صف افزایش قیمت طلا و ارز می ایستادند.

بزرگترین واگذاری سالم، تخصصی و کاملا رقابتی بعد از سال ها صورت گرفت، همچنین مسئله حساب واحد خزانه که دستگاه های اجرایی و دولتی ناچارند در این انضباط بخشی حضور داشته و حساب های فرعی خود را در بانک های مختلف مسدود کنند. افزایش سرمایه بانک های دولتی برای اینکه توان تسهیلات دهی مردم افزایش یابد، فقط ۱۰ هزار میلیارد برای بانک های مسکن و کشاورزی و ۳ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان برای بانک صنعت و معدن داده شد و بعد از سال ها شاید بیش از یک دولت می گذرد از زمانی که افزایش سرمایه برای توان تسهیلات دهی صورت بگیرد.

اعطا و پرداخت ۲ بار سود سهام عدالت در یک سال گذشته با بیش از ۵۰۰ هزار تومان به ازای ۵۰ میلیون نفر مردم ایران که سهامدار عدالت هستند و برنامه ریزی برای چند ماه آینده که برای دومین بار بخش دوم سود سهام عدالت به این سهامداران پرداخت شود و جهت گیری هایی که در لایحه بودجه ۱۴۰۲ وجود دارد تقریبا در ۴ دهه اخیر هیچ سالی را نداشتیم که دو سال پیاپی دولت نرخ مالیات را کاهش دهد تا فراغت و گشایشی برای تولیدکنندگان ایجاد شود کما اینکه با پیشنهاد ما برای ۵ درصد در امسال موافقت شده و برای سال آینده نیز قرار است علاوه بر این میزان افزایش ۲ درصد دیگر نیز اضافه شود، همچنین کاهش ۷ درصدی نرخ مالیات بر تولیدکنندگان کشور از مجموع سیاست هایی است که در حوزه انضباط بخشی مالی که برعهده وزارت امور اقتصاد و دارایی است صورت گرفته است.

در مسئله مشخص ارزش پول ملی و ارز هم سیاست ها و تدابیری که بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در پیش گرفته تا یک سالگی دولت تا پایان شهریورماه که مسئله ناآرامی ها در کشور شروع نشده بود بانک مرکزی موفق شده بود سیاست های خود را در خصوص حواله و بازار متشکل که اسکناس ارزی است با کمترین میزان افزایش نسبت به شروع کار این دولت پیش ببرد و امروز که حوادث مربوط به دعوت به بستن اصناف، کسبه و بازارها که در آبان ماه صورت گرفت تیر به سنگ خورده است.

در آذرماه دشمنان حرکت کردند که ناآرامی ها را به بانک ها و بازار ارز کشور انتقال دهند. اما با تدابیر بانک مرکزی که در پیش گرفته است در یک ماه پیش رو شاهد ساماندهی و بازگشت ثبات در این حوزه خواهیم بود.

جا دارد که دغدغه نمایندگان را در حل مسئله بی ثباتی و نوسانات بازار ارز را بر حق بدانم. در این مسیر که هم مسیر جنگ در متغیرهای اقتصادی است در عرصه واقعیت عرضه و تقاضای ارز و منابع و مصارف ارزی که باید همه درآمدهای ارزی صادرکنندگان و منابع ما برگردد به عنوان روش پیمان سپاری در اختیار بانک مرکزی قرار گیرد که بتواند به شکل متمرکز فرماندهی یکپارچه را محقق کند در شبکه سیاست گذاری ارزی کشور در بانک مرکزی به طور جدی شبانه روز دنبال می شود ضمن اینکه جمعه گذشته رئیس جمهور به طور ویژه تاکیداتی در این زمینه به رئیس کل بانک مرکزی داشت.

امیدواریم با همدلی بین سه قوه از این مسئله ای که وجود دارد یعنی بی ثباتی موقت بگذریم ضمن اینکه بنده ۲۱ شهریور امسال در نامه ای به رئیس مجلس خواسته بودم که یک ابزار کنترلی برای کنترل تقاضاهای دلالی، سفته بازی و سوداگری بازار ارز ایجاد شود که یک بار برای همیشه به این وضعیت خاتمه دهیم که کسانی بخواهند با ارزش پول ملی کشور و مردم سفته بازی و سوداگری کنند بنابراین تصویب طرح مالیات بر سوداگری و عایدی سرمایه به دوران سوداگری و سفته بازی در بازار ارز خاتمه می دهد که ۱۰۰ درصد آماده اجرای آن هستیم.

اقدامات ثمربخش وزارت نفت در سال ۱۴۰۱

جواد اوجی، وزیر نفت

با توجه به جایگاهی که صنعت نفت ایران از آن برخوردار است چشم‌انداز این صنعت دارای اهمیت بسیاری است به‌گونه‌ای که اهداف گوناگونی برای آن درنظرگرفته شده است. صادرات نفت ایران با اتکا به بازار سازی انجام شده در دولت سیزدهم نه‌تنها آسیبی ندید بلکه روند افزایشی آن ادامه پیدا کرد و ایران به دنبال فتح یا ایجاد بازارهای جدید برای فروش نفت است. در آغاز به کار دولت سیزدهم به‌واسطه تحریم‌ها فروش نفت ایران در سطحی پایین قرار داشت و در بعضی ماه‌های پس از سال ۹۷ به رقمی ناچیز رسیده بود اما امروزه همکاران با توکل به خدا و کار جهادی با بازاریابی و دور زدن تحریم‌ها، فروش نفت را به بالاترین رقم نسبت به سال ۹۷ رسانده‌اند.

بر اساس آمارهای بانک مرکزی خوشبختانه وزارت نفت به همه تعهدهای تأمین ارزی خود تاکنون عمل کرده است و بر اساس پیش‌بینی‌ها، سال آینده نیز با روند کنونی فروش نفت به همه تعهدهای ارزی خود عمل خواهیم کرد. اکنون، در حوزه نفت در کانال تولید روزانه سه میلیون بشکه نفت قرار گرفته‌ایم. علاوه بر آن، در حوزه نفت سبک با ابتکاراتی که در شرکت ملی نفت و پژوهشگاه صنعت نفت اخذ شد، ظرفیت تولید روزانه ۲۰۰ هزار بشکه افزایش یافت. نفت سبک یکی از مرغوب‌ترین نفت‌هاست و مصرف‌کننده و خواستار زیادی در دنیا دارد. لازم به ذکر است در سه ماه نخست سال ۱۴۰۱ وصول مطالبات وزارت نفت از محل فروش نفت خام، میعانات گازی و فرآورده‌ها، صادرات گاز و محصولات پتروشیمی نسبت به سه ماه نخست ۱۴۰۰ حدود ۴۰ درصد افزایش داشته است. به‌عبارت‌دیگر، افزایش چشمگیر صادرات نفت ایران در دولت سیزدهم در حالی رقم خورد که درآمدهای نفتی آن نیز به‌طور کامل وصول می‌شود و برخلاف دولت قبل هیچ پولی از محل صادرات نفت ایران بلوکه نشده است.

از زمان روی کار آمدن دولت سیزدهم، تمامی درآمدهای نفتی در تاریخ مشخص آن وصول شده است. ۸۰ درصد از درآمدهای نفتی را به‌صورت نقدی دریافت کرده‌ایم و مابقی نیز با دارو و کالاهای اساسی تهاتر شده است. ما بازارها و مشتریان جدیدی را برای فروش نفت ایران شناسایی کرده‌ایم و روند و عملکرد مناسبی را در این حوزه در یک سال گذشته از خود به‌جای گذاشته‌ایم. هم‌چنین بر اساس توافقنامه‌های انجام شده توسط وزارت نفت و معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست جمهوری بخشی از نیازهای فناورانه صنعت نفت، از سوی معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری، بومی‌سازی می‌شود.

ما در دنیا رتبه اول را از نظر حجم ذخایر نفتی و گازی داریم؛ اما با وجود گذشت ۱۱۴ سال از عمر این صنعت همچنان از روش‌های سنتی در این حوزه استفاده می‌شود به همین دلیل لازم دانستیم که در راستای بهره‌مندی از فناوری‌های روز دنیا در حوزه صنعت نفت اقدامات موثری انجام دهیم. تعداد شرکت‌های دانش‌بنیان حوزه نفت از ۱۵۰ شرکت به ۵۵۵ شرکت افزایش یافته است؛ استفاده از ظرفیت و توانایی دانش‌بنیان‌ها هزینه‌ها را کاهش می‌دهد و از واردات این کالاها و محصولات این صنعت جلوگیری به عمل می‌آید. این موضوع می‌تواند بهره‌وری را افزایش دهد و به دنبال آن تولید ثروت را در کشور رقم زند. اکنون شرایط به‌گونه‌ای است که با وجود مصرف بالای داخلی و صادرات گاز بسیاری از میدان‌های گازی کشور تاکنون دست نخورده باقی مانده، ضمن آنکه در سال‌های اخیر اکتشاف‌های خوبی در این زمینه انجام شده است. با توجه به گسترش ۳۱۳ هزار کیلومتر شبکه گازرسانی شهری و روستای در سطح ایران این آمادگی هم‌اکنون وجود دارد از شرق به غرب و از شمال به جنوب و بالعکس سوآپ گاز با کشورهای همسایه داشته باشیم.

همچنین راه‌اندازی سامانه مبادله ارزی به پشتوانه صنعت پتروشیمی از دیگر اقداماتی است که در سال جاری مطرح و انجام شده است. درواقع، ظرفیت کنونی تولید محصولات پتروشیمی کشور به بیش از ۹۰ میلیون تن رسیده است. این صنعت سال گذشته ۱۴ میلیارد دلار به سامانه نیما تزریق کرد و امسال نیز ۱۴ میلیارد دلار دیگر به این سامانه تزریق کرده است و به پشتوانه صنعت پتروشیمی بانک مرکزی توانسته سامانه مبادله ارزی خود را راه‌انداز کند؛ همچنین ۱۳ پارک پتروشیمیایی در کشور در آینده در چهار استان با هدف جلوگیری از خام‌فروشی ساخته خواهد شد؛ این پارک‌ها اقلام کلیدی و مورد نیاز وارداتی پتروشیمی به کشور را تولید خواهند کرد. از دیگر دستاوردهای وزارت نفت در سال جاری می‌توان به بهبود وضع سرمایه انسانی این صنعت اشاره کرد. در سال‌های اخیر متأسفانه کم‌لطفی‌های زیادی به سرمایه انسانی وزارت نفت شده است، به‌طوری‌که بیشتر این نیروها دچار بی‌انگیزگی و نارضایتی شده بودند؛ این امر با درایت مدیران سرمایه انسانی صنعت نفت رفع شد و اقدامات ثمربخشی در زمینه معیشت و رفاه این عزیزان به‌ویژه نواحی عملیاتی انجام شده است.

با اقدام‌های انجام‌شده هم‌اکنون شاهد رضایت‌مندی نسبی میان کارکنان صنعت نفت هستیم؛ امسال سال ۱۴۰۱ از ۳۷ هزار نفر نیروی ایثارگر در صنعت نفت تبدیل وضعیت شدند که در نوع خود بی‌نظیر است، به‌طوری‌که وزارت نفت به‌تنهایی در این زمینه معادل کل دولت تبدیل وضعیت کارکنان ایثارگر داشته است، درعین‌حال اردیبهشت‌ماه سال آینده هم ۳ هزار و ۴۰۰ نفر دیگر از طریق آزمون جذب وزارت نفت می‌شوند. درمجموع، با توجه به ظرفیت بالای ایران در زمینه سرمایه انسانی متخصص، خوشبختانه می‌توانیم حرف‌های زیادی در زمینه اکتشاف، تولید، پالایش و انتقال فرآورده‌های نفتی در صنعت نفت جهان داشته باشیم.

در گفت‌وگوی صمت با عضو هیئت رئیسه کمیسیون اقتصادی مجلس مطرح شد:

راهکاری برای رسیدن به توسعه اقتصادی

توسعه صنعتی به قدری حائز اهمیت است که بدون آن، دستیابی به رشد اقتصادی پایدار نیز بیشتر شبیه به یک رویا می‌ماند. نگاهی به تاریخچه شکل‌گیری صنعت در کشور می‌تواند خشت‌های اولیه این بنا را نمایان کند.

اصلاحات ارضی، ثبات سیاسی را در ایران بالا نبرد. فقط شش سال بعد از اتمام برنامه کلان اصلاحات ارضی، نظامی سلطنتی که حدود نیم قرن دوام آورده بود سرنگون شد. بسیاری از مورخان و نظریه‌پردازان علوم سیاسی بر این اعتقاد هستند که نمی‌توان اصلاحات ارضی را تثبیت‌کننده سرمایه‌داری در مناطق روستایی ایران خواند. اصلاحات ارضی اساساً مفهوم زمین‌داری را در ایران تغییر داد، نظام مبتنی بر اجاره را تبدیل به نظام مبتنی بر مالکیت تدریجی زارعان کرد. گفته می‌شود که اصلاحات ارضی، قدرت سیاسی و اقتصادی طبقه زمین‌دار را تحلیل برد و به روند مهاجرت سرعت بخشید. برای بررسی بیشتر موضوع با یکی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی به گفتگو نشستیم.

اصلاحات ارضی، آمیخته با سیاست

علیرضا زندیان، عضو هیئت رئیسه کمیسیون اقتصادی مجلس در مورد موضوع یاد شده اظهار کرد: صنعتی شدن ایران برمی گردد به گذشته ای که باید آن را رصد کرد. در مقاطعی ما شاهد اصلاحاتی بودیم؛ همانند اصلاحات ارضی در دهه ۴۰ که با اهداف خاصی انجام شد. آنچه در اصلاحات ارضی نمایان بود اصلاح بخش کشاورزی و ارتباط آن با صنعت و توسعه بخش کشاورزی و تولید بود. اما این اصلاحات با سیاست آمیخته شد زیرا در آن موقع حکومت مرکزی ضعیف بود و با استقرار دولت جدید آمریکا و تحولاتی که در داخل کشور رقم زده شده بود اصلاحات با سیاست ترکیب شد؛ لذا اصلاحات ارضی باعث انتقال مالکیت زمین‌های مالکان بزرگ به کشاورزانی شد که آنها را اجاره می‌کردند. در نتیجه این زمین‌ها تکه‌تکه شدند. وقتی زمین تفکیک شود هزینه‌ها بالا می رود و راندمان تولید کاهش می یابد.

نماینده مردم بیجار در مجلس شورای اسلامی ادامه داد: این عوامل سبب شد تا آهنگ مهاجرت از روستاهای دور و نزدیک به شهر تهران شدت و حدت بی سابقه ای پیدا کند. دلایل امر متعدد و فراوانند اما مهمترین آنها عبارت بودند از: فقدان بازدهی زمین‌های تکه‌شده در اثر تقسیم اراضی بسیار وسیع، غیر اقتصادی بودن فعالیت در زمین‌هایی که نیازمند تشکیل تعاونی های زراعی بودند، رواج احتکار، دلالی و سفته بازی، رباخواری و بدهی‌های ریز و درشت کشاورزان به بانک کشاورزی که عملا باعث می شد تا زارع زمین را خود را بفروشد و برای کارگری، روانه تهران شود. در همین زمان انواع و اقسام کارگاه‌های و کارخانه های صنعتی و نیمه صنعتی در تهران و حومه ایجاد شد، کلیه این مراکز به نیروهای غیر ماهر و نیمه ماهر روستایی نیاز داشتند.

مهاجرت عظیم و آغاز حاشیه نشینی

رئیس مجمع نمایندگان استان کردستان بیان کرد: از دهه ۴۰ به بعد مهاجرت وسیع روستاییان به شهرها سبب ایجاد حاشیه نشینی و شکاف طبقاتی شد. اینگونه بود که این طرح در صنعت و کشاورزی ما تاثیرگذار نبود. زیرا با اهدافی سیاسی کشاورزی را زمین‌گیر کردند و در صنعت هم به جای استفاده از نیروی تخصصی از کارگران روز مزد بگیر و بی تجربه در صنعت استفاده می شد. همچنین صنایعی که در کشورهای صنعتی مورد اقبال واقع نشده بودند را وارد ایران کردند. زندیان ادامه داد: با ورود صنعت از رده خارج شده غربی ها به ایران به طور رسمی منابع زیرزمینی و معدنی را به شکل نوین استعمار کردند و یک صنعت تحمیلی را به کشورهای جهان سوم (همانند ایران) وارد کردند. از طرفی هم کشاورزی را با اصلاحات ارضی از بین بردند و صنایعی که همواره نیازمند کارگر است را به ایران تحمیل کردند. اکنون بیش از هزاران نفر در صنایع گوناگون مشغول به کار هستند. این در حالی است که این حجم از کارگر در عصر هوشمندسازی و ورود فناوری به صنعت امری غیرمنطقی است. نگاه به صنعت که فقط به عنوان اشتغال ظاهری مورد توجه قرار گرفته است، سبب شده تا از کیفیت به دور باشیم.

وی در مورد طرح برنامه های توسعه اظهار کرد: برنامه های توسعه در ایران از سال ۱۳۲۷ شروع می شود و تا سال ۱۳۵۷ شش طرح توسعه ای مطرح شد. با وقوع انقلاب اسلامی برنامه ششم توسعه اجرا نشد. در تمامی این برنامه ها اکثر سرفصل های مربوط به بخش کشاورزی برجسته است اما در عمل این طرح اجرا نشده است. متاسفانه بعد از انقلاب هم چون دیدگاه آمایشی در مدیران ما وجود ندارد هیچگاه در بخش کشاورزی موفق نبوده ایم. اکنون در برنامه ششم توسعه شاهد آن هستیم که این برنامه در حدود ۲۸ درصد اجرا شده است. این به آن معناست که تفکر گفته‌شده پابرجاست.

دیدگاه آمایشی بسیار ضعیف است

عضو هیئت رئیسه کمیسیون اقتصادی مجلس اظهار کرد: دیدگاه آمایشی در کشور در تهیه طرح ها، لایحه بودجه، نگاه به بخش صنعت و در شناسنامه دار کردن نقاط مختلف جغرافیایی بسیار ضعیف است. این گونه است که برخی از صنایع احداث‌شده به ورشکستگی می رسند؛ همانند برخی کارخانه ها که در دهه ۷۰ شروع به کار کردند و طی چند سال به ورشکستگی رسیدند اگر دیدگاه آمایشی مدنظر قرار می گرفت این اتفاق رخ نمی داد. باید بدانیم که شهرستان مدنظر شناسنامه اقتصادی اش در کدام حوزه است و بعد شروع به سرمایه گذاری کنیم. متاسفانه در این زمینه ضعیف عمل کرده ایم.

نماینده مردم بیجار در مجلس یازدهم ادامه داد: وقتی برنامه ۷ ساله توسعه ۳۰ درصد اجرا می شود بیانگر آن است که تفکرات توسعه در ایران عملی نمی شود. همچنین ضعف در نیروی انسانی و ضعف مدیریت کارا و مولد در بخش صنعت هم از عوامل مهمی است که آسیب های جدی وارد کرده است. بخش خصوصی همواره در کشور مغفول مانده است. می توان گفت که ما در کشور بخش خصوصی نداریم. به جای آنکه دولت را بزرگ و فربه کنیم باید به بخش خصوصی کشور توجه ویژه ای داشته باشیم. متاسفانه دولت های ما در اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی کامل عمل نکردند. باید بخش خصوصی را پویاتر کنیم تا دولت فقط نقش نظارت بر صنعت داشته باشد. انحصار سمی است که مانع ورود بخش خصوصی به بازار می‌شود، بازار خودرو در ایران انحصاری است و هیچ تولیدکننده عمده‌ای از سراسر جهان نمی‌تواند وارد این بازار شود. در مجلس داد می‌زنیم که بیاید سهام خودروسازان را به مردم بدهید تا مردم به عنوان سهامدار اصلی، این کارخانه‌جات را مدیریت کنند. اما هرگز توجهی به این سخنان نمی شود.

موقعیت ژئوپلیتیک ایران در منطقه

زندیان ادامه داد: ایران یک کشور چهار اقلیم و دارای خاک خوب و موقعیت ژئوپلیتیک در منطقه است. اما از بخش کشاورزی نتوانسته ایم به خوبی استفاده کنیم. چندی پیش بود که در مجلس طرح اصلاح الگوی کشت مطرح شد این طرح تا زمانی که ما نتوانیم استفاده بهینه ازمنابع آبی داشته باشیم. متاسفانه کارساز نخواهد بود. عضو کمیسیون تلفیق بودجه ۱۴۰۲ در پایان اظهار کرد: در چندسال اخیر بخش کشاورزی بیشترین آسیب را از خشکسالی خورد.

چون بخش عمده ای از اراضی کشور به صورت دیم زیر کشت می روند، استانی همانند کردستان که میانگین ۷۰ الی ۸۰ درصد معیشت مردمش از راه کشاورزی است ۹۰ درصد در خشکسالی ها آسیب جدی دیده است. لذا مدیریت منابع آبی باید در صدر حمایت‌ها قرار بگیرد. اگر منابع آبی مدیریت شود بخش کشاورزی کشور هم گسترش پیدا می کند. اگر کشاورزی در کشور حمایت شود، تاثیر آن را بر صنایع پیرامونی و تبدیلی مشاهده خواهیم کرد. ما می توانیم با استفاده از موقعیت های گمشده در کشور تبدیل به یک کشور پیشرفته و صنعتی شویم. هر کشوری اگر موقعیت‌های خدادادی ایران را داشت به طور قطعی از لحاظ اقتصادی یکی از کشورهای ابرقدرت می شد که حرف‌ها برای گفتن داشت. اما متاسفانه ضعیف عمل کرده ایم و مدیریت اجرایی خوبی در کشور نداشته ایم.

در گفت‌وگوی صمت با نمایندگان مجلس مطرح شد:

پشتوانه اقتصاد ایران در برابر تحریم

پتروشیمی در زمره صنایعی قرار دارد که خوراک اولیه آن نفت و گاز است به همین منظور به‌عنوان یکی از صنایع اصلی کشور شناخته می‌شود. این صنعت طلایه‌دار ایجاد ارزش‌افزوده در منابع نفت و گاز است. این صنعت دارنده مقام اول صادرات غیرنفتی کشور را از آن خود کرده و به همین جهت نقش کلیدی این صنعت در توسعه اقتصادی ایران بر کس پوشیده نیست.

از طرفی دیگر نیاز روزافزون جوامع بشری به محصولات این صنعت سبب شده تا اهمیت آن بیش‌ازپیش افزایش یابد و فعالان و کارشناسان این صنعت به تحلیل و بررسی‌های متعددی در این زمینه انجام و راهکارهایی مناسب برای رفع موانع آن ارائه دهند

تحریم‌های یک‌جانبه ضد ایران با خروج آمریکا از برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) در سال ۹۷ تشدید شد. اگرچه روزهای سختی برای کشور ازجمله پتروشیمی به‌عنوان صنعتی که حجم عظیمی از منابع درآمدی کشور از طریق فروش و صادرات محصولات آن تأمین می‌شود، رقم خورد اما این صنعت با وجود افزایش هزینه حمل‌ونقل، لجستیک و جابه‌جایی ارزی یا هزینه مواد مصرفی واحدها تا به امروز در به حداقل رساندن تأثیر تحریم‌ها بر این صنعت به گواه آمار رسمی سامانه نیما موفق عمل کرده است و چرخ‌های صنعت پتروشیمی از حرکت نایستاده و تولید و صادرات محصولات تداوم دارد.

چندین ماه پیش در شرایطی که وضعیت ازسرگیری مذاکرات هسته‌ای وین در هاله‌ای از ابهام قرار داشت. دفتر کنترل دارایی‌های خارجی وزارت خزانه‌داری آمریکا روز پنج‌شنبه اسامی دو فرد و ۹ شرکت را که ادعا می‌کند بخشی از شبکه دور زدن تحریم‌ها علیه ایران هستند، در فهرست تحریم‌ها قرار داد. هم‌زمان نیز برخی از مقامات آمریکایی با دفاع از این سیاست تحریمی ادعا کردند که همچنان فرصت برای احیای برجام و دیپلماسی فراهم است.

در همین زمینه وزارت خزانه‌داری آمریکا در بیانیه‌ای اعلام کرد، کنترل دارایی‌های خارجی وزارت خزانه‌داری آمریکا شبکه‌ای از تولیدکنندگان محصولات پتروشیمی ایران و همچنین شرکت‌های صوری مستقر در جمهوری خلق چین و امارات عربی متحده را که حامی شرکت پتروشیمی تریلیانس و شرکت بازرگانی پتروشیمی ایران هستند در فهرست تحریم قرار داد. در این میان وزارت نفت اعلام کرده بود که برای چاره این تحریم‌ها راه‌کارهایی وجود دارد.. با توجه به جایگاه مهم این صنعت و در آستانه روز ملی پتروشیمی پیرامون وضعیت این صنعت با تنی چند از نمایندگان مجلس شورای اسلامی، به گفتگو نشستیم.

ارزآوری پتروشیمی‌ها به‌شرط توسعه

مهدی طغیانی سخنگوی کمیسیون اقتصادی مجلس در این گفتگو اظهار داشت: ما هر چه بیشتر موفق شویم با ایجاد زنجیره ارزش‌افزوده، ارزش‌های جدیدی خلق کنیم به تاب‌آوری و تحریم شکنی کمک خواهد کرد. توسعه پتروشیمی‌ها تا امروز کمک خوبی به توسعه کشور کرده است؛ چراکه درآمدهای ارزی نسبتاً خوبی از فروش محصولات پتروشیمی عاید کشور می‌شود. ما امروزه می‌توانیم این زنجیره را توسعه بدهیم و به همین نسبت ارزآوری خود را تقویت کنیم.

وی افزود: ما سابق بر این بعضی از محصولات پتروشیمی را صادر و با درجه یا کیفیت بهتر و تکنولوژی پیشرفته فرآوری وارد می‌کردیم. بعد از اعمال تحریم‌ها ارتباط خوبی میان بخش پتروشیمی و بازار مصرف آن‌ها ایجاد شد و کیفیت‌ها بهبود پیدا کرد. به عقیده من با توسعه مجدد این بخش می‌توان این کیفیت بالا را حفظ کرد.

نماینده مردم اصفهان و ورزنه در مجلس شورای اسلامی در ادامه خاطرنشان کرد: تا مادامی‌که در هر مرحله کالای خام و نیمه‌خام صادر می‌کنیم این فرصت برای ما فراهم است که با بهبود و توسعه، این کالاها را به فرآوری و ارزش‌های جدید تبدیل کنیم.

سخنگوی کمیسیون اقتصادی مجلس در ادامه با بیان اینکه ما از بندر امام (ره)، بندرعباس و منطقه آزاد چابهار اقدام به صادرات محصولات پتروشیمی می‌کنیم، تصریح کرد: ازآنجاکه ما مواد پتروشیمی خود را به‌صورت نیمه‌خام صادر می‌کنیم این مواد بسیار حجیم هستند و صادرات آن‌ها از هر سه شاهرگ اتصال ما به آب‌های آزاد انجام می‌شود.

طغیانی در پایان گفت: ظرفیت‌های بندر امام (ره) و بندرعباس برای صادرات محصولات پتروشیمی بسیار بالا است. چندین پتروشیمی در اطراف بندر امام (ره) قرار دارد که همین موضوع ظرفیت این بندر را افزایش داده است.

در خصوص منطقه آزاد چابهار نیز می‌توان با ایجاد تأسیسات لازم به ظرفیت‌های این مجموعه اضافه کنیم.

تاب‌آوری اقتصاد کشور مرهون هماهنگ بودن ملت با دولت

علیرضا پاک‌فطرت، نماینده مردم شیراز در مجلس در مورد موضوع یادشده اظهار کرد: تاب‌آوری اقتصاد کشور مرهون تدبیر و صرفه‌جویی و هماهنگ بودن ملت با دولت است! پتروشیمی، معادن، نفت و صنایع دیگر را می‌توان به‌راحتی صادر کرد. تنها مشکل فعلی ما آن است که باید تعاملات خود را با دنیای بیرون افزایش دهیم.

وی در پاسخ به این سؤال که درآمدهای ارزی کشور با صادرات محصولات پتروشیمی در چه وضعیتی قرار می‌گیرد، اظهار کرد: این امر نیازمند آن است که مدیریت این صنعت، بر اساس صلاحیت و تخصص باشد. متأسفانه امروز صنایع پتروشیمی در رأسش آدم‌های متخصص قرار ندارد. بیشتر کسانی که انتخاب می‌شوند، آدم‌های سیاسی هستند و به همین دلیل هم راندمان پایین است.

نماینده مردم شیراز در پایان اظهار کرد: به‌طور مثال اکثر سهام پتروشیمی‌های کشور به پرتفوی سهام عدالت فروخته‌شده است. اما در عمل مشاهده می‌کنیم که سود داده شده به مردم بسیار ناچیز است اما وقتی بحث حقوق، مزایا و پاداش مطرح می‌شود. سود کلان را در نظر می‌گیرند. بنابراین می‌توان گفت که صنعت پتروشیمی یک صنعت پول‌ساز و ارزآور است.

تضمینی برای صادرات نفت

در ادامه محمد طلا مظلومی آبزرگه، عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی با اشاره به اقدامات ایران برای راه‌اندازی پالایشگاه‌های فرا سرزمینی و تأثیر راه‌اندازی این پالایشگاه‌ها در فروش نفت و ارزآوری برای کشور گفت: وزارت نفت با چند کشور ازجمله ونزوئلا قرارداد همکاری برای پالایشگاه‌های فرا سرزمینی منعقد کرده که این کشورها نیز همانند ایران دچار تحریم‌های ناعادلانه نظام استکباری هستند.

عضو کمیسیون انرژی مجلس در ادامه بیان کرد: تأسیس این پالایشگاه‌های فرا سرزمینی می‌تواند در راستای همگرایی، هم‌افزایی، همپوشانی و همکاری کسانی که در مقابل نظام استکبار مقاومت کرده‌اند و موضع یکسانی در مقابل این قدرت‌ها دارند این

است که از ظرفیت‌های یکدیگر استفاده کنند.

نماینده مجلس یازدهم اظهار کرد: پالایشگاه‌های فرا سرزمینی و انتقال خدمات فنی و مهندسی از طریق حامل‌های انرژی بهترین وسیله برای هم‌افزایی بین کشورهای مختلف است. به این وسیله کشورها می‌توانند از ظرفیت یکدیگر برای فروش نفت فرآورده‌های نفتی و علاوه بر این ارزآوری استفاده کنند. به این وسیله کشورهایی که مورد تحریم قرارگرفته‌اند می‌توانند با انسجام در کنار یکدیگر اقدام به فروش نفت و محصولات پتروشیمی خود کنند.

وی ادامه داد: تأسیس پالایشگاه‌های فرا سرزمینی و صادرات خدمات فنی و مهندسی ایران برای بازسازی و تعمیر پالایشگاه‌های تولید بنزین کشورهایی نظیر ونزوئلا، اخذ سهام شرکت‌های پالایشگاهی این کشورها و همچنین فروش تضمینی نفت از اثرات صددرصدی حرکت ایران به سمت پالایشگاه‌های فرا سرزمینی است. همچنین باعث می‌شود که ایران به هاب انرژی و خدمات فنی مهندسی منطقه و جهان تبدیل شود.

مظلومی بیان کرد علاوه بر این می‌توانیم به این وسیله از تجربیات یکدیگر هم استفاده کنیم و نیروهای فنی دو کشور نیز نسبت به وضعیت صنعت و تکنولوژی کشورهای دیگر آشنا خواهند شد. علاوه بر این، تأسیس پالایشگاه‌های فرا سرزمینی قطعاً منجر به افزایش روابط بین‌المللی حوزه انرژی ایران خواهد شد و این گسترش روابط رو به افزایش خواهد گذاشت زیرا دیپلماسی انرژی امروز یکی از راه‌های خنثی کردن و بی‌اثر کردن تحریم‌ها است. عضو کمیسیون انرژی مجلس افزود: درباره اهمیت سهامداری ایران در این پالایشگاه‌های فرا سرزمینی توضیح داد: مزیت‌های ورود ایران به بحث پالایشگاه‌های فرا سرزمینی بسیار زیاد است یکی از این مباحث آسانی در فروش نفت است آن هم توسط کشورهایی که در جبهه خودمان هستند. فلسفه قراردادهای منطقه‌ای این است که اگر آمریکا یا سایر کشورهای منطقه را تحریم کند با استفاده از همکاری و ظرفیت یکدیگر می‌توانیم این تحریم‌ها را خنثی کنیم.

نماینده مردم بهبهان در مجلس یازدهم در پایان اظهار کرد: این اقدام به بازسازی نقش ایران در بازارهای بین‌المللی نفت منجر خواهد شد. زیرا با توجه به شرایط امروز جامعه جهانی و وقوع جنگ اوکراین می‌توانیم در بازار جهانی جایگاهی برای خود داشته باشیم و به‌جای ارتباط با کشورهایی که رابطه خوبی با ما ندارند می‌توانیم از ظرفیت کشورهای دوست خودمان استفاده کنیم.البته اولویت ما در ایجاد پالایشگاه‌های فرا سرزمینی کشورهای منطقه است زیرا در دیپلماسی و رویکرد وزارت امور خارجه نیز استفاده از ظرفیت کشورهای منطقه و همسایه موردتوجه قرار گرفته است. یکی از اهداف تأسیس پالایشگاه‌های فرا سرزمینی تضمین بازارهای صادرات نفت است.

راهی برای رهایی از اقتصاد تک‌محصولی

در ادامه این گفتگوها نماینده استان شیراز جعفر قادری درباره وضعیت صادرات غیرنفتی کشور به صمت گفت: در حال حاضر بخش عمده‌ای از درآمدهای غیرنفتی ما از طریق مجتمع‌های پتروشیمی کشور تأمین می‌شود. این صنعت با دامنه گسترده فعالیت‌های خود توانسته نقش بسزایی در اشتغال‌زایی در کشور ایفا کند. لازم به ذکر است که بخش قابل‌توجهی از مواد اولیه مورد نیاز کشور نیز از طریق این صنعت تأمین می‌شود و محصولات این صنعت نقش پررنگی در حوزه صادراتی کشور بر عهده دارند. درواقع، صنایع پتروشیمی یکی از راهکارهای رهایی ما از اقتصاد تک‌محصولی هستند.

ما باید بتوانیم سرمایه‌گذاری‌های لازم را در این حوزه انجام دهیم تا تنوع محصولات خود را افزایش دهیم و درنهایت به جایگاه مدنظرمان در این عرصه دست یابیم.

وی در ادامه افزود: حوزه پتروشیمی، عرصه‌ای است که ما می‌توانیم در آن بسیار پیشرفت کنیم زیرا نیروهای متخصص بسیاری در این عرصه در کشور حضور دارند. باید شرایطی در داخل کشور فراهم شود تا این نیروها بتوانند در داخل کشور دانش و سواد خود را به عرصه عمل درآیند.

برخورداری از ذخایر نفتی و گازی و نیروی متخصص و باتجربه می‌توانند ما را در عرصه بین‌المللی به جایگاهی مطلوب رساند و ما ضمن رشد این صنایع، شاهد رشد اقتصاد کشور نیز باشیم. اگر بتوانیم زنجیره ارزش صنایع پتروشیمی کشور را در صنایع بالادستی و پایین‌دستی کامل کنیم، آسیب‌پذیری کشور در زمینه درآمدهای ارزی به حداقل می‌رسد. به‌عبارت‌دیگر، با تکمیل زنجیره صنایع پتروشیمی کشور ما می‌توانیم فشار شرایط تحریمی را به حداقل رسانیم و از تمام ظرفیت کشور برای ارتقای اقتصاد ایران استفاده کنیم.

قادری در پایان درباره تأثیر دسترسی به آب‌های بین‌المللی بر حوزه پتروشیمی کشور خاطرنشان کرد: دسترسی به آب‌های آزاد، سبب می‌شود تا حوزه حمل‌ونقل محصولات صنایع پتروشیمی تسهیل شود. حجم محصولات این صنایع بالاست و حمل‌ونقل دریایی آسان‌ترین روش برای جابه‌جایی این محصولات است.

این ویژگی جغرافیایی کشور ما سبب می‌شود تا موانعی جدی از پیش روی صادرات کشور ما برداشته شود. درواقع، این موهبتی است که در اختیار ما قرار دارد و ما با استفاده از ظرفیت‌های موجود در کشور می‌توانیم دامنه فعالیت‌های برون‌مرزی خود را گسترش دهیم و بازارهای جهانی را از آن خود کنیم.

در گفت و گوی صمت با استاد جامعه شناسی مطرح شد:

اثر سهمگین تکنوازی بر اقتصاد ایران

وزارت تنهایی در راه است؟

زندگی شـهری مدرن انسان را به انزوایی اجباری تبعید می‌کند. هیاهو و ازدحام شهر باعث می‌شـود تا آدمی زمان و توان ارتباط برقرار کردن را از دسـت بدهد، در نتیجه به فردی منزوی تبدیل شـود. مشکلات پشت چنین شرایطی به حدی جدی است که بنابر اظهار نظر یکی از جامعه شناسان باید وزارتی مخصوص رسیدگی به امور شهروندان تنها تشکیل شود تا از صدمات این موقعیت کاسته، آنها را از حس طردشدگی نجات دهد.

طرد شـدن و تنها ماندن، یادآور عمیق‌ترین ترس آدمی اسـت. در نخستین روزگاران تمـدن آن‌چه بقای آدمی را ممکن می‌کرد، تشـکیل گروه‌هایی کنـار هم بود که امکان مراقبت، تامین غذا و دفاع از خویش را نسبت به شرایط تنهایی صدچندان می‌ساخت به همین نسبت فرد مطرود از خانواده و قبیله، به شدت برابر خطرات آسیب‌پذیر و شکننده می‌شد. در زمانه مدرن ما میراث‌دار آن هراس اجدادی هستیم. تنهایی و انزوا تکرار تجربه طردشدگی است که باعث اضطراب و افسردگی در جان انسان می‌شود.

معضل تنهایی ریشـه در ۲۰۰ سـال گذشـته دارد. قبل از آن تنهایی هیچ بار معنایی منفی نداشـت. ولی بـه تدریج با تعابیری از خالی بودن و فقدان همراه شـد که صنعتی شدن، رشد اقتصاد مصرف‌گرایانه و فردگرایی به این احساس انسان مدرن دامن زد. اگر از مردم بپرسید چند نفر در زندگی‌شان هست که می‌توانند با اطمینان به او تکیه کنند و با او احساس تنهایی نکنند، در بیست سال گذشته جواب آنها سه نفر بود، ۱۰ سال گذشته دو نفر و اکنون یک نفر (دکتر مایکل بادر، نویسنده و روانشناس آمریکایی)

تنهایی تحمیل تبعیدی آزارنده به تاوان جرمی ناکرده اسـت و تاب آوردنش دوچندان دشـوار. تنهایی باعث می‌شـود هلهله پیروزی انسان ناشنیده، اشـک اندوهش نادیده و یاری‌خواسـتن او بیهوده باشـد. برای آدمی چنین رها شده به خویش نه به دست‌آوردن لذت‌بخش اسـت و نه از دسـت دادن قابل جبران. از یونگ روان‌پزشک مشهور نقل است که نیمی از روان انسـان در خلوت شکوفا می‌شـود و نیمی دیگر در ارتباط. جبر زیستن در روزگاری که ویژگی اساسـیش فاصله و ابهام اسـت باعث شـده تا ارتباط با طبیعت، خانواده و دوسـتان را از دسـت بدهیم، پـس ناگزیر نیازهایی ماننـد صمیمیت و پیوند برطرف نمی‌شـوند. از آن‌سـو وقتی تنهایی اجبار انسان باشـد دیگر نامش نه خلوت که انزوایی جان‌کاه اسـت. امروزه جامعه ایران شهروندانی عاصی دارد که تجردگرایی مفرط همـراه با خشـونت در آن موج می زند. جامعه ای کـه نیاز به یک پژوهش در مورد علت تجرگرایی اسـت. در همین راستا گفتگویی داشتیم با یکی از اساتید جامعه شناسی. با صمت همراه باشید:

ژیگول‌ها در دل جامعه ایران

امان الله قرایی مقدم، جامعه شـناس و اسـتاد دانشگاه در مورد موضوع یاد شده اظهار کرد: در مورد مسـئله تکنوازی با توجه به مقاله که چند سـال قبل نوشـتم، پیشـنهاد می دهم برای این مشـکل یک وزارتخانه به نام وزارت تنهایی ایجاد شـود. در جامعه ما متاسفانه تجرد گرایی به دلایل مختلف رو به فزونی است و این یک مسئله حاد است که اثرات اجتماعی مثل پیری و همچنین اثرات اقتصادی و سیاسی، فرهنگی دارد. تکنوازی پدیده شـومی اسـت که جامعه ما به دلیل اینکه چشـم‌انداز خوبی برای جوانان ندارد. بیکاری وسختی در تأمین معاش وجود دارد و تفریحات بیرون از خانه وجود دارد که قبل از انقلاب اینها آغاز شده بود.

وی افزود: یادم می‌آید که در سـال ۵۴ این موضوعات را مطرح کردیم تا ۵۷ هم رشـد طـلاق و هـم تفریحات بیرون از خانه بالا بود. یعنی ارتباطات نادرسـتی که بین زنان و مردان مجرد یا به اصطلاح «ژیگول ها» شکل می گیرد.

قرایـی مقدم ادامـه داد: در همین رابطـه روی ۱۵۰ زن و دختـر کار کردیم. البته از سـال‌های قبل این مشکلات وجود دارد و همه این‌ها باعث شده است که تجرد گرایی یا بـه اصطلاح تکنوازان در جامعه افزایش پیدا کنـد. تجردگرایی علاوه بر اثرات جمعیتی، تاثیر فراوانی بر جنبه های فرهنگی، اقتصادی و سیاسی و همچنین اثرات روحی و روانی دارد. فرد (چه دختر و چه پسـر) در جامعه از لحاظ اینکه تشکیل خانواده نداده صدمات روحی و روانی می‌بینند.

این اسـتاد جامعه شناسی بیان کرد: از نظر اقتصادی وقتی خانواده تشکیل نمی‌شود، یعنی اقتصاد جامعه پایین می‌آید زیرا اقتصاد جامعه به اقتصاد خانواده وابسته است، وقتی فرد مجرد اسـت به پس انداز و آینده نگری و تلاش برای درآمد بیشـتر نمی‌پردازد و از لحاظ سیاسی مسلم است اثرات مخربی برای حکومت از نظر پیری جمعیت دارد که این امر از مشکلات عدیده در جامعه امروزه ایران است.

وی خاطرنشـان کرد: موارد یاد شده، اثراتی است که متاسفانه سبب شده تکنوازی یا مجردگرایی در جامعه افزایش پیدا کند. از جمله آنها می توان به همباش‌های سیاه اشاره کرد. فلسـفه ازدواج سفید یک اصطلاح غلط، خطرناک و مضر است، زیرا نه ازدواج است و نه سـفید بلکه یک همباشـی سیاه اسـت. یعنی زن و مردی که با هم هستند و بدون اینکه آینده‌ای در زندگی‌شـان داشـته باشـند. این مورد قبل از انقلاب شروع شده بود و افزایش پیدا کرد.تکنوازان جمعیت و سـاختار جمعیت را در تمام زمینه ها با مشکل روبرو کرده اند.

تاثیر فضای مجازی بر روند تجردگرایی و فحشا

قرایـی مقدم با بیان اینکه فضای مجازی تاثیر بسـزایی بر این امر دارد ، اظهـار کرد: البته عوامل مهم دیگری همچون بیکاری، تامین معاش و مسـکن و... هم اثرگذار اسـت. البته تغییر ذهنیتی که در دختران و پسـران شکل گرفته و سبب شـده که جوانان ما وظیفه مدار و مسئولیت پذیر بار نیایند. یعنی دختران می گوید برای چه ازدواج کنیم که آقابالاسـر داشته باشیم! پسران می گوید مگر قحط دختر است، این همه دختر برای دوستی وجود دارد! جامعه امروز وظیفه زوجین را نمی‌داند. ازدواج تنها ارضای غریزه جنسی نیست بلکه مسائل دیگری هم وجود دارد.

البته ناگفته نماند که در این راه هم کم کاری هایی توسـط دولت از نظر موسـیقی و نشـاط و شادی و محدودیت ها و محرومیت هایی برای ارتباط دختر و پسر در جامعه به وجود آمده که اثرگذار است.

وی ادامه داد: در چند سـال قبـل بارها بیان کرده ایم برخی از آژانس‌ها هسـتند که دخترها و مردان را جا به جا می کنند. اکنون کافی است نگاهی بر بستر جامعه بیاندازیم، خانه هایی هستند که یک ساعته در مشهد اجاره داده می شوند و یا هتل هایی که زنان را پیشنهاد می‌کند. همه اینها مشکلاتی است که فضای مجازی تاثیر زیادی بر آن داشته اسـت. در نتیجه سبب تغییر ذهنیت شده است یعنی جوانی که امکانات دارد، کار دارد، ثروت دارد زیر بار مسئولیت نمی‌رود و می‌گوید برای چه زن بگیرم چون چشم اندازم از آینده خوب نیست.

این جامعه شناس ادامه داد: از قدیم گفتند جمعیت را زیاد کنید. چرا زیاد نمی شود؟ هم به دلیل مسائل اقتصادی هم به دلیل ذهنیت، شما تصمیم می گیرید بچه دار شوید. فکر می‌کنید این بچه در آینده چه می‌شود؟چه چشم‌اندازی وجود دارد؟ طلاق و بیکاری و فقر و شـکاف طبقاتی هیچکدام در کشـور کم نیستند. این است که ذهنیت امروز زن و مرد ایرانی تغییر کرده و مانند گذشته نیست که افتخار کند که چند بچه آورده است. امروز وقتی یک زن و مرد که می خواهند بچه دار شـوند، ۳۰ سـال آینده را پیش بینی می کنند و می فهمند که چشم انداز خوب نیست،تاریک است و مبهم. در جامعه هراس وجـود دارد.بله در این زمینه هم فضای مجـازی و رفتارها و تاثیرات عوامل برون‌زا مانند بیکاری و فقر تاثیرگذار است. بیکاری ام الفساد است که چشم انداها را از بین برده است.

وی افزود: وقتی صحبت از سه میلیون جوان بیکار می شود و هزینه خانوار بالای ۱۵ میلیون اسـت این اسـت که ازدواج صورت نمی گیرد در نتیجه تکنوازان و همباش‌های سـیاه و خانه‌های اجاره‌ای ساعتی افزایش پیدا می کنند و فحشا به لایه های زیرین می رود و صدمات جبران ناپذیری را بر جامعه وارد می کند.

گذر تند زمان در تهران

این اسـتاد جامعه شناسی در پاسـخ به این سوال که اخیرا یکی از مفهوم هایی که در جامعه شناسـی ایران مطرح می‌شود مربوط به شهروند عاصی است. چرا جامعه ایران به این مرحله رسیده و نشانه های ظهور شهروند عاصی چه می‌تواند باشد؟ اظهار کرد: اصولاً خود شهرنشـینی یکی از عوامل مهم مسـئله تجرد گرایی اسـت و اصولاً زندگی شهری بنابر نظر ژرژ گورویچ به دلیل شـتاب متغیر تند شونده سریع تر از حد ممکن می گذرد. یعنی زمان در شهرهای بزرگ سریعتر است و در نتیجه شهروندان را عاصی می کند. ما شهرستانی ها وقتی روز اول به تهران می‌آییم می‌گوییم چرا اینها انقدر می‌دوند مگر دیوانه شدند. برای اینکه ما با زندگی آرام خو گرفته بودیم و نمی‌گفتیم اگر ۶ صبح نرسیم چه می‌شـود یا قیامت می‌شود. زمان در شهرهای بزرگ شتاب تند شونده دارد. ساعت نشان دهنده آهنگ حرکت جامعه است این یک قرارداد است. این متغیر تند شونده عصیان و ناراحتی و فشار وجود می‌آورد.

اینگونه اسـت که زمان در شـهرهای بزرگ مهم و عصیانگر می‌شـود. شهر تهران شما را عصبانی بار می آورد و شـما باید بدوید تا به تاکسـی برسید به مترو برسید به ماشین برسـید و باز به خانه برمی گردید. این ها همه آرامش شـما را به هم می‌زند و در نتیجه زندگی اجتماعی شـما چه از نظر ازدواج چه از نظر طرز تفکر مورد خدشـه قرار می‌گیرد ضمن اینکه باروری را کاهش می دهد. به قول گورویچ زمان در روسـتا درازمدت و کند گذر است و گویی لنگر انداخته است.

قرایی مقدم در پایان با بیان اینکه خشم در لایه های اجتماعی به شکل های مختلفی وجود دارد، اظهار کرد: کاملاً مسـلم است که خشم لایه به لایه در جامعه نفوذ کرده. در قشـر کارگر، معلم، روزنامه نگار، زنان شـاغل و خانه دار هر کدام لایه به لایه متفاوت و تاثیر گذار تر است.

گفت‌وگوی صمت با عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس؛

در خیال می خواهیم پیشرفت کنیم

قادری: درست است که آرمان‌ها و ایده‌ها داریم، اما واقعیت چیز دیگری است. برای رسیدن به برنامه های توسعه در کشور نیاز به تلاش منسجم و مستمر داریم تا از وضعیت موجود به وضع مطلوب برسیم. ما در خیال می خواهیم به بهترین وضعیت ممکن برسیم.

برنامه پنج‌ساله ششم را در حالی به پایان می‌رسانیم که فاصله قابل توجهی بین اهداف برنامه ششم و آمارهای رسمی وجود دارد. براین اساس در حالی‌که متوسط رشد اقتصادی در هر سال ۸ درصد پیش‌بینی شده بود، گزارش منتشر شده توسط مرکز آمار نشان می‌دهد که میزان رشد اقتصادی در دهه نود صفر درصد و برای سال ۹۹ تنها یک درصد بوده است.

همچنین طبق آنچه در برنامه ششم آمده قرار بود نرخ تورم ۸.۸درصد باشد اما این رقم اکنون نزدیک به ۵۰ درصد است. اکنون خبرهایی به گوش می رسد که قرار است برنامه هفتم توسعه به زودی آغاز شود. آن‌هم در شرایطی که حدود ۳۰ درصد از برنامه ششم انجام شده است. در همین راستا ما در صمت گفت‌وگویی با عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی داشتیم. برای خواندن مشروح این گزارش با ما همراه باشید:

■ باورمان نمی‌شود که تحریم هستیم

جعفر قادری نماینده مردم شیراز در مجلس شورای اسلامی در مورد موضوع یاد شده اظهار کرد: باید برنامه‌های توسعه در کشور را مقداری واقعی‌تر بنویسیم آن‌وقت است که مشکل حل خواهد شد. مشکل این است که ما در یک حال در هوای دیگر به سر می بریم و باورمان نمی شود که تحریم هستیم. به جای آنکه راه را باز کنیم و به جای آنکه کمک کنیم که معضلات و مشکلات کشور را حل کنیم، در مسیری دیگر قرار گرفته‌ایم.

وی ادامه داد: درست است که آرمان‌ها و ایده‌ها داریم، اما واقعیت چیز دیگری است. برای رسیدن به برنامه های توسعه در کشور نیاز به تلاش منسجم و مستمر داریم تا از وضعیت موجود به وضع مطلوب برسیم. ما در خیال می‌خواهیم به بهترین وضعیت ممکن برسیم. که این امر اصلا امکان پذیر نیست. اگر یک مقدار چارچوب و اصول برنامه ریزی را رعایت کنیم. مشکلات کشور در رسیدن به برنامه‌های توسعه ای حل خواهد شد.

عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس در پاسخ به اینکه اکنون شرایط اقتصادی کشور با دوران جنگ تحمیلی فرقی ندارد، پس تدوین برنامه هفتم توسعه چه خاصیتی دارد، اظهار کرد: برنامه های توسعه در کشور صرفا مربوط به شرایط غیر محدود نیست. اتفاقا می تواند درشرایط محدود به کمک کشور بیاید. برنامه های توسعه ای کشور باید ضرروی تر پیش برود. ضمن اینکه باید با توجه به امکانات موجود بهتر از شرایط استفاده کنیم.

■ کشور در ۸ سال جنگ آماده توسعه نبود

قادری در پاسخ به این سوال پس چرا با این شرایط در طول ۸ سال جنگ، هیچ برنامه توسعه ای نداشتیم، اظهار کرد: ما در سال‌های جنگ، شرایط ورود به برنامه های توسعه ای را نداشت. به همین علت آن سالها هیچگونه برنامه توسعه ای در کشور ارائه نشده بود.

وی در پاسخ به این سوال که مردم باید چگونه رشد اقتصادی و رشد تولید ناخالص داخلی را حس کنند، اظهار کرد: در دوره ای ما شدیدا رشد منفی داشتیم و ظرفیت ها کاملا تعطیل شده است. در شرایط فعلی این رشد قابل قبول است. با توجه به کاهش تولید ناخالص ملی و رشد منفی که در طول سال‌های گذشته داشتیم. این رشد آنچنان محسوس به‌نظر نمی‌رسد.در طول ۱۰ سال گذشته ما تولید ناخالص داخلی مان نصف شده است و هرچه تلاش کنیم نهایت به ۱۰ سال گذشته خواهیم رسید. به همین علت اگر این رشد برای مردم چندان ملموس نیست. به این علت است.

■ باید تورم را کنترل کنیم

قادری در پاسخ به این سوال که عوامل اثرگذار بر ثبات قیمت ارز را چگونه ارزیابی می‌کنید، اظهار کرد: مجموعه سیاست‌های پولی و تجاری می‌تواند در نرخ ارز تاثیر بگذارد. به عنوان مثال افزایش نرخ ارز تبعات بالا بودن نرخ تورم داخلی نسبت به تورم خارجی است؛ اگر به دنبال ثبات نرخ ارز هستیم، باید تورم داخلی را کنترل کنیم.

متاسفانه دولت و حتی برخی از نمایندگان مجلس گلایه می‌کنند که چرا مجلس بودجه‌های عمرانی و جاری را اضافه نمی‌کند؟ وقتی دولت درآمد ندارد؛ پیامد افزایش بودجه‌های جاری و عمرانی، افزایش پایه پولی و رشد نقدینگی و تورم خواهد بود در نتیجه قدرت خرید مردم نیز کاهش پیدا خواهد کرد.

وقتی از شیوه‌های متداول و مرسوم اقتصادی استفاده نمی‌کنیم و همه چیز را به صورت غیرعلمی دنبال می‌کنیم آثار و پیماند آن وضعیت اقتصادی کنونی خواهد بود.

■ راه رهایی از سفته بازی در بازار

عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی اظهار داشت: در شرایطی که دولت محدودیت درآمد دارد؛ مولدسازی دارایی‌های راکد و غیر فعال دولت باید اجرا شود. مولدسازی به کاهش نرخ تورم نیز کمک می‌کند. افزایش نرخ ارز منجر به افزایش تورم داخلی و تفاوت تورم داخلی با تورم خارجی منجر به افزایش نرخ ارز می‌شود؛ این دو رابطه دو طرفه دارند.

قادری در پاسخ به این پرسش که طرح‌های بانک مرکزی مشکلات بازار را حل می‌کند، تصریح کرد: در شرایط کنونی مردم سعی می‌کنند نقدینگی خود را به کالای سرمایه‌ای مثل ارز، سکه و خودرو تبدیل کنند؛ برای جلوگیری از این مشکل باید قانون مالیات بر عایدی سرمایه اجرا شود تا مانع ایجاد سفته بازی در بازار شود؛ اگر این قانون اجرا نشود تقاضای معمول در کنار سفته بازی، بازار را از تعادل خارج و قیمت‌ها افزایش پیدا می‌کند.

وی در پاسخ به این سوال که چون نمی‌توانید تورم را کنترل کنید؛ از مردم می‌خواهید در بانک‌ها سپرده‌گذاری کنند و هر روز شاهد کاهش ارزش سرمایه‌های خود باشند، گفت: ما نگفتیم که نمی‌توانیم تورم را کنترل کنیم، بلکه نخواستیم اینکار را بکنیم؛ اگر می‌خواستیم می‌توانستیم اینکار را بکنیم.

برای مثال، تصمیم‌گیران دولتی و مجلس مجوز تشکیل بانک خصوصی مثل بانک آینده را صادر می‌کنند؛ و این بانک چند برابر سپرده خود از منابع بانک مرکزی پول برداشت کرده و پایه پولی کشور را افزایش داده است.

عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی اظهار داشت: هر تصمیم اقتصادی باید بر مبنای روش‌های علمی باشد. ما همیشه می‌خواهیم از مسیرهای غیر علمی و غیر کارشناسی مشکلات مردم را حل کنیم. اگر این مسائل این‌گونه قابل حل بود کشورهای دیگر در این حوزه بسیار داناتر از ما بودند.

مجموعه‌های تصمیم‌گیر کشور مبتنی بر علم و دانش عمل نمی‌کنند؛ تصور خیلی از همکاران ما این است که با برگزاری یک جلسه می‌توان مشکل را حل کرد درصورتی که اتفاقات فعلی که در کشور مشاهده می‌کنیم نتیجه سوء تدبیرهایی است که طی سالیان دراز در کشور اتفاق افتاده و همچنان هم این سوء تدبیرها ادامه دارد. تا زمانی که تصمیم‌گیری‌ها بر منبای علم نباشد نتیجه همین شرایط کنونی خواهد بود.

■ سفته بازی در بازار، پیامد فروش دلار سهمیه‌ای

قادری در پاسخ به این پرسش که آیا طرح بانک مرکزی مبنی بر خرید ۵ هزار یورو با کارت ملی؛ در ادامه سوء تدبیرها است، تصریح کرد: این طرح منطقی نبود. وقتی محدودیت منابع ارزی داریم و انگیزه سفته بازی وجود دارد؛ تقاضا برای ارز باید محدود شود نه اینکه به این تقاضاها دامن بزنیم.

وقتی سفته بازی وارد بازار شود؛ گنج قارون هم داشته باشیم نمی‌توانیم این تقاضا را پاسخ دهیم. بیش از هر چیز باید به دنبال ثبات نرخ ارز باشیم؛ اگر اینکار را بکنیم خیلی هنر کردیم. عملکرد دولت در این حوزه باید کمی سریع‌تر باشد. نباید تصمیم‌گیری‌های اقتصادی را به افراد سیاسی بسپاریم؛ باید از ظرفیت متخصصان اقتصادی استفاده کنیم.

معاون امور باغبانی وزارت جهاد کشاورزی در گفتگو با صمت مطرح کرد:

افزایش ۱.۷ میلیون تنی تولید محصولات باغبانی در ۱۴۰۱

معاون امور باغبانی وزارت جهاد کشاورزی از رشد تولید محصولات باغبانی در سال جاری در کشور خبر داد و گفت: تولیدات باغبانی کشور امسال به ۲۵ میلیون و ۷۰۰ هزار تن رسیده است.

بر اساس آمار سازمان خواروبار کشاورزی ملل متحد، ایران پس از انقلاب اسلامی با وجود تحریم‌های مختلف در تولید ۶۸ محصول کشاورزی جایگاه اول تا پانزدهم دنیا را کسب کرده است و رتبه‌های خیره‌کننده‌ای در صادرات به بازارهای جهانی داشته است.

بر اساس آمارهای جهانی تولیدات کشاورزی ایران به ویژه در محصولات باغی طی ۴ دهه اخیر رشد زیادی داشته و حدود ۵ برابر شده است؛ آمار سازمان خواروبار کشاورزی ملل متحد از جایگاه ویژه تولیدات کشاورزی ایران در جهان می‌گوید.

ایران با داشتن رتبه پنجم تنوع اقلیمی در جهان تولیدکننده و صادرکننده بسیار متنوع انواع و اقسام سبزی و صیفی از قبیل خربزه، هندوانه، بادمجان، هویج، انواع کلم، انواع فلفل، کاهو، خیار، سیب‌زمینی، انواع سیر و انواع سبزیجات است، به‌طوری که در تولید خیار و خربزه در رتبه سوم جهان، در تولید هندوانه در رتبه چهارم، در تولید گوجه‌فرنگی در رتبه هفتم، در تولید سیب‌زمینی و سیر در رتبه سیزدهم جهان و در تولید کاهو در رتبه شانزدهم جهان قرار داریم.

پیرامون آخرین وضعیت تولیدات محصولات باغی در کشور گفتگویی را با محمدمهدی برومندی معاون وزیر جهاد کشاورزی در امور باغبانی گفتگو کرده‌ایم.

در حوزه امنیت غذایی به موفقیت‌های خوبی دست یافته‌ایم

برومندی در این گفتگو اظهار داشت: اوایل اسفندماه سال ۱۴۰۱، برای نخستین بار در کشور نمایشگاهی از میوه، سبزی و صیفی برگزار شد. این نمایشگاه آغاز خوبی است تا دستاوردهای کشاورزان و تولیدکنندگان استان‌های مختلف را در یک مکان به نمایش بگذاریم.

وی با بیان این که ایران در حوزه امنیت غذایی به موفقیت‌های خوبی دست یافته است، خاطرنشان کرد: وزارت جهاد کشاورزی به عنوان وزارت امنیت غذایی با وجود مشکلات اقلیمی و با تمام تنگناهای اقتصادی، موفق شده علاوه بر تأمین نیاز داخلی و امنیت غذایی کشور، ارزآوری خوبی نیز در این حوزه رقم بزند.

معاون امور باغبانی وزارت جهاد کشاورزی با اشاره به درآمد ارزی بالغبر ۶ میلیارد دلاری حوزه کشاورزی در کشور، علاوه بر تأمین نیاز داخلی گفت: در حوزه باغبانی بخصوص در بخش میوه، سبزی و صیفی در سال جاری یک‌میلیون و ۷۰۰ هزار تن تولیدات این حوزه با وجود حوادث طبیعی مانند سیل و سرمازدگی، افزایش یافته است.

به گفته برومندی، با افزایش تولید، میزان تولیدات باغبانی کشور در سال جاری ۲۵ میلیون و ۷۰۰ هزار تن است و ۵۰ درصد ارزش صادرات و درآمد ارزی مربوط به بخش باغبانی کشور است.

وی افزود: صادرات با نگاه دانش‌محور در دستور کار وزارت جهاد کشاورزی است و در برنامه‌های تحولی دولت و وزیر جهاد کشاورزی تاکید زیادی بر این مسئله شده است.

برنامه‌های تحولی وزارت جهاد کشاورزی

برومندی با اشاره به اینکه تجاری‌سازی تولید از برنامه‌های تحولی وزارت جهاد کشاورزی است، ادامه داد: باید در حوزه کشاورزی به نحوی عمل کنیم که غذای ۸۵ میلیون نفر جمعیت کشور تأمین شود و مازاد تولید نیز داشته باشیم تا در حوزه صادرات نیز فعالیت داشته و نیاز بخش صنایع تبدیلی را نیز برآورده کنیم. برخورداری از سلامت در تولید دارای اهمیت است که خوشبختانه به ۲۰۰ کشور دنیا در حال صادرات محصولات کشاورزی هستیم که استانداردهای بسیار قوی دارند، بنابراین محصولات کشاورزی کشور کاملاً سالم است.

وی تصریح کرد: با توجه به تأکیدات در برنامه تحولی دولت، وزیر جهاد کشاورزی و همچنین تأکید مجلس شورای اسلامی بخصوص کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی، بنا داریم تا تولیدات ما دارای رمزینه‌های پاسخ سریع (Qr-Code) و گواهی سلامت باشند، البته در حال حاضر در حوزه سبزی، صیفی و میوه از سازمان غذا و دارو گواهی سلامت دریافت می‌کنیم.

به گفته معاون وزیر در امور باغبانی، در دو سال اخیر سازوکاری فراهم شده تا در گلخانه‌های کشور واحدهای کنترل کیفی راه‌اندازی شده و سازمان غذا و دارو به صورت مستمر آزمایش‌هایی انجام می‌دهد و نظارت کافی را در این زمینه دارد.

وی یادآور شد: تولید محصولات سالم یک اصل مهم در وزارت جهاد کشاورزی است.

برومندی درباره وضعیت بازیابی و بسته‌بندی نیز گفت: در این زمینه نقص‌هایی در گذشته وجود داشته و سعی کردیم گام‌هایی در رفع نقایص در بخش باغبانی برداریم.

راه‌اندازی رصدخانه اعداد و ارقام

معاون باغبانی وزارت جهاد کشاورزی بیان کرد: در حوزه کشاورزی در دولت سیزدهم اقدامات بسیار خوبی انجام شده است و این در حالی است که کشور با شدیدترین تحریم‌ها مواجه است و درگیر یک جنگ اقتصادی است که کوچک کردن سفره مردم را هدف قرار گرفته است و دولت نیز با نگاه جدید خود به جراحی اقتصادی دست زده است که تأثیر زیادی بر بخش کشاورزی دارد.

برومندی ادامه داد: برای اولین بار راه‌اندازی رصدخانه اعداد و ارقام را کشور دنبال می‌کنیم و الگوی کشت نیز توسط وزیر کشاورزی ابلاغ شده است که یک اقدام منحصر به فرد است.

وی موفقیت در کشت قراردادی و اصلاح الگوی کشت را نیازمند همکاری همه ارگان‌ها و دستگاه‌ها و تخصیص ردیف بودجه مجزا دانست و افزود: اگر این همکاری شکل بگیرد قادر خواهیم بود به امنیت غذایی کامل دست پیدا کنیم و حوزه کشاورزی را نیز بیشتر توسعه دهیم و در حال حاضر خوشبختانه این وفاق و همدلی در دولت وجود دارد.

معاون باغبانی وزارت جهاد کشاورزی با اشاره به عزم این وزارتخانه به توسعه پایدار باغبانی کشور بر پایه یک نگاه دانش‌محور با اتکا به تحقیقات موسسه علوم تحقیقات باغبانی کشور و سازمان تات، گفت: ما باید سیاست‌گذاری‌های جدیدی را در این حوزه دنبال کنیم و احیای باغات، تجاری‌سازی تولید و ایجاد مگاپروژه‌ها توجه ویژه داشته باشیم.

اهمیت توسعه گیاهان دارویی

وی در خصوص اهمیت توسعه گیاهان دارویی در کشور گفت: در ساختار جدیدی که برای وزارت جهاد کشاورزی تعریف شده است، بخش گیاهان دارویی به اداره کل تبدیل خواهد شد. در حال حاضر ۲۵ میلیارد مترمکعب آب برای تولید سبزیجات و صیفی‌جات مصرف می‌شود که با انتقال این اقلام به گلخانه‌ها، باید این میزان را به ۳ میلیارد مترمکعب کاهش داد.

برومندی تولید و تأمین امنیت غذایی را از رسالت‌های مهم حوزه کشاورزی دانست و اضافه کرد: اسناد بالادستی نظام، دستورات ریاست جمهوری و برنامه‌های تحول، بر تأمین امنیت غذایی کشور تاکید کرده‌اند.

وی در پایان از عزم این وزارت خانه برای ارتقا سطح کشت گیاهان دارویی از ۲۶۰ هزار هکتار به ۵۰۰ هزار هکتار تحت برنامه هفتم توسعه خبر داد.

۳ نماینده مجلس در گفت‌وگو با صمت مطرح کردند:

راهکاری برای افزایش صادرات نفت

نایب‌رئیس کمیسیون صنایع و معادن در گفت‌وگو با صمت مطرح کرد: دولت سیزدهم به‌طور ویژه از صادرات نفت حمایت کرده است و با بخش خصوصی یا شرکت‌هایی که توانایی صادرات نفت را داشتند، همراه شد و به آنها کمک کرد. این نگاه، طبق گزارش اخیر دیوان محاسبات، سبب افزایش میزان صادرات نفت شد.

صنعت پتروشیمی یکی از ارکان اصلی صنعت نفت در زنجیره تولید و موتور محرک توسعه اقتصادی، سیاسی و اجتماعی کشور به شمار می‌آید و نقش بسزایی در تولید ناخالص ملی دارد اما به گفته کارشناسان و فعالان این حوزه، دولت آن‌طور که بایدوشاید به این صنعت اهمیت نداده است. از طرف دیگری برخی از کارشناسان و فعالان صنعتی بر این باورند که اگر حمایتی از این صنعت انجام شود ممکن است رانت به همراه خود داشته باشد. بااین‌حال، تشدید تحریم‌ها، سبب شده تا این صنعت بیش‌ازپیش موردتوجه قرار گیرد و به‌عنوان راهکاری برای افزایش صادرات و ارزآوری برای کشور باشد.

دراین‌باره و در راستای بررسی وضعیت صنعت پتروشیمی کشور با تنی چند از نمایندگان مجلس به گفتگو نشستیم که در ادامه می‌خوانیم.

علی جدی با انتقاد از دیپلماسی اقتصادی و همسایگی در دولت قبل گفت: دیپلماسی اقتصادی دولت قبل با همسایگان به‌گونه‌ای بود که روابط اقتصادی ایران با کشورهای همسایه ازجمله پاکستان و ترکمنستان دچار چالش‌های اساسی شد.

مراودات تجاری و اقتصادی ایران نیز با کشورهای آسیای مرکزی ضعیف بود. دولت قبل در صادرات نفت نیز کارنامه روشنی ندارد. با افزایش تحریم‌ها، بخش خصوصی اعلام کرد آماده دور زدن تحریم‌ها و صادرات نفت است، اما دولت پیشین سنگ‌اندازی کرد تا بخش خصوصی در عمل موفق به صادرات نفت نشود.

جدی اظهار کرد: دولت سیزدهم به‌طور ویژه از صادرات نفت حمایت کرده است و نه‌تنها مانعی برای صادرات نفت برای بخش خصوصی و برخی نهادها ایجاد نکرد بلکه با افراد یا شرکت‌هایی که توانایی صادرات نفت را داشتند، همراه شد و به آنها کمک کرد، این نگاه، طبق گزارش اخیر دیوان محاسبات، سبب افزایش میزان صادرات نفت شد.

وی با بیان اینکه دولت سیزدهم موفق به حل اختلاف ایران و ترکمنستان شد، افزود: در دولت گذشته به دلیل بروز برخی اختلافات بین ایران و ترکمنستان، روابط در بخش ترانزیت گاز به صفر رسید.

اما در دولت سیزدهم پس از سفر رئیس‌جمهور به ترکمنستان، قرارداد مهم سه‌جانبه تبادل گاز (سوآپ گاز) از ترکمنستان به جمهوری آذربایجان از خاک ایران منعقد شد بر اساس این قرارداد مقرر شد سالانه یک و نیم تا ۲ میلیارد مترمکعب گاز از ترکمنستان به جمهوری آذربایجان صادر شود.

جدی در پاسخ به این سوال که تاثیر میزان درآمدهای نفتی برای خنثی‌سازی تحریم‌ها چیست، اظهار کرد: معاندان و دشمنان نظام در پی ایجاد اخلال در تامین مالی کشور از طریق فروش نفت و صادرات صنعتی هستند.

سیاست دولت سیزدهم در افزایش صادرات نفت تاثیر شگرفی در خنثی‌سازی تحریم‌ها دارد. پیش‌ازاین در دولت قبل، پالایشگاه‌ها به‌خصوص پالایشگاه‌های کوچک در تامین خوراک دچار مشکل بودند اما این دست از مشکلات اکنون رفع شده‌اند.

نایب‌رئیس کمیسیون صنایع و معادن در پایان اظهار کرد: پالایشگاه‌های کوچک در تولید و صادرات نفت و فراورده‌های نفتی چابک عمل می‌کنند. در گذشته پالایشگاه‌هایی در مرز افغانستان و دوغارون یا در جنوب و شمال شرق کشور وجود داشت که به دلیل عدم تامین خوراک، تعطیل شده بود، دولت سیزدهم نسبت به راه‌اندازی دوباره این پالایشگاه‌ها همت کرد که سبب بهبود اشتغال و افزایش ارزش‌افزوده می‌شود پتروشیمی‌ها در سال گذشته موفق به کسب درآمد ۱۲ میلیارد دلاری برای کشور شدند، دولت باید برای تکمیل این زنجیره بیش‌ازپیش همت کند.

ابزار دفاعی مقابل تحریم

در ادامه این گفتگو عضو هیئت‌رئیسه کمیسیون انرژی مجلس با بیان اینکه ساخت پتروپالایشگاه‌ها را ابزاری دفاعی برای مبارزه با تحریم‌ها است، اظهار کرد: پالایشگاه سازی سبب توسعه صنایع پایین‌دستی و تولید محصولات پتروشیمی می‌شود.

با راه‌اندازی پالایشگاه‌ها و پتروپالایشگاه‌ها می‌توان جوانان بسیاری را به‌طور مستقیم و غیرمستقیم مشغول به کار کرد، همچنین این صنایع برای کشور درآمدزایی و ارزآوری بسیار به همراه دارند. ساخت پالایشگاه و پتروپالایشگاه ابزار دفاعی بسیار خوبی برای مبارزه با تحریم است، پالایشگاه سازی سبب توسعه صنایع پایین‌دستی و تولید محصولات پتروشیمی می‌شود و به تقویت منابع ارزی کمک می‌کند.

حسین‌زاده در پایان با اشاره به اینکه احداث پروژه‌های نفت و گاز به‌ویژه پتروپالایشگاه‌ها سودآورند و برگشت سرمایه خوبی دارند، گفت: احداث پالایشگاه‌ها و پتروپالایشگاه‌ها، جلوگیری از فروش نفت خام، تبدیل آن به فرآورده‌های با ارزش، ایجاد ارزش اقتصادی برای کشور، اشتغال، بی‌اثر کردن تحریم‌ها، افزایش درآمد ارزی، رسیدن به تنوع مشتری و... را در پی خواهد داشت.

در ادامه مسلم صالحی عضو کمیسیون اقتصادی مجلس در مورد عدم افزایش قیمت خوراک گاز پتروشیمی‌ها در لایحه بودجه ۱۴۰۲ اظهار کرد: اگر قرار باشد با تفکر حمایت از صنایع مادر به فعالیت بپردازیم، باید به‌گونه‌ای عمل کنیم که این صنایع توان رقابت با نمونه محصولات خارجی خود را داشته باشند. اگر اقدامی در راستای حمایت از این صنایع انجام نشود؛ به‌طور حتم بازار محصولات پتروشیمی در حوزه آسیا و نیز دیگر حوزه‌ها را از دست خواهیم داد.

وی ادامه داد: اگر هم بخواهیم از این صنایع حمایت کنیم این انتقاد وجود دارد که یک نوع بی‌عدالتی در بحث حمایت از صنایع وجود دارد، به‌طورکلی در شرایطی که شرایط ما تحریمی است، محصولات پتروشیمی تنها محصولاتی هستند که می‌توانند برای ما ارزآور باشند. حمایت از صنایع پتروشیمی می‌تواند به‌عنوان یک اصل تلقی شود و کمک‌کننده به بهبود شرایط اقتصادی کشور باشد.

صالحی اظهار کرد: اگر قرار باشد به‌منظور حمایت از این صنایع افزایش قیمتی داشته باشیم بهتر است در فرصت‌های بهتر این کار را انجام دهیم. اکنون توصیه می‌شود تا به‌منظور جلوگیری برای از دست دادن بازار رقابتی هیچ افزایشی را در بودجه ۱۴۰۲ برای قیمت گاز و خوراک پتروشیمی‌ها نداشته باشیم.

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس در پایان با بیان اینکه صنایع مادر جزء صنایع زیربنایی هستند، بنابراین باید اقدامات لازم برای حمایت آنها انجام شود، اظهار کرد: اکنون در حوزه معدنی صادرات نداریم و در محصولات کشاورزی که تکلیف مشخص است و صادرات به آن معنا وجود ندارد، با توجه به چنین مسئله‌ای باید از پتروشیمی‌ها حمایت کنیم. ممکن است در نگاه اول چنین مسئله‌ای به نظر برسد که با این اقدام زمینه ایجاد یک نوع رانت را فراهم می‌کنیم؛ اما این موضوع باید مدنظر باشد که این اتفاق در بلندمدت به نفع کشور خواهد بود.

صمت بررسی کرد:

بورس در آیینه ۱۴۰۱

بورس به‌عنوان مهم‌ترین بازار سرمایه‌گذاری کشور شناخته می‌شود که بیش از نیمی از جمعیت مردم ایران در آن سرمایه‌گذاری کرده‌اند، این بازار سال ۱۴۰۱ را در شرایطی به پایان می‌رساند که در دو ماه نخست سال طوفانی ظاهر شد اما در ادامه همانند دو سال اخیر به‌شدت پر نوسان ظاهر شد. در کشورهای توسعه‌یافته بورس به‌عنوان یکی از بهترین و آسان‌ترین ابزارهای سرمایه‌گذاری شناخته می‌شود. تا قبل از سال ۱۳۹۸ شناخت مردم کشور از بورس در سطح پایینی قرار داشت و بسیاری از افراد از ابزارهای سنتی برای سرمایه‌گذاری استفاده می‌کردند. در طی سال ۱۳۹۸ و نیمه اول سال ۱۳۹۹ به دلیل وقوع تورم بالا در کشور و خاصیت ضد تورمی بورس با دعوت دولت مردان بازار سهام با اقبال بسیار بالایی همراه گردید و بسیاری از افراد حتی بدون شناخت درست از این فضا، سرمایه خود را وارد بورس کردند که به دلیل عدم شناخت درست محیط و سوء مدیریت دست‌اندرکاران با ضررهای هنگفتی مواجه شدند و درنهایت باقیمانده سرمایه خویش را با شروع دوره اصلاح بورس از بازار خارج کردند. طی سال‌های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ حدود ۴۳ هزار میلیارد تومان پول حقیقی وارد بازار سهام شد و در سال ۱۴۰۰ بالغ‌بر ۵۹ هزار میلیارد تومان پول افراد حقیقی از بازار سهام خارج شد، در ادامه شرایط ذکر شده سال ۱۴۰۱ هم برای بازار سرمایه سالی پر نوسان بود. در همین زمینه صمت این بازار را در سال ۱۴۰۱ بررسی کرده است.

فروردین؛ ماه صعود

علیرغم ارزندگی بازار سهام به دلیل وجود هیجانات و ریسک‌های سیستماتیک؛ اکثر نمادهای بازار در سال ۱۴۰۰ با افت محسوسی روبه‌رو شدند. با تصویب نهایی بودجه سال ۱۴۰۱ و شفاف‌تر شدن وضعیت مذاکرات احیای برجام و البته استارت حرکت گروه خودرو و شرکت‌های سرمایه‌گذاری مرتبط با آنها بازار در فروردین شروع خوبی داشت و با کسب بازدهی ۱۱ درصدی برای شاخص کل بورس و ۱۵ درصدی برای شاخص هم‌وزن این ماه را خوش درخشید. هرچند بازدهی بازار سهام در فروردین‌ماه ۱۴۰۱ مناسب بود؛ اما چالش‌های تولید و محیط نامطمئن اقتصاد کشور بر بازارهای مالی کشور همچنان سایه افکنده بود و این امید می‌رفت که این بازارها در ماه‌های آتی آبستن تلاطم شوند. برای ادامه سال امید می‌رفت که ابهامات محیط سرمایه‌گذاری و چالش‌های پیش روی تولید می‌تواند بیشترین تاثیر را بر روند حرکت بورس داشته باشد. اما چگونگی حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی آینده، مذاکرات احیای برجام، قطعی زودهنگام برق صنایع و دخالت‌های دولت در اقتصاد و قیمت‌گذاری دستوری تهدیدهایی بودند که در ماه‌های آتی تاثیر منفی بر بازار سهام گذاشتند. با پایان یافتن سال ۱۴۰۰ بازدهی ۵ درصدی ثبت شده برای شاخص کل بورس در این سال نیز به تاریخ پیوست و با آغاز سال جدید، قصه تازه‌ای بورس برای شاخص کل بورس آغاز شد. در ابتدای هر تورنمنت احتیاط بیشتری از سوی شرکت‌کنندگان صورت می‌گیرد و همه در تلاش هستند تا در آغاز رقابت از گروه جا نمانند؛ در تصمیم‌های سرمایه‌گذاری نیز افراد دقیقاً از همین ایده پیروی می‌کنند و در ابتدای سال در فروش سهام محتاط‌تر عمل می‌کنند با کاهش فروشندگان هیجانی در ابتدای فروردین شاخص کل بورس به مدد افزایش قیمت‌های جهانی کامودیتی و همچنین خبرهایی از عرضه بلوکی سهام ایران‌خودرو و سایپا سال جدید را پر تقاضا آغاز کرد و تا آخر فروردین‌ماه در مدار صعودی قرار داشت.

اردیبهشت؛ ماه تاثیر حذف ارز ترجیحی بر بازار

بعد از گذشت چهار سال از زمان پیدایش ارز ۴۲۰۰ تومانی، در اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۱ مطابق با قانون مجلس، این ارز برای کالاهای اساسی نیز حذف شد. تصویب ارز ۴۲۰۰ تومانی در سال ۱۳۹۷ بدون بررسی اقتضائات زمانی و بررسی‌های دقیق کارشناسی صورت پذیرفت و همین امر در سالیان اخیر باعث توزیع رانت، هدر رفت منابع دولت و افزایش تورم بوده است. به نظر می‌رسد تصمیم حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی در اردیبهشت سال ۱۴۰۱ نیز به‌صورت شتاب‌زده و بدون در نظر گرفتن تورم بالای فروردین‌ماه بوده است؛ هم‌زمانی این تصمیم با بن‌بست مذاکرات برجام و نارضایتی عمومی شرایط زمین بازی اقتصادی را تغییر داد. به همین دلیل بسیاری از اقتصاددانان مخالف حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی بودند با حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی و افزایش تورم انتظاری در ذهن عامه مردم، باعث اقبال بیشتر مردم به بورس در اردیبهشت‌ماه شد و شاخص کل بورس توانست بعد از یک سال، قله‌ی یک‌میلیون و ۶۰۰ هزار واحد را مجدد فتح کند و بازدهی مثبت ۴ درصدی را برای این ماه ثبت نماید. در بین صنایع بازار، صنعت مواد غذایی با ۱۳.۸۵ درصد بیشترین بازدهی و صنعت خودرو با ۴.۸۹ درصد، کمترین بازدهی را داشتند. همچنین در دو ماه اول سال ۱۴۰۱ به‌طور میانگین در هرماه حدود ۹۰۰ میلیارد تومان خروج پول حقیقی از بازار سهام ثبت شد. این در حالی است که میانگین ماهانه خروج پول حقیقی از بازار سهام در سال ۱۴۰۰ برابر با ۴،۹۰۰ میلیارد تومان بوده است. با عبور از اتفاقات دو سال اخیر، بازار سهام سال ۱۴۰۱ را متفاوت و پر پتانسیل آغاز کرد. شاخص کل بورس که در اولین ماه سال ۱۴۰۱ توانسته بود بازدهی مثبت ۱۱ درصدی را از آن خود نماید؛ در اردیبهشت‌ماه نیز در یک روند صعودی با کسب ۴ درصد بازدهی توانست شرایط خوبی را سپری کند. در تاریخ ۲۷ اردیبهشت شاخص کل بورس قله ۱ میلیون و ۶۰۰ هزار واحدی را فتح کند و توانست به رکورد جدیدی برای مقدار شاخص کل بورس در یک سال گذشته دست پیدا کند؛ البته در روزهای پایانی اردیبهشت با اندکی عقب‌گرد شاخص کل بورس با اصلاح جزئی روبرو شد و از مقدار اوج خود عقب‌نشینی کرد.

خرداد؛ خروج ۸ هزار میلیاردی پول حقیقی

بازار سهام که دوماهه ابتدایی سال ۱۴۰۱ را با رشد ۱۵ درصدی شاخص کل و رشد ۲۵ درصدی شاخص هم‌وزن آغاز کرده بود؛ علیرغم افزایش سطح عمومی قیمت‌ها و افزایش تورم مورد انتظار در خردادماه با اصلاح مواجه شد و با افت ۲،۵ درصدی شاخص کل در رقم ۱،۵۳۹،۶۳۲ واحد این ماه را به پایان رساند. میانگین ارزش معاملات بورس تهران در خردادماه با کاهش ۴۰ درصدی نسبت به ماه قبل به حدود ۲،۹۰۰ میلیارد تومان رسید. همچنین در حالی که در دوماهه ابتدایی سال تنها ۲ هزار میلیارد تومان پول حقیقی از بازار سهام خارج شده بود؛ در خردادماه این عدد به حدود ۸ هزار میلیارد تومان رسید. صنایع بورسی در خردادماه بازدهی منفی کسب کردند و تنها ۳ صنعت از ۳۲ صنعت موجود در این ماه توانستند بازدهی مثبت معنی‌دار برای خود به دست آورند. صنعت یوتیلیتی با توجه به مجوز شورای رقابت مبنی بر افزایش نرخ محسوس سرویس‌های جانبی با اقبال بسیار بالایی مواجه شد و توانست در این ماه با کسب بازدهی ۲۰ درصد به‌مراتب از همه صنایع عملکرد بهتری را به نمایش بگذارد.

تیر؛ سقوط ادامه دارد

در ادامه روند حرکتی خردادماه در این ماه نیز شاخص کل بورس روند نزولی به خود گرفت و با افت بیش از ۴ درصد، دامنه ۱ میلیون و ۵۰۰ هزار واحد را از دست داد و در آخر ماه در رقم ۱ میلیون و ۴۷ هزار و ۸۹۸ واحد به کار خود خاتمه داد. اتفاقات بازار سهام در دو ماه خرداد و تیر دقیقاً عکس دو ماه ابتدایی سال بوده است در دو ماه ابتدایی سال به دلیل افزایش نرخ ارز و همچنین پیگیری سیاست حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی از سوی دولت، انتظارات از بورس به حدی بالا بود که ارتفاعات جدیدی برای آن ترسیم می‌شد اما در دوماهه اخیر با فراگیری رکود ناشی از سیاست‌های اقتصاد دستوری، عدم تعیین تکلیف ابهامات اثرگذار بر بورس، افت بازارهای کامودیتی دنیا و افزایش نرخ بهره بانکی و شایعات آن، بازار سهام در رکود فرو رفت و ارزش معاملات نیز همپا با افت شاخص کل بورس با افت محسوس همراه شد.

مرداد؛ ماه پر نوسان

با پایان یافتن مردادماه، روند نزولی شاخص کل بورس سه‌ماهه شد. بعد از شروع درخشان بورس در دو ماه ابتدایی سال جاری، از ابتدای خردادماه علیرغم افزایش انتظارات تورمی و انتشار گزارش‌های ماهانه و فصلی مناسب از سوی شرکت‌ها، شاخص کل بورس در مسیر نزولی قرار گرفت و طی این سه ماه با افت حدود ۱ درصدی مواجه شد. به‌واسطه انتشار گزارش‌های فصلی ایده آل از سوی شرکت‌ها در فصل بهار و انتشار گزارش‌های ماهانه مناسب بازار سهام اولین روز مردادماه را با افزایش مقداری شاخص کل آغاز کرد ولی خوشحالی صاحبان سهام از عملکرد اخیر شرکت‌ها تنها یک روز دوام آورد و سپس بازار در اضطراب آینده قرار گرفت و با نگرانی از کاهش قیمت‌های جهانی کامودیتی تا پایان دهه اول مرداد با افت محسوسی همراه شد. از تاریخ ۱۰ مرداد با پذیرش عرضه خودرو در بورس کالا و همچنین افزایش امیدواری نسبت به احیای برجام با لیدری گروه بانک و خودرو شاخص کل بورس با افزایش مواجه شد و دهه دوم مردادماه را صعودی به پایان رساند. اما در دهه‌روز سوم با توجه به منفی بودن اخبار برجامی سرعت رشد گروه‌های بانک و خودرو کاهش یافت البته گروه خودرو به‌واسطه اخبار مربوط به ارزش‌گذاری ایران‌خودرو و سایپا شرایط بهتری نسبت به گروه بانک داشت با کاهش رشد نمادهای برجامی و کاهش محسوس نرخ دلار در دهه سوم؛ صنایع صادرات‌محور و دلاری بیشترین تاثیر را بر بورس داشتند و موجب شدند تا دهه سوم مرداد، بورس مجدد به مسیر نزولی خود بازگردد.

شهریور؛ بازار در ترس و سردرگمی

بورس در سال‌های اخیر چه در صعود و چه در دوره‌های افت، سرمایه‌گذاران را غافلگیر کرده است. همان‌طور که رشد شارپی و استقبال بی‌نظیر از بازار سهام در نیم سال اول ۱۳۹۹ غافلگیر کننده بود؛ بعد از اصلاح منطقی شاخص کل از سقف تاریخی خود؛ دوره‌های افت

هیجانی و خارج از منطق متعددی اتفاق افتاد. بازار سهام سال ۱۴۰۱ را با یک روند صعودی قوی آغاز کرد و توانست در دوماهه اول سال عملکرد خوبی از خود به جای بگذارد. پس از آن هم‌زمان با افزایش نقدینگی رکورد زنی تورم کشور و افزایش نرخ دلار بازار سهام روند متفاوتی به خود گرفت و علیرغم انتظارات وارد دوره اصلاح طولانی گردید. شهریورماه ۴ امین ماه متوالی بود که بورس در مسیر نزول قرار گرفت و عملکرد بسیار بدی را به ثبت رساند. کاهش قیمت‌های جهانی ابهامات برجام و همچنین دخالت‌های دولت در مکانیزم بازار، عرضه و تقاضای بازارها و همچنین قیمت گذاری دستوری باعث شده است که بازار سهام بیشتر از گذشته در ترس و سردرگمی قرار گیرد و هیجانات فعالان بازار در خلاف جهت ارزش‌های بنیادی سهام بر بازار مستولی شود. بازار سهام در شهریورماه نیز با افت ۵ درصدی به روند نزولی خود ادامه داد. کاهش قیمت‌های جهانی، ابهامات برجام و همچنین دخالت‌های دولت در مکانیزم عرضه و تقاضای بازارها و همچنین قیمت گذاری دستوری باعث شد که بازار سهام بیش از گذشته در ترس و سردرگمی قرار گیرد و هیجانات فعالان بازار در خلاف جهت ارزش‌های بنیادی سهام بر بازار مستولی شود. ارزش معاملات روزانه بازار سهام در فصل تابستان نسبت به فصل بهار با کاهش ۵۰ درصدی مواجه شد. همچنین با خروج بیش از ۴ هزار میلیارد تومان پول حقیقی در شهریورماه، مجموع خروج پول حقیقی از بازار سهام در نیمه اول سال ۱۴۰۱ به بیش از ۲۲ هزار میلیارد تومان بالغ شد. با کمرنگ شدن امیدها به احیای برجام، صنایع خودرو، بانک و حمل‌ونقل در شهریورماه بیش از ۱۰ درصد کاهش قیمت را تجربه کردند.

مهر؛ متولیان بورس را رها کردند

بعد از افت ۱۲ درصدی شاخص کل بورس در فصل تابستان، انتظار می‌رفت به جهت انتظارات مثبت از گزارش‌های فصل تابستان شرکت‌ها و همچنین گزارش‌های ماهانه مناسب آن‌ها، بازار سهام در مهرماه روند مثبتی داشته باشد؛ اما به دلیل التهاب‌های شکل گرفته در فضای اجتماع، ابهامات سیاسی کشور، دخالت‌های دولت در بازارها، ریسک قوانین و مقررات و همچنین قیمت گذاری دستوری، بازار سهام بیشتر از گذشته در ترس و سردرگمی قرار گرفت و هیجانات فعالان بازار برخلاف جهت ارزش‌های بنیادی سهام بر بازار مستولی گشت. همچنین باوجود رسیدن شاخص کل بورس به محدوده روانی ۱ میلیون و ۳۰۰ هزار واحد هیچ‌یک از مسئولان تریبون دار دولت در مورد افت شاخص کل بورس اظهار نظری نداشتند و تصمیم واحدی برای برون‌رفت از شرایط فعلی بورس گرفته نشد. به‌نوعی متولیان امر بورس را رها کرده و نسبت به اتفاقات آن بی‌تفاوت هستند. شاخص کل بورس در این ماه با افت بیش از ۳ درصد نسبت به ماه قبل همراه بوده است. همچنین ارزش معاملات روزانه بورس تهران برای این ماه با افت بیش از ۳۰ درصدی نسبت به ماه قبل عموماً کمتر از ۱۰۵۰۰ میلیارد تومان در روز ثبت شد.

آبان؛ ماه افزایش ۷۵ درصدی معاملات

شرایط اقتصادی کشور به دلیل به بن‌بست رسیدن مذاکرات برجام، عدم اصلاح ساختار مدیریت در کشور و همچنین رشد بیش از ۲۰ درصد نقدینگی از ابتدای ۱۴۰۱ بحرانی است. تداوم چنین شرایطی حتی می‌تواند اقتصاد را با تورم‌های سه‌رقمی مواجه سازد و اقتصاد را در آستانه فروپاشی قرار دهد. شاخص کل بورس در آبان ماه شروع بسیار ناامیدکننده‌ای داشت. پس از ۵ ماه قرارگیری در روند نزولی با رسیدن به حمایت ۱ میلیون و ۳۰۰ هزار واحد همگان انتظار برگشت روند شاخص کل بورس را در این ماه داشتند؛ اما در ۴ روز ابتدایی ماه با افزایش هیجانات، شاخص کل بورس با افت قابل توجه تا رقم یک‌میلیون و ۲۴۱ هزار واحد افت کرد و ریزش ۲۳ درصدی را از قله اردیبهشت‌ماه سال ۱۴۰۱ به ثبت رساند. با جهش قیمت ارز تعریف بسته‌های حمایت از بازار سهام و نیز بهبود قیمت‌های جهانی کامودیتی بازار سهام مجدد مورد توجه قرار گرفت و بعد از مدت‌ها روند شاخص کل بورس صعودی شد و نه تنها دامنه یک‌میلیون و ۳۰۰ هزار واحد را پس گرفت بلکه تا آخر ماه به دامنه یک‌میلیون ۴۰۰ هزار واحد نیز صعود کرد. شاخص کل بورس در این ماه با افزایش حدود ۸ درصد نسبت به ماه قبل همراه بود. میانگین ارزش روزانه معاملات بورس در آبان ماه با افزایش ۷۵ درصدی به مقدار ۲،۱۳ میلیارد تومان رسید. در بین صنایع بزرگ بازار، صنعت فرآورده‌های نفتی و صنعت خودرو با اختلاف قابل توجه، بازدهی به‌مراتب بیشتری از شاخص کل بورس برای آبان ماه به ثبت رساندند. همچنین صنعت هتل و رستوران در این ماه نیز همچون ۲ ماه قبل به دلیل تحرکات صورت گرفته توسط بازیگران بازار، بازدهی غیر نرمال مثبت ۳۶ درصدی کسب کرد.

آذرماه؛ بازهم خروج نقدینگی از بازار

اوضاع اقتصادی کشور به نفع ریال نیست و با عبور دلار از مرز روانی ۴۰ هزار تومان در این ماه، اعماق بیشتری را برای تنزل ریال می‌توان متصور کرد که به‌موجب آن ریال بی‌ارزش‌ترین پول دنیا خواهد بود. هم سو با جهش نرخ دلار، بازار سهام نیز از دهه سوم آذرماه با جهش قابل توجهی همراه شد و توانست تا آخر آذرماه به حوالی ۱،۵ میلیون واحد برسد. علیرغم افزایش ۶ درصدی شاخص کل بورس نسبت به ماه قبل، کماکان شاهد خروج ۱۵۰۰ میلیارد تومانی پول حقیقی از بازار سرمایه در این ماه بودیم که با این حساب، مجموع خروج پول حقیقی از بازار سهام در یک سال گذشته به بیش از ۴۸ هزار میلیارد تومان رسیده است. در آذرماه ۱۴۰۱ از ۳۲ صنعت واقع در دسته‌بندی GICS، فقط صنعت بیمه بازدهی منفی به ثبت رسانید. البته در بین صنایع بزرگ بازار صنعت فرآورده‌های نفتی، صنعت کانه‌های فلزی، صنعت بانک و صنعت شیمیایی در این ماه کم‌فروغ بودند و با اختلاف نسبت به شاخص کل بورس بازدهی کمتری را به ثبت رساندند. افزایش رقابت برای محصولات صنعتی و شیمیایی در بورس کالا، نکته قابل توجه این ماه بود. بازار کامودیتی برای رشد در انتظار تحرکات مثبت اقتصاد چین است. محصولات معدنی، فلزی و پتروشیمی با کاهش محدودیت‌های کرونا در چین با افزایش تقاضا و قیمت همراه شدند و تا حدی از فضای رکودی فاصله گرفتند. هرچند بازار سهام در یک ماه و نیم اخیر با رشد مناسبی همراه بود؛ اما با توجه به تورم نقطه‌به‌نقطه حوالی ۵۰ درصد، تورم انتظاری آینده و نفوذ دلار آزاد به کانال ۴۰ هزار تومان، کماکان سهام بسیاری از شرکت‌ها در مقایسه با تورم، ارزانی به‌حساب می‌آیند.

دی‌ماه؛ ورود پول حقیقی بعد از ۱۴ ماه

شاخص کل بورس در دی‌ماه با رشد قابل توجه ۱۳ درصدی توانست سقف جدیدی برای یک سال گذشته ثبت کند. بازار سهام که به نسبت سایر دارایی‌ها نظیر خودرو، طلا، مسکن و حتی دلار، ارزان محسوب می‌شود؛ در این ماه به سبب جهش مجدد قیمت دلار و افزایش محسوس تورم در سطح جامعه با رشد همراه شد. همچنین در دی‌ماه با افزایش قابل توجه معاملات، بعد از ۱۴ ماه شاهد ورود پول حقیقی به بازار سهام بودیم. در دی‌ماه به‌غیراز صنعت هتل و رستوران تمامی صنایع بازار بازدهی مثبت قابل توجهی را به ثبت رساندند. صنعت هتل و رستوران که در ماه‌های قبل به دلیل حمایت بازیگران آن با بازدهی بالایی همراه بود در این ماه با اصلاح ۳۰ درصدی مواجه شد.

بازار کالایی یکی از موثرترین مولفه‌های تاثیر گذار بر بورس تهران است. با آغاز سال میلادی بازارهای کالایی دنیا کار خود را در قیمت‌های مناسب و با رشد خوبی آغاز کردند. رشدی که پایدار نبود زیرا که قیمت دارایی‌های ریسکی و کامودیتی‌ها تحت فشار قرار گرفتند چراکه با تداوم سیاست‌های انقباضی آمریکا و کاهش سیاست‌های انقباضی اروپا، شاخص دلار با افزایش همراه شد.

بهمن؛ عملکرد مایوس کننده بازار سهام

در این ماه با جهش دلار به مقدار نیم میلیون ریال، زنگ خطر جدی برای اقتصاد ایران به صدا درآمد و جامعه در انتظار تورم سه‌رقمی بود. در چنین شرایطی با افزایش ابهامات سیاسی و سیگنال‌های منفی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، علیه ایران و عدم تلاش جدی مسئولان برای کاهش تنش‌ها با غرب، جایگاه بین‌المللی ایران تضعیف شده و تحریم‌ها علیه کشور در حال افزایش است که درنتیجه آن، شرایط اقتصادی کشور تنگ‌تر از قبل شد. واگرایی شاخص کل بورس در بهمن‌ماه با دلار و تورم منفی بود و علیرغم بهبود شرایط بنیادی بازار، به دلیل ابهامات فضای سرمایه‌گذاری شاخص کل بورس با افت ۹ درصدی همراه شد. همچنین ارزش معاملات بورس اوراق بهادار تهران نیز در این ماه با افت ۳۷ درصدی نسبت به ماه قبل، عملکرد مایوس کننده‌ای را به ثبت رسانید. عملکرد صنایع مختلف بازار سهام در بهمن‌ماه دقیقاً برعکس عملکرد آن‌ها در دی‌ماه بود. در دی‌ماه از ۳۲ صنعت بورس تهران، تنها یک صنعت بازدهی منفی را به ثبت رسانده بود و مابقی بازدهی مثبت قابل توجهی داشتند. اما در این ماه تنها یک صنعت بازدهی مثبت داشت و مابقی صنایع بازدهی منفی به ثبت رساندند.

در بازارهای جهانی در بهمن‌ماه شاهد دوراهی رکود و تورم بر سر راه بازارها بودیم. علیرغم انتظارات رکودی، داده‌های اشتغال آمریکا نشان از وضع مناسب اقتصادی دارد که دست فدرال رزرو را برای اقدامات تهاجمی‌تر و افزایش قدرت دلار باز می‌گذارد، از این‌رو انتظار رشد پایدار کامودیتی‌ها را نداریم.

اسفند؛ ماه صعود چشمگیر

تا زمان تنظیم این گزارش (۱۳ اسفند) بازار به کانال ۱ میلیون و ۷۸۹ هزار واحد رسیده است. در ابتدای این ماه با توجه به افزایش ساعتی قیمت دلار و افزایش انتظار تورمی در کشور، بازار سرمایه ماه طوفانی را پشت سر گذاشته است. بر اساس مستندات اقتصادی گفته می‌شود که اقتصاد در دو سال آینده تحت تاثیر سوء تورم بر اقتصاد خواهد بود لذا جذابیت و قابلیت سطح عمومی قیمت‌ها وجود دارد و تحت تاثیر افت شرایط اقتصادی باید بورس را مستحق افزایش ببینیم. پیش در سال آینده بورس سپر تورمی بسیار مناسبی خواهد بود که برای مردم حفظ سرمایه می‌کند. پیش‌بینی می‌شود در سال آینده پربازده‌ترین بازار، بازار بورس است و گروه‌های معادن، فلزات، پتروشیمی و پالایشگاه بازده بیشتری در سال آینده خواهند داشت..

کلام آخر: همان‌طور که گفته شد سرمایه‌گذاری در بورس و خریدوفروش سهام شرکت‌ها، یکی از بهترین روش‌های سرمایه‌گذاری در کشورهای توسعه‌یافته دنیا است. در ایران نیز بازار سرمایه به‌عنوان یکی از بازارهای اصلی سرمایه‌پذیر، مخاطبان بسیاری را به خود جذب کرده است. اگرچه ممکن است بازار بورس نیز مانند سایر بازارها در برخی از مقاطع زمانی دچار رکود شود. اما تجربه نشان داده است که سرمایه‌گذاری در بازار سرمایه در طولانی‌مدت بازدهی مناسب‌تری نسبت به سایر روش‌های سرمایه‌گذاری داشته است.

چشم انداز صنعت فولاد تا ۱۴۰۴

چرا صادرات فولاد کاهش یافت؟

خبرها حکایت از آن دارد که میزان صادرات شمش و محصولات فولادی ایران تا پایان سال در خوشبینانه‌ترین حالت به ۱۰ میلیون تن خواهد رسید که این رقم ۳۰ درصد از مدت مشابه سال قبل پایین‌تر است. هرچند مدیرعامل شرکت ملی فولاد ایران با مقایسه این آمار با ده سال قبل از موفقیت‌های کشور در عرصه صادرات فولاد سخن گفته اما واقعیت آن است که سیاست‌های سخت‌گیرانه‌ای که در سال‌های اخیر در ارتباط با صادرات فولاد اتخاذ شده همانند یک سد در برابر موفقیت‌های یک دهه گذشته عمل می‌کند و همانطور که اکنون اثرات بازدارنده‌ای روی صادرات بر جای گذاشته، ممکن است دستاوردهای یک دهه گذشته را با خدشه روبه‌رو کند.

دولت‌های دوازدهم و سیزدهم حدود ۵ سال گذشته با شعار حمایت از تولید داخلی و تامین نیازهای کشور محدودیت‌های صادراتی فولاد را به روش‌های مختلف از وضع تعرفه بعد زنجیره فولاد گرفته تا ممنوعیت‌های دوره‌ای صادرات اعمال کرده‌اند و این موضوع دو نتیجه بد با خود به همراه داشته است؛ نخست تقویت صادرات غیرقانونی و دوم واگذار کردن بازارها به رقبا و این در حالی است که بسیاری از رقبای ایران در گذشته از ایران فولاد وارد می‌کردند اما امروز به صادرکننده محصولات میانی و نهایی فولاد تبدیل شده‌اند که در این مسیرها تحریم‌های جهانی و داخلی عوامل اصلی این تغییر وضعیت محسوب می‌شوند.

فعالان حوزه فولاد در رده‌بندی عوامل موثر بر کاهش صادرات علاوه بر سیاست‌های محدودکننده دولتی می‌گویند افزایش شدید قیمت ارز از یک سو که کار تامین نیازهای وارداتی برای تولید فولاد را بسیار سخت کرده و در عین حال قدیمی بودن بسیاری از کارخانجات و ضرورت تعمیر و بازیابی خطوط تولید کارخانجات فرسوده دو عامل دیگری است که میزان تولید را در بسیاری از کارخانجات کوچک با مشکل روبه‌رو کرده است.

به خصوص تولیدکنندگان بخش خصوصی می‌گویند با محدودیت‌های صادراتی میزان تامین مالی این بنگاه‌ها با مشکل روبه‌رو شده و در نتیجه در تامین نقدینگی مورد نیاز برای برنامه‌های توسعه‌ای و به‌روزرسانی خود با مشکل روبه‌رو هستند و این در حالی است که افزایش روزانه قیمت ارز نیز عملا هر نوع توانایی ارتقای بهره‌وری و تولید را از آنان سلب کرده است.

این در حالی است که مشکلات حوزه حمل و نقل اعم از ریلی و جاده‌ای تا تامین خوراک مورد نیاز برای واحدهای تولیدی مزید بر علت شده است.

از سمت دیگر کمبود گاز و برق مورد نیاز در کل سال و افزایش سالانه قیمت گاز و برق برای واحدهای فولادی هزینه‌های تولیدی را برای این گروه افزایش داده است و از آنجا که قیمت جهانی فولاد روند نزولی را در پیش گرفته، تناقض بین شرایط حاکم برای تولیدکنندگان ایرانی و جهانی باعث شده تا بنگاه‌های ایرانی با زیان روبه‌رو شوند و حتی صادرات نیز نتواند مشکلات آنان را برطرف سازد؛ هرچند امید به افزایش قیمت دلار می‌تواند بخشی از این مشکل را برای آنان مرتفع سازد اما متاسفانه محدودیت‌های صادراتی در حال حاضر گریبانگیر این گروه شده است.

تازه‌ترین آمارهای فولادی ایران

بر اساس این گزارش از ابتدای سال جاری تا پایان آذر ماه بالغ بر ۸۳ میلیون تن از انواع اقلام فولادی در کشور تولید شده است که از این میزان حدود ۱۰ میلیون تن صادر و باقی (بالغ بر ۷۲ میلیون و ۶۰۰ هزار تن) صرف مصارف داخلی شده است. بر این اساس مصرف ظاهری فولاد کشور در این مدت نسبت به ۹ماهه ابتدایی سال ۱۴۰۰ رشد ۱۰ تا ۱۹ درصدی داشته است.

طی ۹ ماهه سال جاری ۹ میلیون و ۷۳۶ هزار تن مقاطع طویل فولادی تولید شده که هفت میلیون و ۷۱۱ هزار تن در داخل مصرف شده که نسبت به مصرف ظاهری آن در مدت مشابه سال گذشته معادل شش میلیون و ۴۷۱ هزار تن، ۱۹ درصد بیشتر شده است.

پس از آن در مجموع شش میلیون و ۸۵۰ هزار تن مقاطع تخت فولادی در کشور تولید، حدود دو میلیون تن آن صادر و قریب به شش میلیون و ۸۶۰ هزار تن صرف مصرف داخلی شده است.

مصرف این مقاطع نسبت به سال گذشته که شش میلیون و ۲۵۶ هزار تن بوده، ۱۰ درصد بیشتر شده است. در مدت مذکور سال جاری، تولید محصولات فولادی ۱۶ میلیون و ۵۸۶ هزار تن ثبت شده که ۱۴ میلیون و ۷۹۵ هزار تن آن به مصرف داخلی اختصاص یافته است و بدین ترتیب نسبت به مصرف ظاهری آن در ۹ماهه سال ۱۴۰۰ که ۱۲ میلیون و ۸۲۵ هزار تن بوده، ۱۵ درصد افزایش مصرف را رقم زده است.

از ۲۳ میلیون و ۷۸۶ هزار تن شمش فولاد (فولاد میانی) تولید شده در ۹ ابتدایی ۱۴۰۱ با رشد ۱۷ درصدی نسبت به مصرف آن در مدت مشابه سال گذشته (۱۵ میلیون و ۹۰۸ هزار تن) به ۱۸ میلیون و ۵۶۷ هزار تن برای مصرف داخلی رسیده است. همچنین مصرف آهن اسفنجی ۱۳ درصد رشد کرده و از ۲۲ میلیون و ۹۳۲ هزار تن به ۲۵ میلیون و ۷۴۰ هزار تن رسیده است. در ۹ ماهه ۱۴۰۱ بالغ بر ۲۶ میلیون و ۳۰۰ هزار تن آهن اسفنجی در کشور تولید شده است.

تیری که به هدف نرسید

طبق برنامه اهداف صادراتی فولاد، قرار بود تا پایان سال ۱۴۰۱، ۹.۵ میلیون تن (۳.۸ میلیارد دلار) و در سال ۱۴۰۲، ۱۴ میلیون (۵.۶ میلیارد دلار) محصولات فولادی صادر شود که در سال جاری این امر محقق نشد. با توجه به چشم انداز ۱۴۰۴ وتولید ۵۵ میلیون فولاد، پیش‌بینی شده است که از ظرفیت تولید ۵۵ میلیون تنی نزدیک به ۱۳ تا ۱۵ میلیون تن نیز به عنوان سهم صادراتی شرکت‌های تولیدکننده فولاد در نظر گرفته شود. این چشم انداز برای تحقق واقعی باید مبتنی بر یک سری واقعیت جامعه عمل بپوشد و گرنه به‌صورت یک چشم انداز یا آرزوی سیاستمدران باقی خواهد ماند!

> طبق برنامه اهداف صادراتی فولاد، قرار بود تا پایان سال ۱۴۰۱، ۹.۵ میلیون تن (۳.۸ میلیارد دلار) و در سال ۱۴۰۲، ۱۴ میلیون (۵.۶ میلیارد دلار) محصولات فولادی صادر شود که در سال جاری این امر محقق نشد. با توجه به چشم انداز ۱۴۰۴ اگر این امر تحقق نیابد، به‌صورت یک چشم انداز یا آرزوی سیاستمدران باقی خواهد ماند

تولید فولاد ایران در شرایط فعلی و در بهترین حالت می‌تواند به ۲۰ میلیون تن در سال برسد، این در حالی است که چین به عنوان مهم‌ترین رقیب در بازارهای صادراتی سالانه کشور چین با ۵۲ واحد تولیدی دارد و حجم تولید فولاد این کشور ۸۲۲ میلیون تن در سال است. با مقایسه این دو عدد که نشان دهنده نسبتی یک به چهل است، به راحتی می‌توان دریافت که ایران برای حفظ بازارهای صادراتی خود در منطقه با یک غول فولادی مواجه است که نیازمند هزینه کردن برای دوام در بازار است و نگاه سوداگری ریالی نباید مبنای مقایسه ای حسابداری اعلام قیمت باشد.

علاوه بر این متوسط تولید فولاد هر واحد چینی ۱۲ میلیون تن است که هزینه ثابت آن به شدت در حجم بالا سرشکن شده است. رقابت در قیمتهای Ex-Work وFOBبسیار سخت بنظر می آید ولی مزیت در یافتن مشتریان منطقه ای که با حجم های پایین بتوان نیازهای بازارهای آنها را بصورت زمینی و با شناورهای کوچک تامین کرد.

در سالی که گذشت خاورمیانه از نظر تولید و مصرف فولاد یکی از سریع ترین رشدها را داشت. البته این سال بدون چالش هم سپری نشد و سرمایه گذاری های قبلی انجام شده به بار نشست و تولید فولاد به رشد خود ادامه داد.

متال بولتن تخمین می زند که تولید فولاد خام در منطقه کشورهای شورای همکاری خلیج فارس (GCC) در پایان سال ۲۰۱۸ رشد ۲۳ درصدی داشته باشد و تولید به ۱۸.۸ میلیون تن برسد که از ۱۵.۲ میلیون تن تولید در سال ۲۰۱۷ و ۱۲.۹ میلیون تن در سال ۲۰۱۶ بالاتر است.

ظرفیت های جدید شرکت های فولادسازی شرق سوهار و "جیندال شدید" در عمان ، قطر استیل در قطر، سولب (SULB) در بحرین و حدید / سولب (solb استیل و AL-Tuwairqiدر عربستان سعودی در طی دو سال اخیر مازاد عرضه بالایی را درمنطقه ایجاد کرده است.

نگرش صادراتی در بازار رقابتی

برای حفظ بازارهای صادراتی بهتر است برای هر محصول بازارسازی شود و فولادسازان ایرانی به جای رقابت با یکدیگر در معدود بازارهایی که دارند به فکر کشف بازارهای جدید و حرکت به سمت محصولاتی متنوع باشند تا به این ترتیب با تولیدکنندگان خارجی رقابت کنند نه با تولیدکنندگان هموطن خود. طبق استانداردهای جهانی ۲۵ درصد از کل تولید می‌تواند به صادرات اختصاص داده شود.

با این شرایط در سال ۱۴۰۴ پیش‌بینی شده که از ظرفیت تولید ۵۵ میلیون

تنـی نزدیـک به ۱۳ تا ۱۵ میلیون تن نیز به عنوان سـهم صادراتی شـرکت‌های تولیدکننده فولاد در نظر گرفته شود.

این میزان صادرات شـاید زمانی که بازارهای داخلی در رکود هسـتند به دست بیاید اما به نظر می‌رسـد با به حرکت درآمدن بازارهای داخلی این میزان صادرات نیز از دست برود، اتفاقی که جبران آن بسیار دشوار خواهد بود، زیرا ورود به بازاری که رها شده است، بسیار دشوار خواهد بود.

روند فعلی صادرات که با توجه به رکود تقاضا با رشد همراه بوده است، می‌تواند با نگاهی بلندمدت و مدیریت صادرات ادامه پیدا کند.حال با تمام این تفاسیر و با توجه به اینکه برای ادامه داشـتن پویایی صنعتی مانند فولاد، حضور در بازارهای جهانی لازم و ضروری است، تعریف یک استراتژی جدید برای حفظ بازارهای فعلی و حضور در بازارهای جدید نیز ضروری است.

بـه این ترتیب می‌تـوان امیدوار بود کـه صنعت فولاد با حضور مداوم در بازارهای جهانی، بر اسـاس استانداردهای روز دنیـا پیـش رفتـه و از قیمت‌ها و همچنیـن کیفیت و تکنولوژی جهانی برای تولید بهره‌مند شود.

شرایط صادرات برای تضمین بازار

بـرای بازار هـدف خاورمیانه، قیمـت محصولات طویل فـولادی چین در این منطقه حداقـل ۱۰۰ دلار در هر تن ارزان تـر از محصولات تولید داخلی پس از تحویل اسـت! در منطقه خاورمیانه در سـال ۲۰۲۲ حـدود ۳۰ درصداز تولیدات نهایی خود را صادر کرد و فقط شرکت صنایع فولاد امارات (ESI) حدودا تا ۵۰ درصد از مقاطع تولید شده خود را هم صادر کرده اسـت.در هر صـورت بدلیل عدم عضویت ایران در سـازمان جهانـی تجارت ، امـکان مقابله جدی با دامپینگ فولادی وجود ندارد.

ضمنا صادرات خاکریز اول مقابله با رقبای فولادی اسـت، در صورت از دست دادن بازار صادراتی مخصوصا در بازارهای صادراتی ،رقبای فولادی در این مقام متوقف نمی شـوند و در بدست آوردن بازا داخلی طمع خواهند کرد و تا تعطیلی کامـل رقبا فولادی اقدام خواهند کرد ولی در صورتی که با حفظ هزینه ثابت تولید و در نقطه حداقلی متوسـط هزینه متغیـر در بازارهـای صادراتـی با رقبا بیـن المللی متوقف می‌شـود و حتـی در عدم موفقیـت آنها به فکـر تصاحب بازارهای داخلی کشور نخواهند افتاد.

ضمنـا در صورتـی کـه کارمزد فـرآوری فـولاد در بازار داخلی بالا باشد ،شـبکه واردات نسبت به پوشش دادن آن حاشیه‌سود اقدام خواهند کرد، به همین دلیل تولید کنندگان باید سود خود را در حجم بالا و سود کم برای حفظ سهم بازار تصور کنند و در غیر این صورت با توهم سـود بالا، سهم بازار خود را به رقبایی که با حداقل متوسط هزینه متغیر در طلب بازارهای جدید فعالیت می کنند از دست خواهند داد.

مزایای صادرات برای تولیدکننده نسبت به بازار داخلی

نگرش حسـابداری برای سوداگری در فروش صادراتی در مقایسه با بازار داخلی قابل مقایسـه نیسـت ولی مزیت‌های متفاوتی مـی توان برای صـادرات در نظر گرفت که مزیت های تجاری و تعالی سـازمانی برای صادرات تصور کرد. البته در کمیته‌های فروش برای تطبیق قیمت فروش داخلی با قیمتهای صادراتی می توان مزیت‌های ذیل را بصورت حسـابداری تعریف کـرد تا نقطه ای که بازار صادراتی توان هضم قیمت را داشته باشد.

۱)استفاده از تسهیلات صندوق ضمانت صادرات

۲)استفاده از از تسهیلات بانک توسعه صادرات

۳) اسـتفاده از جواز صادرات برای مجوز واردات در مقابل صادرات

۴) استفاده از جایزه صادراتی

۵) معافیت صادراتی از بابت حسـاب ارزش افزدوده فعلا تا سقف ۹درصد

۶) با توجه به نرخ فزاینده نرخ ارز و پیشـبینی تک نرخی شدن آن، صادرات تضمین کننده حفظ ارزش درآمد شرکت است.

۷) همچنین با توجه خارج شـدن مواد اولیه از تخصیص ارز مبادله ای، فروش ارزی پوشـش دهنده محدودیت های هزینه های مواد اولیه خواهد بود.

۸) با توجه به شـرایط به واردات برای صادرات ،شـرایط واردات مواد اولیه با ایجاد فروش ارزی و صدور کلی سهل تر خواهد بود در مقابل واردات فقط برای فروش داخلی

نتیجه گیری

تولیدکننـدگان داخلی که در بـازار داخلی تعیین کننده قیمت هستند، باید اقناع شوند که در بازارهای جهانی حتی بزرگتریـن تولیدکنندگان جهان هم نمـی توانند به‌راحتی تعییـن کننده قیمـت(Price Maker) باشـند و باید با قیمتهای جهانی خود را تطبیق کرد و پذیرنده قیمت بودن (Price Taker)خـود را قبول کردند. در بازارهای جهانی که برای نیم نگاه مشـتری رقابت می شود، هیچ بازار بکری برای همیشه بی رقابت نخواهد ماند.

برای حفظ بازارهای صادراتی بهتر است برای هر محصول بازارسازی شود و فولادسازان ایرانی به جای رقابت با یکدیگر در معدود بازارهایی که دارند به فکر کشف بازارهای جدید و حرکت به سمت محصولاتی متنوع باشند تا به این ترتیب با تولیدکنندگان خارجی رقابت کنند نه با تولیدکنندگان هموطن خود

در گفت‌وگوی با صمت با نایب رئیس کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی ایران مطرح شد:

اقتصاد انرژی در بی‌راهه

نایب رئیس کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی ایران در گفتگو با صمت مطرح کرد: ریشه عدم سرمایه‌گذاری در صنعت را می‌توان در مداخله دولت در اقتصاد و قیمت‌گذاری دستوری در این حوزه و همچنین غیرواقعی بودن قیمت انرژی جستجو کرد. این دو عامل منجر شده است تا اقتصاد انرژی در مسیر درخور خود حرکت نکند و بخش خصوصی و هم دولتی از سرمایه‌گذاری در این صنعت سر باز زنند.

صنعت برق به‌عنوان پیش‌نیاز اغلب صنایع دیگر شناخته می‌شود و نقش پررنگی را در عرصه بین‌الملل ایفا می‌کند اما خاموشی‌های متداوم در بخش‌های مختلف کشور حاکی از مشکلات متعددی است که این صنعت با آن‌ها دست‌وپنجه نرم می‌کند. در حال حاضر، طبق آمار نا ترازی سنگینی میان تولید و مصرف برق در کشور وجود دارد و درآمدهای ارزی نفتی و رویکردهای پیشین در راستای متعادل ساختن این امر، دیگر پاسخگو نیست.

تاسیس نهاد رگلاتوری برای سامان‌بخشی به این صنعت موضوعی است که در چند سال اخیر به آن پرداخته شده اما چگونگی ساختار و زمان تاسیس آن همچنان نامشخص است. در همین راستا با حمیدرضا صالحی سلمی، نایب رئیس کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی ایران به گفتگو نشستیم.

حمیدرضا صالحی در تشریح چالش‌های صنعت برق گفت: مشکلات صنعت برق به چند بخش تقسیم می‌شوند اما عدم سرمایه‌گذاری در این صنعت را می‌توان مهم‌ترین معضل این حوزه دانست. به باور من ریشه عدم سرمایه‌گذاری در صنعت را می‌توان در مداخله دولت در اقتصاد و قیمت‌گذاری دستوری در این حوزه و همچنین غیرواقعی بودن قیمت انرژی جستجو کرد. این دو عامل منجر شده است تا اقتصاد انرژی در مسیر درخور خود حرکت نکند و بخش خصوصی و هم دولتی از سرمایه‌گذاری در این صنعت سر باز زنند.

به‌طورکلی می‌توان گفت مجموعه دلایل ذکرشده سبب شده تا آن‌طور که بایدوشاید سرمایه‌گذاری‌های لازم در این حوزه انجام نشود و این صنعت از دستیابی به جایگاه واقعی خود در اقتصاد کشور باز ماند.

نایب رئیس کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی ایران درباره سیاست‌گذاری‌های دولت در راستای حمایت از این صنعت اظهار کرد: متاسفانه دولت سیزدهم و حتی دولت‌های پیشین در این راستا رویکردهای مناسبی در پیش نگرفته‌اند. دولت‌ها در سالیان اخیر همواره بر آن بوده‌اند تا بودجه لازم این صنعت را از درآمدهای ارزی حاصل از فروش نفت تامین کنند.

این رویکرد در سالیان پیش تا حدودی پاسخگوی نیازهای صنعت برق بود و بودجه لازم این صنعت از این طریق تامین می‌شد زیرا نفت ایران در عرصه بین‌المللی بازار خوبی را از آن خود کرده بود و با توجه به درآمدهای ارزی حاصل از آن، دولت می‌توانست قیمت برق را در دفاتر مربوطه با هر نرخی ثبت و سپس بر اساس معیارهای خود نرخ فروش را نیز تعیین کند. اگر در این میان زیانی وجود داشت می‌توانست آن را توسط دلارهای نفتی به‌دست‌آمده جبران کند اما در حال حاضر با تشدید تحریم‌ها درآمدهای ارزی کشور به‌شدت کاهش یافته و آسیب‌های بسیاری به این حوزه وارد شده است.

وی افزود: لازم به ذکر است دولت می‌توانست رویکردهای دیگری را در این زمینه در پیش گیرد و حضور خود را در صنعت برق کمرنگ کند تا بخش خصوصی وارد عمل شود و بازار عرضه و تقاضای مطلوبی در این زمینه شکل گیرد؛ اما رویکردهای گذشته را در پیش گرفت و این روند نیازمند منابع لایتناهی است. همان‌طور که می‌دانید منابع ما رو به اتمام و همان‌طور که پیش‌تر اشاره شد بازار صنایع نفتی کشور نیز بسیار محدود شده است؛ مجموعه این عوامل چالش‌های اساسی این صنعت را شکل می‌دهند.

بلاتکلیفی نهاد رگلاتوری برق

وی در ادامه افزود: طبق آمار مصرف برق در سال اخیر در کشور رشدی ۸ درصدی را تجربه کرده است اما ازآنجایی‌که شرایط سرمایه‌گذاری بنا به دلایل از پیش ذکرشده فراهم نیست؛ تولیدات ما افزایش نداشته و ما نتوانسته‌ایم با توجه به شرایط موجود میزان مصرف برق را پوشش دهیم. به‌عبارت‌دیگر میان تولید و مصرف برق در کشور اختلاف بسیاری ایجاد شده و ما در حال حاضر شاهد نا ترازی تولید و مصرف برق هستیم.

وی همچنین گفت: این نا ترازی اکنون رقم بزرگی نزدیک به ۱۵ هزار مگاوات را شامل می‌شود. علت این امر این است که ما بهینه‌سازی و سیاست‌گذاری‌های لازم را در بخش مصرف انجام نداده‌ایم و درعین‌حال برای تولید بیشتر برق سرمایه‌گذاری انجام نشده است. باید محرکه لازم برای تولید برق را در کشور ایجاد کنیم و این امر در وهله اول نیازمند تولید ثروت است. تولید ثروت برای کشور در شرایط کنونی جزء از طریق اقتصاد آزاد امکان‌پذیر نیست.

> آگاهیم که برق در زندگی روزمره تمامی انسان‌ها نقشی حیاتی بر عهده دارد و از اهمیت و جایگاه آن نمی‌توان غافل ماند. به همین دلیل باید بتوانیم این صنعت را به بهترین شکل ممکن حفظ کنیم

نایب رئیس کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی ایران خاطرنشان کرد: راهکارهای موجود برای رفع چالش‌های این صنعت را این‌گونه تشریح کرد: دولت باید اجازه دهد صنعت برق که به‌عنوان زیربنای سایر صنایع شناخته می‌شود، معاملات خود را در بورس انرژی انجام دهد. به معنای دیگر، صنایع در بورس برق موردنیاز خود را تهیه و فروشندگان نیز که همان نیروگاه‌های غیردولتی هستند، محصولات خود را در این بازار عرضه کنند. لازم به ذکر است در حال حاضر نیروگاه‌های غیردولتی بیش از ۶۰ درصد از کل نیروگاه‌های کشور را تشکیل می‌دهند.

وی افزود: اگر این عرضه و تقاضا در بورس انرژی انجام شود، صنعت برق نرخ و قیمت‌گذاری واقعی را تجربه خواهد کرد و طبق پیش‌بینی‌های انجام شده بیش از ۱۰۰ همت(۱۰۰ هزار میلیارد تومان) منابع برای سرمایه‌گذاری در این صنعت در دسترس قرار می‌گیرد. این افزایش سرمایه سبب می‌شود تا مشکلات نیروگاه‌های قدیمی رفع و نیروگاه‌های جدیدی احداث شوند و از این طریق به میزان تولید موردنیاز دست یابیم. اگر بتوانیم این راهکار را در پیش گیریم، بی‌شک در چند سال آینده از قطعی برق‌های امروزی اثری باقی نمی‌ماند و ما در آینده‌ای نه‌چندان دور، دیگر با مشکلات امروزه این صنعت دست‌وپنجه نرم نخواهیم نکرد اما دولت‌ها متاسفانه در این زمینه تصمیمات خود را به تعویق می‌اندازند و در پی آنند که اگر توافق برجام حاصل شود، درآمدهای بلوکه شده را به کشور بازگردانند و این‌گونه دیگر از سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در این صنعت بی‌نیاز شوند. لازم است که ما از الگوهای نوینی که این صنعت در دنیا در پیش گرفته است پیروی کنیم تا بتوانیم در راستای تحقق اهدافمان در حوزه صنعت برق گام برداریم.

نایب رئیس کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی ایران درباره وضعیت تاسیس نهاد رگلاتوری انرژی در کشور گفت: حرکت در راستای تاسیس نهاد رگلاتوری به‌عنوان نهاد تنظیم‌گری برق بسیار مطلوب است اما این نهاد باید از بخش دولتی جدا باشد.

پیش‌ازاین دولت در این زمینه وارد عمل شد و دفتر تنظیم مقرراتی در

وزارت نیـرو برای این امر تاسـیس کرد اما این اقدام راه بـه جایی نبرد. این نهاد قیمت‌گذاری‌های دسـتوری اعمال و بخش خصوصی را مکلف می‌کرد تا طبق نرخ تعیین شده برق خود را به فروش رساند.

وجـود نهاد رگلاتـوری انرژی لازم اسـت اما ورود دولـت و وزارت نیرو نه‌تنها عملکرد این نهاد را تضعیف خواهد کرد بلکه لطمه‌های بیشتری نیز به این صنعت وارد می‌کنـد. دولت نبایـد به‌عنوان رقیب بخش خصوصی در این عرصه به میدان آید و باید اجازه دهد تا میزان عرضه و تقاضای بازار نرخ واقعی برق را مشخص کند. دبیرخانه رگلاتوری باید در دسـتان بخش خصوصی قرار داشـته باشد و به‌صورت مستقل اداره شود. وی همچنین گفت: به‌عبارت‌دیگر، مصرف‌کننده و تولیدکننده باید دو عنصر اصلی تشـکیل‌دهنده نهاد رگلاتوری برق باشـند. وی درباره وظایف اتـاق بازرگانی در راسـتای حمایـت از صنعت برق افزود: کمیسـیون انرژی اتاق بازرگانی فعالان این حوزه و سندیکاهای متعددی چون برق، تولیدکنندگان نیروگاه، انرژی تجدید پذیر، بهینه‌سازی و ... را گرد هم آورده اسـت تا مشـکلات این صنعت را بررسـی کنند و در راستای رفع آنها اهتمام ورزند.

ایـن افراد مجموعـه‌ای از نخبگان صنعت برق هسـتند که سـالیان سـال در این عرصه فعالیت‌های متعددی انجام داده‌انـد و کوله‌بـاری از تجربیات گوناگون بـه همراه خود دارند؛ همچنین مشکلات این مسیر را به‌خوبی می‌شناسند. به همین دلیل می‌توانند پیشـنهادهای کارآمدی برای رفع این مشـکلات به دولت عرضه کنند و حتی گام‌های موثری در این مسـیر بردارند و برای رشـد ایـن صنعت وارد عمل شـوند اما همان‌طور که پیش‌تر اشاره شد لازمه این امر این است که وزارت نیرو بپذیرد رویکردهای پیشین دیگر کارآمد نیستند و دولت فضا و زیرساخت‌های لازم را برای ورود این افراد فراهم و سرمایه کافی را تامین کند.

بخش خصوصی ناجی برق

صالحـی در ادامه اظهار کرد: صنعـت برق در تمام دنیا از جایگاهی ویژه برخوردار اسـت زیرا به‌عنوان نیاز اولیه تمام صنایع دیگر مانند فولاد، سـیمان، پتروشیمی و ... شناخته می‌شـود. آگاهیم که برق در زندگی روزمره تمامی انسان‌ها نقشی حیاتی بر عهده دارد و از اهمیت و جایگاه آن نمی‌توان غافـل ماند. به همیـن دلیل باید بتوانیم ایـن صنعت را به بهترین شکل ممکن حفظ کنیم.

صنعـت برق امروزه ما حاصل سـال‌ها تلاش بخش دولتی اسـت و اگر اکنون در شـرایط مناسـبی قرار ندارد باید تمامی متولیان این صنعت با بخش خصوصی همکاری‌هـای لازم را انجام دهند تا بتوانیم از آن پاسـداری کنیم و در راسـتای پیشرفت آن گام برداریم. ما باید همواره نخبگان این صنعت که در بخش خصوصی فعال هستند را به چشم سرمایه‌های ملی بنگریم.

اگر عملکرد این افراد را موردبررسـی قرار دهیم، درمی‌یابیم که آنها در تولید، توزیع و انتقال برق از دانش بسیاری برخوردارند به همین جهت می‌توانیم از دانش علمی و عملی آنها هنگام تدوین مقررات، آیین‌نامه‌های مربوطه، احداث نیروگاه‌ها و ... بهره جوییم. همچنین با همکاری این افراد می‌توانیم ظرفیت‌های ناشـناخته کشور را کشف و از آنها استفاده کنیم.

نایب رئیس کمیسـیون انرژی اتاق بازرگانی ایران درباره انگیزه‌های لازم جهت سـرمایه‌گذاری بخش خصوصی در صنعت برق افـزود: مهم‌ترین عملی که رغبت لازم را برای سـرمایه‌گذاری بخش خصوصی در حوزه برق ایجاد می‌کند این است که به آنها در حوزه قیمت‌گذاری اجازه ورود دهیم. هنگامی‌که ما از سرمایه‌گذاران برای همکاری در صنعت برق دعوت می‌کنیم باید دسـت آنان را در تعیین قیمت محصولاتشان باز گذاریم. در حوزه برق همانند هر صنعت دیگری باید اجازه دهیم تا صاحبان نیروگاه‌ها در ارزش‌گذاری محصولاتشان دخیل باشند.

غیرعقلانی و به‌دوراز منطق اسـت که از سرمایه‌گذاران درخواست کنیم تا ثروت خود را وارد این صنعت کنند اما خود در تعیین نرخ محصولاتشان دخالتی نداشته باشـند. با این رونـد، عملاً هیچ سـرمایه‌گذاری برای این صنعـت وجود نخواهد داشـت و ما در دوری باطل به دور خود خواهیم گشـت. نهاد تنظیم‌کننـده بازار و مقـررات صنعت برق با سـاختاری که پیش‌تر به آن اشـاره شـد در تمامی کشـورهای توسعه‌یافته وجود دارد و ما نیز باید در مسیر تاسیس چنین نهادی حرکت کنیم تا به اهداف خود در این مسیر دست یابیم.

> **طبق آمار مصرف برق در سال اخیر در کشور رشدی ۸ درصدی را تجربه کرده است اما از آنجایی‌که شرایط سرمایه‌گذاری بنا به دلایل از پیش ذکرشده فراهم نیست؛ تولیدات ما افزایش نداشته و ما نتوانسته‌ایم با توجه به شرایط موجود میزان مصرف برق را پوشش دهیم**

وی با اشـاره به اهمیت حضـور پررنگ بخش خصوصی در صنعت بـرق در پایان خاطرنشـان کرد: اگـر از ظرفیت‌های بخش خصوصی نتوانیم بهره‌مند شـویم، هیچ مسـیر دیگری پاسـخگوی نیازهای مصرفی برق کشـور نخواهـد بود. ما در راستای افزایش تولید برق کشور باید چند اولویت را در مسیر خود قرار دهیم. در وهله نخست، باید قیمت‌گذاری واقعی در این عرصه انجام شود. برای تحقق این امر، می‌توانیم قیمت‌ها را به‌صـورت پلکانـی افزایش دهیم تا درنهایت شـاهد ارزش واقعی این انرژی در بازار باشیم.

البتـه این افزایش قیمت‌ها نیز به‌نوبه خود باید بر اسـاس نظرات کارشناسانه و اولویت‌بندی شده انجام شود. برای مثال در وهله نخسـت می‌تـوان این افزایش قیمـت را در صنایع، سـپس در حوزه تجاری و درنهایـت در بخش‌های خانگی و کشـاورزی اعمال کرد. لازم به ذکر اسـت که تحقق این امر، اجرا و عملیاتی کردن آن، به مدت یک تا دو سال زمان‌بر است اما درنهایت می‌توان ثمره آن و رشـد این صنعت را مشـاهده کرد.

صالحی در پایان خاطر نشـان کرد: پس‌ازاین مرحله، باید فضای بیشـتری برای حضـور بخش خصوصـی در این حوزه و نهـاد رگلاتوری فراهم کـرد و درنهایت بازارهای صادراتی می‌توانند فرصتی طلایی برای سـازندگان صنعت برق باشـند. به همین جهت ورود این صنعت به بازارهای بین‌المللی را نباید دسـت‌کم گرفت. طبق پیش‌بینی‌های انجام شـده برق، بیش از نیمی از مصرف انرژی انسـان را در سال ۲۰۵۰ شکل می‌دهد.

بـه همین جهت باید توجه و تمرکزی بیشـتری بر حـوزه صادرات این صنعت داشـت. بازارهای جهانی فرصت مناسـبی ایجاد می‌کنند تا ارزآوری‌های بسیاری برای کشـور حاصل شود و با استفاده از این فرصت و به‌کارگیری بخش خصوصی می‌توانیم درنهایت شاهد رشد و پیشرفت صنعت برق کشور باشیم.

عملکرد بی‌نظیر فولاد هرمزگان در ۱۴۰۱

در سال جاری صنعت فولاد کشور با مشکلات متعددی روبه‌رو بود؛ قطعی‌های مکرر برق و گاز خسارت‌های جبران ناپذیری به این صنعت تحمیل کرد اما نام فولاد هرمزگان همچنان بلندآوازه ماند و چون ادوار گذشته درخشید. این شرکت در سال ۱۴۰۱ با وجود محدودیت‌های بسیار، توانسته دستاوردهای بی‌بدیلی را از آن خود و به‌تنهایی چشم‌انداز صنعت فولاد کشور را روشن کند. درباره چگونگی کسب موفقیت‌های پی در پی توسط این شرکت با عطاالله معروفخانی، مدیرعامل فولاد هرمزگان، به گفت‌وگو نشستیم.

■ وضعیت تولید شرکت فولاد هرمزگان تا پایان بهمن ماه چگونه ارزیابی می‌کنید؟ این شرکت چه عملکردی را به ثبت رساند و چه رکوردهایی را بر جای گذاشت؟

همان‌طور که مستحضرید، صنعت فولاد کشور در چند سال اخیر با چالش کمبود انرژی برق در فصل تابستان و گاز در فصل زمستان مواجه است. امسال نیز با توجه به گرمای بیش از حد هوا از اواخر بهار محدودیت‌های شدید برق آغاز شد و تا اوایل شهریور ماه ادامه داشت. در زمستان نیز سرمای شدید نیز موجب کمبود گاز برای صنایع فولادی کشور شد. اما تمام این محدودیت‌ها مانع عملکرد خیره‌کننده فولاد هرمزگان نشدند. در ۱۱ ماه امسال توانستیم با تلاش مضاعف همه همکاران حوزه تولید، پنج رکورد ماهیانه تولید را به ثبت برسانیم که چهار رکورد از شهریور ماه تا آذر ماه به صورت پی در پی بوده‌اند. تا پایان بهمن ماه موفق شدیم یک میلیون و ۳۸۵ هزار و ۲۵۰ تن محصول نهایی تولید کنیم که این میزان حدود ۶ درصد از سال گذشته بیشتر است. در صورتی که با همین وضعیت پیش برویم، امید داریم که میزان تولید از ظرفیت اسمی عبور کند و حتی نیم‌نگاهی هم به رکوردشکنی در میزان تولید سالیانه داشته باشیم.

■ این رکوردها چگونه حاصل شده‌اند و چه عواملی در کسب این رکوردها دخیل بوده‌اند؟

باید توجه داشت که در یک مجموعه تولید، همه عوامل در کنار هم دست به دست یکدیگر می‌دهند تا رکوردها رقم بخورند. هنگامی که همه واحدهای سازمانی مانند پازل در کنار هم قرار گیرند، می‌توانند سازمان را به درجات بالایی از ترقی برسانند و به همین دلیل شاهد رکوردشکنی‌هایی از سوی فولاد هرمزگان در یکی دو سال اخیر بودیم. از منظر فنی، فولاد هرمزگان مطابق با فرمایش مقام معظم رهبری و انتخاب شعار سال از سوی ایشان مبنی بر «تولید، دانش‌بنیان، اشتغال آفرین»، تلاش کرده است به این شعار جامه عمل بپوشاند. فولاد هرمزگان استفاده از دانش بومی را در همه ابعاد تولید سرلوحه کار خود قرار داده و افزایش تولید و رکوردشکنی‌های پیاپی توسط این شرکت بیانگر اتخاذ استراتژی دانشی و صحیح است. یکی از مهم‌ترین اقداماتی که در این رابطه صورت دادیم، توجه به طرح‌هایی بود که موجبات افزایش تولید و بهره‌وری بیشتر را فراهم می‌آورند.

به طور مثال عوامل رکوردشکنی، برنامه‌ریزی و آماده‌به‌کاری تجهیزات در خطوط تولید، تأمین مواد اولیه باکیفیت و به‌موقع، افزایش عمق کوره که سبب کاهش شدید تعمیرات گرم نسوز کوره یا همان کف‌سازی و بانک‌سازی شده و منجر به بهبود پارامترهای تولیدی از قبیل کاهش زمان Power on، کاهش شارژ فلزی، افزایش راندمان، کاهش نرخ مصرف الکترود و کاهش نرخ مصرف نسوز از جمله عوامل موثر بر کسب رکوردهای اخیر بوده‌اند. به این موارد می‌توانیم پیشنهاد «فرآوری گرم سرباره کوره‌های قوس الکتریکی فولاد هرمزگان» را نیز اضافه کنیم که یکی از ابتکارات کم‌نظیر کارکنان و کارشناسان فولاد هرمزگان بود و در افزایش تولید و ثبت رکوردها نقش موثری داشت. به طور کلی فولاد هرمزگان از هر طرح دانش‌محوری که به بهره‌وری و افزایش تولید کمک کند، استقبال خواهد کرد و در این رابطه نیز تفاهم‌نامه‌هایی را با مراکز علمی و پژوهشی به امضا رساندیم. طی این تفاهم‌نامه‌ها از نخبگان و طرح‌های برتر حمایت خواهیم کرد.

■ فولادسازان کشور امسال با توجه به نوسانات قیمت فولاد، سال سختی را پشت سر گذاشتند. در حوزه فروش فولاد هرمزگان چه عملکردی داشت؟

همان‌طور که اشاره شد، صنعت فولاد در سال جاری، شرایط نسبتا دشواری را پشت سر گذاشت؛ در ابتدای سال جاری که قیمت‌های جهانی فولاد افزایش یافت، اعمال عوارض بر صادرات فولاد، تولیدکنندگان را با چالش مواجه کرد. اما پس از اینکه عوارض صادراتی لغو شد، متاسفانه با کاهش شدید قیمت‌های جهانی فولاد مواجه شدیم که بر صنعت فولاد کشور نیز اثرگذار بود و شاهد افت قیمت‌ها در بازار بودیم. اما این مسائل باعث نشدند فولاد هرمزگان از بازار پا پس بکشد و عزم ما را بر تداوم عرضه در بازار داخلی و بازارهای صادراتی جزم کرد. علی‌رغم همه محدودیت‌های داخلی به ویژه در زمینه انرژی و تحریم‌ها، در ۱۱ ماه امسال، توانستیم ۷۴۰ هزار تن تختال در بازار داخلی به فروش برسانیم و موفق به صادرات ۵۴۳ هزار تن محصول نهایی در بازارهای جهانی شدیم که ۱۳ درصد نسبت به سال گذشته بیشتر بوده است. همچنین تا پایان بهمن ماه در مجموع فروش داخلی و صادراتی توانستیم یک میلیون و ۲۸۳ هزار تن محسول نهایی را روانه بازار مصرف کنیم که این میزان نیز نسبت به مدت مشابه سال قبل ۳ درصد رشد را نشان می‌دهد. این میزان فروش در بازارهای داخلی و صادراتی علی‌رغم همه چالش‌ها نشان می‌دهد فولاد هرمزگان بر همه این مشکلات غلبه کرده و توانسته جای پای خود را در بازار مستحکم‌تر کند. در زمینه درآمدزایی نیز توانستیم هفت هزار و ۵۷۲ میلیارد تومان در بازارهای صادراتی، ۱۰ هزار و ۶۰۴ میلیارد تومان از بازارهای داخلی و در مجموع ۱۸ هزار و ۱۷۶ میلیارد تومان درآمد کسب کنیم. این میزان درآمد در حالی به دست آمد که بعضا شاهد افت ۳۰ تا ۴۰ درصدی قیمت‌های داخلی و جهانی بودیم و این میزان درآمد در شرایط کنونی بازار یک موفقیت قابل توجه محسوب می‌شود.

■ شرکت فولاد هرمزگان در سال‌های اخیر موفقیت‌های مهمی را کسب کرده است؟ این موفقیت‌ها در چه زمینه‌هایی بوده و چگونه حاصل شده‌اند؟

آنچه که یک سازمان را از سایر رقبا متمایز می‌کند، علاوه بر تولید محصول با کیفیت و فروش آن در بازارهای داخلی و بین‌المللی، کسب موفقیت‌های قابل توجه در همه عرصه‌ها است. در زمینه تولید امسال موفقیت‌های بی‌نظیری داشتیم که ثبت پنج رکورد تولید ماهیانه بیشتر از ۱۵۰ هزار تن، یعنی بیشتر از ۲۰ درصد از ظرفیت اسمی در زمینه تختال، ثبت یک رکورد ماهیانه در زمینه تولید آهن اسفنجی، ثبت چندین رکورد تولید روزانه تختال، کاهش مصرف انرژی، کاهش توقفات اضطراری، کاهش مصرف الکترود گرافیتی، کاهش مصرف نسوز، ثبت رکورد ۹۹.۹۵ درصد تولید ذوب مطابق با سفارش آنالیزی، کاهش زمان تخلیه تا تخلیه کوره و... از مهم‌ترین موفقیت‌های فولاد هرمزگان در حوزه بهره‌برداری بوده‌اند. با این حال یکی از موفقیت‌های مهم فولاد هرمزگان در زمینه تولید، ثبت رکورد سرعت ریخته‌گری به میزان ۱.۶ متر بر دقیقه بوده است که بالاترین رکورد ریخته‌گری تختال در کشور به شمار می‌رود. در سایر حوزه‌ها نیز فولاد هرمزگان موفق به کسب افتخاراتی همچون عنوان برترین عرضه‌کننده بورس کالا، دریافت لوح تقدیر سه ستاره در جایزه تعالی آموزش و توسعه منابع انسانی در نهمین کنفرانس آموزش و توسعه سرمایه‌های انسانی، قهرمانی تیم فوتبال ساحلی فولاد هرمزگان در مسابقات کارگری جهان، کسب عنوان پروژه برتر در جشنواره ملی بهره‌وری، قهرمانی تیم بسکتبال فولاد هرمزگان در لیگ دسته دوم و صعود به دسته اول، کسب عنوان رتبه برتر ایمنی جنوب شرق کشور، قهرمانی تیم فوتبال ۶ نفره شرکت در مسابقات بین‌المللی شرکت‌های کارگری، دریافت لوح تقدیر مدیریت برتر از اجلاس سراسری مدیریت مشتری‌مداری، دریافت تقدیرنامه چهره شاخص از همایش ملی ارتقای اخلاق حرفه‌ای و ترویج مسئولیت‌پذیری، دریافت تندیس و اسکار مدیریت در اجلاس سراسری یکصد مدیر شایسته سال، کسب تندیس برند برتر در اجلاس نشان منتخب ملی مصرف‌کنندگان، دریافت تندیس ویژه از چهارمین جشنواره حاتم، کسب تندیس نوزدهمین دوره سمپوزیوم روابط عمومی، دریافت تندیس اجلاس سراسری برند ملی اعتماد ملی، دریافت تندیس برنزین از دومین کنفرانس و ششمین ارزیابی ملی تحول دیجیتال و... شده است.

■ یکی از ویژگی‌های بارز فولاد هرمزگان در صنایع فولادی، مسئولیت‌پذیری اجتماعی این شرکت هم در استان هرمزگان و هم در کل کشور بوده است. فولاد هرمزگان در این زمینه نیز در سال جاری چه اقداماتی را صورت داده است؟

همان‌طور که بارها بیان شده است، صنایع فولاد باید به جامعه و کارکنان خود خدمت کنند و فولاد هرمزگان نیز بارها این موضوع را ثابت کرده است. یکی از مهم‌ترین اقداماتی که در ابتدای مسئولیت انجام دادیم، مشارکت در طرح اکرام ایتام و محسنین با هدف حمایت از ۱۰ هزار کودک یتیم و غیر یتیم تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی استان هرمزگان بود. علاوه بر این، اقداماتی همچون حمایت و کمک مالی و غیر مالی به مراکز خیریه مانند مرکز نگهداری ایتام بنت‌النبی (س) و مرکز معلولان ذهنی حبیب ابن مظاهر بندرعباس انجام دادیم.

ارسال بیش از یک هزار و ۵۰۰ تن اکسیژن مایع به بیمارستان‌های سطح استان، توزیع ۵۰۰ هزار عدد ماسک به هیئت‌های عزاداری در دهه محرم و کمک به وزارت بهداشت در جهت طرح پویش ملی اطلاع‌رسانی مبارزه با کرونا از دیگر اقدامات فولاد هرمزگان در زمینه عمل به مسئولیت‌های اجتماعی به شمار می‌رود. یکی از اقدامات بارز فولاد هرمزگان در زمینه مسئولیت‌های اجتماعی در دو سال اخیر رنگ و بوی تازه‌ای به خود گرفته، نقش‌آفرینی شرکت در توسعه فعالیت‌های ورزشی بوده است. فولاد هرمزگان با توجه به نقش ورزش در ایجاد نشاط و شادابی جوانان و کمبود امکانات ورزشی در استان هرمزگان، یکی از رسالت‌های خود را حمایت از ورزش استان قرار داده است. این شرکت در حال حاضر از ۳۵ تیم مختلف حمایت و حدود یک هزار ورزشکار را در چتر حمایتی خود قرار داده است.

■ چه آینده‌ای را برای شرکت فولاد هرمزگان ترسیم کرده‌اید؟

استان هرمزگان یکی از مناطق پرپتانسیل برای توسعه صنعت فولاد در کشور به شمار می‌رود و در اسناد بالادستی نیز بر این مهم با تولید ۱۰ میلیون تن فولاد در افق ۱۴۰۴ تاکید شده است. از این رو، ما نیز در فولاد هرمزگان توسعه را یکی از اهداف و استراتژی‌های اساسی خود در نظر گرفته‌ایم. در این زمینه سال گذشته کلنگ چهار طرح بزرگ توسعه‌ای را به ارزش حدود ۱۰ هزار میلیارد تومان زمین زده‌ایم. در حال حاضر برای فولاد هرمزگان طرح‌های بزرگی همچون افزایش ظرفیت واحد فولادسازی از ۱.۵ میلیون تن کنونی به ۳.۲ میلیون تن، احداث واحد تولید محصول گرم، افزایش ظرفیت واحد آهن‌سازی به میزان ۱.۶ میلیون تن، احداث واحد گازهای صنعتی شماره ۳، احداث تصفیه‌خانه پساب‌های صنعتی، افزایش ظرفیت سیلوهای آهن اسفنجی، احداث مدول سوم آهن‌سازی، احداث ایستگاه جدید گاز طبیعی و افزایش ظرفیت تولید کوره‌های قوس الکتریکی از طریق نصب Sidewall Lance در نظر گرفته‌ایم. ضمن اینکه با مشارکت دیگر شرکت‌ها احداث مگامدول آهن‌سازی را در ستاره سیمین هرمز به ظرفیت ۱.۷۲ میلیون تن آغاز کرده‌ایم. فولاد هرمزگان در سال‌های اخیر نشان داده است که یک شرکت پویا و شاداب بوده و هیچ یک از موانع و چالش‌های داخلی و بین‌المللی نمی‌تواند مانع پیشرفت این شرکت شود. قصد داریم با اجرای طرح‌های توسعه‌ای علاوه بر افزایش تولید، تولید محصولات ویژه و تکمیل زنجیره ارزش افزوده، به یکی از برندهای برتر صنعت فولاد کشور و دنیا تبدیل شویم.

در گفت‌وگوی صمت با یک جامعه شناس مطرح شد:

آفت بزرگ اقتصاد

هیچ ناظـر بی‌طرفی نمی‌تواند منکر این واقعیت شـود که اقتصـاد ایران بیمار اسـت زیرا به‌رغم دسترسـی به امکانات عظیم مالی ناشـی از صـادرات نفت، جامعه ایرانی دسـت به گریبان معضلاتی چون فقر، بیکاری و تورم قیمت‌ها است. این معضلات علائم و عوارض بیماری عمیق و مزمنی هسـتند که به جای تشخیص و درمان آن به شیوه علمی، به صرف تزریق مُسـکن‌ها اکتفا کرده‌ایم، غافل از اینکه این مُسـکن‌ها گرچه ممکن اسـت در کوتاه‌مدت از شـدت درد بکاهد اما در نهایت درمان بیماری را پیچیده‌تر و سخت‌تر می‌کند.

فقر و نابرابری اقتصادی، پدیده ای اسـت که پیامدهـای اجتماعی مختلفی را بر جامعه انسانی عارض می گرداند. تکوین این پدیده به عللی راجع است که هر یک از اندیشمندان علوم اجتماعی، سیاسـی و اقتصادی، مبتنی بر مکتب فکری خویش، سـویه هایی از آن را روشـن سـاخته و متعاقباً راهکارهایی را برای حل آن برشمرده اند. حال در زمانه کرونا که منجر به رکود اقتصادی در تمام دنیا شـده اسـت، شاهد گسـترش فقر در جوامع در حال توسعه هستیم. ایران به عنوان کشوری در حال توسعه به ناگهان با سه سوار ترسناک روبرو شـد. تحریم، کرونا و خشکسـالی، وجود هر یک از این عوامل به تنهایی می تواند منجر به افزایش تورم، گرانی و در نتیجه شکاف طبقاتی شود.

در همین راستا ما در صمت برآن شدیم که گفتگویی با یک جامعه شناس داشته باشیم و پدیده تورم و فقر را از نگاه ایشان بررسی کنیم.

فقر مفهومی چندوجهی و پیچیده

مهتا بذارافکن جامعه شـناس در مورد تاثیر تورم بر فقر و افزایش فاصله طبقاتی و نابود کردن عدالت اجتماعی گفت: فقر مفهومی چندوجهی و پیچیده است که نمی شود با یک تعریف متفاوت و نظر خاصی آن را بیان کرد. فقر هم مفهوم اقتصادی دارد و هم اجتماعی و فرهنگی و روانشناسی. پس در نتیجه فقر قابل اندازه گیری نیست.

وی افـزود: اکنـون در زمانه ای که تورم در کشـور جولان می دهد، فقر پیشـتر از قبل خودنمایی می‌کند. اما مسئله این است که مفهوم پیچیده فقر به گونه ای است که راه حل های کوتاه مدت برای آن وجود ندارد. امروزه هر راه حلی که می بینیم مسئله فقر را توجیح می کند و سـبب می شود که سیاسـتمداران و اقتصاددانان مسئله فقر را نادیده بگیرند و تقصیر را گردن دیگری بیندازند. اما در نهایت باید با این واقعیت کنار آمد که فقر به انسان ها احسـاس بی قدرتی و گرفتار شـدن در یک بن بستی را می دهد که خروج از آن دشوار اسـت. این جامعه شـناس ادامه داد: وقتی جامعه با یک تورم روبرو می شود، قدرت خرید کاهـش پیدا می کند وهرچقدر قدرت خرید منفی می شـود، تاثیر منفی برطبقات پایین تر می گذارد. در اقتصادهای که دولتی هسـتند، دولت بخشـی از نقدینگی را افزایش می دهد به همیت علت شـروع به پرداخت پول بی‌پشـتوانه می کند. اما نه تنها باعث متوقف نشـدن روند فقر می شود. بلکه سبب حس سرکوب بیشتر و عمق دادن به شکاف طبقاتی می شـود. پیامد اجتماعی و فرهنگی این وضعیت احساس نابرابری بیشتر است. در اثر توم بخـش زیادی از مردمی قدرت خریدشـان پایین می آید و نمـی توانند خود را با جامعه و اقتصاد هماهنگ کنند. در نتیجه این حس در آنها ایجاد می شـود که از زندگی به هنجار دور شـده اند. حتی نمی توانند حداقل معیشـتی را که یک زندگی نرمال نیاز دارد، برای خودشان تهیه کنند.

افزایش شکاف اجتماعی با گسترش تورم و فقر

بذارافکن اظهار کرد: تاثیری که اقتصادهای دولت محور بر فقر دارد. ایجاد حس نابرابری اجتماعی اسـت و شکاف طبقاتی را عمق می بخشـد. البته در این میان عده قلیلی هم از این تورم اسـتفاده می‌کنند و به ثروت های افسـانه‌ای دست پیدا می کنند. متاسفانه این شکافی که ایجاد می شود، در آینده سبب چالش جدی در جامعه ایجاد می‌شود و به تولید نفـرت و ناهنجاری‌های اجتماعی عدیده‌ای منجر می‌شـود که دیگر حتی دولت‌ها قادر به حل آن نخواهند بود.

وی افزود: هنگامی که ارزش‌ها کم‌کم در جامعه لگدمال می‌شود و چرخه رانت، جایگزین چرخ تولیدی می‌گردد و اشـرافیگری پا می‌گیرد، رشـک در دیگر مردمان سر بر می‌آورد و افسـوس برانگیخته می‌شود و بخش بزرگی از انسـان‌های جامعه را به خودزنی اخلاقی وا می‌دارد؛ از اینرو هرکس(همچو یک قربانی) آغاز می‌کند در باتلاق آرزوها دسـت‌وپا زدن و می‌کوشد با هر ابزاری(کلاهبرداری، خلاف، کژروی) به این زندگی‌های گرانی دست یابد.

بذارافکـن ادامه داد: وقتی محـل جابجایی نقدینگی از یک جا به جای دیگر مشـخص باشـد و یک روند منظم مالی داشـته باشـند. افزایش طبقات ثروتمند می تواند از طریق نوآوری، کارآفرینی و یا از طریق مشـروعی باشد که در جامعه به هنجار تبدیل شده است، همانند کسـب سـود از بازار سـهام و... اما در کشورهایی که اقتصادشـان شفاف نیست و واقتصاد خاکسـتری دارند. بخش بزرگی از جریان اقتصادی آنها به شکل زیر زمینی توسط کنسرسـیوم مافیاها اداره می شـود. که این مافیاها شامل دلالان ارز، مسکن، طلا، خودرو و... خواهد بود.

وی بیان کرد: این دلالان بدون داشتن دانش و سواد کافی و بدون داشتن دانایی و خِرَدْ صاحب پول هنگفتی می شوند. اولین کاری که این آدم ها انجام می دهند به رخ کشیدن و شـوآف مال باد آورده اسـت. در واقع با اینکار یک مسئله اجتماعی دیگر ایجاد می کنند که نوکیسگی یکی از آنهاست. این شکاف اقتصادی نشان دهنده اقتصاد بیمار است که یک عده اقلیت در زمان محدود به یک ثروت هنگفتی دست پیدا می کنند. این افراد بدون آنکه ثروت را در بخش تولید به کار بگیرند آن را صرف خودنمایی هایی می کنند که دانه نفرت پراکنی در جامعه را گسترش می دهند. از طرفی دیگر مردم وقتی بدانند که عده‌ای یکشبه به ثروت افسانه ای دست پیدا کرده اند. آنها هم راغب می شوند که از راه های بیمار همانند فروش مواد مخدر و هنجارشکنی های دیگر خودشان را بالا بکشند.

بذرافکن در پاسـخ به این سـوال که با توجه به موارد یاد شـده، آیا این موضوع سـبب نوکیسـگی می‌شـود یا خیر، اظهار کرد: نو کیسه به قشـری از جامعه اطلاق می شود که از طریـق ثروت بادآورده به طبقه بالای جامعـه و از نظر فرهنگی به طبقه پایین آن و گاه لمپن‌ها نزدیک هسـتند؛ ثروت اغلب این نوکیسـه‌ها، بر خلاف سرمایه داران واقعی و قشر ثروتمند (تولید و کار آفرینی) صرف زدوبندهای اقتصادی می شـود، که نه تنها سـودی برای جامعه و اقشار دیگر ندارند، بلکه صدمه ی جدی به اقتصاد یک کشور وارد می سازد.

این جامعه شناس در پایان اظهار کرد: آنگاه است که در اقتصاد، تولید از بین می رود و راه های میانبر ایجاد می شود. راه های میانبر قطعا مسیری سالم نیستند، در نتیجه همانند قارچ تمام جامعه را مبتلا می کند. اینگونه می شود که در جامعه با حس نابرابری و نفرت از جانب طبقات پایین و از سـوی طبقات بالا با تجمل گرایی روبرو می شـویم که هردوی آنها مقابل هم قرار می گیرد که به خودی خود سبب ایجاد ناهنجاری اجتماعی می شود.

سخن پایانی

براسـاس مدل فیلیس رابطه معکوسـی بین تورم و بیکاری فرض شـده است، به‌طوری که سـطوح بالای تورم، موجب کاهش بیکاری می‌گـردد. با توجه به اینکه بیکاری یکی از مهمترین متغیرهای تاثیرگذار بر سـطح و میزان فقر در جامعه اسـت، بالا رفتن نرخ تورم می‌تواند به شـرط کاهش نرخ بیکاری به بهبـود وضعیت توزیع درآمد و کاهش فقر کمک کند. این مدل برای کشـورهای صنعتی و پیشـرفته طراحی شـده بود اما براساس شواهد تجربی رد شده است. اما عمده‌ترین قضاوت‌ها در ارتباط بین تورم و فقر از نگرش بدبینانه پیروی می‌کند.

در کشـورهایی مانند ایران که دولت نقش مهمی در اقتصاد دارد تغییرات عمده حجم نقدینگی توسـط دولت صورت می‌پذیرد و تورم نوعی اجباری تلقی می‌شـود، اجباری که منجر به گسترش فقر خواهد شد. پس مادامی که دولت ها به خلق پول بپردازند و تا زمانی کـه تورم جیب فقرا را خالی می‌کند، فقر باقی اسـت و چون فقر باقی اسـت مبارزه با آن بدیهی‌ترین وظیفه ماست.

اندر احوالات باخبران ناآگاه

نگار جمال‌زاده-روزنامه‌نگار

اقیانوسی بی‌کران از داده‌های جدید و ولع بی‌پایان ما به نوشیدن قطره‌قطره این شورآبه! خرسند از زندگی در عصری که موتور کارخانه‌های غول‌آسای داده سازی آن، بی‌وقفه روشن است؛ به جنون داده‌خواری مبتلا شده‌ایم. تصور می‌کنیم اگر به آخرین اطلاعات روز مجهز شویم، می‌توانیم ره دانایی و فرزانگی را یک‌شبه بپیمایم اما زهی خیال باطل! بدون تلاش و پذیرفتن مشقت‌های فراوان نمی‌توان به قله‌های دانایی رسید. هیچ راه میانبری وجود ندارد و نمی‌توان با بلعیدن قرص‌های داده، انتظار معجزه داشت.

چندی پیش دوستی به من گفت: «یکی دو ساعتی که در اینستا هستم خوشحالم. پستی منتشر می‌کنم و حالم خوب می‌شود ولی به‌محض اینکه گوشی را کنار می‌گذارم حالم بد می‌شود». به نظرم این جمله وصف حال بیشتر ماست. به اعتقاد من ریشه این ناخرسندی به انتظارات نابجای ما از شبکه‌های اجتماعی برمی‌گردد. یکی از این انتظارات نادرست را در ابتدای مقاله مطرح کردم.

خیال می‌کنیم شبکه‌های اجتماعی ما را به آخرین داده‌های روز مجهز می‌کنند و فرض بر این قرار می‌دهیم که در نبود این اطلاعات مفید و کاربردی، چیز دندان‌گیری را از دست می‌دهیم. تصور می‌کنیم شبکه‌های اجتماعی، میانبر دانایی‌اند، راز و رمزهای جهان طبیعی و انسانی را می‌گشایند و آن را برای ما معنادار می‌کنند.

مسئله به انتظار نادرست ما از شبکه‌های اجتماعی به‌عنوان سرچشمه دانایی محدود نمی‌شود. این رسانه نوظهور، نمی‌توانند جای خالی روابط انسانی سالم را پر کنند. افراد خود را در غوغای گروه‌های اینستاگرامی غوطه‌ور می‌کنند اما همچنان در حسرت ذره‌ای ارتباطند! یکی از تناقضات عظیم دنیای مدرن آن است که در عین گسترش حداکثری دامنه ارتباطات اجتماعی، کمترین رضایت ارتباطی را عاید انسان‌ها می‌کنند. روزبه‌روز به تعداد آدم‌های تنهایی که چند هزار فالور دارند افزوده می‌شود.

هر جا که هستید کافی است به گفت‌وگویی، هرچند کوتاه و چند لحظه‌ای با غریبه‌ای دل سپارید. در چشم به هم زدنی، متوجه نارضایتی او خواهید شد.

نکته مهم‌تر آنکه، اشتیاق بیمارگونه به شبکه‌های اجتماعی، تحقق پاره‌ای از خصوصیاتی که انسان بودن ما در گرو آنهاست را غیرممکن می‌سازد. برای مثال تامل و تفکر دقیق، نیازمند سکوت است و در همهمه شبکه‌های اجتماعی، عملاً نمی‌توان برای دقایقی هم که شده سکوت کرد و به راستی اندیشید. روزه سکوت، غیرممکن شده و به‌ناچار باید به تماشا قانع شد.

بنگرید که چگونه انسان امروزی در هیاهوی زندگی دارد از دست می‌رود؛ آن هم به دست خویش. به هرچه در دسترس است چنگ می‌زند تا کمی از التهاب زندگی بکاهد اما پریشان‌تر از پیش به هزارتوی زندگی بازمی‌گردد. در این دنیای هزار نقش و رنگ در پی حل معمای زندگی خویش می‌گردد؛ در پی یافتن رسالت وجودی خویش، اما تنها چیزی که نمی‌یابد جواب مسئله است.

انسان در عصر ارتباطات، بیش از هر زمان دگر، تشنه برقراری ارتباط است. به لطف فناوری‌های مدرن، برقراری ارتباط برایش به‌مثابه آب خوردن می‌ماند اما چرا در برهه‌ای از زمان که همه‌چیز انقدر در دسترس است شعار سال سازمان جهانی بهداشت باید این گزاره باشد؟ باهم حرف بزنید... افسردگی بیداد می‌کند... .

هم‌عصر مدرن عزیز، آخرین باری که برگه‌های یک کتاب را آرام‌آرام ورق زده‌ای و مشامت از بوی برگه‌های کتاب تازه و قدیمی پر شده است را به خاطر داری؟ اصلاً آن بو را می‌شناسی؟ آخرین باری که صفحه شخصی اینستاگرامت را پیمایش کرده‌ای، چطور؟ دقایقی پیش بود؟ یا خوش‌بینانه ساعتی پیش؟ چه بر سرمان آمده که بوی ناب برگه‌های کتاب تازه چاپ شده را به صفحه لمسی سرد و بی‌روحی فروختیم؟ انسان دنیای مدرن در پی دسترسی به تازه‌ترین داده‌ها در سریع‌ترین زمان ممکن است، اما به چه قیمت؟ چه کسی گفته است که می‌توان در کسری از ثانیه از تمام وجوه یک واقعه باخبر شد؟ به بهایش اندیشیده‌ای؟ چه کسی این همه سخاوتمند است که این اطلاعات را بدین‌سان رایگان در اختیار تو می‌گذارد تا تو با صرف کم‌ترین زمان به داده‌هایی به گمان، ارزشمند دست یابی؟ هم‌عصر مدرن من، در بازی بدی گیر افتاده‌ایم و حتی از اینکه نقش پررنگی در این بازی بر دوش ماست، بی‌خبریم!

ما باخبران بی‌خبریم، بهتر است بگوییم باخبران ناآگاه.

ما از تازه‌ترین اخبار در اقصی نقاط جهان مطلع هستیم اما از دست‌های پشت پرده خبر. به لطف شبکه‌های اجتماعی، ما بی‌حدومرز انسان می‌شناسیم، جزئیات روزمره آنها برایمان روشن است اما تشنه هستیم، تشنه رابطه‌ای سالم، بادوام و طولانی. بسیاری از انسان‌ها توانایی خلوت کردن با خود را از دست داده‌اند.

بهتر است بگوییم انسان‌ها از خلوت با خود گریزانند زیرا زندگی‌هایشان تهی از معناست. این امر را به‌راحتی می‌توان از دل افکار، رفتار و گفتارشان آشکار ساخت. افکاری مشوش، رفتارهایی تکانشی و سخنانی متقاطع.

از تنهایی گریزانند. عقلا، انزوا و تنهایی مطلق را توصیه نمی‌کنند ولی اگر نمی‌توانیم روزی یا چندساعتی با «خودمان» خلوت کنیم باید جدا نگران باشیم. آلن دو باتن و گروه نویسندگان او در «مدرسه زندگی» در یکی از کتاب‌های خود (چرا با آدم اشتباهی ازدواج می‌کنیم؟) پشت پرده هراس ما از ساعات و دقایقی که نبود دیگران، زندگی را به کاممان تلخ می‌کنند افشا می‌کنند.

به اعتقاد آنها ازدواج زمانی عاقلانه و پایدار خود بود که به خاطر فرار از کسالت‌های دوره مجردی تن به ازدواج ندهید. به باور آنها شخصیت بلوغ‌یافته به‌خوبی با خود ارتباط برقرار می‌کند، به‌واسطه هدفمند بودن، از معضل «چگونه خود را سرگرم کنم؟» رنج نمی‌برد، توان مواجه و تفکر دقیق و انتقادی با نقاط ضعف و قوت خود را دارد و وقتی تصمیم به ازدواج می‌گیرد به دنبال فرار از تنهایی و تقسیم کردن درد و رنج آن با دیگری نیست.

دوران مجردی او غنی و معنادار است و با ازدواج صرفاً می‌خواهد زمینه رشد و توسعه هرچه بیشتر خود و دیگری را فراهم آورد. به اعتقاد من این ایده با موضوع نوشته کنونی، ارتباط تنگاتنگی دارد. لحظه‌ای درنگ کنیم و صادقانه و شجاعانه از خود بپرسیم چه می‌شود که در نبود شبکه‌های اجتماعی (بخوانید دیگران) حس شدیدی از پوچی و بی‌معنایی به من دست می‌دهد؟ و بپرسیم آیا جذب حجم عظیمی از اطلاعات و غوطه‌ور شدن در آن، درد عمیق ما را دوا خواهد کرد؟

برو لاکچری بمیر!

یکی بود یکی نبود / زیر برجای عمود / از قضای روزگار / دلمون شکسته بود
عوضش یه جای دور / اونور تپه نور / تو یه روستای قشنگ / جوجه ای داشته حضور
جوجه مرغ ناقلا / به مامان مرغ و بابا / گفت می‌خوام برم به شهر / قاطی طهرونیا
مامانش شاکی و داغ / کشیدش کنج اتاق / تو غلط کردی بری / پاتو می‌کنم چلاق!
لای اون شلوغیا/ موتورا سواریا / واسشون یه لقمه ای/ بمون و کوتاه بیا
جوجه گفت مادر من/ حرف اشتباه نزن/ الان این طهرونیا / خوب پولی به ما می‌دن
شنیدم تو شهرشون/ شده هر چیزی گرون / ماهی و مرغ و پلو / حتی گندم! حتی نون!
این اواخرم خاله/ می‌گفت اونجا باحاله/ حتی تخم ما طلاست / مفت و ارزون ریاله
پشت ویترین می‌شینم / سگ‌دوهارو می‌بینم / پولشون نمی‌رسه/ به رونم یا به سینم
توی ده اما ننه! / کی به ما زل می‌زنه؟/ آخرم شغال میاد / بال مارو می‌کنه
حرف به کارم نمیاد / من میرم آروم و شاد / جوجه همسایمون / داره دنبالم میاد
مادرش نالون و پیر/ گفت به اون طفل صغیر/ حرف تو گوشت نمیره؟ / برو لاکچری بمیر
ارزشامون شده پول/ معرفت رو به افول/ همه دنبال ریا/ زندگی بی اصول
ندمت هی دردسر / جوجه بست بار سفر / رفت و تهرون که رسید / شهرو دید پر شور و شر
هیشکی خنده رو نبود / اهل گفتگو نبود / جوباشون آبی نداشت / آسمون تیره و دود!
حتی گربه ها! سگا / بش نکردن یه نگا / کلاغای خیره سر / نوک زدن بش بی هوا
جوجه همسایه گفت / توی غصه ها نیوفت / گیرمون میاد الان / یه پول خوب و کلفت!
اون که نورش آبیه / فک کنم قصابیه / نونمون تو روغنه / دونمون حسابیه
پشت ویترین که بریم / سری تو سرا می‌شیم / از خوراک خوبمون / واسه بچه ها می‌گیم
دم در تا رسیدن / یهو از جا پریدن / همه جا خون زیاد / سر و پاها بی بدن
پر و بالی که نبود / صورت مرغا کبود / ساطور تیز و بزرگ / اونجا شاه قصه بود
مرد قصاب بی درنگ / انگاری که باشه جنگ / مرغارو تیکه می‌کرد / مث چنگال پلنگ
جوجه با ترس زیاد / گفت ببخشید استاد / پشت ویترین که بریم / واسه ما چن درمیاد؟
یارو گفت: بچه برو / کی می‌خاد گوشت تو رو؟ / پولو مردم میارن / بخرن مرغ و پلو
توی این وضع گرون / بیخودی اینجا نمون / همه رو سر می‌بریم! / خروس و بوقلمون
مشتری وقتی میاد / میاره پول زیاد / اون که بی پوله ولی / از بیرون مارو می‌پاد
کسی که پول جیبشه / صاحب مرغا میشه / دل من واسه اونا / همیشه پر می‌کشه
جوجه دید پول که بیاد / زنده نیستش که بخواد / عشق و حالی بکنه / همه چیش رفته به باد
یهو زود و بی‌درنگ / جستی زد مث فشنگ / دیگه هیچ چیزی نبود / توی شهر واسش قشنگ
آه و نالش دم مشک / آروزهاش همه کشک! / تو دلش درد زیاد / توی چشمش پر اشک
خلاصه جوجه ما / خسته از رنگ و ریا / راهی شد تا برسه / پیش مامان و بابا
با خودش زمزمه کرد / توی میدون نبرد / آدمیزاد می‌بره / ما می‌شیم کشته با درد!
دیگه اینجا نمیام / پول و قدرت نمی‌خام / شهر تهرون واسه من / نیست رویای شبام

میلاد محمدی – روزنامه نگار

مرثیه ای بر مرگ تدریجی روزنامه نگاری

آیدا فریدی- روزنامه‌نگار

پدیده شهروند خبرنگار نوعی روزنامه نگاری دموکراتیزه شده بود. ایده‌ای که می خواست نقش مردم در قضایای خبری، انتشار اطلاعات و دسترسی به آن را تقویت کند. ایده ای که آمده بود تا یکی از اصول دموکراسی و سهم و حق مشارکت مردم در سرنوشت خودشان را گوشزد کند. به نظر می‌رسید اتفاق بدی هم نبود، اما تا زمانیکه شهروند خبرنگار تبدیل به یکی از فرآورده های اینستاگرامی نشده بود.

هدف نگارنده در نوشـتار پیش رو اشـاره به اتفاق هایی است که دانش روزنامه نگاری را که می توانست نوعی علم و مهارت تشخیص سره از ناسره باشد به چالش کشید. رشته ای دانشـگاهی که سرفصل های آن بیشتر آموزش نگاه انتقادی نسبت به بخش های مختلف سـرزمین، از سیاست و اقتصاد گرفته تا فرهنگ و ادب و جامعه بود؛ نقدی اصیل، مستند، قابل دفاع و چاره سـاز، البته در صورتی که ناقد اجحاف حداقلی به رخدادهای سیاسـی و تاریخی صد سـال اخیر سرزمینش می‌داشـت؛ نقدی چنین، تنها از رهیافت مطالعه میسر می‌شد. این اتفاق نیفتاد و جنبش دسترسی به جریان آزاد اطلاعات در مسیر نامناسبی قرار گرفت و تعریفش واژگونه شد.

در بسـتر شـبکه‌های مجـازی و جریان «گاه درسـت» و «گاه نادرسـت» اطلاعات در اینستاگرام و باقی شبکه‌های ارتباطی بود که «مرجعیت خبری» و به زبان ساده تر «رسانه قابل اعتماد» تبدیل به گمگشته ای شد در انبار کاه! هر خبری بدون توجه به مبدا انتشار و راوی نخست آن بازنشر می‌شد و در این ملغمه خبری و ربودن گوی سبقت در بازنشر و مارتن به اشتراک گذاری اخبار انگار تنها اصل «حقیقت» بود که پنهان‌تر می شد.

سـرعت انتشار خبر باعث شد هر روز بیشتر به کانال های ارتباطی مجازی اعتماد کنیم، هر رویدادی در کمتر از چند دقیقه و خیلی زودتر از انتشار آن در روزنامه های صبح فردا در فضای مجازی رویت می‌شد. امتیاز سرعت به مرور فرصت را از روزنامه نگارهایی که در تحریریه نشسته بودند گرفت و سرعت انتقال خبر نوعی خوش اقبالی و اعتماد عمومی برای رسانه های مجازی به ارمغان آورد. اعتمادی که ریشه در جایی غریب داشت.

روایت اول کجاسـت؟ راوی اول کیسـت؟ اولین بار کدام شـهروندخبرنگار دست به کار شده و خبری به سرعت فراگیر شد. این پرسش که نخستین بار کدام تریبون خبری چنین اطلاعاتی را منتشر کرده پرسشی مغفول مانده است. از این روزنه اگر بنگری رسانه مجازی جز محفلی گسترده در سطح شهر نیست. شهری را تصور کنید که هر شهروندی بلندگوی خودش را در دست گرفته و همگی نظر خود را همزمان فریاد می زنند.

آنکه بر بالای قله ایسـتاده و از آن فراز، سـاکنان شـبکه های ارتباطی مجازی، همهمه فریادها و نظرات و قضاوت ها و فحاشی ها را می بیند و می شنود در حال تماشای صحنه غم انگیزی است.

تردید رکن نخسـت خوانش اخبار در رسـانه های مجازی اسـت. اگرچه از نظر نگارنده تردید گام و رکن نخسـت هرآنچه که به عنوان اطلاعات به خوردمان می دهند هم هست. داشتن حداقل سواد رسانه ای، ضرورتی است که مدام تکرار می شود اما شنیده نمی شود.

ضرورتی که قصدش تقویت بینش تردید نسبت به اطلاعاتی است که از مجرای رسانه های مجازی منتقل می شود. ضرورتی که هدفش به همراه داشتن سپری از ظن و گمان در برابر بمباران و بارش اطلاعات در رسانه های مجازی است و اندکی تردید و مکث در بازنشر.

خبری ناگهان ایجاد می شـود، شـبیه به گلوله برفی از قله سـرازیر می شود و می غلتد و مدام بزرگتر می شـود و در کمترین زمان تبدیل به مسـئله اجتماعی می شود و میلیون ها نفر را با خود همراه می کند. ما مخاطبان هر روزه اخبار گاه بدون آنکه متوجه باشـیم وارد جریان سازی های اطلاعاتی می شویم و یادمان می رود که هر خبر اگر ارزش یک بار خواندن را داشـته باشد ارزش بارها ارزیابی شدن و یک بار به دیده تردید نگریستن را هم دارد. ارزش اینکه یکبار از خودمان بپرسیم ارزش خبری این خبر چیست؟

آنچه قصد انتقال آن را دارم مبتنی بر نظریه ژان بودریار فیلسوف فرانسوی است. از نظر بودریار مخاطب، کالای رسانه است. رسانه ای که حیاتی‌ترین هدفش ایجاد نیازهای کاذب برای مصرف‌کننده‌ای اسـت که از نگاه رسانه شبیه یک شی و یا یک کالا است، کالایی که هر روز به کمک واسـطه‌هایی خرید و فروش می شـود. ادامه مطالعه نظریه بودریار درباره کارکرد مخاطب برای رسانه به طور قطع شما را از ادامه زیست اینستاگرامی و توییتری و یا مطالعه اخبار در شبکه های مجازی و دنبال کردن آنها و حتی استفاده روزمره از تلویزیون ناامید خواهد کرد. شما کالای رسانه هستید. این حرف بودریار بود.

وقت تنگ بود. مخاطب فرصت مطالعه نداشـت و اخبار در صفحات اینسـتاگرام خوراک مناسـبی برای سـرگرم شدن بود. این ابتدای فراموشی اسـت. ما در زمین بایر شبکه های مجازی مدام در حال نوک زدن به خرده نان هایی هسـتیم که از دسـت دیگرانی که نمی شناسیم شان به زمین ریخته شده است.

از خبری به خبری دیگر پر می کشیم و تکه پاره های خبری را به عنوان داده های برتر در ذهن مان جای می دهیم و به دیگری منتقل می کنیم. قضاوتم به عنوان نویسنده این سطور نه قضاوت خوبی است و نه قضاوتی بد. ما در بطن دورانی عجیب، اگر نخواهم بگویم خطرناک، قرار گرفته ایم، احساس می کنم کسی در جایی که ما نمی دانیم کجاست کنترل ذهن ما را به دست گرفته است.

در مسیر انزوا و مرگ تدریجی روزنامه نگاری به واسطه فراگیر شدن شبکه های ارتباطی مجازی و اعتماد عمومی به آنها تنها چیزی که اندکی می تواند راقم این خطوط را تسکین دهد ایستادن مقابل کیوسک های مطبوعاتی و خواندن تیتر مجلاتی است که نگاه مستدل تر و مسـتند تری به جریانات دارند و برای هر رخداد پرونده ای کلان گشـوده اند و دقیق به بررسی رویدادها و اخبار می پردازند. خلقی که هنوز پایبند به اصالت کار روزنامه نگاری هستند و اساس ذهنی شان مبتنی بر سال ها مطالعاتشان است و نه داده هایی که جویده هایی در رسـانه های مجازی اند. آنچه می تواند حداقل اندکی چنین مرگ تدریجی ای را به تاخیر بیندازد چشمان بیدار است.

چشـمی که به واسـطه مطالعه درست و بسیار آگاه شده و نه صرفا حجم اخباری که هر روز با آنها فراغتی برای خود میسر می کنیم.

ما حریفان کهنسال جهان از لیم

شهریار خادمی- روزنامه‌نگار

دشـوار اسـت، کلمات انگار جایی بین مغز و انگشتانم گم می‌شوند. می‌دانم چه می‌خواهم بنویسـم ، حتـی می‌دانم باید از چه کلماتی اسـتفاده کنم، ولی وقتی می‌خواهم تبدیلشان کنم به چند جمله از هم وا می‌روند. می‌خواهم درباره «امید» بنویسـم. مثل همـه روزنامه‌نگارها باید حرفـم را به وقتش بزنم. درسـت همان لحظه‌ای که همه منتظر شـنیدنش هسـتند . اما انگار وقت مناسبی برای صحبت کردن از «امید» نیست. اصلاً انگار وقت صحبت کردن نیست.

در اسـاطیر یونانـی تنها اندوختـه و هدیه خدایـان المپ (جعبـه پاندورا) که برای تسـلای بشر باقی گذاشته می‌شود «امید» اسـت. «جعبه پاندورا، به روایت افسـانه‌های یونانی جعبه‌ای بود با محتوای تمامی بلاها و شوربختی‌های ناشناخته بشریت از جمله معیشت، بیماری، مرگ و غیره. پاندورا (اولین زن جهان) جعبه‌ای از زئـوس دریافت کرد تا به انسـان‌ها هدیه دهد و سـفارش کنـد که هرگز آن را نگشـایند. ولی پاندورا پس از ازدواج با بـرادر پرومته یعنی ایمپتئوس، خود جعبه را گشـود و بلاها و شوربختی‌ها از داخل آن سرریز و بر روی زمین پراکنده شدند، زمینی که تا آن زمان هیچ‌گونه مشـکل و بدبختی نمی‌شـناخت. تنها «امید» در جعبه باقی ماند تا تسلای بشر باشد.»

بی‌گمان چیزی که رسالت رسولان را به سرانجام رسانده «امید» بوده است.

«امید» به رهایی و زنده ماندن اسـت که زلزله‌زده‌ای را پس از روزها از زیر آوار زنده بیرون می‌آورد.

«امید» است که خواجه‌نصیرالدین توسی را به استقبال هلاکوخان می‌فرستد تا شاید سرزمینش را از نابودی کامل نجات دهد.

«امید» به زنده ماندن است که فردوسی را ترغیب می‌کند تا درفش گَرد گرفته کاویانی را برداشته و به مبارزه فرهنگی با ویرانگران ایران مبادرت کند.

«امید» به زنده ماندن اسـت که همه رنج دیدگان و بردگان و سرکوب‌شـدگان تاریخ را برای آغاز روزی نو به تکاپو وادار می‌کند.

از کوره‌های آدم‌سوزی آشویتس تا تحقیرشدگان گولاک‌های استالین، از معتادان و قافیه حیات باختگان کنار خیابان‌ها تا افرادی که همه اعضا خانواده و اموال خود را در سوانح و بلایی طبیعی از دست می‌دهند در یک چیز مشترک‌اند و آن «امید» به رهایی و گشایش و بازگشت زندگی به روال عادی است.

امیدوار ماندن در هر شـرایطی تنها چاره انسـان اسـت. «امید» موتور محرکه پیش برنده تاریخ است. «امید» است که باعث می‌شود با چهره‌ای فسرده و کمری خمیـده هنوز به آینده چشـم دوخت و هنـوز دل‌خوش بود که در آینده شـاید دروازه‌ای به‌جز دروازه‌های جهنم را در مقابلت قرار بگیرد.

اما «امید» از جعبه پاندورای ما ایرانیان نیز رخت بر بسـته. وضع معیشت مردم بد اسـت . هنوز به قحطی نرسـیده‌ایم یا به قطع آب و برق و دیگر زیرساخت‌ها . هنوز مردم به بازارها می‌روند و نان و رُب می‌خرند ؛ هنوز فریادهای سرخوشانه در جاده‌ها و پاساژها شنیده می‌شود ؛ هنوز خیابان‌ها باز است و عبور و مرور خودروها در جریان؛ هنوز ساختمان‌ها ساخته می‌شوند و هر چیز دیگر که هر روز و هر سال پیش از این بود. اما واقعیت این است که همه ما ترسیده‌ایم. چشم‌ها با وحشتی در چشـمخانه به هر سو می‌گردد در هراس از آوار شدن انواع مصائب. لبخند کمیاب شده است و رضایت از زندگی نایاب.

واقعیـت این اسـت که کمـر اقتصاد دولتی ایـران به دلیل سـقوط از بام بلند بی‌کفایتی مدیران اقتصادی و اجرایی آن در آستانه شکسته است و دست و پایش به دلیل ندانمکاری ها و رانت‌ها و اختلاس‌ها به زنجیر کمبود منابع بسـته شده و امروز نمی‌تواند حریف رقص تورم و رکود در صحنه اقتصاد کشور باشد.

بدتر از تاخت دشمن و قهر آسمان که بلا بیاورد و مصیبت ببارانند این «ناامیدی» اسـت که مثل موریانه دارد سـتون‌های اعتماد را می‌جود و پوک می‌کند. از بین رفتن امیدی که به اقتدار دولت بود و به اعتبار قول و فعل مسـئولان. دیگر حتی نمی‌شـود به آنان تهمت زورگویی یا دروغ‌گویی زد. حال و روزشـان را ببینید در رسانه‌ها، در مجامع و در پستوهای خلوتشان؛ شده‌اند عین تیم فوتبالی که ۶ گل خورده و با «ناامیدی» به ساعت ورزشگاه نگاه می‌کند.

هر کلام و پیام و تصمیم مسئولان بلافاصله از جانب مردم و بخش خصوصی به معنای خلق بحرانی جدید در معیشـت و کسب‌وکار تلقی می‌شود و هر رسانه‌ای ، از مأمور گرفته تا مأجور ، بر آن خرده‌ای از جنس تردید و نقد و تمسخر می‌گیرند. تداوم چنین وضعی بی‌هیچ شـک و شبهه‌ای منجر به بحران‌های عظیم‌تری شود. شـاید هرگز کار به درگیری در خیابان‌ها نکشد و قطره خونی از دماغ کسی نریزد ولی با ریزش قطرات اشک یاس و استیصال چه می‌شود کرد ؟ گیرم که این دولت به امید فروختن چند بشـکه نفت و گرفتن چند دلار بیشـتر پای هر سند مذلتی با غرب و شـرق را امضا کند ؛ آیا این پیکر قناس و رنجور با این زخم‌های ناسـور می‌تواند بار آن را بردارد ؟

این روزها صفحه‌های آخر داستان موبی دیک یادم می‌آید. آن قسمتی از داستان که کشـتی ناخدا ایهب داشـت زیر ضربات سهمگین وال دیوانه از هم می پاشید. آن لحظاتـی که ملوانـان دیوانه‌وار تلاش می‌کردند خودشـان را از پادافره مبارزه شـوم ناخدایی جنون‌زده و نهنگی مغرور برهانند. یاد آن ملوانی می‌افتم که در آن بلبشـوی « هر کس می‌تواند خودش را نجات دهـد » رفته بود بالای دکل اصلی تا آخرین دسـتور ناخدا را اجرا کند . رفته بود تا به جای پرچم پاره کشـتی پرچم دیگری بکوبد بر بلندای دکل .

لابد به نشـانه ایسـتادگی . شـاید هم به «امید» دیده شدن ، به «امید» کمک خواهی از آن سـوی خیزاب‌ها . به «امید» یاری. نمی‌دانم. اما هنوز یادم مانده آن صحنه را و مرگ ملوان که هنوز دسـتش بـا چکش می‌رفت و می‌آمد به کوبیدن آخرین میخ بر این کشـتی که حالا دیگر تابوتش شـده بود . به تاراندن آن پرنده مزاحـم . به فرو رفتنش زیرآب در حالی که پرچم کشـتی بـه دور تنش پیچیده شـده بود. کفنش شده بود. به‌عنوان تنها نشـانه. آخرین یادگار از زیستنی سخت و دشـوار بر عرضه کشـتی‌ای که دیگر غرق‌شده بود و زیر فرمان ناخدایی که حالا دیگر مرده بود.

شـاید تقصیر این اخبار است . این هجوم بی‌رحمانه صدا و تصویر از صد دریچه ریزودرشـت سه اینچی بگیر تا شصت اینچ که بی‌وقفه می‌بارد و برمی‌آشوبد ذهن و روانم را . این پوچی و بیهودگی بزک شـده با صد شـکل و هزار رنگ ، این خلأ متورم از کلمات ، مصور به وهم‌ها ، مکدر به یادها. سـیلابی از گنداب غرض‌ها که مرض می‌آورد به مغز و لرزه می‌اندازد به تنم از فراموشـی دیروز . از اندیشیدن به فردا. نمی‌دانم. شاید ما ایرانیان هم در این شرایط سخت چاره‌ای نداریم، جز اینکه روحیه خود را حفظ کنیم و «امید» خود برای روزهای بهتر را از دست ندهیم.

فصلی که به پایان رسید

فاطمه امیراحمدی- روزنامه‌نگار

هر کس در هر جا، فصلی دارد که زمانی به پایان می‌رسد. زمان رفتن، نقطه سر خط، آغازی نو برای حرکتی دیگر است.

فصل صمت طولانی بود. ۷ سال فراز و فرود روزهای کاری، کوله‌بار تجربه را سنگین‌تر کرد. بازی با واژگان را آموخت و آموختن نیز عمر به غنیمت می‌گیرد؛ تلخ یا ش‌یرین. جلو می‌روی و پخته می‌شوی. در جایی ن‌یاز به اتفاق آموخته‌هایی داری تا در دیگری بارورتر شود؛ یا روزی می شود یا باید خود روزی بستانی. ۷ سال چیدن واژگان صنعتی، اعتباری می‌آفریند که گاهی تماسی از فردی تو را تا رویاهایت به پرواز در می‌آورد.

تجربه‌ها در مدرسه صمت گاهی در کوتاه‌مدت ثبت می‌شدند و گاهی با زمانی طولانی‌تر. ده‌ها گزارش، گفت‌وگو و یادداشـت، ثبت تک‌به‌تک روزهای زندگی بود که داستانک‌های گوناگون روایت می‌شـد، آنهایی که ذهن را به خود مشـغول داشـته و افراد را دغدغه‌مند کرده بود؛ البته که یادداشت‌ها دل‌نوشته‌هایی از دلمشغولی راوی بودند. هر صفحه از عمر حرفه‌ای خبرنگار سـیاهه‌ای از اخباری اسـت که روایت می‌کند تا زمینه‌سـاز تغییر باشد؛ امروز یا فردا.

بعضـی گزارش‌ها فرزند خلف و برخی هم البته بوی خسـتگی و تکرار می‌دهند. ارزش بـرخی‌ن‌یز با گذر تاریخ نمـود پیدا می‌کند. هر چه واقع‌یت‌نویس‌تر اعتبار آن بیشـتر. مقهور پشت‌پرده‌ها شوی بوی نای نوشته‌ها، آیندگان را آزار خواهد داد و با همین واژگان، تاریخ فردا تو را قضاوت خواهد کرد.

قلم خبرنگار حقیقت‌یاب است اگر در مسیری دیگر بلغزد خیلی زود برش خود را از دست داده و کند می‌شـود. هر نوشـتار ردپایی اسـت که حقایق را برملا می‌کند. اگر رسالت حرفه‌ای و انسـانی قدردانسته نشود خیلی زود بایگانی شده و زیر تلباری از گرد فراموشی دفن می‌شـود. می‌مانی و جریان خواهی داشـت به شـرط آنکه زبان و اخلاق انسانیت را فراموش نکنی.

تجربه‌ها، غنیمت‌های جنگی از روزگار است که باید قدردان آنها بود.

حال باید بگویم در مدرسـه صمت آردها را بیخته و الک را آویخته‌ام تا در فضایی دیگر فصلی نو آغاز کنم. گاهی لازم اسـت بهار را خود خلق کنی تا زایشـی دوباره تجربه شود.

عیدتان مبارک

می‌نویسم تا روزگار را نقاشی کنم.

مُرده باد سلطنتِ دل‌تنگی...

سهیل فرزین- روزنامه‌نگار

گویا نقشه کره زمین دو ایران مجزا از یکدیگر دارد. یکی ایران مسئولان و دیگری ایران ما. منظور نگارنده از «ایران ما»، ایران ما مردمان زخم‌دیده و بلاتکلیف است. ایران مسئولان اما بهشتی است برای خود. همه‌چیز مرتب و قطار پیشرفت به سرعت در حال حرکت است؛ تنها کمی ارزش واحد پول ملی پایین آمده که آن‌هم جای نگرانی ندارد؛ چراکه آقای دکترای اقتصاد با معدل ۱۹ و خرده‌ای که از قضا دارای رساله پول و اعتبار هم است قول داده که آن را بعد از دلار و یورو به قدرتمندترین پول منطقه تبدیل کند!

در این ایران، گرانی هست اما کمرشکن نیست؛ تورم هست اما آزاردهنده نیست؛ مستاجرها تحت فشار هستند اما حاشیه‌نشینی در کار نیست و صدالبته که افزایش لحظه‌ای قیمت‌ها مشکل حادی به‌حساب نمی‌آید و مع‌الوصف تمام این‌ها حباب است و به‌زودی خواهد ترکید و بار دگر روزگار چون شکر خواهد آمد.

در ایرانِ مسئولان، مردم آزادند از حکومت انتقاد کنند و حکومت نیز آزاد است شخص منتقد را روانه محبس کند؛ چراکه انتقاد از شرایطی که همه‌چیزش گل‌وبلبل است و یارانه اگرچه کم است اما خدا بزرگ است اصلاً منطقی نیست و فرد بی‌منطق همان به که در کنج زندان بنشیند و به کارهای بدش فکر کند.

در ایرانِ مسئولان همه در برابر قانون برابرند اما برخی برابرتر و آدم‌ها با اینکه مدرک دکترا دارند به‌منظور تفریح و از سر دل‌خوشی مسافرکشی می‌کنند. در این ایران، مسئولان حاضر نیستند چیزی را که برای دیگران ممنوع کرده‌اند برای خود هم ممنوع کنند. چراکه فیلترینگ را امری قانونی می‌دانند اما خودشان زودتر از بقیه به این قانون دهان‌کجی می‌کنند.

در این ایران، قانون‌گذار بر صورت مجری قانون که از قضا جوانی است که دو سال از زندگی خود را برای مرد شدن(!) به بطلان می‌گذارند، سیلی می‌زند و آن یکی مسئولش می‌گوید همینی است که هست و هیچ‌کس بهتر از ما نمی‌تواند این مملکت را به این‌گونه مدیریت کند.

دروغ چرا، نوشتن از ایران مسئولان لذت خاصی دارد اما نوشتن از ایرانِ مردم تعریفی ندارد. در ایرانِ مردم، تورم بیداد می‌کند؛ فقر هر روز به مردم نزدیک‌تر می‌شود و ایمان دورتر. در این ایران، تاخت‌وتاز بی‌رحمانه قیمت دلار، سکه، طلا، مسکن، خودرو و کم‌رنگ شدن سفره‌ای که روزگارانی نه‌چندان دور، بوی برنج و گوشت می‌داد، مردم را به مرز نابودی کشانده و روزبه‌روز از آرزوهایشان دورتر کرده است.

در این ایران، خرید خودرو آرزوی دوری شده و مانند همسر، هر که دارد از قبل دارد! بااین‌حال، این مردم همیشه بازنده اما امیدوار، چشم به انتظار می‌نشینند تا ببینند غول‌های خودروسازی کشور چه تاریخی محصولات خود را به‌صورت لاتاری عرضه خواهند کرد و کدام فرد خوشبختی پس از گذراندن هفت‌خان رستم، برنده این یارانه بزرگ خواهد شد.

چند صباحی است ما مردمانی که برای جبران ناامیدی‌های خود به زندگی یک یوز چشم امید دوخته بودیم از خواب بیدار می‌شویم و با ترس‌ولرز گوشی را در دست می‌گیریم تا ببینیم امروز قیمت‌ها چه بلایی سر زندگی ما می‌آورند، دختران کدام مدرسه مسموم خواهند شد، کدام شخصیت در کدام نقطه ایران ریق رحمت را سر کشیده و در کدام قبرستان اعتصاب خواهد شد. مردمانی که چنان در غم نان فرو رفته‌اند که جغرافیا محلی از اِعراب برای آن‌ها ندارد و یادشان رفته که خوی در آذربایجان غربی است یا شرقی؟! انگار برای کلکسیون دل‌تنگی ما، تنها زلزله کم بود!

امان از دل‌تنگی. دل‌تنگی که همیشه برای معشوق از دست رفته و عزیز به رحمت خدا رفته نیست. دل‌تنگی این روزها جنسش فرق می‌کند.

مردم زخم‌دیده کشور من دل‌تنگ روزهایی هستند که سایه شوم تورم بیش از ۶۰ درصدی (البته تا لحظه نگارش این متن) بر سرشان سایه نینداخته بود و سفره‌شان طعمی داشت و رنگی. رنگ خنده‌شان سبز بود و عشقشان آتشین. این روزها اما خنده و عشق مردم کشور من خاکستری است. خاکستری محض؛ که خاکستری غم‌انگیزترین رنگ‌هاست.

چند وقت پیش به این فکر بودم که آخرین خبر خوشی که طی این سال‌ها منتشر شده به چه زمانی باز می‌گردد؟ البته منظورم از خبر خوش، تیک آبی اینستاگرام رئیس‌جمهوری منتخب نیست. منظورم خبری است که مردم با گوشت، پوست‌واستخوان خود آن را لمس کنند. شگفتا که سال‌هاست تشنه شنیدن یک خبر خوبیم.

مدیر مدبر نیاز امروز کشور است تا قطار پیشرفت را از این تونل وحشت به‌سلامت عبور دهد. مدیری که غم‌گُساری بلد باشد نه غم‌افزایی. هم‌افزایی بلد باشد نه هم‌زدایی. مدیری که خنده را بر لب این مردم غم‌زده بازگرداند و با صدای رسا و بلند فریاد بزند: مُرده باد سلطنت دل‌تنگی... .

پای دولت روی سیم اینترنت

رویا رئیسی- روزنامه نگار

مردم ایران حتی در دنیای مجازی هم از ضرب‌المثل‌ها استفاده می‌کنند. چند وقتی است که ضرب‌المثل‌هایی با کلیدواژه‌های اینترنت میان جوان‌ها رایج شده است. حتماً ضرب‌المثل قدیمی از این ستون به آن ستون فرج است را شنیده‌اید. این ضرب‌المثل در روزهای قطعی اینترنت اندکی تغییر کرده است و به {از این فیلترشکن تا اون فیلترشکن فرجه} تبدیل شده است.

در روزهای پایانی مهرماه سال ۱۴۰۱ بود که به واسطه اعتراضات مردمی، اینترنت در سراسر کشور با اختلال گسترده روبه‌رو شد. شاید آن زمان که مردم گلایه از افزایش قیمت اینترنت داشتند، این روزها را تصور نمی‌کردند که حاضر باشند چند برابر قیمت پول اینترنت و فیلترشکن بدهند اما دقایقی اینستاگرام آن‌ها باز شود. در حال حاضر دیگر کسی گلایه افزایش قیمت اینترنت ندارد و برای استفاده از همان اینترنت هندلی به هر فیلترشکنی متوسل می‌شوند.

سکته اینترنت در نیمه دوم سال ۱۴۰۱ منجر به فلج شدن کسب‌وکارهای ایرانی شد. باورکردنی نیست اما تنها در ۱۰ روز نخست قطعی اینترنت در کشور، حدود ۸۹ درصد ارتباطات شرکت‌های ایرانی با مشتریان خارجی قطع شد. در حالی دنیا به دنبال توسعه هوش مصنوعی، بلاکچین، رمز ارز و هزاران فناوری جدید است که به قول اهالی رسانه در ایران حکومت نظامی اینترنت را شاهد هستیم.

درگذشته گلایه داشتیم که چرا گوگل پلی، اپلیکیشن‌های ایرانی را حذف کرده است اما ناگهان دولت تیر خلاص به پیکر کسب‌وکارها زد و دسترسی مشاغل ایرانی به تمامی اپلیکیشن های خارجی قطع شد.

موافقان وضعیت موجود نیز معتقدند که باید از اپلیکیشن‌های داخلی حمایت کرد تا نیازی به اپلیکیشن های خارجی نداشته باشیم. در پاسخ باید چند نکته را یادآوری کرد. درست در روزهای اوج محدودیت‌های اینترنتی پیام‌رسان ایرانی «ایتا» اعلام کرد که موقتاً نمی‌تواند پذیرای کاربران جدید باشد! پیام‌رسان بله نیز در همین روزها به واسطه تحریم شرکت ابرآروان با اختلال گسترده روبه‌رو شد. همچنین هزینه‌های سرسام‌آور برای اپلیکیشن های داخلی که اکثراً کپی ضعیف از نمونه‌های خارجی هستند نیز منجر به نارضایتی مردم شده است.

بیش از ۵ سال است که صحبت از اپلیکیشن های ایرانی می‌شود. در روزهای ابتدایی به بهانه راه‌اندازی تازه، کم و کسرها را پذیرفتیم اما با وجود حمایت‌های مالی و رسانه‌ای هیچ بهانه‌ای برای کیفیت پایین و اختلال وجود ندارد. با هیچ استدلالی قابل درک نیست که پیام‌رسان داخلی اختلال داشته باشد اما تلگرام خارجی با وجود فیلترینگ به راحتی قابل استفاده باشد. زیرساخت فعلی اگر توسعه پیدا نکند، پاسخگوی نیاز مردم نخواهد بود. ماه‌ها از اختلال اینترنت گذشت و مردم خواستار پاسخگویی و رفع محدودیت‌ها شدند اما باز حاشیه‌ای تازه درست شد و به جای طرح صیانت، صحبت از اینترنت طبقاتی شد. این بار آتش زیر خاکستر کاربران مجدداً شعله‌ور شد. بعد از درخواست اینترنت بدون فیلتر از سوی نمایندگان مجلس، پزشکان، اساتید، وزارت کشاورزی، اتحادیه فناوران رایانه و تجار خاص خبری در رسانه‌های از قول عیسی زارع‌پور، وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات منتشر شد که گردشگران سیم‌کارت با اینترنت بدون فیلتر می‌گیرند. در میان گلایه کاربران فضای مجازی، یک جمله تمام حرف مردم بود. آری همه باهم برابرند؛ اما برخی برابرترند.

به سیاست‌گذاران حوزه فناوری کشور توصیه می‌شود، به جای طرح صیانت و حمایت بیجا از اپلیکیشن‌های داخلی به فکر حفظ نخبگان فناوری باشند تا با مهاجرت جوانان این حوزه در آینده نیازمند واردات نیروی انسانی برای دسترسی به تکنولوژی نباشیم. از سویی این مسیر مطمئناً بی‌فایده است و با این روند به جای طرح صیانت از اینترنت باید منتظر طرح صیانت از متاورس، بلاکچین، اینترنت اشیا و فناوری‌های نوظهور دیگر باشیم.

سال نو مبارک

صرافی سامان
SamanExchange
(سهامی خاص)
شماره ثبت : ۲۳۳۱۵۷

۱۴۰۳
۱۴۰۲
۱۴۰۱

امروزه صرافی‌ها به‌عنوان یک واحد مالی، نقش و جایگاهی مؤثر در هدایت و تشویق فعالیت‌های مولد اقتصادی در کشور دارند.

در همین راستا شرکت صرافی سامان به‌عنوان یک واحد تسهیلگر مالی، خدمات فوق را به مشتریان خود ارائه می‌کند.

تلگرام: Samanexchangeco
اینستاگرام: samanexchange

آدرس شرکت: خیابان خالد اسلامبولی (وزرا) خیابان بهمن کشاورز (حقوقدان) پلاک ۱۱
www.se24.ir
شماره تماس: ۴۱۰۱۱

همه چیز درباره صرافی سامان

شرکت صرافی سامان، با هدف ارائه خدمات ارزی برای اشخاص حقیقی و حقوقی با بهره‌گیری از سه اصل سرعت، دقت و اطمینان در آبان ۱۳۸۳ پس از اخذ مجوزهای لازم از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تأسیس و راه‌اندازی شد.

فعالیت صرافی سامان از همان بدو تأسیس با هدف گسترش حجم معاملات بین‌المللی، عملیات ارزی را به‌عنوان یک محور اصلی در برنامه استراتژیک شرکت تعیین و در این خصوص تلاش‌های گسترده‌ای را آغاز کرد. با همین دیدگاه حتی در شرایط سخت تحریم‌های اقتصادی این هدف مهم مورد توجه ویژه قرار گرفت و در طول این سال‌ها با برنامه‌ریزی مسنجم و ارائه خدمات ارزشمند و گسترده‌اش عملیات ارزی در زمینه واردات و صادرات و انتقال وجوه ارزی متقاضیان فعالیت کرد.

شرکت صرافی سامان با بهره‌مندی از امکانات و تجربیات ارزشمند مدیران بخش ارزی سیستم بانکی کشور به ویژه بانک سامان و با برنامه‌ریزی استراتژیک برای شرکت و همچنین تشکیل اتاق فکر در جهت استفاده از تحلیل‌های بنیادی و تکمیلی به منظور احراز مقام شایسته در بازار مبادلات ارزی در عرصه بین‌المللی، هوشمندانه به جلو حرکت کند و با استفاده از توان تخصصی خود در داخل کشور و اخذ مجوزهای مورد نیاز، گستره فعالیت‌های خود را به‌طور مستمر توسعه داده است.

صرافی سامان با برخورداری از کارکنان متخصص علاوه بر ارائه خدمات ارزی، در عرصه جهانی نیز توانسته با استفاده از روش‌ها و ابزارهای مالی، امکانات ویژه‌ای جهت جلوگیری از زیان‌های احتمالی و حتی ایجاد سودآوری را فراهم آورد. این شرکت با رعایت تمامی ضوابط و مقررات بین‌المللی و استفاده از قابلیت‌های حرفه‌ای خود و ارتباط مناسب با شرکت‌ها و مجموعه‌های بزرگ کشور و بانک‌های تراز اول بین‌المللی توانسته نقش بسیار مؤثری در پیشبرد فعالیت‌های اقتصادی کشور داشته باشد.

امروزه سیستم های پولی و بانکی کشور، نقش و جایگاهی موثر در هدایت و تشویق فعالیت های مولد اقتصادی بر عهده دارند. این متن بیانگر بخشی از فعالیت های شرکت صرافی سامان، در حمایت از گسترش و جایگزینی عملیات بانکی در شرایط تحریم است. سازمان ها و موسسات به هر میزان که از منابع انسانی ماهر و متخصص بهره‌مند شوند به همان میزان، پویا و موفق خواهند بود. شرکت صرافی سامان در شرایط تحریم و چالش های پیش روی خود، توانسته است با استفاده از نیروهای متبحر و توانمند اثری مثبت در سهم درصد بازار ارز کشور کسب کند. در صرافی سامان خدمات متعددی به مشتریان عرضه می گردد.

یکی از مهمترین منابع تامین ارز برای مشتریان بانک سامان شرکت های پتروشیمی هستند که ظرفیت همکاری با این شرکت ها افزایش پیدا کرده و فرصت های مناسبی برای مدیریت وجوه ارزی شان و همچنین تامین لرز مشتریان بانک سامان از محل شرکت های پتروشیمی فراهم شده است . با استفاده از تجربه سالها فعالیت با شرکت های پتروشیمی و آگاهی از نیاز ایشان شرکت صرافی سامان خدمات دریافت و پرداخت وجوه را به این شرکت ها ارائه می دهد شرایط تحریمی سالهای اخیر شرکت های پتروشیمی را برای دریافت وجوه حاصل از فروش محصولات خود ملزم به استفاده از حساب های کارگزاری نموده است.

با توجه به این نکته و جهت مساعدت با این شرکتها ، همواره شرکت صرافی سامان همچون اهرم فعالی جهت رفع نیازهای ارزی شرکتهای صادراتی و وارداتی فعالیت داشته است . و با ایجاد شبکه تراستی و کارگزاری وسیع و فعال و کشورهای شرق آسیا و کشورهای همسایه ترکیه و امارات در چارچوب ضوابط اعلام امادگی کرده است . با توجه به رشد صادرات و واردات در سال ۱۴۰۱ و تزریق ارز در سامانه نیما توسط این صنعت و حجم فعالیت بالای شرکت صرافی سامان در سال ۱۴۰۱ به وضوح از همکاری درخشان شرکت‌ها و شرکت صرافی سامان گواهی میدهد که شرکت‌های با بهره گیری از شبکه تراستی و کارگزاری فعال شرکت صرافی سامان ، جهت دریافت وجوه حاصل از فروش محصولات خود و تزریق ارز در سامانه نیما بسیار موفق بوده‌اند.

خدمات سامانه نیما:

نوسانات بازار ارز و تغییر ساعتی قیمت ارز در سالهای گذشته ، بسیاری از وارد کنندگان و صادر کنندگان کالا و خدمات را تحت تاثیر قرار داد و همین امر دولت را بر آن داشت جهت ایجاد نظام یکپارچه معاملات ارزی و جلوگیری از قاچاق ارز و خروج سرمایه های کشور سامانه نیما را راه اندازی گرداند . شرکت صرافی سامان مفتخر است ، اعلام کند از اردیبهشت ۱۳۹۷ در نظام یکپارچه معاملات ارزی فعال بوده است و با حذف واسطه گران و بدون محدودیت با کنترل منابع و مصارف در راستای تامین ارز وارد کنندگان کالا و صادر کنندگان کالا در زمینه خرید و فروش ارز همچون بازوی بانک مرکزی ج.ا.ا در این صنعت حضور بعمل رسانده است . در خدمات قابل ارائه نیمایی شرکت صرافی سامان ، مشتری میتواند پس از تایید فیش ثبت سفارش / خدمت از سوی بانک مرکزی از طریق شعب بانک سامان با مراجعه به سیستم نیما جهت خرید ارز مورد نیاز خود اقدام نماید . شرکت صرافی سامان و ارز خریداری شده را با بهترین نرخ و سریعترین زمان به مشتریان بانک سامان که تقاضای خود را در سامانه نیما ثبت می نمایند به فروش می رساند. از جمله مزیت های خرید از شرکت صرافی سامان سرعت عمل بالا در ارائه رسید ارزی به مشتریان محترم می‌باشد. با توجه به درخواست مشتری در ارزهای سامانه نیما و ارزهای تخصیص یافته توسط بانک مرکزی با توجه به نیاز مشتری و ارز مقصد طبق قوانین و مقررات اجرایی بانک مرکزی و دستورالعمل‌های مقابله با پولشویی انواع تبدیلات ارزی به یورو و درهم و .... قابل انجام می‌باشد. عملکرد فعالیت سالانه شرکت صرافی سامان در سال ۱۴۰۱ به وضوح نشانگر اطمینان و اعتماد مشتریان محترم ارزی بانک سامان در نظام بانکی و غیر بانکی می باشد. که این خود نیز نشان دهنده توان عملیاتی و اجرایی بالای کارگزاران و شبکه تراستی و نیروی متخصص و پویای این شرکت در صنعت صرافی در نظام بانکی و غیر بانکی است.

رفع تعهدات ارزی:

با وضوح تحریم‌های ظالمانه امریکا علیه ملت ایران و محدودیت منابع ارزی، دولت ناگریز به الزام صادرکنندگان به بازگرداندن ارز حاصل از صادرات به چرخه اقتصادی شد که طبق بخشنامه های بانک مرکزی، همه صادرکنندگان کالا به خارج از کشور موظفند، ارز ناشی از صادرات را دوباره به چرخه اقتصادی کشور برگردانند. مکانیزم رفع تعهد ارزی با توجه به نیاز مشتریان در این خصوص در صرافی سامان در ایران و خارج از ایران قابل همکاری می باشد.

دریافت اسکناس در داخل کشور و خرید ارز در سامانه

با توجه به فعالیت این شرکت در بازار متشکل ارزی امکان خرید ارز حاصل از صادرات به صورت اسکناس برای صادرکنندگان مهیا می باشد.(واریز اسکناس به حساب ارزی شرکت صرافی سامان توسط شعب محترم بانک سامان- تحویل اسکناس توسط نماینده شرکت به صورت حضوری در شعبه صرافی)

- دریافت ارز با منشاء بانکی و یا منشاء تراستی خارج از کشور و خرید ارز در سامانه
امکان خرید ارز با منشاء بانکی (طبق قوانین و بخشنامه‌های بانک سامان)
امکان خرید ارز با منشاء غیر بانکی و استفاده از خدمات تراستی کارگزاران صرافی سامان

شرکت صرافی سامان با بهره‌وری از مدرن‌ترین امکانات و همکاری با کارگزاران بین‌المللی آماده خدمتگزاری به شرکت‌های معظم و هموطنان گرامی می‌باشد.

ارتباط مالی مطمئن بین‌المللی
انتقال ارز به تمام نقاط جهان در کوتاه‌ترین زمان
خدمات تراستی
خدمات سامانه نیما
خرید و فروش تمامی ارزهای خارجی
ارائه خدمات ارزی با بهره‌گیری از سه اصل سرعت، دقت و اطمینان

حوزه فعالیت صرافی سامان

امروزه صرافی‌ها به‌عنوان یک واحد مالی، نقش و جایگاهی مؤثر در هدایت و تشویق فعالیت‌های مولد اقتصادی در کشور دارند. در همین راستا شرکت صرافی سامان به‌عنوان یک واحد تسهیلگر مالی، خدمات زیر را به مشتریان خود ارائه می‌کند:

خدمات تراستی

کارگزاری وسیع در کشورهای شرق آسیا، کشورهای همسایه ترکیه و امارات.
ارائه خدمات تراستی به شرکت‌های پتروشیمی.

خدمات سامانه نیما

- تأمین ارز واردکنندگان و صادرکنندگان کالا در زمینه خریدوفروش ارز .
-فروش ارز خریداری‌شده از پتروشیمی با بهترین نرخ و سریع‌ترین زمان به مشتریان .- انجام تبدیلات ارزی به یورو، درهم و ....

رفع تعهدات ارزی

- دریافت اسکناس داخل کشور و خرید ارز در سامانه.
خرید ارز حاصل از صادرات به‌صورت اسکناس برای صادرکنندگان (واریز اسکناس به‌حساب ارزی شرکت صرافی سامان توسط شعب بانک سامان یا تحویل اسکناس توسط نماینده شرکت به‌صورت حضوری در شعبه صرافی).
- دریافت ارز با منشأ بانکی یا منشأ تراستی خارج از کشور و خرید ارز در سامانه
امکان خرید ارز با منشأ بانکی (طبق قوانین و بخشنامه‌های بانک سامان)
امکان خرید ارز با منشأ غیر بانکی و استفاده از خدمات تراستی کارگزاران صرافی سامان

آدرس سایت: WWW.SE24.IR
شماره تماس: ۴۱۰۱۱
آدرس شرکت: خیابان خالد اسلامبولی (وزرا) خیابان بهمن کشاورز (حقوقدان) پلاک ۱۱

یزدباف نماد بخش خصوصی موفق ایران

از سال ۱۹۷۹ به بعد خصوصی‌سازی به‌عنوان یکی از راه‌حل‌های کاهش حوزه دخالت دولت در اقتصاد و بهبود عملکرد شرکت‌های دولتی مورد توجه اغلب سیاست‌گذاران اقتصادی قرار گرفته است. آنچه روند تاریخی خصوصی‌سازی در ایران نشان می‌دهد با افت‌وخیزهای دوره‌های مختلف طی ۲۸ سال به‌طور میانگین ۳۷ شرکت دولتی واگذار شده است. بر این اساس روند خصوصی‌سازی در ایران در کمیت موفقیت چشمگیری نداشته است؛ در ناکارآمدی خصوصی‌سازی در ایران همین مقدار کافی است که بر اساس مطالعات مراکز پژوهشی کشور، طی دو دهه اجرای این سیاست، از مجموع کل واگذاری‌ها، تنها ۱۶ درصد به بخش خصوصی واقعی واگذار شده و مابقی ۸۴ درصد در دست دولت (از طریق سهام عدالت) و خصولتی‌ها یا شبه‌دولتی‌هاست.

اما اقتصاد ایران پیش از انقلاب سال ۵۷ تا حدی قابل توجهی توانسته بود بر اصول قانون تجارت عمل کند. شرکت‌های نظیر یزدباف در دهه ۳۰ شمسی پا بر عرصه ظهور گذاشتند و توانستند نمونه بارزی از بخش خصوصی را به وجود آورند. در همین راستا با محمد ضرابیه مدیرعامل کارخانجات نساجی یزدباف گفت‌وگویی داشتیم که در ادامه می‌خوانیم.

▣ ما به گذشته و به سال ۱۳۳۵ برمی‌گردیم که یزدبافت هم‌زمان با کارخانه آزمایش آغاز به کار کرد، این ۶۶ سال کارخانه آزمایش کجا و یزد بافت کجا، رمز موفقیت شما چه بوده است که در طول این ۶۶ سال با ۲ رژیم و تقریباً ۲۰ دولت کماکان پابرجا ماندید؟

صداقت در خدمت، عوض نشدن حاکمیت شرکت و زحمت کشیدن. انقلاب مردم ایران امری صحیح بود و حکومت سلطنتی از ریشه خراب بود. انقلاب که شد روحانیون از توده‌ای‌ها، کمونیست‌ها و حزب چپ غافل بودند. کسانی می‌خواستند ۲۰ سال به کشور ما نفوذ کنند. با وقوع انقلاب حاجی بازاری‌ها کارخانه‌داران و مدیران صنایع فراری شدند. زیرا توسط انقلابیون به خون‌خواری و زالوصفتی تشبیه شده بودند. با فرار آنها سرمایه کارخانه‌ها مصادره شد. اما آن زمان کسی نمی‌دانست که سرمایه‌داران اصیل ما انسان‌های متدینی بودند.

به‌طور مثال خاندان خسروشاهی، لاجوردی، حکیم همگی از انسان‌های متدین زمانه خویش بودند. در مثالی دیگر می‌توان آقای محمدتقی برخوردار معروف به حاجی برخوردار را نام ببرم که سال ۴۲ در یزد مسجدی ساخت بی‌مثال که آن زمان کسی در یزد نمی‌توانست بسازد. این سرمایه‌داران مسلمان بودند و با حکومت پهلوی هم کار می‌کردند اما وقتی انقلاب شد همه این‌ها از ایران رفتند. یا محمود خیامی بعد از انقلاب به موفقیت‌هایی دست یافت که همین موفقیت‌ها سبب شد ملکه انگلیس به او نشان افتخار بدهد. زیرا در انگلیس بسیار موفق عمل کرده بود و توانسته بود به آمریکا ماشین صادر کند. آن زمان خبرنگاران ایرانی مقیم انگلیس از ایشان پرسیدند اگر شما در وطن خویش بودید، ایران ناسیونال اکنون در چه وضعیتی بود؟ ایشان در پاسخ گفتند، اگر ایران ناسیونال دست بنده می‌ماند ایران دیگر احتیاجی به نفت نداشت.این‌ها انسان‌های خوب و دلسوزی بودند در محرم و در عزاداری امام حسین همین آقای خیامی تمام خیابان آیزنهاور(آزادی) را می‌بست، سینه می‌زدند و عزاداری می‌کردند. سرمایه‌داران آن موقع خیلی مسلمان‌تر از الان بودند.

▣ – سال‌های ۱۳۴۰ تا ۱۳۵۴ دوره طلایی اقتصادی ایران بود در این دوره بخش خصوصی ایران خیلی پیشرفت کرد شما سیاست‌های آن زمان دولت را چگونه ارزیابی می‌کنید. در آن دوره دولت چه حمایت‌هایی از بخش خصوصی کرد که الان این حمایت‌ها انجام نمی‌شود؟

آن زمان جنگ اعراب و اسراییل صورت گرفته بود و اعراب نفت را تحریم کردند. لذا ایران تولید نفتش افزایش یافت و شروع به سرمایه‌گذاری در صنعت کردیم. به‌طور مثال در ابتدا از جنرال موتورز ماشین وارد می‌کردیم و بعد از دو سال شروع به ساختن همان خودرو می‌کردیم. همچنین در صنعت لوازم‌خانگی هم توانستیم در آن زمان اسم‌ورسمی برای خود ایجاد کنیم.

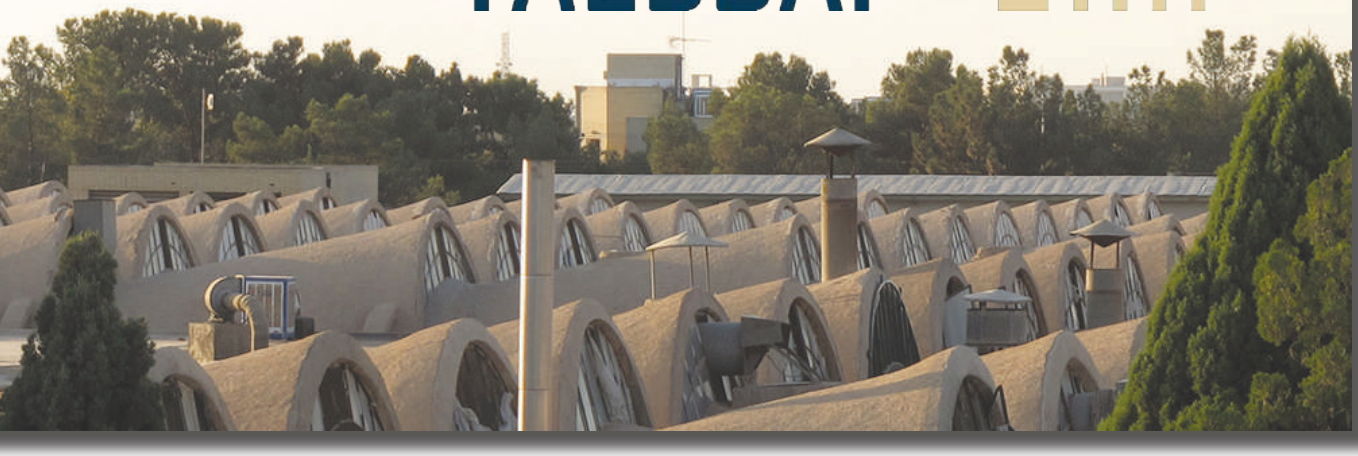
حالا در این دولت برای اینکه ۴ تا ساید بای ساید بتوانیم تولید کنیم باید کلی زحمت کشید. قبل از انقلاب وضعیت صنایع به‌گونه‌ای بود که هر چه را که نبود و می‌خواستیم وارد کنیم به گروهی می‌دادند اما به یک شرط، آن‌هم اینکه ظرف ۳ سال یا پنج سال بعد بتواند در داخل همین کشور همان را تولید کنند. در ایران امروزه نیاز است که صنایع دست صاحبش باشد تا پیشرفت صورت بگیرد. اما اکنون با زد و بند و کمیسیون و رشوه و زیرمیزی، صنایع را به آقازاده‌ها می‌دهند.

▣ ما به انقلاب سال ۵۷ برخوردیم و بعدازآن هم جنگ تحمیلی رخ داد. در طول جنگ تحمیلی اقتصاد ایران به کدام سو رفت، آیا تولید در طول این ۸ سال خوابید، نقش شرکت شما در این زمینه چه بود؟

تمام سعی‌مان را می‌کردیم به هر شکلی که شده از جبهه پشتیبانی کنیم. چه از نظر اعزام نیروهای شرکت به جبهه بروند. چه از لحاظ قطعه‌سازی، و ارسال اجناس کاربردی، خرید آمبولانس و ظرف آب و حتی کمک‌های نقدی. حتی شهدای بسیار زیادی هم تقدیم کردیم، شهدای کارگر بیشترین شهدای این مملکت بودند.

در زمان آقای رفسنجانی تولید رونق پیدا کرد اما بزرگ‌ترین اشتباهی که در زمان آقای رفسنجانی صورت گرفت و مثل یک خوره به جان اقتصاد مملکت افتاد این بود که وزارتخانه‌ها را کاسب کرد. البته از ناچاری هم این کار انجام شد، چون پول و ارز نبود و نفت قیمت پایینی داشت.

یزدباف
YAZDBAF

از اواسط دهه ۸۰ و در اواخر دولت آقای خاتمی خصوصی‌سازی شرکت‌های دولتی به شکل جدی کلید خورد. هدف از این کار چه بود؟

خصوصی که نشدند. کارخانه‌هایی مثل نساجی و... که فایده‌ای نداشتند فروخته شدند. ولی صنایع دیگر همانند پتروشیمی‌ها و... خصولتی شدند. در برخی دیگر از موارد انجام شده خصوصی‌سازی، افرادی که اموال را تملک کرده‌اند، عملاً در جهت تضییع آن دارایی‌ها قدم برداشتند؛ برخی از آن‌ها اقدام به تعطیلی بنگاه‌ها کردند تا بتوانند املاک آن‌ها را با سود بالا به فروش برسانند. طبیعتاً در برخی موارد هم موفقیت‌هایی رخ داده و عملکرد بنگاه‌ها بهبود پیدا کرد. این گزاره که خصوصی‌سازی، لزوماً به بهبود کیفیت حکمرانی در دارایی‌ها می‌انجامد، حرف دقیق و کاملی نیست و در عمل هم مشاهده نشده است. دوگانه سازی بخش دولتی - خصوصی، یک تصور تقریباً منسوخ و ناشی از مطالعات اندک است.

گفته می‌شود سهم عمده‌ای از مشکلات بخش خصوصی ناشی از سیاست‌گذاری‌های نابجای دولت‌ها بوده است، شما چقدر به این موضوع معتقدید؟

دلیلش کامل عمل نکردن به اصول اولیه تجارت بود. تعریف ساده بهره‌وری یعنی انجام کار درست به روش صحیح. خصوصی‌سازی کار درستی است اگر به روش درستی انجام شود. خصوصی‌سازی ما غلط بود الان هم غلط است. کسی که می‌خواهد کارخانه نساجی را بفروشد باید به فردی واگذار کند که کارش در این حیطه باشد. اعتماد به این فرد داشته باشد و سابقه فرد را ببیند بعد کارخانه را بفروشد. و بعد هم شرایطی را تعیین کند. به‌طور مثال بعد از واگذاری کسی حق ندارد کارگرانش را بیرون کند. اجازه ندارد واحد تولیدی را تعطیل کند. اجازه ندارد زمین این کارخانه را بفروشد.

زمانی گفته می‌شد که صنعت‌گر ایرانی بر اساس سیستم ژاپنی پیش می‌رود یعنی پله به پله جلو می‌رود. اما صنعتگران فعلی این‌گونه عمل نمی‌کنند، علت این امر از نظر شما به چه علت است؟

این‌ها صنعت‌گر نیستند و بر مبنای سوددهی معامله جلو می‌آیند. اگر صنعت را امری مهم ارزیابی کنند، ناچار خواهند بود که پله به پله این مسیر را طی کنند. اکنون چنین افرادی را یا نداریم و یا نمی‌خواهیم به آنها کار بدهیم. تجارب خصوصی‌سازی در کشورهای توسعه‌یافته مشخص می‌کند که یکی از ارکان مهم موفقیت در خصوصی‌سازی ساختار اقتصادی کشورهاست؛ چراکه سیاست خصوصی‌سازی نیازمند اجرای سیاست‌های تکمیل‌کننده‌ای همچون تثبیت اقتصادی، مقررات زدایی و آزادسازی است که در یک مجموعه تحت عنوان سیاست‌های تعدیل اقتصادی کاربرد دارد.

در بحث خصولتی شدن و خصوصی‌سازی کارخانه‌هایی که زیان‌بار شده‌اند سازمان‌های وجود دارد همانند ایدرو که کارخانه‌های زیان ده شد را می‌گیرد، به سود برساند و به صاحب اصلی‌اش باز می‌گرداند ولی ما این روند را اجرا نمی‌کنیم، در این مورد چه نظری دارید؟

باید بر مبنای محاسباتی به‌طرف مقابل کارخانه را بفروشید اگر زیان دارد مجانی کارخانه را بدهید ولی تعهداتی بر گردن این فرد بگذارید که زمینش را نمی‌توانید بفروشید کارگرش را نمی‌توانید اخراج کنید. دولت باید کمک کند که تولید را اضافه کند. اصلاً پول برای تولید نیاز نیست پشتیبانی نیاز است.

این پشتیبانی چگونه باید انجام شود؟

شما یک کارخانه زیان‌ده را می‌خواهید به من بفروشید. بعد از بررسی، می‌بینم آن کارخانه ۵۰۰ تا محل سرویس دارد اجازه می‌گیرم ۲۰۰ تا از این محل سرویس را بفروشم تعداد مکان‌های سرویس‌ها را کم می‌کنم بدهی‌هایم را با این پول پرداخت می‌کنم.بعد هم می‌گویم آن‌هایی که سن بازنشستگی دارند را بازنشسته کنید و نیروی جایگزین جذب نکنید. وقتی ۲۰۰ هزارتا کارگر دارید حتماً سالی ۲۰۰ نفر بازنشسته می‌شوند جایگزین این افراد کسی را نیاورید، ظرف دو تا سه سال به‌جای خود برمی‌گردید. مگر می‌شود کارگری را که ۴ فرزند دارد اخراج کنید این‌ها جزء شرایط معامله باید باشد.

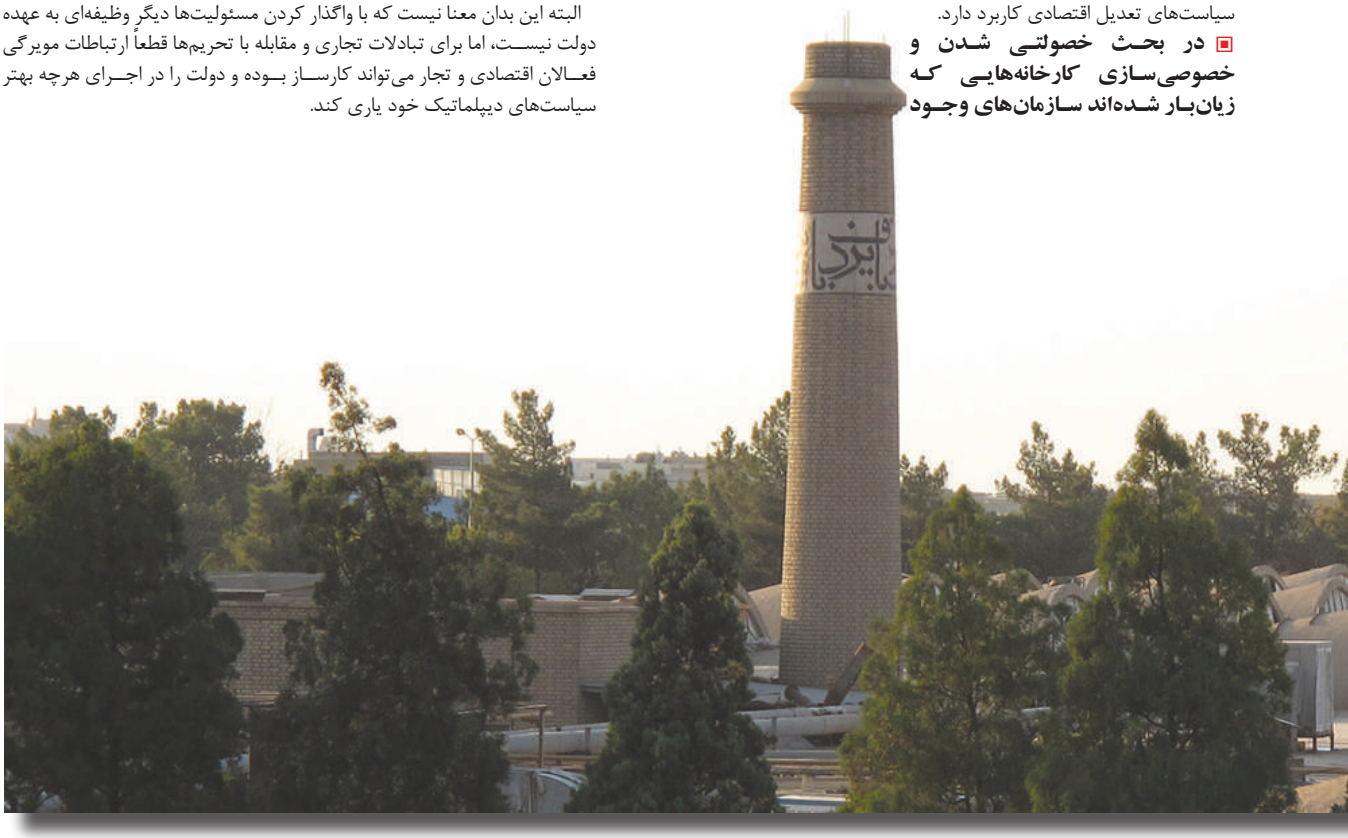
اساسی‌ترین خطایی که خصوصی‌سازی در ایران با آن مواجه شد عدم توجه به بخش خصوصی و توسعه آن بوده است. در زمان شروع فرآیند برنامه‌ریزی برای خصوصی‌سازی، برنامه ریزان به فکر طرف تقاضا نبوده‌اند و توجه نداشتند که در حوزه‌های وسیعی بخش خصوصی فاقد فعالیت است یا اندازه فعالیت آن در قیاس با شرکت‌های در حال خصوصی‌سازی به میزانی نیست که بتوانند متقاضی اداره این شرکت‌ها باشد. بنابراین، نبود بخش خصوصی قدرتمند، زمینه‌های حضور نهادهای عمومی برای بر عهده گرفتن مالکیت این شرکت‌ها را فراهم آورد. علاوه بر این افرادی که هیچ‌گونه صلاحیت حرفه‌ای برای بنگاه‌داری نداشتند، با ورود به این عرصه پرمنفعت مسبب تعطیلی بنگاه‌ها و بیکاری نیروهای کار شدند. به بیان ساده‌تر می‌توان گفت خصوصی‌سازی صرفاً واگذاری دارایی‌ها و شرکت‌های دولت نیست بلکه کمک به توسعه بخش خصوصی برای حضور در عرصه تولید و خدمات کشور می‌باشد.

> یکی از ارکان مهم موفقیت در خصوصی‌سازی ساختار اقتصادی کشورهاست؛ چراکه سیاست خصوصی‌سازی نیازمند اجرای سیاست‌های تکمیل‌کننده‌ای همچون تثبیت اقتصادی، مقررات زدایی و آزادسازی است که در یک مجموعه تحت عنوان سیاست‌های تعدیل اقتصادی کاربرد دارد

در شرایط تحریم می‌شود این کار را انجام داد؟

بله در شرایط تحریم همه کار می‌شود انجام داد. ما بهترین ماشین‌آلات دنیا را از آمریکا وارد کردیم یک ماه راه افتادیم روزی یک‌میلیون شیشه تولید می‌کنیم. بخش خصوصی و صادرکنندگان و واردکنندگان خط مقدم حمله به تحریم‌ها هستند چراکه دولت در مقام فرماندهی مقابله با این تحریم‌ها باید با تعیین استراتژی و تاکتیک‌های برخوردهای بین‌المللی وظایف را به عهده بخش‌های متخصص واگذار کند.

البته این بدان معنا نیست که با واگذار کردن مسئولیت‌ها دیگر وظیفه‌ای به عهده دولت نیست، اما برای تبادلات تجاری و مقابله با تحریم‌ها قطعاً ارتباطات مویرگی فعالان اقتصادی و تجار می‌تواند کارساز بوده و دولت را در اجرای هرچه بهتر سیاست‌های دیپلماتیک خود یاری کند.

در گفتگوی صمت با مدیرعامل گروه پمپیران مطرح شد:

گروه پمپیران در مسیر نوآوری و توسعه

گروه پمپیران با بیش از ۵۰ سال سابقه فعالیت در زمینه پمپ‌سازی، ضمن نهادینه نمودن این صنعت در کشور، با بیش از ۱۰۰۰ نفر نیروی متخصص، مجرب و کارآزموده در واحدهای مجهّز مهندسی، کنترل و تولید، فعالیت‌های تخصصی خود در زمینه طراحی و ساخت انواع پمپ‌های موردنیاز مشتریان را مطابق با استانداردهای بین‌المللی ارائه می‌کند.در همین راستا گفتگویی با احمد چراغ؛ عضو هیئت‌مدیره و مدیرعامل گروه پمپیران داشتیم.

چراغ در گفتگو با صمت ضمن اشاره به دستاوردهای گروه پمپیران در سال جاری گفت: در این دوران سخت تحریم و تورم همکاران در گروه پمپیران برای ساخت پمپ‌های مختلف تلاش کرده‌اند تا با نوآوری و تولید محصولات دانش‌بنیان به اقتصاد و صنعت کشور کمک کنند. در بخش پمپ‌های نفت و پتروشیمی خوشبختانه گام‌های بلندی برداشته شد. پمپ‌های بزرگ انتقال نفت برای پروژه گوره جاسک تولید و تحویل گردید. در واحدهای پالایشگاهی و پتروشیمی پمپ‌های پروسس یا فرایندی با استانداردهای بین‌المللی در اندازه‌های مختلف طراحی و تولید می‌شود و دیگر نیازی به واردات نیست.

تولید اولین پمپ برداشت آب دریا با ظرفیت بالا

وی اظهار کرد: در سال جاری با پشتیبانی سهامداران و افزایش سرمایه موفق شدیم، ظرفیت‌های تولیدی و آزمایشگاهی را توسعه دهیم و برای ساخت پمپ‌های انتقال آب خلیج‌فارس و دریای عمان به استان‌های مرکزی و شرقی کشور آمادگی کامل داریم تا این پمپ‌ها را تا توان ۵ مگاوات و بیشتر به تعداد موردنیاز تولید کنیم و در مدت‌زمان کوتاه تحویل دهیم. در پروژه‌های قبلی، پمپ‌های اولیه برداشت آب دریا و آب‌شیرین‌کن که بسیار پیچیده هستند از خارج تأمین می‌شد اما با تلاش همکاران عزیز در سال جاری اولین پمپ برداشت آب دریا با ظرفیت بالا را ساختیم و اکنون آماده هستیم به تعداد موردنیاز این پمپ‌ها را در اندازه‌های چند مگاواتی تولید کنیم. ساخت این پمپ‌ها بسیار سخت بود اما بالاخره بر مشکلات فائق آمدیم و در پروژه‌های بعدی آماده هستیم.

مدیرعامل گروه پمپیران افزود: در بخش‌های کشاورزی و صنعت و معدنی نیز فعالیت‌ها به موازات ادامه دارد. کشاورزان عزیز بدانند که گروه پمپیران همواره در کنار آنها است. با پایین رفتن سطح چاه‌های آب یا شور شدن آب آنها نیازمند پمپ‌های قوی‌تر با آلیاژهای مخصوص است که پمپیران همواره به این موضوع اهمیت می‌دهد که براساس نیاز کشاورزان عزیز این محصولات را تولید و در اختیارشان قرار دهد.

مدیرعامل گروه صنایع پمپ‌سازی تأکید کرد: همان‌طور که می‌دانید پمپ‌ها انواع و اقسام فراوانی دارند و از پمپ‌های کوچک در زیرزمین خانه‌ها تا اعماق دشت، دریا، مرتع، کوه‌ها و در قلب صنایع و معادن کشور وجود دارند تا برای زیست انسانی رفاه و آرامش بیاورند. گروه پمپیران به‌عنوان بزرگ‌ترین پمپ ساز ایران همه این موارد را در شرکت‌های زیرمجموعه خود در دستور کار قرار داده است. در بخش پمپ‌های خانگی نیز در سال جاری چندین نوع پمپ جدید ساخته و در خط تولید قرار داده است.

چراغ در ادامه خاطرنشان کرد: ساختمان‌هایی که اکنون ساخته می‌شوند علاوه برای پمپ‌های معمول برای سرمایش و گرمایش، نیاز به پمپ‌های رفاهی دارندکه در گروه الکتروپمپ های خانگی قرار می‌گیرند و در شرکت نوید موتور گروه پمپیران تولید می‌شوند و در سال جاری سرمایه‌گذاری زیادی در این راه انجام داده‌ایم و انواع جدیدی از این پمپ‌ها به بازار عرضه شده است. ما پمپ‌های خانگی را با راندمان بالا تولید می‌کنیم که انرژی کمتری مصرف می‌کنند و از نظر اقتصادی سبب کاهش هزینه برق مصرف‌کنندگان می‌شود.

وی ادامه داد: خوشبختانه سهامداران گروه پمپیران بر توسعه فعالیت‌ها اتفاق نظر دارند و این امید و آرامش، برای متخصصین ما شرایط نوآوری و توسعه را فراهم می‌کند. در سال آینده نیز برای اقسام پمپ‌ها برنامه‌های جدیدی داریم که به موقع خود اطلاع‌رسانی خواهیم کرد.

چالش‌های صادرات برای صنایع پمپ‌سازی

عضو هیئت‌مدیره و مدیرعامل گروه صنایع پمپ‌سازی ضمن اشاره به چالش صادرات در سال جاری گفت: متأسفانه همه راه‌های صادرات تحت شعاع تحریم‌ها است و می‌توان گفت صادرات تعطیل شده است! تلاش فراوان و دستاورد اندک، نتیجه فعالیت‌های صادراتی ما است. اگر تحریم‌ها نبود شاید ده‌ها میلیون یورو می‌توانستیم صادر کنیم اما اکنون به یک‌میلیون یورو هم نمی‌رسد.

چراغ اظهار کرد: موضوع رقابت در مرحله بعدی است، فعلاً به دلیل تحریم‌ها امکان صادرات وجود ندارد. پمپ محصول عمومی نیست که با چند دست شدن بتوان آن را صادر کرد یا به‌صورت انبوه به فروش رساند. محصولات سفارشی که از طریق مناقصات بین‌المللی خرید می‌شوند به دلیل تحریم‌ها اصلاً جایی برای فعالیت ما نیست و کلا منتفی است. در محصولات تولید انبوه نیز به‌صورت محدود در کشورهای همسایه فعالیت اندکی می‌توان انجام داد. پمپیران در صورت باز بودن راه فعالیت صادراتی، مسائل رقابت در بازار را حل خواهد کرد.

دستاوردهای بومی‌سازی شرکت گروه پمپیران

وی افزود: گروه پمپیران از پیشتازان ساخت داخل بوده و حتی بنده شخصاً ۳۳ سال قبل لوح رتبه اول ساخت داخل وزارت صنایع را دریافت کرده‌ام. پمپیران با سرمایه‌گذاری در بخش‌های مهندسی و تکنولوژیک و ایجاد ظرفیت‌های تولیدی و تحقیقاتی آنچه که یک پمپ ساز می‌تواند تولید کند را تولید می‌کنند. در تولید پمپ اقلامی مانند ساخت انواع بلبرینگ‌ها و آب‌بندها یا ابزارهای تراشکاری و امثال آن کار پمپ ساز نیست؛ اما مابقی اقلام در داخل ساخته می‌شود. جالب است که بدانید متأسفانه با اینکه ما ساخت داخل را افزایش می‌دهیم اما به دلیل بالا رفتن فزاینده نرخ ارز عملاً وابستگی تولیدکنندگان هرسال بیشتر می‌شود.

مدیرعامل گروه صنایع پمپ‌سازی در خصوص وضعیت سودآوری گروه پمپیران در سال جاری گفت: فروش تلفیقی برآوردی ۱۰ ماهه سال جاری حدود ۱۶۰۰ میلیارد تومان بوده که نسبت به مدت مشابه سال گذشته بیش از ۸۰ درصد افزایش داشته است. گزارش ۶ ماهه تلفیقی گروه پمپیران در روزهای آینده منتشر خواهد شد و فکر می‌کنم سهامداران از عملکرد شرکت خصوصاً در این شرایط تحریمی راضی خواهند بود. برای سال آینده عدم قطعیت‌ها فراوان است اما محصولات ما در شمول اولویت‌های زندگی هستند و امیدوار هستیم با حمایت سهامداران و ادامه روند سرمایه‌گذاری مانند سال‌های اخیر بازهم فروش و سودآوری مجموعه افزایش یابد تا ضمن ارائه محصولات باکیفیت و بهبود زندگی و محیط‌زیست برای سهامداران هم نتایج مقبولی به دست آید و از سرمایه‌گذاری خود بهره‌مند شوند. چراغ در پایان خاطرنشان کرد: برنامه‌هایی برای افزایش سرمایه داریم تا در سال آینده سرمایه گروه پمپیران از ۱۱۰ به ۲۲۰ میلیارد تومان از محل سود انباشته افزایش دهیم که امیدواریم به زودی مجمع فوق‌العاده را برگزار کنیم و درصدد هستیم سال آینده نیز مجدداً صد در صد افزایش سرمایه داشته باشیم.

جایگاه بی‌بدیل نمایشگاه برای ارتباطات تجاری

احمدرضا طحانیان
مدیر عامل نمایشگاه بین‌المللی اصفهان

در دنیای امروز خلق ثروت از طریق ارتباطات تجاری منسجم، هدف‌گذاری مشخص و حضور در رویدادهای نمایشگاهی با برنامه‌ای هدفمند و توسعه محور امکان‌پذیر می‌شود. به تعبیری دیگر، هر چه میزان ارتباطات تجاری در داخل یک کشور و بیرون از آن بیشتر باشد، توسعه کسب‌وکار با هدف جذب درآمدهای بیشتر برای شرکت‌های وابسته به بخش خصوصی همراه بوده و است.

امروزه جایگاه برگزاری رویدادهای نمایشگاهی به ترتیبی است که حتی برندهای نام‌آشنای جهانی از حضور در نمایشگاه چشم‌پوشی نمی‌کنند، چرا که رقابت در بازار را به صورت جدی و دقیق دنبال می‌کنند و لحظه‌ای از ارتباطات تجاری غفلت نمی‌کنند.

ارتباطات تجاری به تمام روابطی گفته می‌گردد که یک سازمان با هدف ارتقاء جایگاهش در بازار و در ارتباط با مشتریان و مخاطبان خود برای ارائه خدمات، فروش کالا، در خدمت گرفتن روش‌های نوین فعالیت تجاری و توسعه بازار هدف و جذب سرمایه‌های جدید برقرار می‌کند. هیچ شرکتی بدون سرمایه‌گذاری روی ارتباطات تجاری امکان افزایش بهره‌وری و کسب درآمد پایدار و مهم‌تر از این موارد خلق ثروت را نخواهد داشت.

در یک دسته‌بندی کلی می‌توان ارتباطات را به درون و بیرون سازمان تقسیم‌بندی کرد. روابط درون ساختار یک سازمان تجاری بر اساس ارتباطات داخلی شکل می‌گیرد، ارتباط با مدیر اصلی مجموعه، ارتباط مدیران ارشد و مدیران میانی و ارتباط کارکنان با مدیران، هدفمند بودن این‌گونه ارتباطات می‌تواند اهداف تعریف شده را برای تمام افراد در داخل آن سازمان قابل دسترس کند. هر کدام از این ارتباطات نحوه فعالیت تجاری آن شرکت با بیرون از مجموعه را نیز بهتر مشخص می‌کند. ارتباطات داخلی در داخل سازمان فقط میان کارکنان است و در این فرآیند ارتباطات داخلی به خارج از سازمان منجر خواهد شد. امکان جداسازی ارتباطات داخلی از خارجی هیچ سازمانی وجود ندارد، چرا که تأثیر ساختار شرکت و ارتباطات مدیران داخل یک مجموعه تاثیراتی بیرونی را به همراه دارد.

ابزارهای بسیاری برای انسجام بخشیدن به ارتباطات بیرونی سازمان تعریف شده است. برگزاری جلسات گفتگو، انعقاد قرارداد، امضای تفاهم‌نامه، نظرسنجی، ارسال ایمیل، تماس تلفنی، تبلیغات، رسانه، استفاده از فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی و... بنابراین، ارتباطات تجاری خارجی ارسال هر پیامی است که از دفتر رسمی کسب‌وکار و کارکنان همان شرکت برای برقراری ارتباط با مخاطب منتقل می‌گردد. بنابراین برقرار شدن هر ارتباط با بیرون از سازمان، باعث می‌شود که رقیبان و مشتریان آشنایی بهتر و بیشتری را با تجارت شما از طریق همین ارتباطات کسب کنند.

در هنگام برقرار ساختن ارتباطات تجاری خارجی هر مجموعه تجاری می‌بایست بالاترین دقت را در هنگام انتقال پیام رعایت کند، چرا که در هنگام ارسال پیام نام آن شرکت تجاری و تمام داشته‌هایش در میان است. هدف نهایی این پیام‌ها کسب اعتبار و توسعه کسب‌وکار است، از منظر فعالین صنعت نمایشگاهی بهترین ابزاری که امکان انتقال این پیام را با کم‌هزینه‌ترین و بهترین شرایط فراهم می‌کند، حضور و مشارکت فعال شرکت‌های و نهادهای اقتصادی-تجاری در رویدادهای نمایشگاهی است. حضور مشارکت‌کنندگان با برنامه و هدف‌گذاری مشخص در رویدادهای تجاری و نمایشگاهی حامل پیام مطلوب به سایر صاحبان کسب‌وکار، فعالان اقتصادی و مشتریان است. در واقع شرکت‌ها با سرمایه‌گذاری روی کارکنان حاضر در نمایشگاه، ساخت غرفه استاندارد و با کیفیت، ارائه محصولات جدید و... می‌توانند بهترین پیام را به مدت چهار روز به مخاطبان انتقال بدهند.

امروزه یکی دیگر از راه‌های گسترش ارتباطات تجاری، صادرات خدمات، کالا و تکنولوژی به کشورهای هدف است. چرا که صادرات نقش موثری در رشد و توسعه اقتصادی کشورها دارد.

آمارهای سازمان‌های جهانی درباره ارتباطات تجاری و صادرات گواه این ادعاست. کشورهایی که امکان برقرار ساختن ارتباطات تجاری را در بازارهای هدف داشته و جذب منابع مالی را در بازارهای هدف خارجی جستجو کرده‌اند، در عمل اثبات کردند که ارتباطات تجاری بیشتر و سودآوری را در بازارهای هدف برقرار ساختند.

کسب اطلاعات در مورد نیازها و سلیقه مصرف‌کنندگان در بازارهای خارجی یکی از مهم‌ترین اصول ماندگاری در بازارهای جهانی و ارتقای سطح کیفیت صادرات محصولات و خدمات است.

آنچه گفته شد نمایان‌گر این موضوع است که روابط تجاری و خصوصاً حضور در نمایشگاه‌های بین‌المللی همزمان با توسعه کسب‌وکار و شبکه‌سازی تجاری اتفاق خواهد افتاد و این موارد به بهترین شکل ممکن از طریق حضور در رویدادهای نمایشگاهی محقق می‌گردد.

با اطمینان خاطر می‌توان گفت حضور صاحبان کسب‌وکار در نمایشگاه‌های تخصصی، بین‌المللی و خارجی یکی و شاید بهترین ارتباطات تجاری در دنیای امروز است. در هنگام برگزار شدن نمایشگاه تمام ابزارهای ارتباطات تجاری در جهت توسعه ارتباطات، بهبود بخشیدن به روابط تجاری و توسعه کسب‌وکار در کنار هم قرار می‌گیرند تا در سطح بالاتر معنای دقیق ارتباطات تجاری و شبکه‌سازی را محقق کنند.

نمایشگاه حقیقت ارتباطات تجاری را به صورت کامل برای هر کدام از بخش‌های اقتصادی به نمایش می‌گذارد. نمایشگاه رسانه، تبلیغات، چیدمان مهندسی غرفه‌ها، شرایط ایده‌آل رفاهی و خدماتی و در کل فضایی را خلق می‌کند که با استانداردهای تجاری در دنیای امروز هماهنگ است. آنچه با عبارت ارتباطات و شبکه‌سازی تجاری از سوی کارشناسان اقتصادی و مشاوران کسب‌وکارها برای صاحبان واحدهای تولیدی و ارائه‌دهندگان خدمات تکرار می‌گردد به معنای واقعی کلمه در نمایشگاه‌ها نمایان می‌شود.

در دنیای امروز و اقتصاد جهانی نقش نمایشگاه‌ها و برگزاری رویدادهای نمایشگاهی آنقدر گسترده و فراگیر است که نمایشگاه‌ها یکی از رکن‌های توسعه اقتصادی شناخته می‌شوند و این مسئله هم برای بخش‌های اقتصاد متکی به دولت با اهمیت است و همزمان بخش خصوصی به این مهم نیز پی‌برده است؛ برگزاری رویدادهای نمایشگاهی بسیار با کیفیت در برخی کشورهای اروپایی و حضور شرکت‌ها در این رویدادها نشان می‌دهد که امکان گام برداشتن به سوی توسعه اقتصادی بدون در نظر گرفتن ظرفیت‌های صنعت نمایشگاهی در کشور خودمان امکان‌پذیر نخواهد بود.

با اتمام پروژه فاز ۱۴ پارس جنوبی:

پرونده توسعه بزرگترین پروژه گازی ایران بسته شد

مگاپروژه فاز ۱۴ به ایستگاه بهره‌برداری رسید

پالایشگاه فاز ۱۴ به‌عنوان آخرین پالایشگاه پارس جنوبی پس از سال‌ها تلاش بالاخره پنجشنبه، ۱۱ اسفند با حضور سیدابراهیم رئیسی رئیس‌جمهوری، جواد اوجی وزیر نفت و جمعی از مقام‌های کشوری و مسئولان استان بوشهر، به‌طور رسمی به بهره‌برداری رسید. این پالایشگاه سیزدهمین پالایشگاه میدان مشترک پارس جنوبی است و با تکمیل آن، دیگر پالایشگاهی برای این میدان مشترک ساخته نخواهد شد.

میدان گازی پارس جنوبی، میدان مشترک گازی میان ایران و قطر است؛ بنابراین هر چه تولید از فازهای آن زودتر شروع شود به همان میزان به نفع ایران است و ورود گاز آن به شبکه سراسری سبب پایداری تولید گاز و افزایش رفاه شهروندان در بخش مصرف خانگی و صنعتی می‌شود. هم‌اکنون ظرفیت تولید گاز میدان پارس جنوبی به ۷۰۰ میلیون مترمکعب در روز رسیده که حاکی از نقش مهم آن در تولید گاز ایران است.

از این‌رو از سوی سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران یکشنبه ۱۴ اسفند نشست خبری اتمام پروژه فاز ۱۴ پارس جنوبی با حضور حمید بازارگان معاون صنایع پیشرفته و پروژه‌های کلان سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، محمدرضا ناصح مدیرعامل مدیریت طرح‌های صنعتی ایران، سلمان ضربی مدیرعامل شرکت کشتی‌سازی و صنایع فراساحل ایران، رضا سرائی مدیرعامل ماشین‌سازی اراک، حجت توکلی مدیر پروژه فاز ۱۴ پارس جنوبی و محمدعلی شفیع مدیر کنسرسیوم فاز ۱۴ پارس جنوبی برگزار و گزارشی از روند اجرای این ابرپروژه ارائه شد که مشروح آن را در ادامه می‌خوانید. با صمت همراه باشید.

از رقیب قطری پیشی گرفتیم

در ابتدای نشست خبری اتمام پروژه فاز ۱۴ پارس جنوبی، معاون صنایع پیشرفته و پروژه‌های کلان سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران با اشاره به اینکه اتمام پروژه فاز ۱۴ پارس جنوبی بزرگ‌ترین دستاورد جمهوری اسلامی ایران در دو دهه اخیر به‌شمار می‌رود، اظهار کرد: اجرای فاز ۱۴ پارس جنوبی، آخرین برگ از یکی از بزرگ‌ترین پروژه‌های صنعتی در کشور بعد از انقلاب اسلامی است و شاید بتوان آن را نقطه عطفی در سیروسلوک صنعتی کشور به‌شمار آورد. به‌گزارش صمت، حمید بازارگان گفت: این مگاپروژه با ۱۵۰ میلیارد دلار پروژه صنعتی سبب شد از رقیب قطری خود که تمام شرکت‌های امریکایی با آنها همراه هستند، پیشی بگیریم و با آنکه آنها دوبرابر مخازن مشترک گاز دارند، بیش از آنها گاز تولید کنیم. این پروژه، نمونه‌ای از یک ابرپروژه موفق است و شاید بزرگ‌ترین دستاورد صنعتی جمهوری اسلامی در دو دهه اخیر باشد. این موفقیت مربوط به این دولت و آن دولت نیست، تلاش و زحمتی ۲۰ ساله است که به ثمر نشسته است.

بازارگان در ادامه به توقف پنج‌ساله این پروژه اشاره کرد و گفت: پروژه فاز ۱۴ پارس جنوبی، ۵ سال توقف داشت و یکی از دلایل نیمه‌کاره ماندن این فاز، قرارگرفتن مخزن آن در کنار خط مرزی با قطر بود. تکمیل یک پروژه نیمه‌تمام از ایجاد یک پروژه تازه سخت‌تر است، اما با همت مضاعف در فاز ۱۴ تکمیل پروژه محقق شد.

وی با اشاره به ارزش فاز ۱۴ پارس جنوبی اظهار کرد: ارزش این پروژه حدود ۳۰۰ هزار میلیارد تومان است. در این میان، یکی از موانع مهم پیش‌روی پروژه و سم مهلک در مسیر اجرای آن، اعتبارات مالی بود، اما در مدت کوتاهی ظرف ۳ سال، با تلاش فراوان، مسائل مالی آن حل‌وفصل شد و توانستیم پروژه را در زمستان سال جاری به پایان برسانیم. عدم‌تامین مالی مشکلاتی را برای کل پروژه و پیمانکاران آن ایجاد کرد، اما با تمام این مشکلات، پروژه به پایان رسیده که اتفاق بزرگی در صنعت کشور است.

مشارکت ۸ شرکت داخلی

معاون صنایع پیشرفته و پروژه‌های کلان ایدرو، فاز ۱۴ پارس جنوبی را بزرگ‌ترین پروژه توسعه کشور در موضوع ساخت داخل پس از تحریم‌ها دانست و افزود: تحریم‌ها استفاده از تجهیزات ساخت داخل را در این پروژه بیشتر موردتوجه قرار داد. ۷ شرکت ایرانی در کنار ایدرو ایفای نقش می‌کردند و با همکاری خوب وزارتخانه‌های صمت و نفت، تلاش کردیم در این زمینه برای شرکت‌های داخلی توانمندی ایجاد کنیم.

بازارگان درباره نقش سازمان گسترش در اجرای پروژه‌های فاز ۱۴ خاطرنشان کرد: نقش ایدرو در پروژه‌های این فاز در دو بخش تعریف می‌شد، یکی به مدیریت این مگاپروژه برمی‌گردد، اینکه بتوانیم این مگاپروژه ۶ میلیارد دلاری را مدیریت کنیم. نقش دوم ایدرو این بود که از شرکت‌های دانش‌بنیان و تولیدکنندگان داخل حمایت کند و ریسک خرید بار اول از برخی از این شرکت‌های داخلی را بپذیرد تا علاوه بر توانمندسازی این شرکت‌ها، در نهایت محصولات داخلی در پروژه به‌کار گرفته شود.

بازارگان در پاسخ به سوال اختصاصی خبرنگار صمت درباره وضعیت اشتغال‌آفرینی این پروژه و نگرانی که بابت ریزش بخشی از نیروها پس از اتمام این پروژه در منطقه وجود دارد، اظهار کرد: در اجرای این پروژه، فقط در بخش خشکی بیش از ۶ هزار نفر دخیل بودند و این نگرانی بجاست، اما با تعریف فازهای توسعه‌ای جدید از سوی وزارت نفت و اینکه تعداد زیادی پروژه پتروشیمی در منطقه تعریف شده که جذب نیروی بسیار بالایی خواهند داشت، تا حدودی این نگرانی برطرف خواهد شد و نیروهایی که در این بخش ریزش داشته‌اند در جاهای دیگر به‌کار گرفته می‌شوند.

تحریم و کرونا باعث شد ایرانی کردن فاز ۱۴ سرعت بگیرد

محمدرضا ناصح، مدیرعامل مدیریت طرح‌های صنعتی ایران در ادامه این نشست با اشاره به اینکه همه ظرفیت فاز ۱۴ پارس جنوبی بدون مشارکت خارجی و با استفاده از نیروهای ایرانی راه‌اندازی شده، اظهار کرد: در دهه ۷۰ پروژه‌های پارس جنوبی شروع شد و تصمیم بر این بود برای اینکه انتقال دانش از شرکت‌های خارجی به ایرانی محقق شود. در این میان، الزام قانونی شد که شرکت‌های خارجی یک شرکت ایرانی را در کنار خود داشته باشند و گزینه وزارت صنعت، معدن و تجارت برای مشارکت با شرکت‌های خارجی در راستای انتقال دانش به داخل کشور، سازمان گسترش و شرکت‌های تابع آن بود که در بخش پالایش کار به شرکت مدیریت واحدهای صنعتی واگذار شد. ورود ایدرو با شروع پروژه‌های فاز ۶، ۷ و ۸ پارس جنوبی بود و در این فازها با شرکای خارجی شامل دو شرکت ژاپنی و یک شرکت کره‌ای، کنسرسیومی تشکیل دادیم و وارد فاز توسعه شدیم.

ایرانی‌ترین پروژه

مدیرعامل مدیریت طرح‌های صنعتی ایران افزود: در آن مقطع، تولید داخل محدود و مدیریت اکثر پروژه هم با خارجی‌ها بود. بعد از اتمام فازهای ۶، ۷ و ۸ ما به پروژه فازهای ۱۷، ۱۸ و ۱۴ پارس جنوبی وارد شدیم. در این فازها مدیریت و ترکیب کنسرسیوم را به ایرانی تغییر و در اختیار سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران قرار دادیم و به‌نوعی ایرانی‌سازی کردیم. ناصح در ادامه افزود: به پروژه فاز ۱۴، ایرانی‌ترین پروژه گفته می‌شود از این جهت که این فاز در حوزه مدیریت، طراحی و مهندسی و اجرا و نصب تجهیزات کاملا ایرانی است و مشارکت خارجی نداریم همه را پیمانکاران، جوانان و کارگران ایرانی انجام داده‌اند.

مدیرعامل مدیریت طرح‌های صنعتی ایران با بیان اینکه تحریم و کرونا باعث شد

ایرانی کردن فاز ۱۴ سرعت بیشتری بگیرد، گفت: همه ظرفیت فاز ۱۴ بدون حضور نماینده و سوپروایزر خارجی راه‌اندازی و این فرآیند با استفاده از نیروهای ایرانی انجام شد. ناصح در پایان اظهار کرد: در حوزه ساخت داخل هم بخش‌های جدیدی را به سازندگان داخلی دادیم و شرکت‌های دانش‌بنیان را هم به‌کار گرفتیم.

پیشتازترین پیمانکار بخش اجرایی بودیم

در ادامه نشست، سلمان ضربی، مدیر عامل مجتمع کشتی‌سازی و صنایع فراساحل نیز با بیان جزئیاتی درباره این مجتمع و فعالیت‌های آن و اینکه یکی از کامل‌ترین مجموعه‌های کشتی‌سازی و صنایع دریایی در دنیاست، اظهار کرد: مجتمع کشتی‌سازی و صنایع فراساحل یا ایزوایکو، یکی از پیمانکاران اصلی توسعه میدان‌های نفتی و گازی کشور بوده است. در فاز یک در سال ۸۰ و همچنین در فاز ۶، ۷ و ۸ حضور داشتیم، نصب فاز ۱۲ را انجام داده و در فاز ۱۶ و ۱۴ به‌عنوان پیمانکار اصلی فعالیت می‌کردیم. در حال حاضر هم در پروژه میدان نفتی فروزان فعالیت داشته و به‌تازگی هم برنده مناقصه توسعه فاز ۱۱ شده‌ایم.

ضربی ادامه داد: ایزوایکو در ابرپروژه فاز ۱۴ در بخش دریایی مجری نصب و راه‌اندازی سکوهای دریایی بود. سکوی دریایی فاز ۱۴ توسط مجتمع کشتی‌سازی و صنایع فراساحل ساخته شد، همچنین از سوی این مجتمع صنعتی ۴ سکوی ۵۰۰ میلیون فوت مکعبی را در دوره ساخت، آماده و تجهیز و در ادامه در میدان نصب کردیم. همچنین ۳۲۵۰ متر مسیرهای دسترسی بین سکوها و فلرها ایجاد و با توجه به همکاری خوب همکاران ایزوایکو موفق شدیم برای نخستین‌بار مهندسی فاز ۱۱ در بخش دریا داخلی‌سازی کنیم.

انجام پیچیده‌ترین عملیات‌ها

مدیر عامل مجتمع کشتی‌سازی و صنایع فراساحل افزود: فاز ۱۴ از جمله پروژه‌هایی است که مهندسی ایرانی دارد. در گذشته شرکت‌های خارجی به ما اجازه نمی‌دادند در بخش‌هایی اظهارنظر کنیم، اما در این فاز مهندسی و برنامه‌ریزی را خودمان انجام دادیم. در اجرای ابرپروژه فاز ۱۴ چند رکورد ثبت شد. در این پروژه پیشتازترین پیمانکار بخش اجرایی بودیم.

با روش‌های نوآورانه در زمینه انتقال سکو به دریا که یکی از پیچیده‌ترین عملیات‌های بخش دریایی است، جایگزین پیمانکار خارجی (ماموت) شدیم. از دیگر روش‌های نوآورانه در بخش بهره‌برداری از سکوها بود. ایزوایکو با بکارگیری روش‌های مبتکرانه و نوآورانه در حوزه اندازه‌گیری دقیق حجم عملیات دریا را کاهش داده، به یک رکورد دست یافت و در این بخش شرکت داخلی در بخش اجرای جایگزین شرکت خارجی شد که موفقیت بزرگی بود. وی تاکید کرد: قبلا عملیات راه‌اندازی سکوهای دریایی ۶ ماه تا یک سال زمان می‌برد، چراکه عملا بخش هزینه‌بر و زمانبری بود، اما ما عملیات راه‌اندازی سکوها را یک ماهه انجام دادیم که این هم در نوع خود یک رکورد به‌شمار می‌رود و این در حالی است که توتال و شل هم نتوانسته بودند به این اعداد برسند. ضربی ادامه داد: یکی از چالش‌های ما در پروژه فاز ۱۴، نصب جکت بود که با صخره آهکی که یک مورد نادر در دنیاست مواجه شدیم، اما با مشارکت شرکت‌های داخلی توانستیم به خوبی کار حفاری را در عمق ۶۰ تا ۷۰ متری با قطر ۲ متر انجام دهیم.

سخن پایانی

منبع عظیم انرژی پارس جنوبی حدود ۸ درصد گاز جهان و ۴۷ درصد از ذخایر گاز کشور را شامل می‌شود. در سال ۱۳۷۷ دولت به فکر بهره‌برداری از این ذخایر خدادادی انرژی در این منطقه افتاد و به همین منظور برای برداشت از منابع گازی حوزه پارس جنوبی، ۲۴ فاز تاسیس کرد. فاز ۱۴ پارس جنوبی در راستای اجرای سریع‌تر توسعه میدان مشترک پارس جنوبی به کنسرسیومی متشکل از ۸ شرکت ایرانی واگذار شد که راهبری این کنسرسیوم را سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران بر عهده داشت. بخش خشکی این طرح در منطقه پارس ۲ در نزدیک کنگان و بخش دریایی آن در فاصله ۱۰۵ کیلومتری از ساحل و در آب‌های خلیج‌فارس قرار دارد. تاسیسات این فاز دارای دو بخش خشکی و دریاست.

سه شرکت مهندسی و ساخت تاسیسات دریایی ایران، شرکت کشتی‌سازی و صنایع فراساحلی ایران و شرکت ملی حفاری ایران در شمار پیمانکاران بخش فراساحل و شرکت‌های مدیریت طرح‌های صنعتی ایران، گروه مپنا و پایندان و ماشین‌سازی اراک نیز از پیمانکاران اصلی بخش خشکی به شمار می‌روند.

تاسیسات بخش خشکی این فاز عبارتند از ۴ ردیف شیرین‌سازی گاز غنی، اتان، واحد استحصال گاز مایع، واحد تثبیت میعانات گازی، واحد تصفیه پساب‌های صنعتی، آبگیر به‌منظور تولید آب شیرین موردنیاز پالایشگاه.

تاسیسات بخش دریایی این فاز عبارتند از؛ ۴ چهار سکوی تولیدی شامل ۴۴ حلقه چاه در فاصله ۱۰۵ کیلومتری ساحل شهرستان کنگان، دو رشته خط لوله ۳۲ اینچ دریایی انتقال گاز جمعا به طول ۲۳۰ کیلومتر برای ارسال گاز غنی استخراج شده به تاسیسات پالایشگاه، دو رشته خط لوله ۴ اینچ دریایی به‌منظور انتقال محدود گلایکول جمعا به طول ۲۳۰ کیلومتر. از اهداف کلی این طرح می‌توان به استخراج و پالایش روزانه ۵۶ میلیون مترمکعب گاز غنی و تحویل روزانه ۵۰ میلیون مترمکعب گاز شیرین به شبکه سراسری، تولید روزانه ۷۵ هزار بشکه میعانات گازی تولید سالانه یک میلیون تن گاز مایع، تولید سالانه یک میلیون تن اتان برای تامین خوراک واحدهای پتروشیمی و روزانه ۴۰۰ تن گوگرد اشاره کرد.

بخش خشکی فاز ۱۴ حاصل بیش از ۲ میلیون مترمکعب عملیات خاکبرداری و همچنین ۵۰ هزار تن سازه فلزی، نصب ۴۰ هزار تن تجهیزات و نصب ۶ هزار کیلومتر کابل برق و ابزار دقیق است که همگی نشان از عظمت این پروژه دارد.

حدود ۷۰ درصد تجهیزات این پالایشگاه سازندگان داخلی تامین شده است. همچنین بکارگیری ۸۵۰۰ نیروی انسانی در زمان ساخت و احداث و نیز بیش از هزار شغل در زمان بهره‌برداری، از دیگر دستاوردهای این بخش به شمار می‌رود.

با در نظر گرفتن سرانه مصرف هر ایرانی به میزان روزانه ۷ مترمکعب، این پالایشگاه گاز مصرفی بیش از ۷ میلیون ایرانی را تامین می‌کند. با راه‌اندازی این پروژه، اهداف عمده توسعه میدان گازی پارس جنوبی محقق و پرونده توسعه بزرگ‌ترین میدان گازی جهان در بخش خشکی بسته می‌شود.

مجوزهای فولادی پاشنه آشیل معدن در دولت سیزدهم

سالها است مدیریت زنجیره فولاد کشور دستخوش تصمیمات و فشارهای سیاسی و سوء مدیریت قرار دارد. قانونی که باعث می‌شود دولتمردان در بخش معدنی کشور نتوانند در مقابل این فشارها مقاومت کنند قانون تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار است که کاملا متضاد با اصل ۴۵ قانون اساسی و مواد ۲ و ۴ قانون معادن قدرت سیاستگذاری در صدور مجوزها رو از وزارت صمت و بطور خاص معاونت امور معادن گرفته است با عنایت به تصویب ماده ۷ مکرر قانون اصلاح قانون تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار در تاریخ ۱۴۰۱/۲/۵ مجلس شورای اسلامی و مشخصا با اشاره به تبصره ۴ ذیل این ماده قانونی با موضوع ممانعت از صدور مجوز به دلیل نبود ظرفیت و منابع مورد نیاز طرح ها به تشخیص هیات مقررات زدایی و بهبود محیط کسب و کار و تائید هیات وزیران می بایست معاونت محترم امور معادن وزارت صمت نسبت به جلوگیری از صدور بی رویه مجوز صنایع فولادی بالادستی و به دلایل زیر، دستور بررسی و در صورت صلاحدید تنظیم مکاتبه مقتضی به آن هیات مرجع تصمیم گیری را صادر فرمایند:

۱- در حال حاضر که ظرفیت اسمی افق ۱۴۰۴ تولید فولاد(۵۵ میلیون تن) در کشور محقق شده است شاهدیم که به دلیل نبود منابع انرژی و مشخصا گاز در سال ۱۴۰۰ تنها ۲۹ میلیون تن و در سال ۱۴۰۱ هم تقریبا همین رقم معادل نصف ظرفیت اسمی ایجاد شده تولید می‌شود.

۲- از آنجا که برای تولید ۱ تن فولاد خام حدود ۳ تن سنگ آهن مورد نیاز است نزدیک به ۱۷۰ میلیون تن نیاز سنگ آهن کشور می باشد که تامین این میزان در حال حاضر هم امکانپذیر نمی باشد.

۳- در حال حاضر ۶۰ میلیون تن اضافه بر ۵۵ میلیون تن مجوز ساخت کارخانه فولادی صادر شده است که در صورت تحقق اسمی آن در همین مقطع زمانی ۱۸۰ میلیون تن علاوه بر ظرفیت اسمی ایجاد شده افق ۱۴۰۴ سنگ مورد نیاز است که برای آن برنامه ریزی نشده و تحقق آن به دلیل عدم توسعه اکتشافات دور از باور است.

۴- اتفاقی که در آینده نزدیک خواهد افتاد ایجاد ظرفیت اسمی مجموعا به میزان ۱۱۵ میلیون تن فولاد بالادستی در کشور و راه اندازی این صنایع با تامین موقت خوراک ورودی و آب و انرژی مورد نیاز طرح و نهایتا تعطیلی آنها به دلیل نداشتن برنامه جهت تامین موارد فوق الذکر و ایجاد مسائل امنیتی اجتماعی ناشی از تعطیلی و از بین رفتن فرصت‌های شغلی کاذبِ ایجاد شده خواهد بود که در پایان این دولت گریبان دولتمردان را خواهد گرفت.

۵- تاسیس این صنایع اضافه بر سازمان، موجب جذب خوراک ورودی مورد نیاز زنجیره ارزشِ صنایع فولادی مادر فعلی و کاهش چشمگیر تولیدات و اختلال در مدیریت زنجیره ارزش کارخانه های فولادی در اختیار حاکمیت و دولت خواهد شد که قطعا تبعات اقتصادی و امنیتی برای مدیریت زنجیره در کشور در پی خواهد داشت.

۶- منابع انرژی ، برق و آب مورد نیاز این صنایع که از یارانه های پیدا و پنهان بهره می برند (و نهایتا محصول را به قیمت جهانی در بازار آزاد به فروش می رسانند)در معرض خطر تجدید ناپذیری به علت مصرف بی رویه و غیر استاندارد قراردارند. و به دلیل اشباء بازار تولید محصولات فولادی ، به نوعی ادامه توسعه آن به اتلاف منابع ملی می انجامد.

۷- بنابر اصول متعدد قانون اساسی و ماده ۲ و ۴ قانون معادن ، سیاستگذاری در مورد معادن و زنجیره ارزش آنها بخصوص در حوزه ی کامودیتی ها با وزارت صمت است و عدم توجه به سیاستگذاری صحیح در این وزارتخانه، منجر به ترک فعل مسئولین خواهد شد که آثار زیانبار ملی و حقوقی در پی خواهد داشت.

به نظر می رسد در صورت عدم توجه دولت سیزدهم به مساله ی فوق در پایان دچار مسائل پیچیده ی امنیتی ، اقتصادی و اجتماعی در استانها خواهد شد.

کارگروه تحقیقاتی معدنی شهید حسام خوشنویس

حضور بی سابقه معاون معدنی وزارت صمت در کشورهای آمریکای لاتین

به تازگی معاونت وزیر صمت جناب آقای محتشمی‌پور سفری در راستای تعاملات اقتصـادی و صنعتی بـه عنوان نماینده جمهوری اسـلامی ایران به کشـورهای آمریکای جنوبی داشته‌اند، این اتفاق تعاملات فی مابین مزایای فراوانی خواهد داشت و بی شک اینگونه اقدامات تاثیرات به سزایی در روابط اقتصادی خواهد داشت. باید در نظر داشت پتانسیل به سزایی در منطقه امریکای لاتین وجود دارد و خوشبختانه جمهوری اسـلامی ایران جزء کشورهای حامی و دوست برای کشورهای این منطقه است. محتشمی پور در این باره اظهار کرد: البته طبیعتا در چنین سفرهایی که اولین بازدید بخش معدن محسـوب می‌شود و توافقات برای انجام یکسری اقدامات است و نیـاز به زمان برای انجـام دارد در نتیجه به‌جز قرار و توافق برای انجام موارد مختلف چیزی حاصل نمی شـود. فقط به این مورد اکتفـا می‌کنم که در محورهای صنعت، معدن و تجارت در هر محور و هر کشور یک پروژه تصویب شد که پیگیری می شود.

در پایـان ضمـن عرض خداقوت بـه معاونت معدنی جناب آقای محتشـمی پور امیدواریـم ایـن گونه اتفاقات که در نهایت باعث هموارسـازی رونـق اقتصادی بین کشورها خواهد شد افزایش یابد.

دیدار و جلسـه راهبردی معاونان وزیر صمت و کار ایران با آقای ویلیام سرانتس وزیر معادن کشور ونزوئلا

نمایندگان جمهوری اسـلامی ایران در روز گذشته با وزیر معادن ونزوئلا آقای ویلیام سرانتس دیدار و تبادل نظر کردند. این هیات هفته آینده عازم کوبا هستند تا در مورد همکاری‌های مشترک اقتصادی دیدار نمایند .

همچنین یک هیات هم از کلمبیا عازم کوبا هستند تا در زمینه‌های اقتصادی و به خصوص مرتبط با معدن با نمایندگان ایران گفتگو و تبادل نظر کنند.

مراسـم امضا تفاهم‌نامه همکاری تجاری صنعتـی و معدنی ایران و کوبا در هاوانا

این مراسـم با حضور مهندس خانی و محتشـمی پور معاونان وزیر کار و صمت دولت سیزدهم در پایتخت کشور کوبا برگزار شد.

بازدیـد معاون معدنی وزیر صمت از کارخانه فولاد هاوانا در کشـور کوبا در امریکای لاتین

مراسـم افتتـاح مرکز تجـاری ایـران در کاراکاس با حضـور نماینده اقتصادی ایران در امریکای لاتین

در این مراسـم که با حضـور نماینده ویژه اقتصادی ایـران در امریکای لاتین برگزار شد مهندس رضا محتشمی پور با اشاره به برنامه ریزی برای ارتقاء تبادلات اقتصادی فی مابین دو کشـور ایران و ونزوئلا ابراز امیدواری نمودند که استعداد های بالقوه صنعتی، معدنی و تجاری دو کشور بکارگیری و شکوفا شوند.

نشست مشترک همکاریهای اقتصادی فی مابین ایران و ونزوئلا

معاونین وزیر کار و صمت دولت سـیزدهم در قالب هیات بلند پایه با سـفر به ونزوئلا اقدام به رایزنی و تبادل نظر در زمینه همکاریهای مشـترک اقتصادی بین دو کشور نموده و راهکارهای توسعه تجاری ، اجرایی و اقتصادی بین دو کشور را مورد بررسی قرار دادند.

گفتگوی صمت با کارآفرین برتر کشور:

همه چیز درباره ابتکارات خاص شرکت هوراند

شاه‌کلید حل مشکلات اقتصادی کشور چیست؟

سعید منصور افشار: از نظر ما چیزی به نام مشکل وجود نـدارد بلکه ما با «مسـائل» مختلـف روبه‌رو هسـتیم. مسـائل نیز راه‌حـل مخصوص بـه خود را دارنـد. ما توانسـتیم با اعمـال برخـی تغییرات در اسـتراتژی‌ها و حتـی تاکتیک‌ها این مسـائل را (تا جایی که به ما مربوط می‌شود) حل کنیم.

صنایع الکترونیک افشـار (هوراند) بنگاهی صنعتی اسـت کـه در زمینه صوت عمومی، حرفه‌ای، سیسـتم‌های میکروفن کنفرانس، نورپردازی تجاری و صنعتی، سیسـتم‌های تصویری، حفاظتی و تجهیزات سالن‌های آمفی‌تئاتر اقدام به تولید، واردات و خدمات پشـتیبانی فنی و مهندسـی می‌کند. صنایع الکترونیک افشار با ایجاد دفاتر فـعال در اروپا و آسیا تلاش می‌کند تا با اسـتفاده از آخرین دستاوردها و فن‌آوری‌های نوین، پاسخگوی نیازهای روز مشتریان در داخل کشور باشد.

سعید منصور افشار ، رئیس هیئت مدیره این شرکت و یکی از کارآفرینان برتر کشور است.

کـه نه تنها خود کتـاب می‌خواند بلکه کارکنان کارخانه و شـرکتش را هم به مطالعه تشویق می‌کند. او به کارکنانش می‌گوید باید فلسفه بخوانند زیرا به نظرش فلسـفه و علوم انسـانی به تکنسین قدرت تفکر می‌دهد تا بتوانند تولید اندیشـه کنند و چنین افرادی هستند که به کارشان علاقه‌مند خواهند شد و به آن احترام می‌گذارند.

دفتـر کار او یکـی از متفاوت‌تریـن و در عیـن حـال جذاب‌ترین دفاتر کاری مدیران در کشور است. در این دفتر از سکان کشتی اسـپانیایی و شمشیر شوالیه‌های ایتالیایی تا میز شـام آخر مسیح و انواع و اقسام رادیو از نوع نفتی تا برقی آن وجود دارد.

خبرنـگار «صمـت» پیرامـون فعالیت شـرکت هوراند و وضعیـت کنونی صنعـت و بازار صوت عمومـی و حرفه‌ای گفت‌وگویی را با وی ترتیب داده است.

باید کار و دانشگاه هم‌راستا شوند

افشـار در ایـن گفت‌وگو اظهار کرد: بنده سـعید منصور افشـار و اصالتا اهـل ارومیه هسـتم. از نوجوانی کارگری و شاگردی را با سیم‌کشی، کار در چاپخانه و... تجربه کرده‌ام و امروز بیش از ۴ دهه اسـت که در این حوزه فعالیت دارم. اوایـل دهه پنجاه با قبولی در دانشـگاه به تهران آمدم و در این استان ساکن شدم. دانشـگاه برای من زمینه پیشرفت و موفقیت شـد منتهـا زمانی که با کار عجین شـد؛ زمان دانشـجویی کار هم می‌کردم؛ باید کار و دانشـگاه هم‌راستا شوند.

بنابراین معتقدم دانشگاه به عنوان یک راه جواب می‌دهد ولی هدف نیست. بعد از انقلاب وارد این صنعت شدم. شرکت هوراند نیز به صورت رسمی از سال ۱۳۷۰ فعالیت خود در زمینه تولید سیستم‌های صوتی و کنفرانس و تجهیزات سالن‌های آمفی‌تئاتر و... را آغاز کرد. این شرکت در حال حاضر حدود ۶۰ نفر پرسنل دارد.

چیزی به نام مشکل وجود ندارد

وی در ادامه به وضعیت بازار در شـرایط امروزی اشـاره کرد و گفت: از نظر ما چیزی به نام مشکل وجود ندارد بلکه ما با «مسائل» مختلف روبه‌رو هستیم. مسائل نیز راه‌حل مخصوص به خود را دارند.

ما توانسـتیم با اعمـال برخی تغییرات در اسـتراتژی‌ها و حتی تاکتیک‌ها این مسائل را (تا جایی که به ما مربوط می‌شود) حل کنیم. برخی از مسائل هستند که از قدرت اختیار ما خارج است و به دولت‌ها و حاکمیت‌ها باز می‌گردد. خوشبختانه ما موفق شـدیم با نگاه درست به مسائل پیش‌آمده در مسیر فعالیت تا این لحظه دوام داشته باشیم.

ایـن کارآفریـن برتر کشـور در ادامـه گفت: ما تـلاش کردیم کـه ابتکارات و نوآوری‌های خاصی را در حوزه فعالیت خود انجام دهیم.

به عنوان مثال سیسـتم انتقال تصویر، سیستم ثبت اسم گوینـده بر میکروفن کنفرانس، سیسـتم تشـخیص چهره به منظور نمایش چهره شـخصی که بـا میکروفن در حال صحبت کردن است و... از جمله ابتکارات شرکت ما است.

وی در ادامه به علاقه وافر خود به رادیو اشاره کرد و گفت: حرمت به صنعتگرانی که هم‌رشته خود من بودند دلیل این علاقه و عشق است.

مـن در محل کار خود مـوزه‌واره‌ای از انـواع رادیوهای قدیمی دارم که تنها به عشق پیشکسوتان این حوزه و علاقه شخصی به رادیو این موزه‌واره را ایجاد کرده‌ام.

> ما نخستین شرکتی بودیم که در سال ۱۳۸۸ نخستین ساختمان اداری خورشیدی را راه‌اندازی کردیم. این ساختمان، نیروگاهی خورشیدی دارد که حدود ۱۳ سال است در حال فعالیت است و بخشی از انرژی این ساختمان را تامین می‌کند

فعالیت هوراند در حوزه انرژی خورشیدی

بنیانگذار شرکت هوراند در ادامه به فعالیت این مجموعه در حـوزه انرژی خورشـیدی اشـاره کرد و گفـت: یکی از تخصص‌های اصلی شرکت ما طراحی و اجرای نیروگاه‌های خورشیدی است.

ما نخسـتین شرکتی بودیم که در سال ۱۳۸۸ نخستین سـاختمان اداری خورشـیدی را راه‌انـدازی کردیـم. این سـاختمان، نیروگاهی خورشـیدی دارد که حدود ۱۳ سال است در حال فعالیت است و بخشی از انرژی این ساختمان را تامین می‌کند.

البته از آنجا که نرخ انرژی در کشور ما بسیار ارزان است انرژی خورشیدی هیچ‌گاه به جایگاه واقعی خود دست پیدا نکرد. چرا که قیمت تمام‌شـده انرژی خورشیدی بالا است و ترجیح مردم استفاده از انرژی برق اسـت. متاسفانه به دلیل یارانه‌ای که دولت به بخش انرژی پرداخت می‌کند مردم در این حوزه مدیریت مصرف ندارند.

دولت اقتصاد را به حال خود رها کند

افشـار در ادامه بـه نقش دولت در رفـع چالش‌های موجود در مسـیر فعالیت صنعتگـران اشـاره کـرد و گفت: رها کـردن اقتصـاد بهترین کمکی اسـت که سیاست‌گذاران می‌توانند به صنعت و اقتصاد کشور داشته باشند.

متاسفانه دولت‌ها در قامت تصدی‌گری عمل می‌کنند و از وظیفه اصلی خود که سیاست‌گذاری و نظارت است غافل هستند.

اقتصاد دولتی یکی از بزرگ‌ترین مشکلات کشور ما به شمار می‌رود. یکی از وظایف مهم دولت تامین زیرساخت‌ها است؛ متاسفانه امروزه دولت و حاکمیت از این موضوع نیز غافل شده است.

امروزه برق و گاز شهرک‌های صنعتی با قطعی‌های مکرر روبه‌رو هستند. خطوط ریلی، جاده‌ای و هوایی کشور با چالش‌های متعددی روبه‌رو هستند که نیاز است دولت نگاه جدی به منظور فراهم کردن بسترهای لازم برای رفع این چالش‌ها داشته باشد.

وی افزود: دولت‌ها باید زیرساخت‌ها را برای فعالیت بخش خصوصی آماده کنند. فعالان بخش خصوصی می‌توانند در رقابت علمی و عملی با یکدیگر موجب رشد کشور شوند. این موضوع در دنیای امروزی ثابت شده است و نیازی نیست ما دوباره چرخ را اختراع کنیم.

نباید فراموش کرد که اقتصاد دولتی در وهله اول به مردم، سپس به توسعه کشور و حتی به خود دولت‌ها ضربه می‌زند. در دنیای امروز موضوع صادرات بیشتر از اینکه یک بحث اقتصادی باشد مبحثی سیاسی است.

وقتی ما با دنیا رابطه داشته باشیم می‌توانیم برخی ارتباطات اقتصادی، تجاری و فنی- مهندسی با آنها برقرار کنیم. تا زمانی که ما عضو FATF نیستیم و مراودات بانکی بین‌المللی نداریم چگونه قادر به صادرات خواهیم بود؟ به عقیده من تا زمانی که روابط بین‌المللی ما با کشورهای دنیا برقرار نشود نمی‌توان امیدی به رونق تجارت خارجی کشور داشت.

> برخی از مسائل هستند که از قدرت اختیار ما خارج است و به دولت‌ها و حاکمیت‌ها باز می‌گردد. خوشبختانه ما موفق شدیم با نگاه درست به مسائل پیش‌آمده در مسیر فعالیت تا این لحظه دوام داشته باشیم

نیاز کشور به توسعه همه‌جانبه

افشار با بیان اینکه توسعه باید همه‌جانبه باشد، خاطرنشان کرد: ما باید بررسی کنیم و با توجه به بازاری که برای دهه‌های آینده احتیاج داریم سیستم آموزشی خود را تغییر دهیم. امروزه عصر هوش مصنوعی، اقتصاد دیجیتال، رباتیک و... است. بنابراین ما باید سیستم آموزشی کشور اعم از مدارس و دانشگاه‌های خود را در این راستا قرار دهیم.

اگر ما سیستم آموزشی خود را در خدمت قرار ندهیم بازنده خواهیم بود. همین امروز هم برای ایجاد این تغییرات دیر شده است. امروزه به کرات مشاهده می‌شود که شغل افراد هیچ تناسبی با رشته تحصیلی آنها ندارد. این به معنی اتلاف سرمایه و وقت فرد و کشور است که از نبود استراتژی توسعه همه‌جانبه در کشور نشات می‌گیرد.

وی همچنین گفت: به عقیده من بیکاری را به راحتی می‌توان ریشه‌کن کرد. من بارها تاکید کرده‌ام که ایران، کشور کشاورزی و صنایع فولادی نیست. ما می‌توانیم به جای این صنایع، صنعت IT را رشد و گسترش دهیم.

اما از آنجا که این صنعت سخت است و مسئولان هم تخصصی در این زمینه ندارند علاقه و انگیزه‌ای به منظور به ورود به این صنعت دیده نمی‌شود. این در حالی است که از دل صنعت IT می‌توان میلیون‌ها شغل ایجاد کرد.

افشار افزود: در توسعه همه‌جانبه موجب حفظ محیط‌زیست، تغییر بهینه سیستم آموزشی کشور، آزادسازی اقتصاد از ید دولت و از همه مهم‌تر حرمت مالکیت خواهد شد. در کشور ما متاسفانه همواره مالکیت به عنوان یک امتیاز مطرح شده است.

همین موضوع باعث به وجود آمدن «مصادره» می‌شود. در شرایط مصادره نیز نمی‌توان شاهد توالی صنعت و تجارت در کشور بود. آیا امروزه در کشور شرکتی وجود دارد که به عنوان مثال ۱۲۰ سال سابقه فعالیت داشته باشد؟

در کتاب مالکیت در اسلام نوشته مرحوم آیت‌الله میرزا علی احمدی میانجی نیز ذکر شده است که نمی‌توان به مالکیت خصوصی یک فرد تعدی کرد.

بنیانگذار شرکت هوراند در پایان گفت: من امیدوارم روشنگری‌ها در این زمینه بیشتر شود و ما موفق شویم اصل تغییر را بپذیریم. ما نمی‌توانیم با آموزه‌های ۳۰ سال پیش پاسخگوی نیازهای امروزی باشیم.

سربلند در رقابت سرافراز در صادرات

خسرو فخیم هاشمی
مدیرعامل شرکت شیشه همدان

شرکت شیشه همدان (سهامی عام) در سال ۱۳۵۴ تأسیس و در سال ۱۳۶۱ واحد (۱) آن با ظرفیت ۴۰۰۰۰ تن در سال به بهره‌برداری رسید. با توجه به نیاز روزافزون کشور به ظروف بسته‌بندی شیشه‌ای، به خصوص ظروفی که از نظر کیفی مطابق استاندارد جهانی باشد، طرح توسعه این شرکت در سال ۱۳۷۸ و با ظرفیت ۳۵۰۰۰ تن در سال شروع به کار نمود و با تولید شیشه‌های سبک و نیمه سبک ضمن برخورداری از سیستم‌های p&B (Press and Blow) جهت تولید شیشه‌های دهانه گشاد (جار) و B&B (Blow and Blow) جهت تولید شیشه‌های دهانه باریک (بطری) و NNPB (Narrow Neck Press and Bloe) جهت تولید شیشه‌های سبک تحولی در تولید شیشه‌های بسته‌بندی ایجاد نموده است.

هم‌اکنون شرکت شیشه همدان با ۱۱ خط تولید و ۲ دستگاه چاپ مجهز به تکنولوژی مدرن و پیشرفته، جز بزرگ‌ترین تولیدکنندگان ظروف شیشه‌ای بسته‌بندی صنایع غذایی و نوشابه‌سازی (بطری و جار) در کشور است. شرکت شیشه همدان به دلیل نوسازی و تجهیز واحد (۱) در سال ۱۳۸۳ و همچنین ارتقا کیفیت محصولات تولیدی، در نیمه دوم سال ۱۳۸۳ موفق به اخذ لوح تقدیر از جشنواره تولید ملی شد و در روز صنعت و معدن سال ۱۳۸۴ در حضور رئیس‌جمهور وقت مفتخر به اخذ لوح‌تقدیر از وزیر اسبق وزارت صمت گردید. همچنین در سال‌های ۱۳۸۷ و ۱۳۸۹ الی ۱۳۹۱، ۱۳۹۴، ۱۳۹۵ و ۱۳۹۶ به عنوان صادرکننده نمونه استان همدان معرفی شد.

شرکت شیشه همدان دارای گواهینامه‌های سیستم یکپارچه IMS شامل استاندارد مدیریت کیفی ISO۹۰۰ ۲۰۰۸، استاندارد مدیریت محیط‌زیست ISO۱۴۰۰۱: ۲۰۰۴ و استاندارد مدیریت ایمنی و بهداشت شغلی OHSAS۱۸۰۰۱: ۲۰۰۷ از شرکت BRS است.

در حال حاضر انواع بطری آب‌لیمو، شربت، گلاب، الکل، عرقیات، روغن مایع، نوشابه، شیر، شیشه‌های سس، مرباجات، خیار شور، ترشیجات، رب گوجه‌فرنگی (در حجم‌های مختلف) و انواع شیشه‌های اختصاصی در این شرکت تولید می‌شود. توانایی تولید ظروف شیشه‌ای سبک با قطر حداکثر mm۱۷۸ و ارتفاع حداکثر mm۳۲۵ و حداقل mm۶۰ و حداکثر رینگ mm۱۲۰ را داریم.

> با توجه به جنگ اوکراین و روسیه، امکان استفاده از بازار کشورهایی مانند ترکیه و کشورهای اتحادیه اروپا هم فراهم شده است. شرکت‌هایی که از نظر زیرساخت و شرکت‌های اقماری به نحو مطلوب برنامه‌ریزی کرده‌اند امکان استفاده از بازارهای جدید و خارج کشور را خواهند داشت

استفاده از آخرین تکنولوژی روز دنیا

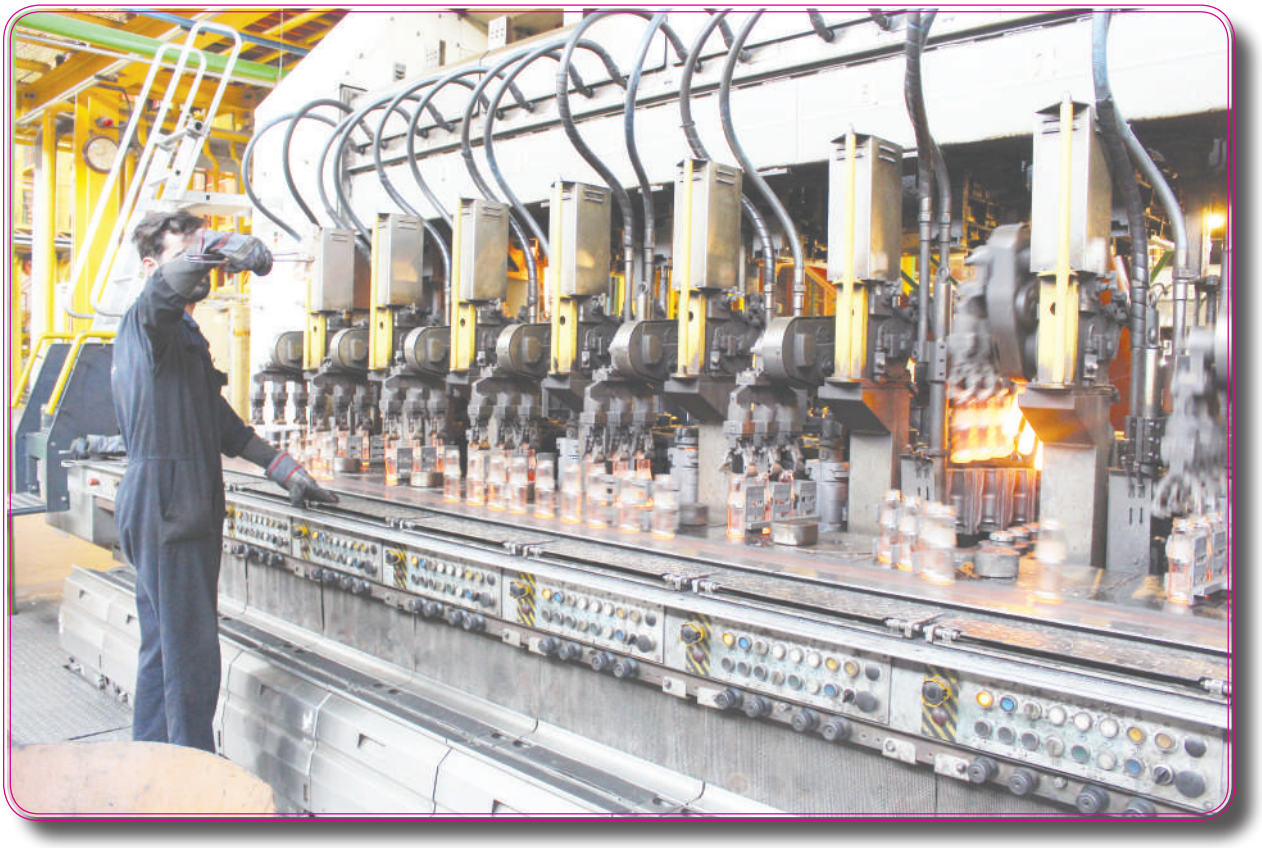
کارخانه شیشه همدان بر پایه سابقه بیش از ۴۰ سال حضور در صنعت ظروف شیشه‌ای بسته‌بندی و وسعت قابل ملاحظه (۴۰ هکتار زمین) امکان اجرای طرح‌های توسعه‌ای جدید را داریم، لذا طرح توسعه فاز ۳ شرکت شیشه همدان با ظرفیت بیش از ۹۰۰۰۰ تن در سال و آخرین تکنولوژی روز دنیا در ابتدای سال ۱۴۰۱ راه‌اندازی گردید که قابلیت‌های ویژه‌ای را برای این شرکت به ارمغان آورده است. صنعت شیشه یک زنجیره بسیار بزرگ از مواد اولیه، ماشین‌آلات، تجهیزات و منابع انسانی است که مجموعه سرمایه‌گذاران عمده و مدیریت این شرکت درحال توسعه در بخش معدن برای تهیه مواد اولیه معدنی و ایجاد کارخانه برای تهیه مواد شیمیایی مرتبط با تولید، شیشه مذکور است که باعث افزایش قابلیت‌ها و ظرفیت تولید این مجموعه به صورت مستقیم و غیرمستقیم خواهد شد.

سهم بازار به ۲ صورت مستقیم یعنی طرح توسعه‌های صنعت شیشه جار، بطری و دارو غیرمستقیم یعنی سرمایه‌گذاری در تهیه و تولید به ویژه مواد اولیه شامل مواد اولیه معدنی و شیمیایی، قالب‌های فلزی (صنایع فلزی تبدیلی) و بالاخره لوازم بسته بندی محقق می‌گردد.

گسترش تجارت در شرایط تحریم

تا پیش از این تمام شرکت‌ها بر بازار داخل و شرکت‌های مصرف‌کننده محصولات

جـار و بطری داخلی متمرکز بودند اما با توجـه به افزایش ظرفیت تولید و به هم خـوردن تعادل در عرضـه و تقاضا و از طرف دیگر تغییرات ارزش پایه پولی ایران، شرکت‌هایی که در این بازار فعالیت می‌کنند، برای بقا و بهبود شرایط مالی ناگزیر به صادرات و استفاده از ظرفیت‌های موجود در کشورهای همسایه به ویژه عراق و افغانستان و آسیای میانه هستند.

با توجه به جنگ اوکراین و روسـیه، امکان اسـتفاده از بازار کشـورهایی مانند ترکیه و کشـورهای اتحادیه اروپا هم فراهم شـده است. شـرکت‌هایی که از نظر زیرسـاخت و شـرکت‌های اقمـاری به نحو مطلـوب برنامه‌ریـزی کرده‌اند امکان استفاده از بازارهای جدید و خارج کشور را خواهند داشت. از سوی دیگر تغییرات تکنولوژیکی شـامل تغییر فـرم و ظاهر محصولات و کاهش قابل ملاحظه وزن محصولات با حفظ و بهبود اسـتحکام آنها و افزایش کیفیت محصولات تولید شـده هم تأثیر قابل‌توجهی در بهبود و اسـتمرار حضور شـرکت‌های موفق در بازارهای صادراتی خواهد داشت و شرکت‌هایی که فاقد مشخصه‌های فوق باشند در این فضا دچار افول خواهند شد. از طرف دیگر با توجه به شرایط تحریمی کشور، اغلب شـرکت‌های صنعتی ناگزیر به صادرات و تأمین ارز مورد نیـاز برای تهیه کالاهای وارداتی خود هسـتند که این امر ضرورت صادرات را افزایش می‌دهد.

البته یکی از ضعف‌های شـرکت‌های تولیدی در کشـور، سهم پایین صادرات اسـت که درکل صنعت ایران قابل مشـاهده است و نیازمنـد نگاه همه‌جانبه مسـئولین و فعـالان در این بخش از جملـه صنعتگران، دولتمـردان، تجار و... در تعییـن اولویت اول اسـتراتژی صنعت محـور و صادرات محور به عنـوان جزء بدون تغییـر تأمین‌کننده منابع مالی کشـور اسـت، به‌هرحال با بهبود استراتژی‌ها، فعالیت‌های تأمین در کشورهای مقصد، تولید کالای رقابتی و باکیفیت روز دنیا، بهبود شرایط حمل‌ونقل و استفاده از کریدورهای امن تحویل کالا و نیز باز شدن افق‌های مبادلاتی غیر دلاری امکان بهبود وجود خواهد داشـت و در حال حاضر شاهد بهبود سهم صادرات به ویژه در کشورهای همسایه هستیم.

آنچه در هر واحد تولیدی مهم به نظر می‌رسـد تولید کالای باکیفیت و منطبق با اسـتانداردهای روز جهان اسـت و محصول با کیفیت در یک زنجیره شامل مواد اولیه مناسـب، نیروی انسـانی مطلوب آموزش‌دیده و توانمند، مدیریت علمی و به روز، ماشین‌آلات و تجهیزات مناسب، امنیت اقتصادی و نگاه آینده محور و در حال بهبود مسـتمر، تولید خواهد شد، لذا شـرکت شیشه همدان در همه این زمینه‌ها فعال است و در عین حال انجمن‌ها و کانون‌های مربوط به شیشه‌های بطری و جار (شیشـه‌های بسـته‌بندی صنایع مواد غذایی) در ایجاد شرایط مطلوب و رقابتی و پرهیز از هرگونه تحرکات احتمالی غیر سـازنده در زمینه رقابت می‌تواند، راهگشا باشد، استفاده هم‌زمان از برندینگ و بهبود شرایط معرفی محصولات و استفاده از دیدگاه‌های جدید در زمینه تجارت نیز می‌تواند به این موضوع کمک کند.

> **سابقه طولانی و تجربیات فنی و خودباوری بالای نیروی کار جوان و در عین حال باتجربه و توانمند و همچنین استفاده از تکنولوژی روز دنیا باعث ایجاد توانمندی بومی‌سازی و بهبود مستمر تولید گردیده است**

تفاوت شرکت شیشه همدان با سایرین

سـابقه طولانی و تجربیات فنی و خودباوری بالای نیـروی کار جوان و در عین حال باتجربه و توانمند و همچنین اسـتفاده از تکنولوژی روز دنیا که باعث ایجاد توانمندی بومی‌سـازی شـده و بهبود مستمر تولید گردیده اسـت از طرف دیگر همان‌طور که پیش از این هم اشـاره شد توانایی بسیار بالا در شرکت‌های اقماری شـرکت شیشه همدان مانند شرکت‌های همکار شیشـه غرب، صنایع بسته‌بندی ارمغان نگین آریا و تهیه مواد اولیه زرین نگین سهرورد و نیـز هماهنگی شـرکت‌های سـرمایه‌گذار عمده در راسـتای اهداف استراتژیک شـرکت که باعث کاهش قیمت تمام شـده و بهبود کیفیت به صورت مسـتمر گردیده اسـت و در عین حال عمر کوره‌ها و تجهیزات جانبی به میزان قابل‌ملاحظه‌ای افزایش یافته اسـت، از طرف دیگر حضور این شـرکت در سـازمان بورس اوراق بهادار باعث شـفافیت مالی و عملکرد این واحد شده است.

محصولات شیشـه‌ای مظـروف مورد اسـتفاده در صنایع بسته‌بندی مواد غذایی (بطری و جار) همخوان با محیط‌زیست هستند و آثار تخریبی بر محیط‌زیست ندارنـد درحالی که محصـولات پلاسـتیکی و تولید شـده از فرآورده‌های نفتی علاوه بر تأثیرات مخرب بر محیط‌زیست، بر سلامت انسان هم تأثیرگذار است.

لذا شرکت شیشه همدان، یکی از وظایف ذاتی خود را فرهنگ‌سـازی در زمینه ترغیب جامعه در استفاده از محصـولات شیشـه‌ای مذکور می‌دانـد و علاوه بر ترغیب جامعه به استفاده از این محصولات، در زمینه بازگرداندن محصولات شیشه‌ای مصرف شده به چرخه تولید، در تفکیک محصولات شیشه‌ای استفاده شده از سایر زباله‌ها و پسماندها، سرمایه‌گذاری می‌نماید.

قطعاً شـرکت شیشـه همدان با دورنمای لیدری بازار شیشه‌های جار و بطری خواهد توانسـت کما فی‌السابق نقش خود را در صنعت مورد بحث به نحو مطلوب بـا دیدگاه‌های نوآورانه ایفا نمایـد در کل می‌توان این‌گونه بیان کرد که شیشـه همدان به عنوان یکی از قدیمی‌ترین و ریشـه‌دارترین و دارای زنجیره کامل تولید در زمینه‌هـای تولید، فروش، تجارت و تهیه مواد اولیه، افق‌های روشـنی پیش‌رو خواهد داشت.

گفت‌وگوی صمت درباره پیش‌نیازهای توسعه معدن مطرح شد

دریا در خشکی

با همه فراز و فرودهایی که پشت‌سر گذاشتیم، معدن و صنایع‌معدنی در آستانه سالی دیگر است، هرچند صاحب‌نظران این حوزه معتقدند که برنامه‌ریزی برای معدن و صنایع وابسته باید درازمدت باشد و هیچ تحول شگرفی در طول یک سال اتفاق نخواهد افتاد، اما همزمانی مجدد برنامه هفتم توسعه با آغاز سال ۱۴۰۲ می‌تواند زمینه مناسبی برای یک شروع تازه با افق ۵ ساله باشد. در گفت‌وگوی صمت از محمدحسین بصیری، دانش‌آموخته دوره دکتری اقتصاد معدن در دانشگاه ناتینگهام انگلستان پرسیدیم چه بخش‌هایی باید در اولویت قرار گیرد تا رشد و توسعه معدن و صنایع معدنی سرعت گیرد. از آنجایی که هم در سند توسعه و هم در سخنان رئیس‌جمهوری در جلسه دفاع از بودجه بر موضوع آمایش سرزمین تاکید شده بود، گفت‌وگوی خود را بااشاره به این موضوع آغاز کردیم.

■ در سند توسعه هفتم که به مجلس ارائه شده بر تکمیل آمایش سرزمین و علاوه بر این، در سخنان رئیس‌جمهوری هم بر این نکته تاکید دوباره شد. نظر شما درباره ضرورت توجه به این موضوع چیست؟

خیلی خوشحالم که یکی از کارهای دولت موضوع آمایش سرزمین است، البته این موضوعی است که جزو دغدغه‌ها و برنامه‌های دولت‌های قبل هم بوده،اما تاکنون به‌سرانجام نرسیده و متاسفانه هیچ‌گاه به دستاوردهای آن هم توجه نشده است،زیرا در طرح آمایش پیش‌بینی می‌شود که چگونه همه‌چیز را باید به‌صورت بهینه موردمصرف قرار داد. اگر جایی معدن دارد، باید کل زنجیره را باتوجه به شرایط و موقعیت فیزیکی در نظر گرفت و محل استقرارها مطالعه شود که کمترین هزینه حمل مواد را داشته باشد و نزدیک به منابع آب باشد، اما متاسفانه درگذشته، بحث آمایش سرزمین مطرح بوده و در بودجه به آن توجه می‌شده است، اما در عمل اتفاق خاصی رخ نداد، بنابراین کارخانه‌های فولادی را می‌بینیم که باید نزدیک آب باشند و چون میلیون‌ها مترمکعب آب مصرف دارند، اما بیشتر در نقاط کویری احداث شده‌اند.

در حالی که کارخانه‌های فولاد باید نزدیک دریا یا رودخانه‌های بزرگ باشند. به‌جای اینکه ما کارخانه‌ها را نزدیک دریا ببریم، به‌دلیل بی‌توجهی به مطالعات موضوع آمایش سرزمین؛ دریا را داریم به کنار کارخانه‌ها منتقل می‌کنیم. یکی دیگر از دلایل این نوع اقدامات، فشار نماینده‌های مجلس بوده است که به‌دلیل تلاش برای خدمت کردن به منطقه خودشان فشار می‌آوردند تا کارخانه‌ها به‌ویژه فولاد در منطقه خودشان احداث شود و می‌توان از روی محل کارخانه‌های فولاد متوجه شد که نماینده‌های تاثیرگذار در زمان احداث این کارخانه‌ها چه کسانی بوده‌اند؟

■ نظرتان درباره انتقال آب خلیج‌فارس چیست؟

به‌گمان من، انتقال آب خلیج‌فارس اقدامی ناگزیر است، اما نگرانی اینجا است که آیا مطالعات اکوزیستی هم انجام شده است یا خیر؟

> وقتی در صنعت با قطعی برق و گاز روبه‌رو هستیم و صنایع دچار ضرر و زیان‌های هنگفتی می‌شوند، دیگر رغبتی به سرمایه‌گذاری جدید باقی نمی‌ماند و پیش‌بینی می‌کنم که به‌این‌ترتیب با افت شدید سرمایه‌گذاری روبه‌رو خواهیم بود

متاسفانه شنیده‌ها حاکی از آن است که مطالعاتی انجام نگرفته است؛ درست همان‌طور که ما ابتدا سدی احداث می‌کنیم، اما بعد متوجه می‌شویم یک کوه نمک در بستر سد وجود دارد. درخواست من از مسئولان این پروژه این است که حداقل مطالعات اکوزیستی هم انجام بدهند. آمایش سرزمین تا امروز رعایت نشده و امیدواریم با جدیت دولت، جزو ضرورت‌های فعالیت‌های صنعتی باشد و حمایت و نظارت کنند تا توجه به دستاوردهای مطالعات آمایشی مدنظر قرار گیرد و دوباره سرمایه ملی به‌هدر نرود.

■ وقتی طرح‌های کلان بدون مطالعات آمایش آغاز می‌شود و به‌انجام می‌رسد، چطور می‌توان آن را تصحیح کرد و آسیب واردشده چگونه جبران خواهد شد؟

این آسیب‌ها هرگز جبران نمی‌شود و باعث می‌شود هزینه‌های کشور افزایش پیدا کند و نرخ تمام‌شده محصولات تولیدی بالا برود، اما کسی به این موضوع توجه نمی‌کند.

مثل این است که شما ماشینی داشته باشید که باوجود همه هزینه‌های تعمیراتی و پول بنزین و... با ۱۰ کیلومتر سرعت حرکت کند، در مقایسه با اتومبیلی پیشرفته و به‌روز که هم هزینه تعمیر آن کمتر است و هم سرعتش قابل‌مقایسه با خودرو ما نیست.

هزینه آسیب‌هایی مثل نابودی ذخیره‌های آب زیرزمینی را نمی‌توان با عدد و رقم محاسبه کرد. صنعت ما بسیار هزینه‌بر است و دولت هم برای جبران بخشی از این هزینه‌ها یارانه پرداخت می‌کند.

■ امروزه که دچار مشکل تامین سوخت و انرژی ایجادشده‌ایم، سرنوشت این صنایع به کجا می‌رسد؟

متاسفانه در چند سال اخیر ما در زمینه تامین سوخت و انرژی با مشکل روبه‌رو شده‌ایم و دولت باید به‌طورحتم فکری به حال آن کند تا صنایع کشور از این کمبود متضرر نشوند و از مزیت بزرگ انرژی، که جز کشورهای عربی کمتر کشوری از آن برخوردار است، محروم نشوند.

دولت باید فکری به حال این موضوع کند، چرا که اگر به‌همین ترتیب ادامه پیدا کند، در کل، صنایع، توجیه اقتصادی و سوددهی را از دست می‌دهند و دیگر رغبتی برای سرمایه‌گذاری در صنعت باقی نمی‌ماند.

■ با این شرایط، تامین انرژی و افزایش هزینه‌های معدنکاری و صنایع وابسته چشم‌اندازتان برای سال آینده چیست؟ آیا پیش‌بینی‌هایی که برای رشد و توسعه انجام گرفته، دست‌یافتنی هست یا خیر؟

اگر فکری به حال حل مشکلات نشود و ریتم کارها به‌همین ترتیب باشد، وضعیت ما در سال آینده بسیار دشوارتر خواهد شد، مگر اینکه به‌سرعت و به‌صورت اورژانسی فکری برای تامین زیرساخت‌ها از جمله تامین انرژی، حمل‌ونقل و... بکنند و سرمایه‌گذاری‌های جدید انجام شود.

■ کدام‌یک از زیرساخت‌ها باید در اولویت قرار گیرد؟

کشور در تامین انرژی، گاز، برق و حمل‌ونقل هوایی، دریایی و ریلی بسیار ضعیف است. این یکی از نگرانی‌های بزرگ من است، زیرا وقتی در صنعت با

گروه بازرگانی گردشگری دانا
ستاره بام کویر
شرکت جمیل گرگ بافت (سهامی خاص)
پرچم‌بار شرکت حمل و نقل
مجتمع فولاد صنعت بناب Bonab Steel Industry Complex

شرکت گسترش صنایع و معادن ماهان

قطعی برق و گاز روبه‌رو هستیم و صنایع دچار ضرر و زیان‌های هنگفتی شوند، دیگر رغبتی به سرمایه‌گذاری جدید باقی نمی‌ماند و پیش‌بینی می‌کنم که به‌این‌ترتیب با افت شدید سرمایه‌گذاری روبه‌رو خواهیم بود.

در واقع بزرگ‌ترین چالش پیش‌روی صنعت و تولید تامین زیرساخت است. در واقع، سال‌های سال است که برای توسعه و بهبود کیفیت آنها اقدام قابل‌توجهی انجام نگرفته و بعضی از امکانات‌مان بسیار کهنه و فرسوده شده است.برای مثال، حمل‌ونقل ریلی حداقل مربوط به ۵۰ سال پیش است. همه این معضلات باعث می‌شود نرخ تمام‌شده محصولات افزایش پیدا کند و جذابیت سرمایه‌گذاری از بین برود.

■ امسال تسهیلاتی برای واردات ماشین‌آلات در نظر گرفته شد، آیا این اقدام کمکی به حل مشکل ماشین‌آلات کرده است یا خیر؟

وقتی با این تحریم‌های ظالمانه مواجهیم ، دیگر باید خودتحریمی را کنار بگذاریم و مسیر را هموار و بتوانیم نیازهای ضروری فعالیت را تامین کنیم.

بخش خصوصی به این بلوغ رسیده است که بداند باید چه ماشین‌آلاتی وارد کند که صرفه اقتصادی داشته باشد. دولت نباید در این زمینه مداخله کند و بگوید من تشخیص می‌دهم. باید این ماشین‌آلات این‌قدر عمر داشته باشند و تولید فلان سال باشند و در این غیر این صورت، اجازه ورود نمی‌دهیم. به‌نظر من، دولت باید دست از تصدیگری بردارد و بیشتر نقش صیانتی، حمایتی و نظارتی خود را ایفا کند.

■ شورای سیاست‌گذاری زنجیره معدن می‌تواند گرهی از مشکلات این بخش را باز کند یا خیر؟

هر اقدامی که موجب شود اهالی یک حرفه دور هم جمع شوند و منجر به گسترش ارتباطات، همفکری و هم‌افزایی شود، به‌خودی‌خود می‌تواند راهگشا باشد، زیرا وقتی تجربیات با هم ردوبدل کنند و ایده‌ها را به اشتراک بگذارند، راه‌های نرفته‌ای، پیش‌پای افراد باز می‌شود.

■ نقش دولت در ایجاد بستر مناسب چیست؟

اگر بخواهیم مناسبات دولت را از یک‌سو با مردم و از سوی دیگر، با بخش تولید و صنعت بررسی کنیم، چاره‌ای جز مقایسه نیست، البته در این مقایسه دوره خاصی مدنظر قرار نگرفته و کلیت مناسبات دولتی ملاک مقایسه است.

تجربه دوران دانشجویی در یکی از کشورهای اروپایی، توجه من را به نکته‌ای مهم و حیاتی جلب کرد. سیاست‌های کلی در این کشور بر این اساس تنظیم می‌شد که چه‌کار باید کرد تا مصرف‌کننده نهایی خوشحال شود و احساس رضایت کند. به‌تعبیر دیگر یعنی چطور باید جنس ارزان و باکیفیت را به‌دست مصرف‌کننده رساند. دولت برای تحقق این هدف، رقابتی سازنده میان تولیدکننده‌ها ایجاد می‌کرد تا در نهایت مصرف‌کننده نهایی منتفع شود.

برای مثال به یاد دارم رقابتی میان چند شرکت تولیدکننده برق ایجاد شده بود و آنها ناگزیر باید برای جلب‌نظر مشتری و جذب تعداد بیشتری از مصرف‌کنندگان، تعرفه‌های خود را کاهش می‌دادند و پیشنهادهای بهتر و جذاب‌تری ارائه می‌کردند. این رقابت تنگاتنگ در همه وجوه معیشت و زندگی، از خوراک گرفته تا دیگر محصولات و خدمات، برقرار بود.

در چنین سیستمی دولت در جایگاه یک تنظیم‌کننده یا رگلاتور عظیم قرار می‌گیرد که اجازه انحصارطلبی را نمی‌دهد و جلوی آن می‌ایستد.

به‌اعتقاد من، اگر هر دولت این سیاست را پیشه کند، موفق خواهد شد. جایگاه رفیع دولت ایجاب می‌کند که نقش رگلاتور را برعهده بگیرد، نه اینکه خود وارد بازار شود، کسب‌وکاری راه بیندازد تا از آن بهره‌برداری کند.

اما همان‌طور که اشاره شد، مهم‌ترین وظیفه دولت‌ها در زمینه ایجاد رقابت، جلوگیری از انحصاری شدن بازار است. انحصار یا منوپل در حوزه تولید به این معنا است که شخص یا سرمایه‌گذاری ویژه، کنترل حوزه خاصی از تولید یا خدمات را در دست بگیرد و عرصه ورود رقبای دیگر چنان تنگ شود که هیچ چشم‌اندازی برای شکسته شدن حلقه انحصار دیده نشود.

در حال حاضر بسیاری از عرصه‌های تولید در کشور ما به‌صورت انحصاری یا منوپلی درآمده است. در نتیجه، بی‌کیفیت‌ترین تولیدات این صنایع به نرخ بهترین محصولات خارجی به‌دست مصرف‌کننده می‌رسد.

> جایگاه رفیع دولت ایجاب می‌کند که نقش رگلاتور را برعهده بگیرد، نه اینکه خود وارد بازار شود، کسب‌وکاری راه بیندازد تا از آن بهره‌برداری کند

فرقی نمی‌کند که این رقابت داخلی باشد یا با شرکت‌های خارجی ایجاد شود. برای مثال واردات خودرو هوشمندانه انجام پذیرد، به‌گونه‌ای که هم منافع مصرف‌کننده را تامین کند، هم خودروسازی داخلی را از بین نبرد.

به‌نظر من، اگر هوشمندانه بودن تصمیمات بیشتر موردتوجه قرار گیرد، جهت‌گیری‌ها تخصصی‌تر انجام می‌شود.

اگر استراتژی «قرار دادن مصالح مردم در درجه اول اهمیت»، اولویت همه طرح‌ها و برنامه‌های‌مان باشد، شرایط کشور در بخش تولید به‌گونه دیگری رقم خواهد خورد. بدیهی است، یکی از مهم‌ترین وظایف دولت‌ها حمایت از تولیدکننده است، اما اگر در تصمیم‌گیری‌های کلان خود اصالت را به مردم بدهد و همواره از خود بپرسد که ادامه مسیر چگونه باید باشد، در پایان زنجیره تولید، هم مردم منتفع و دلشاد می‌شوند و هم تولید رشد می‌کند.

■ در زمینه اکتشاف چه اقداماتی مغفول مانده است؟

در بحث اکتشافات باوجود همه زحماتی که کشیده شده، اما همچنان جای خالی بسیاری برای کار وجود دارد و منابع بسیاری کشف‌نشده باقی مانده است. برای جبران این عقب‌ماندگی، باید کارهای زیربنایی انجام شود. به‌گمان من، هزینه‌هایی که دولت برای سرمایه‌گذاری در این بخش‌ها انجام می‌دهد، خود نوعی سرمایه‌گذاری است. به‌عبارت‌دیگر، دولت هرچه برای رفاه مردم هزینه کند، در واقع سرمایه‌گذاری انجام داده است. نیاز به گفتن نیست که ظرفیت ذخایر معدنی در کشور ما بسیار بالا است و از نظر تنوع ذخایر در دنیا کم‌رقیب هستیم. اگر دولت بدون نگاه درآمدی و تلاش برای راه‌اندازی بنگاه اقتصادی دیگری، در حوزه اکتشاف سرمایه‌گذاری کند و تمهیداتی بیندیشد و تسهیلاتی در نظر بگیرد تا بخش خصوصی بتواند اکتشافات در کشور را گسترش دهد، اقدام بزرگی انجام گرفته است و به‌این‌ترتیب ذخایر جدیدتری کشف می‌شود و هرکدام از این ذخایر می‌توانند زنجیره عظیمی از تولید، ایجاد اشتغال و افزایش ارزش‌افزوده را کلید بزنند.

گسترش فولاد شهریار
Gostaresh Foulad Shahriar
شرکت توسعه مجتمع های خدماتی و رفاهی
پارس زیگورات
(سهامی خاص)
ماهان سیرجان
MAHAN SIRJAN
BAFT STEEL
شرکت احیا استیل فولاد بافت

رویکرد صندوق بازنشستگی فولاد در سرمایه گذاری و اجرای طرح های توسعه ای

یکی از اهداف اساسی صندوق بازنشستگی فولاد، رسیدن به پایداری مالی است و افزایش بازدهی دارایی ها و اصلاح سبد سرمایه گذاری نیز در همین چارچوب دنبال می شود.

به همین منظور نظارت و ارزیابی عملکرد شرکت های تابعه با جدیت بیشتری در دوره مدیریت جدید صندوق پیگیری می شود.

ضمن اینکه اجرای طرح های توسعه ای در شرکت های تابعه به منظور افزایش درآمد صندوق در جهت ارائه خدمات مطلوب تر به بازنشستگان از دیگر موارد مورد اهتمام مدیریت جدید صندوق است. از جمله این طرح ها می توان به پروژه های آهن اسفنجی و کنسانتره در شرکت سنگ آهن مرکزی ایران، طراحی و ارائه سه محصول جدید شرکت دخانیات و اجرای کارخانه فروکروم در معادن اسفندقه اشاره کرد.

نگاهی به اقدامات و دستاوردهای صندوق بازنشستگی فولاد

موسسه صندوق حمایت و بازنشستگی فولاد یکی از صندوق های زیر مجموعه وزارت تعاون،کار و رفاه اجتماعی است که حدود ۸۷ هزار بازنشسته را تحت پوشش دارد. این بازنشستگان سال‌ها در معادن و صنایع معدنی و فولادی در سخت‌ترین شرایط کاری به میهن اسلامی خدمت نموده و برای سربلندی این آب و خاک صادقانه تلاش کرده اند و صندوق بازنشستگی فولاد افتخار دارد که خدمتگزار این عزیزان باشد.

چالش های صندوق

صندوق بازنشستگی فولاد به دلیل پایین بودن ضریب پشتیبان که حدود ۰/۰۵ است صندوق بسته ای است و ورودی بسیار ناچیزی دارد که هیچ توازنی با تعداد مستمری بگیران آن ندارد بنابراین این موضوع یکی از چالش های اصلی تامین منابع صندوق است. تا قبل از استقرار دولت انقلابی سیزدهم صندوق فولاد همانند سایر صندوق ها مشکلات عدیده ای داشت هر چند به علت نوع و ماهیت این مشکلات بسیاری از آنها همچنان چالش برانگیز هستند اما عزم آیت الله دکتر رئیسی ریاست محترم جمهور و اعضای دولت انقلابی ایشان به ویژه دکتر سید صولت مرتضوی وزیر محترم تعاون،کار و رفاه اجتماعی برای ساماندهی صندوق ها موجب همت و تلاش مضاعف مدیران صندوق‌ها از جمله صندوق بازنشستگی فولاد را برای تحول و شکوفایی صندوق و بهبود خدمت رسانی به بازنشستگان فولاد شده است. همچنین با هدف بررسی طرح های توسعه ای شرکت ها و دیدار با بازنشستگان سفرهای استانی آغاز شده است که در نخستین گام مدیریت صندوق با سفر به استان یزد و ضمن بازدید از دو شرکت سنگ آهن مرکزی ایران و فولاد آلیاژی از نزدیک روند امور این شرکت ها را بررسی کرد.

ورود شرکت های زیرمجموعه به بازار سرمایه

یکی از برنامه های صندوق فولاد ورود شرکت های زیرمجموعه واجد شرایط به بازار سرمایه است. فرآیند لازم در این خصوص برای ورود شرکت های سنگ آهن مرکزی، دالاهو، زغالسنگ کرمان و دخانیات ایران در حال انجام است.

دستاوردهای صندوق فولاد در چهار ماه گذشته

۱-درج اعتبار ۹۷۰۰ میلیارد تومانی در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲

این میزان اعتبار در مقایسه با بودجه صندوق در سال جاری رشد ۷۰ درصدی را نشان می دهد.

۲_درج جابجایی و انتقال اعتبار سالیانه صندوق از جدول ۹(درآمدهای متفرقه) به جدول ۷ ذیل اعتبارات وزارت تعاون کار و رفاه اجتماعی در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲

۳_رایزنی و پیگیری جهت افزایش اعتبار سال جاری صندوق

این موضوع ازطریق محل جزء ۲ بند ط ماده ۲۸ قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت و درخواست متمم بودجه ۱۴۰۱ و افزایش رقم سرفصل فروش سهام و املاک در اختیار موسسه به ۱۵۰۰ میلیارد تومان صورت می گیرد.

۴_صفر شدن فرانشیز درمان

برای نخستین بار در تاریخ صندوق و به منظور رفاه حال بازنشستگان فولاد فرانشیز درمان این عزیزان حذف و سرانه درمان دو برابر شد.

ضمن اینکه به منظور رضایتمندی بیشتر بازنشستگان تعداد مراکز درمانی طرف قرارداد رشد چشمگیری داشته است.

۵_افزایش مبلغ وام و تعداد وام گیرندگان

به منظور ارتقای رفاه و معیشت بازنشستگان وام بازنشستگان فولاد از هشت به پانزده میلیون تومان افزایش یافت و تا پایان امسال ۱۵هزار بازنشسته این وام را دریافت خواهند کرد.

۶_افزایش سرمایه شرکت زغالسنگ کرمان

این شرکت سالها مشمول ماده ۱۴۱ قانون تجارت بود و به همین دلیل جزو شرکتهای زیان ده بود و نمی‌توانست از تسهیلات بانکی استفاده کند. با پیگیری مستمر به عمل آمده و با تصویب مجمع فوق‌العاده شرکت سرمایه ثبتی آن از ۶۲۱/۲ به ۴۴۵/۵۱ میلیارد ریال افزایش یافت و اکنون راه ورود به بازار سرمایه و استفاده از تسهیلات بانکی برای شرکت فراهم شده است.

۷_آزادسازی ۲۷۵۰۰متر مربع زمین شاهرود و انتقال از شهرداری شاهرود به صندوق

این اقدام در مرحله پیگیری و نزدیک به اتمام است.

۸_آزادسازی ۳۰۰۰ متر مربع زمین منطقه کوه سنگی مشهد

این اقدام نیز نزدیک به حصول نتیجه است

۹_ساماندهی املاک و مستغلات و برنامه ریزی برای اجرای سامانه GIS

۱۰_تدوین سند راهبردی و بازنگری کلیه فرآیندها و آیین نامه ها

۱۱_پیگیری عودت ۳۴۰ میلیارد تومان مالیات کسر شده از حساب بانکی صندوق توسط سازمان مالیاتی

۱۲_برنامه ریزی و راه اندازی سفرهای ارزان قیمت زیارتی و سیاحتی بازنشستگان

این اقدام با هدف افزایش روحیه نشاط و سلامت روانی بازنشستگان انجام می شود.

۱۳_تعامل مطلوب با کانون های بازنشستگی

یکی از نخستین اقدامات مدیریت جدید برگزاری جلسه هم اندیشی با کانون های بازنشستگی بود که این اقدام نقش موثری در حاکم شدن فضای تعامل و گفتگو میان مدیران صندوق و

کانون ها داشت و اکنون این تعامل در سطح مطلوبی برقرار است.

۱۴_ رصد و پایش عملکرد مدیران و تغییر برخی مدیران عامل شرکتها

در دوره جدید مدیریت صندوق،عملکرد مدیران به دقت ارزیابی می شود و تا کنون مدیران عامل چند شرکت تابعه تغییر کرده اند.

همچنین با هدف بررسی طرح های توسعه ای شرکت ها و دیدار با بازنشستگان سفرهای استانی آغاز شده است.

در نخستین گام مدیریت صندوق با سفر به استان یزد و ضمن بازدید از دو شرکت سنگ آهن مرکزی ایران و فولاد آلیاژی از نزدیک روند امور این شرکت ها را بررسی کرد.

موسسه صندوق حمایت و بازنشستگی کارکنان فولاد

۲۳ اقدام مهم تقدسی نژاد در شهر آفتاب

تدوین استراتژی فرانمایشگاهی برای ایجاد مثلث اقتصادی جنوب تهران و راه‌اندازی اولین ناحیه تجاری کشور

پیشنهاد تغییر نام شرکت از شرکت بهره‌برداری نمایشگاه بین‌المللی شهر آفتاب به شرکت نمایشگاه بین‌المللی تهران که در نهایت در صحن شورای اسلامی شهر به «شرکت نمایشگاه‌های بین‌المللی آفتاب تهران» تغییر یافت.

آغاز فرایند اخذ ایزوهای مختلف و مرتبط با فعالیت‌های نمایشگاهی که در حال انجام است.

تفاهم برای برگزاری ۴۰ نمایشگاه در سال ۱۴۰۱(با وجود کارشکنی‌های مختلفی که در صنعت نمایشگاهی صورت گرفت در نهایت ۳۰ عنوان تا پایان سال برگزار شد)

انتقال نمایشگاه‌هایی چون کاشی سرامیک، سنگ، رویداد جامع شهری و غیره از نمایشگاه سئول به محل دائمی نمایشگاه‌های شهر آفتاب

تغییر اساسنامه شرکت نمایشگاهی

تغییر ساختار سازمانی شرکت متناسب با فعالیت‌های نمایشگاهی

عقد تفاهم نامه برای انجام ۶۰ موضوع نمایشگاهی تازه در سال ۱۴۰۲

اصلاح بودجه شرکت (بودجه ۳۶ میلیارد تومانی در ابتدای کار که در متمم بودجه به ۳۳۶ میلیارد نقد افزایش و در بودجه سال بعد(۱۴۰۲) به رقمی حدود ۲۳۰۰ میلیارد تومان (نقد و غیرنقد) افزایش یافت).

تزریق و بکارگیری نیروها و مدیران خوش فکر، تازه نفس، علاقه‌مند و فعال

در آخریـن روزهـای دی مـاه ۱۴۰۰ عبدالرئـوف قادری مدیرعامل وقت نمایشـگاه بین‌المللی شـهر آفتاب جای خـود را به عبـاس تقدسـی نـژاد داد. وی فارغ‌التحصیل مقطع کارشناسـی در رشـته زمین‌شناسـی از دانشـگاه خوارزمی، فارغ‌التحصیل مقطع کارشناسی ارشد در رشته مدیریت اسـتراتژیک و دارای مدرک PMP از موسسـه بین‌المللی PMI است.

تقدسـی نژاد از موسسـان اولیـه اردوهـای جهادی و خدمت‌رسـانی بـه محرومیـن در مجموعه‌هـای مختلف دانشـگاهی است. از جمله سوابق وی می‌توان به مدیریت ابرپروژه‌های نفت و گاز در فازهای ۱۳، ۲۲، ۲۳، ۲۴ پارس جنوبی اشـاره کرد که بسـیاری از رکوردهای بین‌المللی صنعت حفاری در طی دوره مدیریت ایشان به ثبت رسیده است. همچنین تقدسی نژاد قائم‌مقام قرارگاه ملی مبارزه با مفاسد اقتصادی و فعال در عرصه‌های مختلف سیاسی، فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی اسـت. با گذشت یک سال از انتصاب وی به عنوان سکان‌دار شهر نمایشگاهی آفتاب گزارشی از عملکرد وی منتشر می‌کنیم:

ایجـاد تعامل سـازنده بـا انجمن‌ها، اتحادیه‌هـا، اصنـاف و مجموعه‌هـای مختلف مرتبط با برگزاری نمایشگاه‌ها

آغـاز فراینـد پیاده‌سـازی اسـتانداردهای مختلف و تعریف بیش از ۱۲۰ پروژه در شهر آفتاب

عقد قـرارداد بـا وزارت نفـت برای برگـزاری نمایشـگاه نفـت، گاز و پتروشـیمی ۱۴۰۲ برای اولیـن بار در نمایشگاه آفتاب تهران

رفـع عیوب مختلف ایجاد شـده ناشـی از خواب چندسـاله گذشته نمایشـگاه و عدم رسیدگی‌های فنی، عمرانی، فضای سبز و غیره

سـاختمان تجارت جهانی که مشارکتی توسط بخش خصوصی ساخته شده بود، بدلیل عدم انجام تعهدات شهرداری هشت سال بلاتکلیف بود و روی ۸۳ درصد پیشـرفت متوقف مانده بود که بـا پیگیری‌های انجام شـده و رفع مشکلات مربوطه، ابتدای سال بعد زیربار خواهد رفت.

عقـد تفاهم‌نامـه و توافقـات همکاری بـا مدیران سـایت‌های نمایشـگاهی ارمنسـتان، تاجیکستان، روسـیه، نجف، سلیمانیه و غیره و دعوت بیش از ۳۰ سـفیر و هیئت تجاری از کشورهای مختلف در زمان برگزاری نمایشگاه‌های انجام شده.

ثبت رکورد بیشترین بازدید کننده از شهر آفتاب در برگزاری نمایشـگاه موتورسیکلت در نمایشگاه بین‌المللی آفتاب تهران

آغاز عملیات ساخت ۴۸ هزار مترمربع فضای نمایشگاهی جدید علاوه بر فضاهای فعلی

جلسـات تخصصی با غرفـه‌داران و پیگیری رونق کسب و کار آنها در مجموعه‌های مختلف شهرداری، دولت و سایر مراجع

پیگیـری برای اقناع مدیـران موثر مرتبط با برگزاری نمایشـگاه کتاب جهـت انتقال این رویداد به نمایشگاه شهر آفتاب

آغـاز فرایند تبدیل کردن گرید شـرکت از C به A+ در شهرداری تهرا ن با توجه به تغییرات انجام شده.

ایجاد دسترسی از اتوبان به نمایشگاه

افزایـش ۲۰۰۰برابـری ترند خبری شهر آفتاب نسبت به ۵ سال پیش

با انعقاد تفاهم‌نامه در حضور وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی و رئیس سازمان انرژی اتمی رخ داد؛

تحول بزرگ اقتصادی در شرکت سنگ آهن مرکزی ایران با اکتشافات جدید

روز گذشته، تفاهم‌نامه بزرگ همکاری معدنی ((اکتشاف، استخراج و فرآوری کانسنگ مواد پرتوزا و عناصر همراه)) فی‌مابین مدیران عامل شرکت‌های سنگ‌آهن مرکزی ایران و سازمان انرژی اتمی با حضور معاون رییس جمهور و وزیر کار، رفاه و امور اجتماعی به امضا رسید که در این مراسم مقام عالی وزارت از این اکتشافات جدید به عنوان زمینه‌ساز تحول اقتصادی نام برد.

به‌گزارش مرکز روابط عمومی شرکت، تفاهم‌نامه همکاری ((اکتشاف، استخراج و فرآوری کانسنگ مواد پرتوزا و عناصر همراه)) فی‌مابین مدیران عامل شرکت‌های سنگ‌آهن مرکزی ایران و انرژی اتمی در محل وزارت تعاون،کار و رفاه اجتماعی به امضا رسید.

در آیین انعقاد این تفاهم‌نامه همکاری که با حضور سیدصولت مرتضوی، وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی، محمد اسلامی معاون رئیس‌جمهور و رئیس سازمان انرژی اتمی ایران، سیدحجت کاظمی مدیرعامل صندوق بازنشستگی فولاد، مجتبی حمیدیان،مدیرعامل شرکت سنگ آهن مرکزی ایران و جمعی از مدیران وزارت تعاون،کار و رفاه اجتماعی و سازمان انرژی برگزار شد، وزیر کار گفت: بهره‌مندی از ظرفیت‌های معدنی ایران اسلامی در سال‌های اخیر مورد تأکید مقام معظم رهبری بوده است.

وی با بیان اینکه ایران در حوزه معادن، جزو کشورهای سرآمد دنیاست، افزود: دستیابی دانشمندان جوان کشور به تکنولوژی ژئوفیزیک هوابرد، امیدآفرین و نویدبخش آینده درخشان این حوزه است.

مرتضوی به اثرگذاری حوزه معادن در تقویت اقتصاد ملّی اشاره کرد و گفت: اکتشافات جدید در کشور می‌تواند علاوه بر اشتغال‌آفرینی برای جوانان به رونق تولید و صادرات نیز منجر شود.

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی دستیابی به اهداف تعریف‌شده در حوزه صنایع مادر، تأمین مواد اولیه صنعت فولاد کشور و ایجاد و توسعه فرصت‌های شغلی جدید با رویکرد منطقه‌ای و بومی را از اهداف تفاهم‌نامه فی‌مابین شرکت مهندسی اکتشاف و استخراج کانی‌های نوین پارس(اسکام) به‌عنوان نماینده سازمان انرژی اتمی و شرکت سنگ‌آهن مرکزی ایران از طرف وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی عنوان کرد.

▣ از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی حمایت کامل می کنیم

محمد اسلامی، معاون رئیس‌جمهور و رئیس سازمان انرژی اتمی ایران نیز در این نشست با اشاره به اینکه در شکوفایی اقتصادی ایران یکی از الزامات توسعه فعالیت‌های معدنی است، اظهار کرد: بهره‌برداری از معدن لازم است‌به صورت حرفه‌ای و با فناوری‌های نوین انجام شود.

رییس سازمان انرژی اتمی با اشاره به اینکه توقف چند ساله و موانع به‌منظور بهره‌برداری از عناصر همراه معادن در دولت سیزدهم و مدیریت جوان و جهادی توسط این سازمان رفع شده است، گفت: این اتفاق موجب ثروت‌آفرینی برای ملت ایران خواهد شد و با تولید و اشتغال پایدار ارزش افزوده قابل ملاحظه‌ای به وجود می‌آورد. این تفاهنامه می تواند نقطه عطف و آغازی برای تحول اقتصادی در حوزه صنعت و معدن در کشور باشد.

رئیس سازمان انرژی اتمی از تلاش‌های ریاست صندوق بازنشستگی فولاد و مدیرعامل شرکت سنگ‌آهن مرکزی ایران تشکر ویژه کرد.

▣ راه رسیدن به تولید ۵۵ میلیون تن فولاد تا سال ۱۴۰۴ هموار شد

همچنین سیدحجت کاظمی مدیرعامل صندوق بازنشستگی فولاد در این نشست با بیان اینکه شروع همکاری مشترک بین سازمان انرژی اتمی ایران و وزارت تعاون و کار و رفاه اجتماعی در قالب انعقاد قراردادهای مشارکتی اکتشاف و استخراج و فرآوری معدنی میل به تامین منابع معدنی و ذخیره استراتژیک کشور برای تامین منابع سوخت هسته‌ای است، گفت: هم‌اکنون معدن چغارت با ۲۰۰ میلیون تن سنگ‌آهن در شهر بافق روبه اتمام است و با انعقاد این تفاهم‌نامه در مسیر چشم‌انداز و سند تولید ۵۵ میلیون تن فولاد تا سال ۱۴۰۴ گام بلندی برداشته شده است.

▣ ذخیره ۱۷۰ میلیون تن سنگ‌آهن زیرزمینی در معدن آنومالی ۸ ناریگان

مجتبی حمیدیان مدیرعامل شرکت سنگ آهن مرکزی ایران سخنران دیگر این مراسم بود که با اشاره به اینکه پس از یکسال فعالیت در شرکت سنگ آهن مرکزی ایران امروز شاهد یک اتفاق بزرگ هستیم، گفت: در حوزه فعالیت‌های معدنی و صنعتی، بلوک مرکزی ایران یکی از مستعدترین مجموعه‌های کشور بوده و از سال ۱۳۵۰ فعالیت معدنی در آن شروع شده است.

وی تصریح‌کرد: در دولت سیزدهم به دنبال ایجاد تحول صنعتی و معدنی در بلوک مرکزی ایران هستیم و معدن آنومالی ۸ ناریگان تقریبا برابر معدن چغارت ماده اولیه دارد.

حمیدیان افزود: ما امیدوار هستیم این تفاهم‌نامه همراه با تجربه شرکت سنگ‌آهن مرکزی ایران پس از فعالیت در معادن چغارت و دی ۱۹، یک رخداد مهم برای پیش‌روی به سوی معدنکاری زیرزمینی باشد.

▣ شهامت شرکت سنگ آهن مرکزی ایران در کشف معادن پنهان

محمدحسن تولایی، مدیرعامل شرکت اسکام هم با بیان اینکه این شرکت زیرمجموعه سازمان انرژی اتمی است، گفت: سازمان انرژی اتمی با بومی‌سازی هوابردی توانایی شناسایی کل معادن کشور را دارد.

وی افزود: موضوع آنومالی سطحی رو به اتمام است و معادن پنهان از طریق ژئوفیزیک هوابرد امکان شناسایی دارند و شرکت اسکام در این زمینه بانک اطلاعاتی بزرگی دارد .در همین معدن آنومالی ۸ ناریگان که توسط ژئوفیزیک شناسایی شد. اطلاعات مهمی را استخراج کردیم که این اطلاعات در جای دیگر موجود نیست.

تولایی افزود: از آقای حمیدیان و شرکت سنگ‌آهن مرکزی ایران تشکر می‌کنم که شهامت حرکت به سوی کشف معادن پنهان در کشور را دارند و با بهره برداری از معدن آنومالی ۸ ناریگان برای ۵ تا ۷ هزار نفر اشتغال پایدار ایجاد خواهد شد.

توسعه ۲ ناحیه صنعتی در یزد

تخفیف ۳۰ درصدی اقساط برای بهره برداری زودتر از موعد

محمد دهقان مدیرعامل شرکت شهرک های صنعتی استان یزد درباره معرفی وظایف، مزیت ها و طرح های تشویقی شرکت شهرکهای صنعتی به مخاطبان، بیان کرد: شرکت شهرک‌های صنعتی زیر مجموعه یک سازمان مادر تخصصی به نام سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران می باشد که خود این سازمان هم یکی از سازمان های زیر مجموعه وزارت صنعت، معدن و تجارت است به این معنی که وزارت صنعت، معدن و تجارت بخش های تخصصی خود را در قالب سازمان های مادر تخصصی شکل داده و آن سازمان های مادر تخصصی در استان ها، فعالیت های مستقل و تخصصی را انجام می دهند.

دهقان با بیان اینکه مأموریت ها و فعالیت های شرکت شهرکهای صنعتی در راستای توسعه صنعتی استان است، افزود: همانطور که از نام شرکت مشخص است، ما دو مأموریت داریم که ابتدا توسعه و ایجاد شهرک های صنعتی به عنوان بستری برای استقرار واحدهای تولیدی و صنعتی است و مأموریت حمایتی ما برای رشد و توسعه واحدهای صنعتی که به بهره برداری رسیده اند نیز از وظایف بخش صنایع کوچک است. مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی استان یزد درباره حمایت از واحدهای تولیدی مستقر در شهرک‌های صنعتی در جهت توانمند شدن، تصریح کرد: حمایت هایی از جنس تسهیلات و هم از جنس بلاعوض به واحدهای تولیدی انجام می شود تا بتوانند رشد پیدا کنند و در راستای توسعه بازار و منابع انسانی توانمند شوند.

وی در بخش توسعه شهرک های صنعتی، توضیح داد: شهرک صنعتی یزد که از سال ۱۳۶۴ ایجاد شد هم اکنون کامل ترین و بزرگترین شهرک صنعتی استان است و این در حالی است که در حال حاضر، ۳۵ شهرک و ناحیه صنعتی مصوب داریم که از این تعداد، ۲۹ مورد قابل واگذاری و عملیاتی است.

دهقان گفت: مساحت مجموع اراضی در اختیار شرکت شهرکهای صنعتی استان یزد، تقریبا ۸۸۰۰ هکتار است که ۴۰۰۰ هکتار آماده سازی شده و قابل واگذاری است و مابقی در آینده تکمیل می شود.

وی با اشاره به اینکه صنایع مستقر در شهرک های صنعتی بر اساس ضوابطی که حاکم است کمترین آلودگی را دارند، افزود: یکی از مزایای شهرک صنعتی نسبت به خارج از شهرک این است که در چارچوب آن موظفند ضوابط زیست محیطی را رعایت کنند.

این مقام مسئول به وجود تصفیه خانه فاضلاب به عنوان یکی از زیرساخت های موجود اشاره کرد و گفت: آب مصرفی پس از تصفیه به پساب تبدیل می شود و این پساب در فضای سبز استفاده می شود و مازاد آن پس‌آب را واحدهای صنعتی خریداری در تولید استفاده می کنند.

وی از دیگر مزایای استقرار شرکت در شهرکهای صنعتی را جلوگیری از واگذاری های پراکنده و بدون برنامه عنوان کرد و افزود: در حال حاضر در شرکت شهرک های استان، بیش از ۴۰۰۰ قرارداد واگذاری داریم؛ یعنی این تعداد نفر با شرکت

شهرک ها قرارداد بستند،زمین دریافت کردند و متعهد شدند واحد صنعتی را به بهره‌برداری برسانند که تاکنون ۳۵۰۰ مورد به بهره برداری رسیده و نزدیک ۱۰۰۰مورد هم در حال ساخت و ساز هستند و در صورت عدم اجرای به موقع قرارداد، زمین مجدد به شرکت شهرکهای صنعتی بازگردانده می شود.

دهقان با بیان اینکه سال گذشته رتبه برتر کشور در پروژه های عمرانی و ایجاد زیر ساخت ها در شهرک هاس صنعتی کشور را کسب کردیم، تصریح کرد: در حال حاضر حدود ۴۰۰ پرونده در محاکم قضایی برای پس گرفتن این زمین ها داریم که به تعهدات خود عمل نکردند و باید به سرمایه گذار جدید واگذار شود.

وی در ادامه به حمایت از واحدهای به بهره برداری رسیده، اشاره و اظهار کرد: بخشی از حمایت ها در صورت امکان تسهیلات بانکی است و بخشی دیگر با منابع شرکت شهرکهای صنعتی به صورت بلاعوض است.

تشویق سرمایه‌گذاری در مناطق محروم

دهقان در خصوص زیرساخت ها، گفت: بیش از ۴۰۰ میلیارد تومان در شهرک های صنعتی استان یزد، حتی در دورترین نقطه استان زیرساخت ایجاد کردیم و اکنون واگذاری های ما در مناطق محروم با تخفیف ۵۰ درصد است و سرمایه گذار را تشویق و ترغیب می کنیم به شهرستان ها بروند.

وی در ادامه به طرح های تشویقی شرکت اشاره و افزود: درصورتی که یک واحد صنعتی، زودتر از موعد قرارداد به بهره‌برداری برسد بر اساس ضابطه، ۳۰ درصد اقساط باقی مانده بلاعوض است و بخشیده می‌شود.

تصویب توسعه دو ناحیه صنعتی در یزد

مدیرعامل شرکت شهرک های صنعتی استان یزد گفت: در آخرین نشست هیات مدیره سازمان صنایع کوچک وشهرک‌های صنعتی ایران، توسعه دو ناحیه صنعتی در یزد به تصویب مجمع عمومی شرکت شهرک‌های صنعتی استان‌ها رسید.

محمد دهقان اظهارداشت: در آخرین نشست هیئت مدیره سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران، توسعه ناحیه صنعتی مروست در شهرستان مروست به وسعت ۴۹.۵۸ هکتار و توسعه ناحیه صنعتی پشتکوه درشهرستان تفت به وسعت ۱۹ هکتار به تصویب رسید.

وی افزود: بر این اساس و در جهت پاسخ به نیازها و تقاضاهای موجود، بیش از ۶۸ هکتار به اراضی صنعتی استان یزد افزوده خواهد شد.

تصویب افزایش ۷۰۰ هکتار به اراضی شرکت شهرک‌های صنعتی یزد

دهقان از افزایش ۷۰۰ هکتار به اراضی در اختیار شرکت شهرکهای صنعتی استان یزد خبرداد و عنوان کرد: در شورای برنامه ریزی و توسعه استان که به ریاست استاندار یزد برگزار شد، با هدف توسعه صنعتی مبتنی بر سند تحولی یزد نوین افزایش ۷۰۰ هکتار به اراضی در اختیار شرکت شهرک‌های صنعتی استان یزد تصویب شد.

موسسه صندوق حمایت و بازنشستگی کارکنان فولاد

محسن باقری
معاون توسعه مدیریت و منابع صندوق بازنشستگی فولاد

چالش های صندوق های بازنشستگی

در چند سال گذشته بارها از سوی مسئولان و کارشناسان درباره وضعیت صندوق های بازنشستگی هشدار داده شده است. واقعیت این است که صندوق های بازنشستگی در کشورمان وضعیت مطلوبی ندارند. ریشه های این موضوع را باید در عوامل مختلفی جستجو کرد.یکی از این عوامل پایین بودن نسبت پشتیبان است. نسبت پشتیبانی که به معنای نسبت بیمه پردازان به مستمری بگیران است یک عامل کلیدی در پایداری مالی صندوق هاست. این شاخص در سالهای گذشته مرتب کاهش یافته است. به عنوان مثال شاخص مذکور برای صندوق بازنشستگی کارکنان فولاد حدود ۰/۰۵ است.

در حال حاضر تقریبا تمام صندوق های بازنشستگی متکی به بودجه عمومی هستند. این در حالی است که در حالت طبیعی، این صندوق ها باید از محل منابع داخلی خود هزینه های خود را پوشش دهند. صندوق های بازنشستگی در دو دهه گذشته در موضوع سرمایه گذاری و افزایش بازدهی دارایی ها عملکرد مناسبی نداشتند. بسیاری از این صندوق ها دارای هلدینگ های متعدد و شرکت های بزرگی هستند اما به رغم این موضوع بدون بودجه سالانه دولت نمی توانند تعهدات خود را در قبال جامعه هدفشان انجام دهند.

البته نباید نادیده گرفت که دولت نیز بدهی های زیادی به صندوق های بازنشستگی دارد و پرداخت این بدهی ها نیز می تواند تا حد زیادی مشکلات صندوق ها را برطرف نماید.

خوشبختانه رویکرد وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی -که چهار صندوق تامین اجتماعی، کشوری، فولاد و روستاییان و عشایر را تحت پوشش خود دارد- بر مبنای پایداری مالی صندوق های بازنشستگی و سیاستهای جدید وزارت کار تعاون و رفاه اجتماعی قرار گرفته است بر این اساس که به موازات پیگیری برای پرداخت بدهی های دولت محترم به صندوق ها، افزایش بازدهی دارایی ها و سرمایه گذاری های موثر به عنوان یک راهبرد مورد توجه جدی قرار گرفته است.

امیدوارم با حمایت دولت انقلابی سیزدهم تلاش های وزارت مذکور برای پایداری مالی صندوق های بازنشستگی به ثمر برسد. انشاالله

سیمران

لوازم خانگی

HOME APPLIANCES

Simaran
www.simaran.com

دفترمرکزی: تهران، خیابان کریم خان زند، شماره ۱۰۳
تلفن: ۸۸۸۳۸۴۰۰-۰۲۱ فکس: ۸۸۸۳۵۰۷۳-۰۲۱

بانک ایران زمین
IRAN ZAMIN BANK

کارت تنخواه

ویژه مشتریان (حقوقی)

www.izbank.ir

بانک ایران زمین بانک دیجیتال

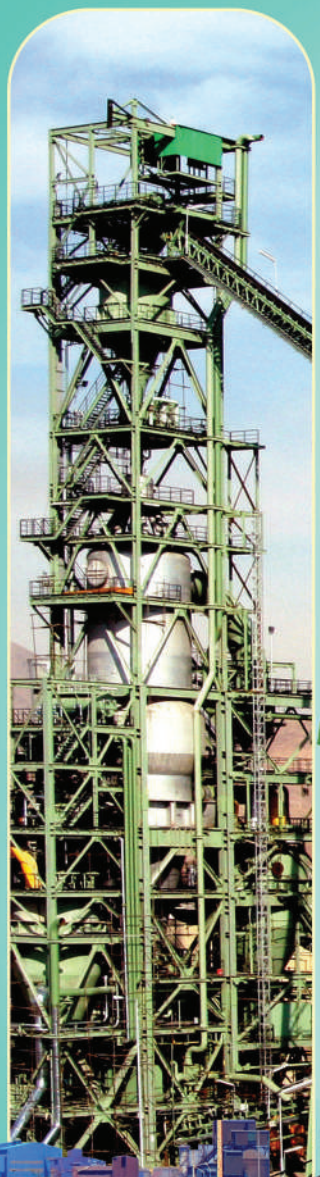
KSC.CO

شرکت مجتمع فولاد خراسان

یا مقلب القلوب والابصار یا مدبر اللیل والنهار یا محول الحول والاحوال حول حالنا الی احسن الحال

استحکام پایدار؛ آرامش ماندگار

تقارن خجسته‌ی نوروز باستانی و بهار قرآن شاد و فرخنده باد

تلفن: ۰۵۱ ۴۱ ۵۲ ۰۰۰۰ | دورنگار: ۳ و ۰۵۱ ۴۲ ۴۵ ۳۲۳۱ | سایت: www.KSCCO.ir

کیلومتر ۱۵ جاده نیشابور به شهر فیروزه | صندوق پستی: ۴۸۸ | ایمیل: Info@KSCCO.ir

روابط عمومی

افق کوروش

فروشگاه‌های زنجیره‌ای

ششمین سال متوالی

رتبه اول از نظر شاخص فروش

در میان گروه فروشگاه ها به انتخاب سازمان مدیریت صنعتی IMI100

لیدر صنعت خرده فروشی کشور

متعلق به بخش خصوصی

WE CONNECT YOU TO YOUR MARKET

ما شما را به بازارهایتان متصل میکنیم .

- بیش از ۱۲ سال فعالیت
- بیش از یک میلیون متر مربع نمایشگاه داخلی
- بیش از یکصد هزار متر مربع نمایشگاه خارجی
- **برگزار کننده بزرگترین نمایشگاه کشاورزی ایران**

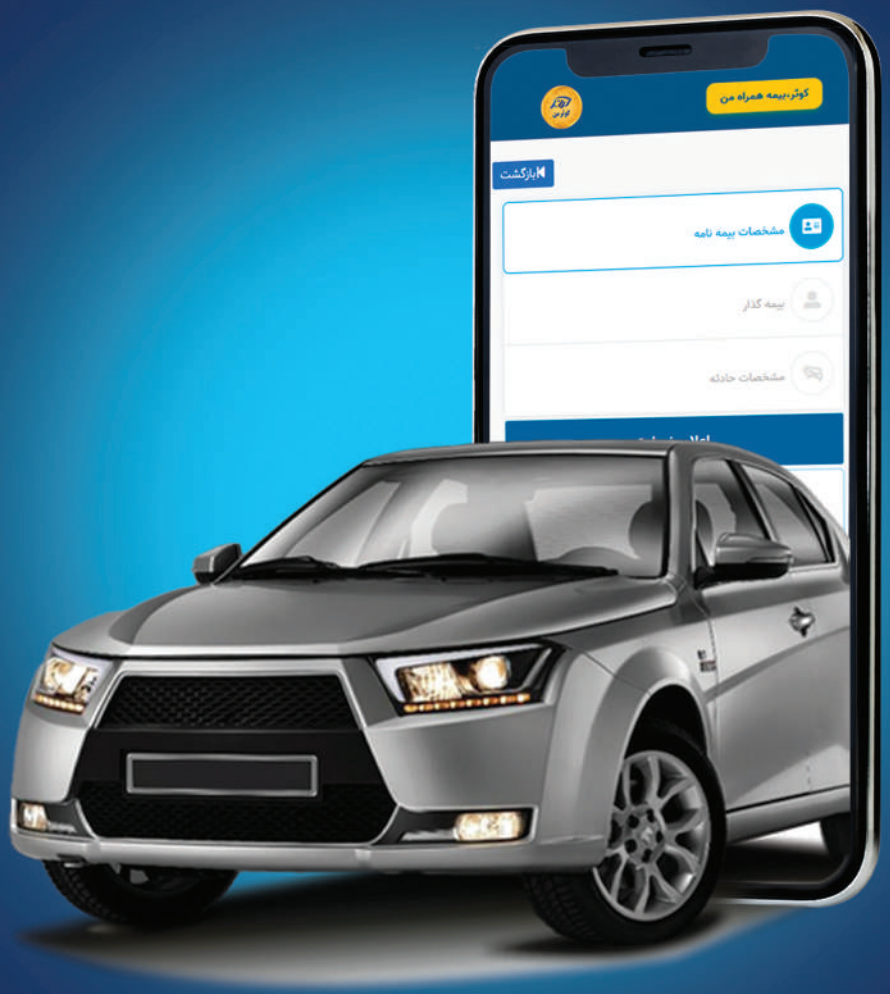
مدیریت پروژه‌های نمایشگاهی
Exhibition Projects Management
www.epma.ir

آدرس : تهران ، بلوار فرحزادی ، بلوار دریا ، شهید نورانی ، پلاک ۲۶ واحد ۲ | تلفن : ۸۸۳۷۹۲۵۲-۰۲۱

آدرس : مشهد ،بلوار آموزگار ، نبش آموزگار ۱۷ پلاک ۱۲۶ | تلفن : ۳۶۱۵۸-۰۵۱

www.epma.ir | epmainternational | info@epma.ir | 09150084954

اعلام و پرداخت خسارت مالـــی بیمه های اتومبیل، به صورت آنلاین

بیمه کوثر

www.kins.ir

آوای موفق ایرانیان

برگزار کننده نمایشگاه های بین المللی
International Exhibitions Organizer
Avaye Movafagh Iranian

۱۴۰۱

- بیست و سومین نمایشگاه بین‌المللی تجهیزات پزشکی (ایران هلث)
- پنجمین نمایشگاه بین‌المللی شیشه
- پاویون ج.ا.ایران در سومین نمایشگاه صنایع دستی و طراحی استانبول
- پاویون ج.ا.ایران در نمایشگاه بین‌المللی صنایع غذایی، کشاورزی، دام و طیور، شیلات، آبزیان و صنایع وابسته بغداد
- پاویون ج.ا.ایران در نمایشگاه بین‌المللی صنعت ساختمان بغداد
- پاویون ج.ا.ایران در نمایشگاه بین المللی سلامت روسیه
- شانزدهمین نمایشگاه بین‌المللی گردشگری
- سی و ششمین نمایشگاه ملی صنایع دستی
- نخستین نمایشگاه رسانه‌های صوت و تصویر فراگیر ایران (رصتا)

۱۴۰۲

یک سال دیگر در کنار فعالین صنایع پیشرو کشور

تهران، خیابان ولیعصر، نرسیده به میدان تجریش، نبش کوچه بهمن، پلاک۳۱۵۹، طبقه دوم، واحد ۴
2nd Floor, #3159, Vali e Asr St., Tajrish Sq. Tehran, Iran

(+98 21) 22713023 22701309 22739807 | (+98 21) 22748740

www.amiorg.com www.amiorg.ir | info@amiorg.com

گل گهر

رویش باورها در دل کویر

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

GOLGOHAR MINING & INDUSTRIAL COMPANY

روابط عمومی و امور بین الملل

www.geg.ir

توسعه رویداد های نمایشگاهی و تجاری

TRADE & EXHIBITION
EVENT
PROMOTION
توسعه رویدادهای نمایشگاهی و تجاری

- برگزاری رویدادهای بین المللی در خارج از کشور
- اعزام و پذیرش هیات های تخصصی
- برگزاری نشست های تجاری (حضوری و آنلاین)
- تحقیقات بازار در حوزه بین الملل
- توسعه بازارهای صادراتی

مروری بر رویدادهای سال ۱۴۰۱:

نمایشگاه:

نمایشگاه اختصاصی جمهوری اسلامی ایران در قزاقستان- آلماتی

پاویون جمهوری اسلامی ایران در نوزدهمین نمایشگاه بین المللی صنعت و معدن پاکستان- کراچی

هیات:

اعزام هیات تجاری بازدید از بیست و هفتمین نمایشگاه بین المللی معدن

اکتشاف و تجهیزات حفاری قزاقستان- آلماتی

اعزام هیات تجاری بازدید از شانزدهمین نمایشگاه بین المللی معدن و متالورژی ازبکستان- تاشکند

اعزام هیات تجاری بازدید از دهمین نمایشگاه بین المللی معدن، تونل و راهسازی ترکیه- استانبول

www.inteep.ir
۰۵۱-۳۵۰۲۶۲۷۱
۰۹۳۷۰۲۰۱۰۵۳

اتوماسیون و هوشمندسازی

شرکت
خانه‌های هوشمند

با سابقه ای درخشان در طراحی و اجرای سیستم های هوشمند ساختمانی نظیر سیستم های مدیریت ساختمان (BMS) و ساختمان هوشمند مبتنی بر اینترنت اشیا، ساختمان شما را فارغ از سال ساخت، نوع کاربری و سیستم برق کشی آن هوشمند می نماید. خانه های هوشمند برای تمام ساختمان ها اعم از اداری ، تجاری و مسکونی برای هر سلیقه و بودجه و برای هر نوع از کاربری

نور هوشمند، هوشمند سازی سیستم های تهویه، امنیت و ایمنی هوشمند، هوشمند سازی لوازم خانگی، پرده هوشمند، آبیاری هوشمند، سیستم های صوت و تصویر، برق و انرژی و ... تنها بخشی از خدمات خانه های هوشمند برای ساختمان ها است.

www.smart-homes.ir

مجری طرح های شهر هوشمند

جهت مشاوره، طراحی و ارائه خدمات با ما تماس بگیرید

۲۵۵۹۳۵۰۵ - ۰۲۱

افرا لندسکیپ

طراحی و اجرای

روف گاردن

دیوار سبز

محوطه سازی

تراس گاردن

به عنوان مجموعه‌ای با سابقه در زمینه معماری منظر و به لطف تلاش‌های مستمر تیم ارزشمندمان، حالا در زمینه، طراحی و اجرای روف گاردن، تراس گاردن، لایه بندی، محوطه سازی و دیوار سبز از برترین های کشورمان هستیم.

انجام پروژه‌های متعدد و مطرح در نقاط مختلف ایران از جمله ایران‌مال، مشهدمال و بازار دلگشا تنها بخشی از نمونه کارهای ما می‌باشد. نمونه کارهای ما را در وبسایت افرا ببینید.

WWW.AFRA.LAND

مشاوره و تماس

۰۲۶۳ ۴۹۸ ۱۲ ۶۵

۰۹۱۲ ۱۶۵ ۲۵ ۶۶

اینستاگرام

afraagroup

Moss
AFRA
www.Aframoss.ir

افراماس

بزرگترین تولیدکننده دیوارسبز
تثبیت شده در ایران

- ۱۰۰٪ طبیعی
- بدون نیاز به سیستم آبیاری
- بدون نیاز به نور
- بدون نیاز به نگهداری
- با ماندگاری بالای ۷ سال
- ۳۶ ماه گارانتی
- با ارائه خدمات پس از فروش و پشتیبانی

برندهایی که به ما اطمینان کرده اند

شرکت آهن و فولاد ارفع

سروش
شرکت صوتی و تصویری

صداوسیمای جمهوری اسلامی ایران

بانک پاسارگاد

سازمان بنادر و دریانوردی

آدرس دفتر مرکزی: کرج ، عظیمیه، برج ماندگار، طبقه ۱۰، واحد ۱۰۱۰

تلفن: ۰۹۱۲۱۶۵۲۵۶۶ – ۰۹۳۵۴۳۷۲۵۷۵

شرکت رزیتان
Resitan Co.

تولید کننده انواع رزین های صنعتی، اسید چرب و گلیسیرین

- واحد نمونه جشنواره حاتم (حمایت از تولید ملی) ۱۴۰۱
- مدیر برگزیده جشنواره مدیران جوان و چهره های ماندگار صنعت ۱۴۰۱
- واحد برگزیده جشنواره تولید ملی–افتخار ملی ۱۴۰۱

آدرس: قزوین کیلومتر ۳۰ جاده قزوین تاکستان ،صنعت دهم
تلفن: ۵-۳۵۲۲۵۴۰۱(۰۲۸)
فکس: ۳۵۲۲۹۹۹۹(۰۲۸)

دفتر مرکزی: تهران خیابان پاسداران خیابان نارنجستان هشتم پلاک ۲۳ (ساختمان پارک سنتر) طبقه ۱۵ واحد ۱۵۰۳
تلفن: ۷۱۱۳۸۰۰۰(۰۲۱)

پرداخت تسهیلات اعتباری ویژه:

- تعاونی‌های تولیدی
- تعاونی‌های غیرتولیدی
- اعضاء و مشتریان تعاونی

نرخ سود **۱۰ تا ۱۷** درصد

دوره بازپرداخت **۱۲ تا ۶۰** ماه

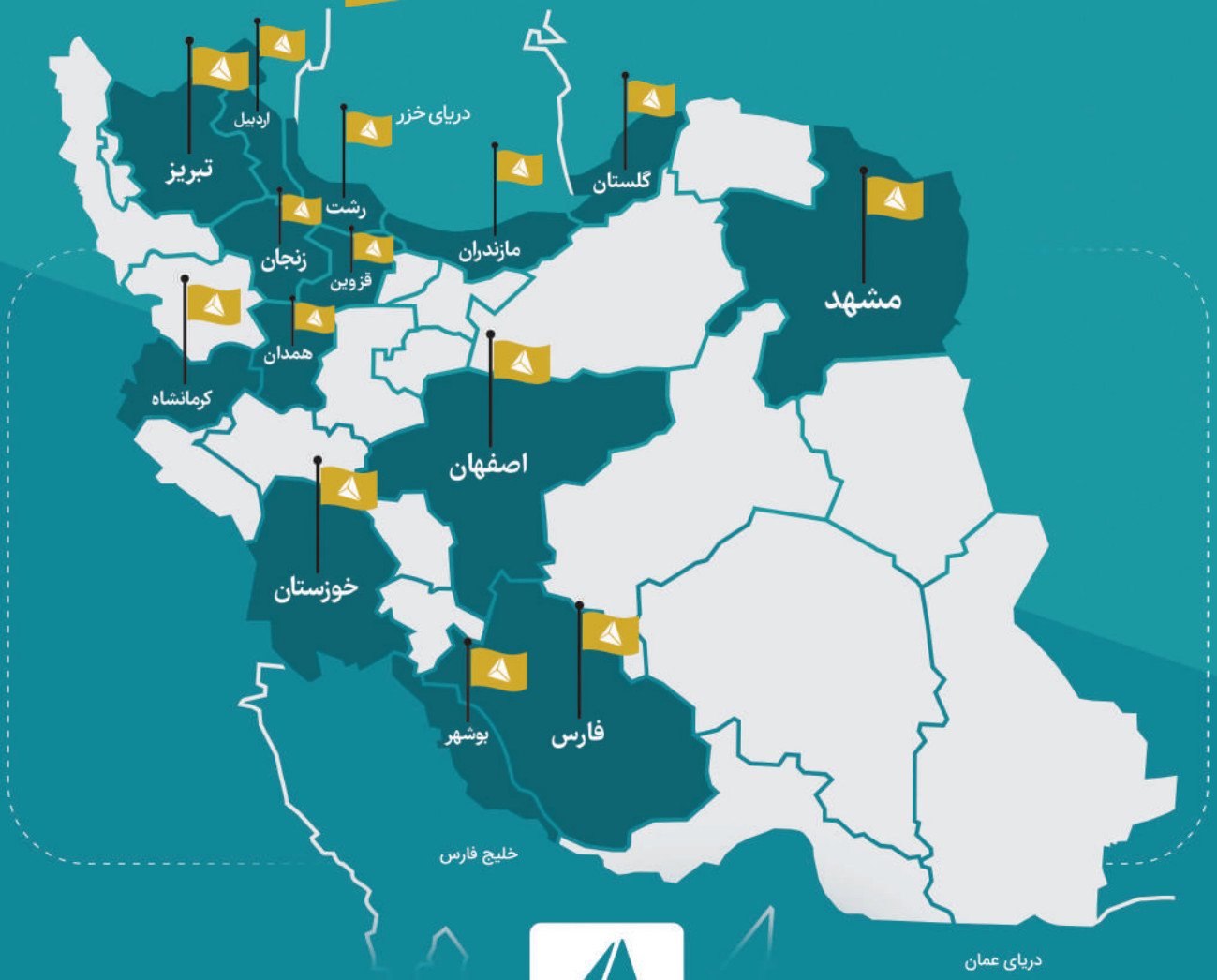
برای کسب اطلاعات بیشتر این طرح به آدرس
www.ttbank.ir/ronagh
مراجعه و یا از طریق ارسال پیامکِ عدد ۴ به
۵۰۰۰۱۵۷۴۱ لینک اطلاعات را دریافت نمایید.

بانک توسعه تعاون
TOSE'E TA'AVON BANK

سیزده سال حضور

۴۰۰

نمایشگاه

شرکت آرتا نمانگر اردبیل

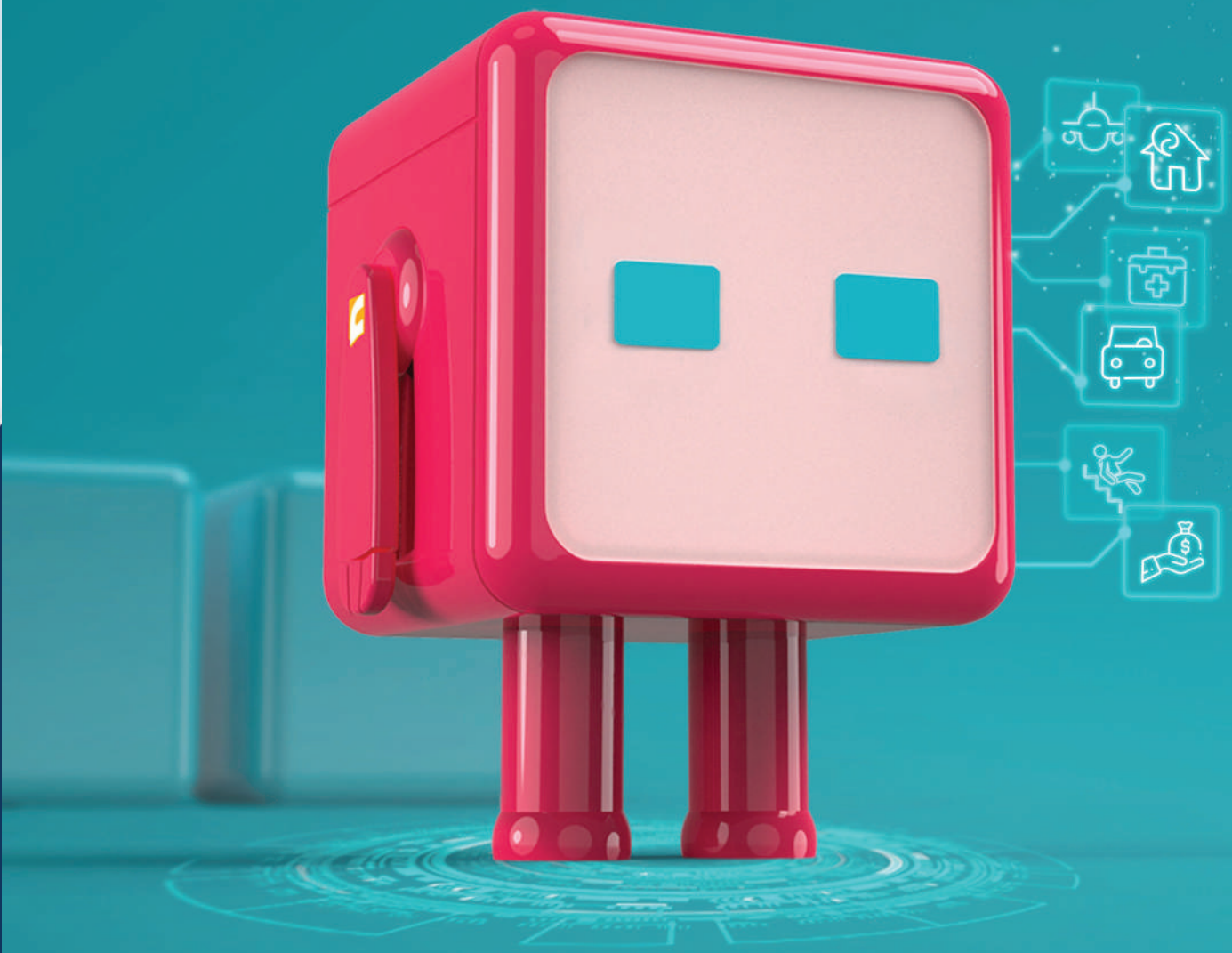
برگزارکننده نمایشگاههای بین المللی وتخصصی

ARTA NAMANEGAR ARDEBIL Co.

Organizer of international and specialized exhibitions

www.artanamanegar.ir

دی دار
DAYDAR

دی دار همیشه بیدار

خدمات آنلاین بیمه دی

شرکت مهندسی
فن آور صنعت
فولاد کار الوند
شرکت مهندسی و
احداث آریا حدید
شرکت مهندسی
فن آورصنعت
مدائن
شرکت مهندسی فن آور معادن و فلزات
Mines/Metals Technology & Engineering Co
MMTE
نوروز مبارک باد
02188609056
www.mmte.ir
info@mmte.ir
کوره
کوره های
ریخته گری پیوسته
بومی سازی ساخت
بومی سازی تکنولوژی
دارای تکنولوژی
MIDREX
از شرکت KOBE STEEL

AMTECH
AMUSEMENT CENTERS,
PARKS, TECHNOLOGY
& EQUIPMENT OF
12th LEISURE EXHIBITION
EXHIBIRAN INTERNATIONAL
Halls No: A5, A6
Visiting Hours: 10AM-6PM
28 Nov - 1 Dec 2023
Venue: EXHIBIRAN INTERNATIONAL Fairground,Shahr- Aftab Complex, Khalij-e Fars Highway, Tehran_ iran
دوازدهمین نمایشگاه
بین المللی
صنعت تفریحات، سرگرمی
شهربازی و پارک ها
زمان: ۷ لغایت ۱۰ آذرماه ۱۴۰۲
مکان: تهران، ابتدای بزرگراه خلیج فارس
نمایشگاه بین المللی شهر آفتاب
www.amtech.ir

IRAN FRUIT SHOW

2nd

دومین نمایشگاه تخصصی صنعت میوه و سبزیجات ایران

(محصولات ارگانیک، میوه های تازه، ماشین آلات ذخیره سازی، لجستیک، بسته بندی، برندینگ، صادرات)

The first specialized exhibition of Iran's fruit and vegetable industry

شهریور ماه ۱۴۰۲ / ساعت بازدید ۱۰ الی ۱۷

تهران مرکز نمایشگاه های بین المللی شهر آفتاب

September **2023**

VISIT: **10**am TO **5**pm

Shahr-e-Aftab International Exhibition Center

WWW.IRANFRUITSHOW.COM

WWW.EXHIBIRAN.COM

شرکت تندر نور
+98(21) - 77444464
www.thunder-light.com

انتخاب اول سپ، سداد، سپهر و آپ

رتبه نخست تولید و فروش در سال ۱۴۰۱

صنایع معدنی و فولادی گروه صنعتی پارس ساختار

گروه صنعتی پارس ساختار
PARS SAKHTAR Industrial Group
NA Investment Group

ASHNARAM بازرگانی آشنارام
FARNARAM شرکت معدنی و صنعتی فرنارام
TAVANARAM
SHahriar Tabriz

شرکت صنایع فولاد شهریار تبریز
تولید کننده انواع ورق های روغنی و گالوانیزه در ضخامت های مختلف

شرکت ذوب نورد توانارام
تولید کننده انواع شمش های فولادی و آلیاژی

شرکت معدنی و صنعتی فرنارام
اکتشاف، استخراج، بهره برداری و فرآوری انواع پلی متال ها

شرکت تامین کالا آشنارام
انجام کلیه خدمات بازرگانی داخلی و خارجی

İstanbul Office:
No.3001-3002, İzzetpaşa, Yeni Yol Cd.,
34387 , Nurol Tower, Şişli, İstanbul / Turkiye
Tel: +90 534 654 6062 - +90 212 397 1124

دفتر مرکزی: تبریز، چهارراه آبرسان، دپارتمان اداری هتل گسترش
تلفن: ۰۴۱-۳۱۶۶
دفتر تهران: پل مدیریت، بلوار فرهنگ، پلاک ۱۱
تلفن: ۰۲۱-۸۸۶۸۱۳۶۶

www.NAInvestmentGroup.com

Under The Patronage of

IMIDRO

IRANIAN MINES AND MINING INDUSTRIES DEVELOPMENT AND RENOVATION ORGANIZATION

سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران

Organiser: Rastak Pad Vision Co.

RASTAK PAD VISION Co.

رستاک پاد وژن

EXHIBITIONS

Int. Co-Organiser: Spire-Events

SPIRE EVENTS

Technology Partneres

DATACODE

Global Solutions for Local Needs

IDPEX

سازمان منطقه آزاد کیش

Kish Free Zone Organization

شرکت سرمایه گذاری و توسعه کیش

کنفرانس بین المللی

فن آوری معدن و صنایع معدنی ایران

۱۲-۱۳ اردیبهشت ۱۴۰۲

مرکز همایش های بین المللی جزیره کیش

Sponsers:

IRITEC

ایریتک

IRAN INTERNATIONAL ENGINEERING COMPANY

شرکت بین المللی مهندسی ایران

IMIDRO Center

IROPEX

انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان سنگ آهن ایران

Iron ore Producers & Exporters Association of Iran

شرکت ملی صنایع مس ایران

IRAN MINE HOUSE

سازمان نظام مهندسی معدن

Iranian Mining Engineering Organization

Media:

ماهنامه تخصصی پردازش

ماهنامه ماشین سنگین

نگرش تخصصی ماشین آلات راهسازی، معدنی و ساختمانی ایران

دنیای معدن

IRAN MINING TECHNOLOGY SUMMIT 2023

2-3 May 2023

Kish Free Zone Conference Center

Organizer: Rastak Pad Vision Co

+98 -21- 88346455 -7

+989120295791

+989120295792

imt2023@rastak-expo.com

iranminingtech.com

GREEN
Air Condition

تهویه مطبوع گرین

چیلر، فن کویل، VRF، داکت اسپلیت، اسپلیت، تصفیه هوا

با ضمانت طلایی شرکت
پشم شیشه پارس

شرکت پشم‌شیشه پارس

۰۲۱-۴۱۷۴۹

WWW.GREENAC.CO

Gouda Hotdog

FOOD PRODUCTS
202

Chicken& Mushroom Cold Cut

www.202.ir
202_food

Pad Alvan Pack

سال نو مبارک

- تولید کننده انواع پاکت های مایعات استریل (تتراپک) و دوی پک در سایزهای CC۱۲۵-CC ۲۰۰-CC۱۰۰۰ همراه با درب پاکت
- تولید کننده انواع رول های بسته بندی منعطف جهت مصارف موادغذایی- آرایشی_بهداشتی_دارویی_شامل انواع ساشه های تک نفره-انولوپ دمنوش -چای و قهوه-بسته بندی خشکبار-حبوبات-شیرینی و شکلات-غذای کودک و شیر خشک-پروتئین-پنیر
- تولید کننده انواع پاکت های آماده به صورت پاکت های زیپ دار ایستاده-بغل گاست جهت مصارف انواع شیرینی_شکلات آجیل-قهوه-خشکبار-غذای حیوانات-سم و کود

آدرس دفترمرکزی:بزرگراه خرازی(همت غرب)مجتمع تجاری اداری رزمال ساختمان اداری شمالی،طبقه ۳،واحد۳۰۳ کدپستی:۱۴۹۸۷۱۳۳۲۹

تلفن: ۴۲۳۱۸۴۰۰ -۰۲۱ | ۴۲۳۱۸۴۳۶ -۰۲۱

فکس: ۴۲۳۱۸۴۰۱ -۰۲۱ | واتس آپ: ۰۹۰۲ ٤٢٠٢٢٩٣

www.padalvanpack.com

Unit 303,3rd floor,north tower,rose mall Bldg
nahavand st,kharazi west,tehran_Iran
post code:1498713329

Tel: +98 21 4231 8400 | +98 21 4231 8436

Fax: +98 21 4231 8401 | whats app: 09024202293

E-mail: info@padalvanpack.com

آدرس کارخانه:اشتهارد،شهر صنعتی اشتهارد،فاز یک میدان ابوریحان،بلوار ابن سینای شرقی،نبش میرداماد ,کارخانه پاد الوان پاک

www.padalvanpack.com

شرکت نمایشگاه های بین المللی نماگران پرشین

NAMAGARAN PERSIAN
International Exhibition Company

- برگزارکننده نمایشگاه های تخصصی و بین المللی
- برگزار کننده همایش، سمینار، کنسرت و جشنواره
- مجری تخصصی تبلیغات نمایشگاه ها
- سازه مدولار اسپیس فریم

- عضو انجمن صنفی برگزار کنندگان نمایشگاه های بین المللی ایران
- عضو اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی همدان
- عضو اتاق مشترک بازرگانی و صنایع ایران و فرانسه
- عضو شبکه جهانی کیفیت
- دارای گواهینامه های استاندارد بین المللی (ISO) از کشور آلمان
- عضو بانک اطلاعات مجریان نمایشگاه های ایران

دارای گواهینامه بین المللی EMD از دانشگاه راونزبرگ آلمان
تحت حمایت مجمع جهانی نمایشگاهی ufi

همدان، صندوق پستی: ۶۵۱۵۵-۴۵۴
دفتر مرکزی (تلفن گویا): ۳۸۳۴۳۰۳۰ (۰۸۱) - ۱۰ خط
دفتر تهران (تلفن گویا): ۴۴۴۰۴۵۵۰ (۰۲۱) - ۶ خط
شعبه منطقه آزاد اروند: ۵۳۳۳۳۸۰۱ (۰۶۱) - ۴ خط
دفتر منطقه آزاد انزلی: ۴۴۴۰۵۶۰۰ (۰۱۳)
شعبه استان ایلام: ۳۴۲۲۳۱۰۸۸ (۰۸۴)
سامانه پیام کوتاه: ۱۰۰۰۹۸۴۲

www.namagaran.com
info@namagaran.com
namagaran.persian
@namagaran
http://sapp.ir/namagaran
https://eitaa.com/namagaran

شرکت صنایع معدنی خراسان (سهامی خاص)
SMIC
فولاد سنگان

فولاد سنگان، نماد توسعه و تعالی صنعت فولاد کشور

سال نو مبارک

گام های استوار فولادمردان سنگان در
رشد تولید، افزایش سودآوری و ایفای مسئولیت های اجتماعی

روابط عمومی شرکت فولاد سنگان

کارخانه–تلفن:۰۵۱–۵۴۲۳۱۹۲۷ مشهد–تلفن:۰۵۱–۳۷۶۶۲۵۴۶ تهران–تلفن:۰۲۱–۸۸۱۰۳۶۴۸

نمابر:۰۵۱–۵۴۲۳۱۹۲۸ نمابر:۰۵۱۰–۳۷۶۶۴۴۰۲ نمابر:۰۲۱–۸۸۷۱۱۰۹۵

@fooladsangan_smic @sangamfoolad admin@sanganco.ir www.sanganco.ir

آویژه صنعت طوس

مجری و بهره‌بردار پروژه‌های صنعتی
معدنی، نفت، گاز و پتروشیمی

نوروز باستانی ۱۴۰۲ مبارک

آدرس :شرکت آویژه صنعت طوس
خیابان شیراز جنوبی خیابان علیخانی خیابان گلستان(اردکانی) نبش دوازده متری سوم پلاک ۲ ساختمان مهرگان

تلفن : ۰۲۱۴۳۶۲۱۴۲۱

سایت : avijeh-sanat.com

Avijeh Sanat Tous

پروژه های به اتمام رسیده

- احداث کارخانه گندله‌سازی با ظرفیت ۵ میلیون تن در سال گهرزمین سیرجان
- احداث کارخانه گندله‌سازی با ظرفیت ۳.۵ میلیون تن در سال مجتمع فولاد خراسان
- اجرای عملیات پایپینگ و نصب تجهیزات مکانیکی و برق پالایشگاه نفت سنگین قشم
- احداث کارخانه فولاد سازی با ظرفیت ۱ میلیون تن در سال فولاد چادرملو اردکان
- احداث طرح تکمیلی سیستم های انتقال مواد و پوشش دهی گندله تولیدی فولاد خراسان نیشابور
- احداث کارخانه احیاء مستقیم فولادسازی چادرملو اردکان
- عملیات اجرایی احداث سد انباشت اضطراری باطله (پروژه بازیابی آب)
- احداث کارخانه کنسانتره و گندله‌سازی با ظرفیت ۵ میلیون تن در سال شرکت توسعه ملی سنگان

پروژه های بهره برداری

- بهره‌برداری و راهبری کارخانه کنسانتره و واحدهای پشتیبانی آن به ظرفیت تولید سالیانه پنج میلیون تن مجتمع فولاد سنگان
- خردایش، دانه بندی و فرآوری سنگ آهن جهت تولید ۳,۰۰۰,۰۰۰ تن محصول با عیار ۶۰ به مدت دو سال با دانه‌بندی ۸-۰ میلیمتر
- بهره‌برداری کارخانه کنسانتره سنگ‌آهن با ظرفیت ۲,۵ میلیون تن در سال شرکت توسعه ملی سنگان
- انجام عملیات بارگیری، حمل و خردایش و پرعیارسازی سنگ‌آهن دپو معدن میشدوان
- حمل کلوخه سنگ‌آهن از معادن سنگان به کارخانه شرکت توسعه ملی سنگان
- استحصال سنگ‌آهن از دمپ مخلوط مجتمع توسعه فراگیر سناباد

پروژه های در دست انجام

- پروژه EPC احداث کارخانه استحصال طلای تفتان
- عملیات اجرایی کارخانه ذوب فولاد زاگرس اندیمشک
- پروژه احداث کارخانه فولادسازی سرمد ابرکوه به ظرفیت تولید اسمی ششصد هزار تن بیلت در سال
- احداث جاده دسترسی آنومالی D۱۹
- اجرای عملیات ۵۰,۰۰۰ متر مکعب بتن مسلح پروژه گندله‌سازی بهاباد به همراه ساختمان های جانبی
- محوطه‌سازی و احداث جاده های دسترسی داخلی شرکت فولاد سنگان فاز دوم
- عملیات اجرای جاده‌های دسترسی و محوطه سازی و جمع آوری آب‌های سطحی و اجرای فضای سبز مجتمع صنعتی و معدنی توسعه فراگیر سناباد
- عملیات خاکی و تسطیح، اجرای دیوارهای پیرامونی پروژه احداث کارخانه احیای بختگان
- جداسازی حدود ۱,۳۰۰,۰۰۰ تن سرباره، بارگیری و حمل آهن آلات به سالن قراضه و بارگیری و حمل حدود ۱,۳۰۰,۰۰۰ تن سرباره به محل دپو مجتمع صنعتی چادرملو

KHODRO45.com

با خودرو۴۵ ماشین خود را در یک روز نقد کنید!

فقط با یک بار مراجعه به یکی از شعب خودرو۴۵، ماشینتان کارشناسی و تعیین قیمت می‌شود و شما می‌توانید خودروی خود را بدون دردسر و در کمتر از یک روز، به پول نقد تبدیل کنید. تمام مراحل انتقال سند و تعویض پلاک را هم کارشناسان خودرو۴۵ انجام می‌دهند.

با خودرو۴۵، فروش امن، سریع و آسان خودرو را تجربه کنید!

معامله سریع

معامله امن

معامله آسان

TÜV CERT
EN ISO 9002
QA: 0410081027

اتحادیه کشوری کسب و کارهای مجازی

نماد اعتماد الکترونیکی

دانش بنیان
مرکز شرکت های دانش بنیان

samandehi.ir

KHODRO45
.com

شعب فعال خودرو۴۵

تهران	کد
شیخ‌بهایی	۱۰۲
پونک	۱۰۳
هنگام	۱۰۴
هروی	۱۰۵
جنت‌آباد	۱۰۶
خانی‌آباد	۱۱۷
تهرانسر	۱۱۹
پیروزی	۱۲۰
چیتگر	۲۱۵

شهرستان	کد
کرج	۱۰۸
اهواز	۱۰۹
شیراز ۱	۱۱۰
شیراز ۲	۱۲۲
اصفهان	۱۱۲
مشهد	۱۱۳
آمل	۲۱۱
ساری	۲۱۴
گرگان	۲۱۶

	کد
اردبیل	۲۱۸
یزد	۲۲۱
تبریز	۱۲۳

khodro45.official
khodro45
khodro45
khodro45
۱۴۸۵ (سراسری)

واقعیت هر آنچه باشد.

NORBARZ
STUDIO

۰۹۱۲-۲۰۴۱۲۱۵
۰۹۲۱-۷۶۲۱۵۸۰

norbarzstudio@gmail.com

Vira
Exhibition and Trade Event Organizer Company

Official representative
of Vira company

IRAFO
انجمن برگزارکنندگان نمایشگاههای خارجی
و رویدادهای تجاری و صادراتی ایران
IRANIAN ASSOCIATION OF OVERSEAS
FAIR AND TRADE EVENT ORGANIZERS

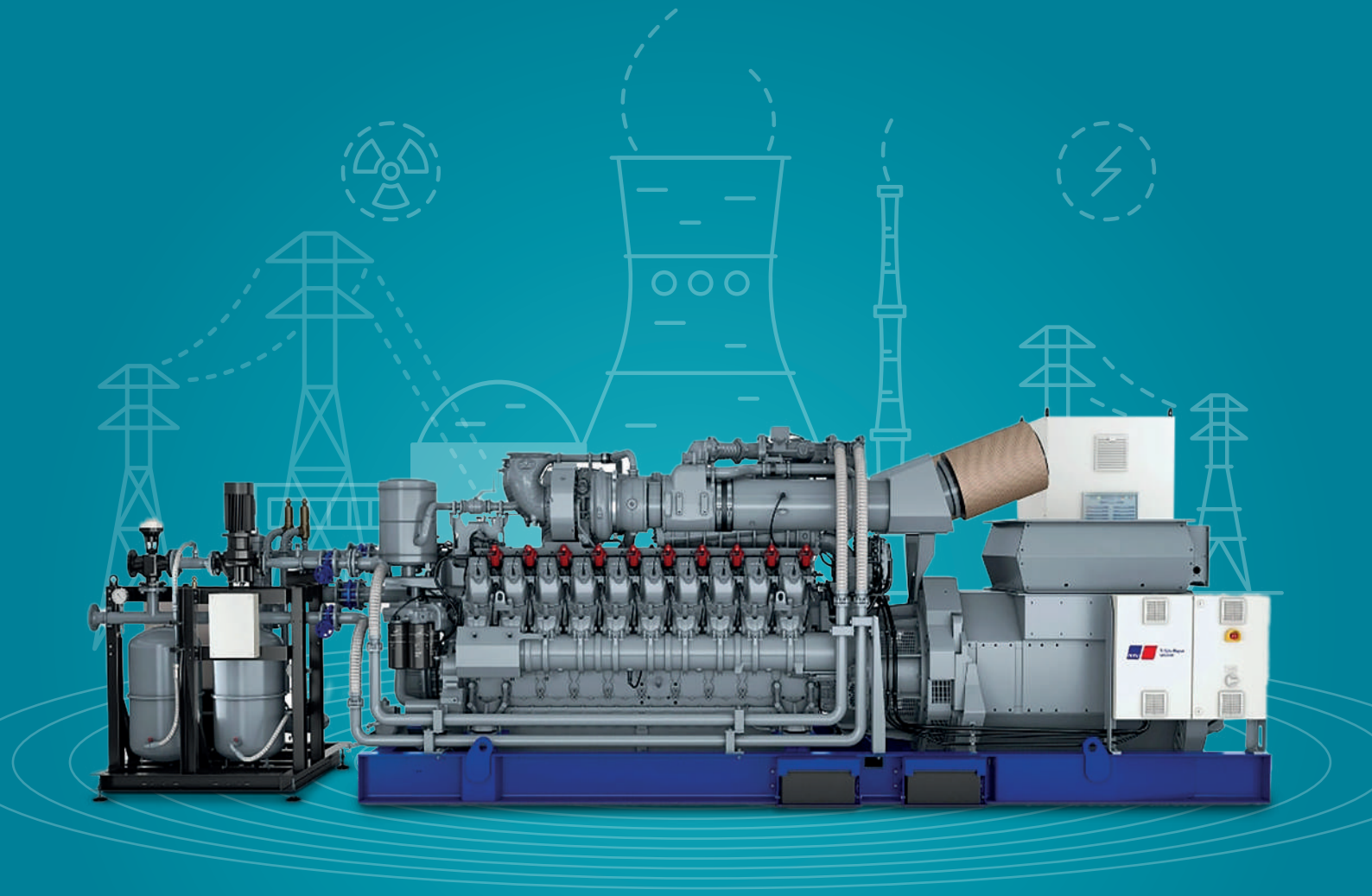
Member of iranian
associationof overseas fair
andtradeevent organizars

DECOPAZH
Exhibition Co.

Decopazh doesn't just hold an exhibition,
it changes your view of the export world.

www.DECOPAZH.com

BARGH AFSHAN SEPAHAN CO.

شرکت برق افشان سپاهان

وارد کننده و کوپله کننده انواع مولد های برق دیزلی و گازی .

راه اندازی نیروگاه های مقیاس کوچک

نماینده شرکت Yuchai در ایران

02175389 Baspower.ir www.baspower.com info@baspower.com

Cummins power | scania | VOLVO | MTU

caterpillar | Doosan | jenbacher | PERKINS | deutz